

Přehled zpráv

Tužky do ruky a směle do tradičního Diktátu na ČT1!	6
31.8.2010 digizone.cz ~ str. 00 ~ _	
–	
TISKOVÁ ZPRÁVA: Tužky do ruky a směle do tradičního Diktátu na ČT1!	6
30.8.2010 ceska-media.cz ~ str. 00 ~ Média-Tiskové zprávy_	
Tisková zpráva České televize - Ladislav Šticha (vom)_	
Členové odborné komise	7
30.8.2010 euro.cz ~ str. 00 ~ _	
Rudolf Marek_	
Vyučuje etiku, ale etický není. Moravec se strefuje do Nečase	9
29.8.2010 parlamentnilisty.cz ~ str. 00 ~ Zprávy_	
az_	
Naše potíže se Solidaritou	11
28.8.2010 Lidové noviny ~ str. 21 ~ Orientace_	
JOSEF MLEJNĚK JR._	
Mirek Topolánek bude přednášet na VŠE	14
27.8.2010 topzine.cz ~ str. 00 ~ Vzdělání a kariéra_	
Zuzana Černá_	
Ženy mě baví víc než muži	15
26.8.2010 Marianne ~ str. 100 ~ Muž / rozhovor_	
Linda Kholová_	
Komu ujel vlak na výstavě EXPO 2010?	17
26.8.2010 TREND marketing ~ str. 46 ~ Management / řízení_	
Ladislav Kopecký_	
Nimrod Palas se chce přes zvěřinové recepty dostat do Senátu	20
25.8.2010 parlamentnilisty.cz ~ str. 00 ~ Zprávy_	
Jiří Hroník_	
Helenu Šulcovou nahradí ve Studiu 6 na ČT 24 Barbora Kroužková	21
24.8.2010 digizone.cz ~ str. 00 ~ _	
–	
Záplavy tiskovek jsem se snažil mírnit, říká exšéf marketingu ČSSD Dimun	21
23.8.2010 ct24.cz ~ str. 00 ~ Domáci_	
ČT24_	
Nový zákoník práce možná později	22
23.8.2010 ČT 24 ~ str. 05 ~ 21:10 Ekonomika_	
–	
Köppl: Mluvit o reklamě je nuda	25
23.8.2010 Havlíčkobrodský deník ~ str. 12 ~ U nás doma_	
Petra Maryšková_	

„Politici stříhání pásek přeceňují,“ je přesvědčen politolog Just	25
23.8.2010 Mladá fronta DNES ~ str. 02 ~ Kraj Hradecký_ (van)_	
KDO zasedne v Poslanecké sněmovně ... za VĚCI VEŘEJNÉ.....	26
23.8.2010 Parlamentní listy ~ str. 30 ~ Poslanecká sněmovna_ ANDREA CERQUEIROVÁ_	
Irák opustila poslední americká bojová brigáda	27
19.8.2010 ČRo - izurnal.cz ~ str. 00 ~ / blizkyvychod_ Vít Pohanka, ak, Václav Sochor, Igor Maňour_	
Nová ředitelka odboru komunikace a tisková mluvčí CzechInvestu.....	28
19.8.2010 Kariera.iHNed.cz ~ str. 00 ~ Kariera.iHNed.cz_ -	
Novou mluvčí agentury CzechInvest Filipová	28
19.8.2010 MaM.cz ~ str. 00 ~ mam.ihned.cz_ ČTK_	
Rusko kvůli korupci ročně přijde o 25 miliard dolarů.....	28
18.8.2010 ČRo - izurnal.cz ~ str. 00 ~ / svetovaekonomika_ David Štáhlavský, Lenka Rafaelová_	
Polovina HDP v Rusku končí v kapsách zkorumpovaných úředníků	29
18.8.2010 ČRo 1 - Radiožurnál ~ str. 05 ~ 21:00 Stalo se dnes_ -	
NÁZOR: Roman Joch je radikál a Nečasova politická chyba	30
18.8.2010 zpravy.iDNES.cz ~ str. 00 ~ Zprávy iDNES.cz / Domáci_ Daniel Prokop, absolvent FSV UK a student sociologického výzkumu_	
Epochální panovník.....	32
16.8.2010 Literární noviny ~ str. 22 ~ Historie_ Jiří RAK_	
Tomáš Sedláček.....	35
16.8.2010 Profit ~ str. 32 ~ Rozhovor_ Petra Sýkorová_	
Diplomacie nesmí nechat export na holičkách.....	38
14.8.2010 Mladá fronta DNES ~ str. 11 ~ Názory_ Radek Špicar_	
Muži, který porazil Bank of England, je 80 let.....	40
13.8.2010 ČRo - izurnal.cz ~ str. 00 ~ / svetovaekonomika_ Nada Bělovská, Marián Vojtek_	
Do you understand me? Nerozumím, pane učiteli	41
13.8.2010 Mladá fronta DNES ~ str. 03 ~ Z domova_ Radka Wallerová_	
Do you understand me? Nerozumím, pane učiteli. Školy neučí jazyky kvalitně	42
13.8.2010 zpravy.iDNES.cz ~ str. 00 ~ Zprávy iDNES.cz / Studium HP_ MF DNES, Radka Wallerová, Radka Wallerová_	

Kontroverzní finanční spekulant Soros slaví 80. narozeniny.....	44
12.8.2010 ČRo - izurnal.cz ~ str. 00 ~ / svetovaekonomika_ Nada Bělovská_	
Realita a cíle vládní zahraniční politiky	45
12.8.2010 Právo ~ str. 06 ~ Publicistika_ Kateřina Bocianová_	
DNES OČEKÁVÁME.....	45
10.8.2010 ceska-media.cz ~ str. 00 ~ Média-Stalo se_ Vlastní zpráva ČM, (mai)_	
Rozhovor s profesorem Michalem Mejstříkem	46
10.8.2010 ČRo Rádio Česko ~ str. 01 ~ 15:35 Studio Česko_ —	
Koaliční vláda požádá sněmovnu o důvěru.....	51
10.8.2010 ČT 24 ~ str. 02 ~ 05:59 Studio 6_ —	
„Základem nejvýznamnějších děl světové literatury byla často mezinárodní politika,“	53
10.8.2010 Mezinárodní politika ~ str. 32 ~ Literatura a mezinárodní politika_ —	
Politická krize v Kyrgyzstánu aneb Stát v poločase rozpadu	56
10.8.2010 Mezinárodní politika ~ str. 41 ~ Zeměmi světa_ Slavomír Horák_	
Německá vládní koalice je blízko dohodě o jaderných elektrárnách	59
9.8.2010 ČRo - izurnal.cz ~ str. 00 ~ / evropa_ Markéta Bartošová, Lukáš Vincourek_	
Příprava nové strategické koncepce po poločase a česká debata	59
9.8.2010 natoaktual.cz ~ str. 00 ~ NATO aktual / Analýzy a komentáře_ natoaktual.cz_	
Jedno poučení z povodňového šoku.....	63
9.8.2010 Právo ~ str. 06 ~ Publicistika_ Miloš Balabán_	
Na matfyzu ti prsa nepomůžou.....	64
7.8.2010 Lidové noviny ~ str. 01 ~ Relax_ STANISLAVA PECKOVÁ_	
Vládě bude radit další NERV. Má nastartovat ekonomiku	67
6.8.2010 Benešovský deník + deníky: Berounský, Blanenský, Boleslavský, Brněnský, Bruntálský a Krnovský, Břeclavský, Českobudějovický, Českokrumlovský, Českolipský, Děčínský, Domažlický, Frýdecko-místecký a třebečický, Havířovský, Havlíčkovobrodský, Hodonínský, Hradecký, Hranický, Chebský, Chomutovský, Chrudimský, Jablonecký, Jičínský, Jihlavský, Jindřichohradecký, Karlovarský, Karvinský, Kladenský, Klatovský, Kolínský, Krkonošský, Kroměřížský, Kutnohorský, Liberecký, Litoměřický, Mělnický, Moravskoslezský, Mostecký, Náchodský, Novojičínský, Nymburský, Olomoucký, Opavský a hluchýnský, Orlický, Pardubický, Pelhřimovský, Písecký, Plzeňský, Prachatický, Pražský, Prostějovský, Přešovský a hranický, Příbramský, Rakovnický, Rokycanský, Rychnovský, Slovácký, Sokolovský, Strakonický, Svitavský, Šumperský a jesenický, Tábořský, Tachovský, Teplický, Třebíčský, Ústecký, Valašský, Vyškovský, Zlínský, Znojemský, Žatecký a lounský, Žďárský ~ str. 12 ~ Česká republika_ TOMÁŠ KRÁLÍČEK_	

"Lidé dnes nemají vlastní názor," říká Jiří Dědeček	68
6.8.2010 ct24.cz ~ str. 00 ~ Osobnosti na ČT24_ ČT24_	
Jednobarevné vládní rádcové	71
6.8.2010 Haló noviny ~ str. 01 ~ Titulní strana_ (ku)_	
Patnáctka ekonomů radí vládě	72
6.8.2010 Mladá fronta DNES ~ str. 09 ~ Ekonomika_ Jitka Vlková_	
Národní ekonomická rada vlády už jednala za přítomnosti premiéra	74
5.8.2010 ČRo Rádio Česko ~ str. 02 ~ 13:08 Rozhovor na aktuální téma_ -	
NERV ve staronovém složení. V obnovené ekonomické radě je 15 expertů	77
5.8.2010 ČT 24 ~ str. 09 ~ 21:10 Ekonomika_ -	
Diamanty jako důkaz?	80
5.8.2010 ČT 24 ~ str. 09 ~ 22:00 Události, komentáře_ -	
Nečas představil své ekonomické poradce	82
5.8.2010 euro.cz ~ str. 00 ~ Politika, Personálie_ Rudolf Marek_	
V rámci NERV vzniknou expertní týmy, rada bude jednat pravidelně.....	83
5.8.2010 finance.cz ~ str. 00 ~ Zpravodajství ČTK_ Financninoviny.cz_	
Obnovený NERV bude zdarma radit a kritizovat ekonomickou politiku vlády	84
5.8.2010 iHNed.cz ~ str. 00 ~ Ekonomika.iHNed.cz_ vlk, ČTK_	
Nečasova vláda si schválila vlastní NERV	85
5.8.2010 Lidové noviny ~ str. 16 ~ Domov_ čtk_	
NERV se vrací na scénu. Vzniknou expertní týmy, jednání budou pravidelná	86
5.8.2010 lidovky.cz ~ str. 00 ~ Lidovky / Státní pokladna_ Lidovky.cz, ČTK_	
Nečasovi bude radit i Janota. Zadarmo	87
5.8.2010 parlamentnilisty.cz ~ str. 00 ~ Zprávy_ olb_	
Sociálním podnikáním proti nezaměstnanosti	88
5.8.2010 Revue Sondy ~ str. 17 ~ Firemní kultura_ Antonín RAŠEK_	
SEZNAM: Nový NERV má 15 členů, mezi nimi je i Janota.....	89
5.8.2010 tn.cz ~ str. 00 ~ TN.CZ/Zprávy/Domáci_ tn.cz / Mediafax / ČTK_	

MÉDIA: M-journal.cz: Lidé sledují televizní talentové soutěže kvůli úniku z reality	91
4.8.2010 ceska-media.cz ~ str. 00 ~ Média-Stalo se_ <i>Publikováno na serveru www.m-journal.cz dne 4.8.2010, autor: čtk, (ls)_</i>	
TISKOVÁ ZPRÁVA: Profíci z Českého rozhlasu budou vyučovat mladé žurnalisty	92
4.8.2010 ceska-media.cz ~ str. 00 ~ Média-Tiskové zprávy_ <i>Tisková zpráva Centrum Vysočina - Monika Fiedlerová (vom)_</i>	
Sliby vlády Petra Nečase v programovém prohlášení	93
4.8.2010 ČRo 1 - Radiožurnál ~ str. 10 ~ 12:00 Ozvěny dne_ -	
Scenáristka: Právě chystám novou Show Jana Krause	96
4.8.2010 Mladá fronta DNES ~ str. 01 ~ Léto - příloha_ -	
USA stáhnou z Iráku bojové jednotky do konce srpna	98
3.8.2010 ČRo - izurnal.cz ~ str. 00 ~ / blizkyvychoď_ <i>Vít Pohanka, Igor Maňour, Mariana Zapotilová_</i>	
Americké válečné konflikty	98
3.8.2010 ČRo Rádio Česko ~ str. 01 ~ 09:08 Rozhovor na aktuální téma_ -	
ŠKRTÁM, TEDY JSEM	101
3.8.2010 Nový prostor ~ str. 16 ~ Reportáž_ <i>Martina Křížková_</i>	
Průser, řekl Pospíšil. Pozor na hubu, opravil Moravec	104
3.8.2010 parlamentnilisty.cz ~ str. 00 ~ Monitor_ <i>ann_</i>	

Plné znění zpráv

Tužky do ruky a směle do tradičního Diktátu na ČT1!

31.8.2010 digizone.cz str. 00 _

V srdci Českého krasu plného malebných zákoutí a rozeklaných skal se ohlédneme za prázdninovými výlety, symbolicky zahájíme nový školní rok a připomeneme si, že to naše děti nemají zrovna snadné.

Na textu Diktátu se Zdeňkem Svěrákem spolupracuje prof. Jiří Kraus (profesor **FSV UK** a někdejší ředitel Ústavu pro jazyk český Akademie věd). Tato zkouška pravopisu umožní všem školákům i „dospělákům“ ověřit si, jak na tom vlastně se znalostí gramatiky a naší mateřštiny jsou.

Televizní Diktát nechce „nachytat někoho na švestkách“. Na všechny ty, kteří usednou do pomyslných školních lavic, čeká vedle ponaučení i zábava, jemný humor a přívětivá atmosféra, která ve školních třídách při této nepopulární zkoušce zpravidla chybí.

URL| <http://www.digizone.cz/tiskove-zpravy/tuzky-do-ruky-a-smele-do-tradicniho-diktatu-na-ct1/>

TISKOVÁ ZPRÁVA: Tužky do ruky a směle do tradičního Diktátu na ČT1!

30.8.2010 ceska-media.cz str. 00 Média-Tiskové zprávy_

Tisková zpráva České televize - Ladislav Šticha (vom)_

První den nového školního roku bude text plný drobných chytáků diktovat již osvědčený „kantor“ – Zdeněk Svěrák. Ve středu 1. září na ČT1 od 18:25 v nádherném prostředí Českého krasu – v Koněpruských jeskyních.

V srdci Českého krasu plného malebných zákoutí a rozeklaných skal se ohlédneme za prázdninovými výlety, symbolicky zahájíme nový školní rok a připomeneme si, že to naše děti nemají zrovna snadné.

Na textu Diktátu se Zdeňkem Svěrákem spolupracuje prof. Jiří Kraus (profesor **FSV UK** a někdejší ředitel Ústavu pro jazyk český Akademie věd). Tato zkouška pravopisu umožní všem školákům i „dospělákům“ ověřit si, jak na tom vlastně se znalostí gramatiky a naší mateřštiny jsou.

Televizní Diktát nechce „nachytat někoho na švestkách“. Na všechny ty, kteří usednou do pomyslných školních lavic, čeká vedle ponaučení i zábava, jemný humor a přívětivá atmosféra, která ve školních třídách při této nepopulární zkoušce zpravidla chybí.

Rozhovor se Zdeňkem Svěrákem

Kdo přišel s nápadem dělat „celonárodní“ Diktát a jak dlouho už projekt běží?

Ten nápad přivezl kdysi herec Jan Vala, když se vrátil z Francie, kde je prý televizní pravopisný diktát tradiční celonárodní zvyk. My jsme první diktát vysílali v roce 1998.

Vy jste původní profesí pedagog. Jak se díváte na postupné sblížení spisovné a hovorové češtiny?

Je to přirozený proces. V krásné literatuře se o to snažil např. Karel Čapek. To vzdání spisovné řeči od češtiny, kterou se mluví, zavinili naši obrozenci, když uměle kodifikovali jazyk, který léta spal v Bibli kralické. Náš dvojitý jazyk má ale i své výhody. Je to nástroj, na který lze hrát velmi barvitě, což je pro spisovatele nebo pro herce požehnáním.

Často se ozývají hlasy, že za úpadkem psaného projevu stojí „esemeskování“. Jak se díváte na tento fenomén? Esemeska musí být stručná, aby byla levná a rychlá. Z toho se často rodí i její nápaditost a vtip.

Stalo se i vám někdy, že jste třeba odeslal e-mail a následně zjistil, že vám tam omylem zůstala hrubka? Mně se stalo, že jsem při autogramiádě psal do knížky věnování a v jednom slově jsem udělal dvě chyby, a přišel jsem na to až doma. Které chyby to byly, neřeknu.

Neposílají vám lidé po odvysílání Diktátu dopisy s žádostmi o jazykové konzultace? To ne. Většinou mi vyčítají, že diktuju moc rychle.

Repríza Diktátu: čtvrtek 2. 9. na ČT2 od 12:30 hod.

www.ceskatelevize.cz/program

URL| <http://www.ceskamedia.cz/article.html?id=346750>

Členové odborné komise

30.8.2010 euro.cz str. 00 _

Rudolf Marek_

Složení odborné komise

Jiří Šedivý – předseda odborné komise

– je od roku 2007 náměstkem generálního tajemníka NATO pro obrannou politiku a plánování. Předtím byl náměstkem vicepremiéra pro evropské záležitosti a v letech 2006–2007 ministrem obrany. Působil jako profesor bezpečnostních studií na G. C. Marshall Center for European Security Studies (2004–2006), v letech 1999–2004 byl ředitelem Ústavu mezinárodních vztahů v Praze a přednášel mezinárodní vztahy a bezpečnost na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy (1994–2004). Publikoval na padesát odborných statí a článků v České republice i v zahraničí. Má Ph.D. z politologie na FF UK (1999) a M.A. War Studies z King's College London (1994).

Luboš Dobrovský

– vystudoval na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy ruštinu a češtinu. Pracoval v rozhlase. V letech 1967–1968 byl dopisovatel v Moskvě, odkud byl po okupaci vykázán. Poté pracoval jako skladník v Památníku písemnictví, jako myč oken a nakonec jako topič. Po roce 1989 byl náměstkem ministra zahraničí, od října 1990 do léta 1992 byl federálním ministrem obrany a poté byl vedoucím kanceláře prezidenta republiky. V únoru 1996 se stal velvyslancem v Moskvě, kde setrval do roku 2000. Dlouhodobě se věnuje otázkám obrany a bezpečnosti a mezinárodním vztahům.

Ivan Dvořák

– je ředitelem Sekce obranné politiky a strategie Ministerstva obrany ČR. Absolvoval Vysokou vojenskou školu pozemního vojska ve Vyškově. V roce 2000 ukončil postgraduální studium v oboru globální bezpečnosti ve Velké Británii na RMCS/Cranfield. Účastnil se mise OSN UNGCI v Iráku, jako styčný důstojník stál u zrodu mise AČR při NATO. V letech 2002–2006 působil jako ředitel odboru obranných poradců Stálé delegace ČR při NATO v Bruselu. Byl hlavním zpracovatelem zásadních strategických a koncepčních dokumentů resortu MO v uplynulých čtyřech letech – Transformace resortu MO (2007), Vojenské strategie (2008) a Dlouhodobé vize (2008).

Jan Jireš

– vyučuje mezinárodní vztahy a bezpečnostní studia na vysoké škole CEVRO Institut (VSCI) a na Ústavu politologie Filozofické fakulty Univerzity Karlovy. Je také ředitelem Centra transatlantických vztahů VSCI. Vystudoval historii a politologii na FF UK a v letech 2008 a 2009 působil jako Fulbright Visiting Scholar na Paul H. Nitze School of Advanced International Studies (SAIS) ve Washingtonu. Spolupracoval s řadou nevládních organizací věnujících se bezpečnostní politice (CESS Groningen, DCAF Ženeva, CEPA Washington). Dlouhodobě se zabývá evropskou bezpečností, transatlantickými vztahy a reformou bezpečnostního sektoru.

Zdeněk Kříž

vystudoval historii a politologii na Fakultě sociálních studií Masarykovy univerzity. V letech 1996–2004 pracoval jako pedagog na Vojenské akademii v Brně. Od roku 2004 působí na katedře mezinárodních vztahů a evropských studií MU a od roku 2006 také na vysoké škole CEVRO Institut (VSCI). Dlouhodobě se zabývá problematikou mezinárodní bezpečnosti, bezpečnostní politikou České republiky a civilně-vojenskými vztahy. Absolvoval několik zahraničních kurzů v oblasti bezpečnostní politiky, mimo jiné i kurz Leaders for the 21st Century Course 99-2, pořádaný George C. Marshall European Center for Security Studies. Pravidelně publikuje v domácích a zahraničních odborných časopisech.

Václav Marhoul

– je filmovým režisérem a producentem. V roce 1984 absolvoval Filmovou a televizní fakultu Akademie múzických umění. Je zakládající člen výtvarné skupiny Tvrdohlaví a divadelních souborů Pražská pětka a člen divadla Sklep. V letech 1990–1997 byl generální ředitel Filmového studia Barrandov. Natočil filmy Postel (1998), Mazaný Filip (2003) a Tobruk (2008). Je příslušník aktivních záloh Armády České republiky v hodnosti majora.

František Ochrana

– působí od roku 1996 na Vysoké škole ekonomické v Praze, kde se habilitoval a stal se profesorem. Od roku 2007 vyučuje i na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy. V roce 1976 absolvoval vojenskou akademii, v roce 1993 Univerzitu Karlovu (obor filozofie–historie) a v roce 1995 magisterské manažerské studium na European Business School. V letech 1992–1996 pracoval jako analytický a koncepční pracovník ekonomického úseku Ministerstva obrany ČSFR/ČR. Je autorem patnácti samostatných odborných monografií z oblasti veřejných financí (zejména alokace veřejných zdrojů). K 2. lednu 2008 byl povýšen do hodnosti plukovníka v záloze.

David Ondráčka

– je expert na problematiku reformy veřejné správy, boje proti korupci a veřejné zakázky. Věnuje se reformám akvizičních politik, zavádění transparentních rozhodovacích postupů a nastavování kontrolních procesů. Pracuje jako ředitel Transparency International ČR, přednáší na českých vysokých školách, publikuje v médiích a působil jako konzultant v oblasti „good governance“ v řadě zemí. Studoval politickou ekonomii v Budapešti, politickou filozofii v New Yorku a politologii a mezinárodní vztahy v Praze a Olomouci.

Šimon Pánek

– je ředitelem nevládní organizace Člověk v tísni. Už v roce 1988 byl hlavním organizátorem humanitární pomoci obětem zemětřesení v Arménii. V roce 1992 byl jedním ze zakladatelů Nadace Lidových novin, která si o dva roky později změnila název na Nadaci Člověk v tísni při České televizi. Dnes je obecně prospěšná společnost Člověk v tísni největší ve střední Evropě a zabývá se humanitární a rozvojovou pomocí. Působí v řadě krizových oblastí. Má tedy velké zkušenosti s prostředím, ve kterém se řada státních i nestátních aktérů snaží poskytovat pomoc, jako je například Afghánistán.

Zbyněk Pavlačík

– je předsedou sdružení Jagello 2000, které spoluzakládal v roce 1999. Od loňského roku je také členem pracovní skupiny pro kontaktní ambasádu NATO v Bělehradě. Do založení sdružení Jagello 2000 působil od roku 1992 jako novinář (Česká televize, TV Nova, Mladý Svět, MF Dnes). Jagello 2000 se v průběhu deseti let stalo hlavní organizací v oblasti tzv. public and defence diplomacy v České republice. Zajišťovalo doprovodné programy pro pražský summit NATO v roce 2002, od roku 2003 provozuje chod pražského Informačního centra NATO v Praze a také internetové stránky o bezpečnostní problematice natoaktual.cz. Největším projektem sdružení jsou Dny NATO v Ostravě.

Jiří Šedivý

– je armádním generálem v záloze a bývalým náčelníkem Generálního štábu AČR. Vystudoval vysokou školu pozemního vojska ve Vyškově. V roce 1993 byl vyslán ke studiu na Vysokou válečnou školu armády USA. O rok později, po absolvování studia, se stal velitelem 4. brigády rychlého nasazení. Od ledna do července 1996 velel českému kontingentu IFOR v Bosně a Hercegovině. V květnu 1998 se stal náčelníkem generálního štábu. Z funkce odešel v prosinci 2002 do zálohy. V srpnu 2003 založil konzultační společnost Generals.

Libor Stejskal

– se dlouhodobě věnuje bezpečnostní politice, jejím společenským a environmentálním aspektům, doktríně „human security“, ochraně obyvatelstva a problematice zranitelnosti a odolnosti. Je pracovníkem Střediska bezpečnostní politiky CESES **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy, jejíž je absolventem. V letech 2008 a

2009 pracoval v civilní části provinčního rekonstrukčního týmu v provincii Lógar v Afghánistánu. Zabýval se historií československé armády ve třicátých letech. Je například spoluautorem knihy o roce 1938 na severu Čech.

František Šulc

– působí od září 2010 jako poradce ministra obrany a je odpovědný za koordinaci příprav Bílé knihy. Od roku 1995 působil jako novinář v televizi Prima, Lidových novinách a časopisu Týden. Je zakladatelem internetových stránek věnujících se bezpečnostní problematice On War On Peace. Specializuje se na mezinárodní vztahy a bezpečnostní tematiku. Jako novinář působil v řadě konfliktních a postkonfliktních oblastí. Vystudoval politologii na Filozofické fakultě Západočeské univerzity v Plzni a Bezpečnostní studia na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy. Je spoluautorem několika publikací zaměřených na bezpečnostní témata.

Petr Voznica

– je velvyslancem a generálmajorem v záloze. V roce 1977 vystudoval chemii na Vysoké vojenské škole pozemního vojska ve Vyškově a v roce 2001 se habilitoval v oboru krizového řízení. Na londýnské Royal College of Defence Studies vystudoval v roce 1996 zahraniční politiku a strategii. V době ničivých povodní v roce 1997 byl velitelem 2. armádního sboru. V letech 2000 a 2001 vedl tým pro přípravu strategické revize obrany a zastupoval ČR v Radě vysokých představitelů pro rozpočet NATO. V roce 2001 armádu opustil a postupně se stal velvyslancem ČR v Litvě a Iráku. V současnosti je velvyslanec ve Slovinsku. Publikoval řadu odborných článků a studií se zaměřením na krizové řízení.

Miroslav Žižka

– je od ledna 2010 prvním zástupcem náčelníka Generálního štábu AČR. Vystudoval Vysokou školu pozemního vojska ve Vyškově a v dalších letech působil na různých funkcích u motostřeleckého pluku a později u mechanizované brigády. Od ledna do prosince 1997 byl ve funkci náčelníka štábu 6. mechanizovaného praporu v misi SFOR v Bos

URL| <http://www.euro.cz/detail.jsp?id=1580>

–

Vyučuje etiku, ale etický není. Moravec se strefuje do Nečase

29.8.2010 parlamentnilisty.cz str. 00 Zprávy_
az_

Populární moderátor Václav Moravec ustřelil. Na svém facebookovém profilu si rýpl do premiéra Petra Nečase. Jako novinář by ale měl vystupovat nestranně.

"Kreativita, přemýšlení, intelektuální výkon, ten je zatím nulový.' Hádejte, kdo pronesl tato slova na adresu ministrů české vlády? Premiér Petr Nečas (ODS) v rozhovoru pro MF Dnes. Šéf kabinetu tvrdí, že "žádné spojení konkrétních ministrů s reformami tady není", napsal si v sobotu odpoledne moderátor do statusu.

Více čtete:

Nečas hodnotí: Ministři jen tupě škrtají. Intelektuální výkon nula

Na tom by nebylo nic špatného. Moravec ale fakta doplnil vlastním názorem. "Škoda, že Petr Nečas není schopen jako premiér své ministry kreativitou, přemýšlením a intelektem nakazit. O to víc se těším na Otázky." V nedělních Otázkách Václava Moravce zasedne právě ministr financí Miroslav Kalousek, který nutí ostatní kolegy ve svých ministerstvech nalézat úspory a společně s šéfem ČSSD Buhuslavem Sobotkou mají probírat vládní škrty.

Neetický Moravec

Moravec vyjadřovat svůj osobní názor z pozice moderátora politického pořadu nesmí. "Moderátoři diskusních pořadů České televize jsou povinni zachovávat nestrannost," píše se totiž v etickém kodexu ČT. Divák, a

potazmo tedy i potencionalní návštěvník facebookového profilu pořadu nebo jeho hlavní hvězdy, by si nikdy neměl uvědomit, komu moderátor straní. Pokud si to uvědomí, stává se moderátor zaujatým a nedůvěryhodným.

Sice by se dalo namítnout, že se jedná o osobní stránku. Není ale nikterak privátní, naopak je oficiální a veřejně přístupná. Moravec na ní navíc na svůj pořad poutá. Jakákoli názorová vyhraněnost je proto etickým pochybením.

Ještě možná, kdyby přišel Nečas

Jedinou výjimkou, kdy by mohl Moravec zastat roli názorového oponenta, je v případě, že by měl jediného hosta, ke kterému nebyl přiřazen protivník. "Česká televize dbá, aby hlavní názorové proudy sporu dostaly rovnoměrný prostor k vyjádření. Pokud to není možné zajistit, musí roli kvalifikovaného oponenta sehrát moderátor, především uváděním protikladných v diskusi nezastoupených argumentů," píše se v kodexu ČT.

Premiér, vůči kterému se ale Moravec vymezuje, hostem jeho pořadu nebude. Naopak přijde právě Kalousek. Ten má údajně s premiérem osobní neshody. Budeme tedy v poledne svědky tandemového házení špíny na Nečase?

Dále čtete:

Typicky ustrašený Nečas. Vládne Kalousek, směje se ČSSD

Pojďme urážet, pane učiteli

V diskusi vyvolané pod Moravcovým příspěvkem se to povedlo. Uživatelé vesměs s Moravcem souhlasili a nějakou tu urážku směrem k vládě a premiérovi si přisadili. "Pan Nečas se snaží zalíbit lidem," píše například Helena Jakubíková. "Nečas je měkče, neumí si dupnout na Kalouska," reaguje také Marek Šváb a prorokuje: "Brzy už asi premiérem nebude..."

Moravec holt ví, jak pracovat s lidmi. Kromě své televizní a rozhlasové kariéry navíc působí také na akademické půdě. Vyučuje na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy. A bonbonkem je, že jedním z jím vyučovaných předmětů je "Etika žurnalistické práce". Pan doktor by, zdá se, měl znovu nahlédnout do skript.

Je to sporné, ale nebyl bych tak přísný

Redakce požádala o vyjádření mluvčího ČT Ladislava Štichu. Na otázku, zda Moravec svým výrokiem porušil etický kodex veřejnoprávní televize, Šticha odpověděl, že nikoliv. Dál věc nechtěl komentovat.

Podle mediálního odborníka Karla Hviždaly je situace sporná. "Pokud to nejsou stránky České televize a jeho osobní názor je jasně rozpoznatelný a oddělený, neviděl bych v tom problém. Pokud je to na jeho oficiálním Facebooku a poutá to i na pořad, je to sporné. Ten výrok ale rozhodně není tak šokující jako různé další, co kolují internetem, takže bych na něj nebyl tak přísný," řekl ParlamentnímListům.cz.

Zároveň dodal, že na západně už je praxe názorově vyprofilovaných novinářů celkem běžná a čím dál populárnější. "Zavedený princip, kdy je novinář čistě neutrální, na západě pomalu mizí. Zvyšuje se naopak sledovanost a poslechovost vyprofilovaných stanic. K nám tento trend pomalu přichází," vysvětlil. Jemu samotnému by prý takovéto politické profilování moderátorů a médií nevadilo.

K volbám nechodí, ale jinak to jde

"Nemůžeme si přece myslet, že novinář nemá žádný názor," podotkl Hviždala. To je pravda, sám Moravec se ale léta prezentuje jako ikona nestrannosti. Opakovaně se dušuje, že kvůli tomu, aby ho nikdo nemohl nařknout, že někomu "nadržuje", prý ani nechodí k volbám. Na Facebooku ale, zdá se, jeho zásady oslabují.

Karel Hviždala se jen shovívavě usmál. "Je to sice tenký led, ale z výroku Václava Moravce na Facebooku jsem necítil nic bytostně nepřipustného," uzavřel.

Čtete:

Novináři by neměli volit? To určitě vymysleli Češi, smál se Macháček

Hájek přitvrdil: Moravec má v rámci ČT svůj privátní kanál

Průser, řekl Pospíšil. Pozor na hubu, opravil Moravec

Foto: Hans Štembera

URL| <http://www.parlamentnilisty.cz/article.aspx?rubrika=1387&clanek=173724>

—

Naše potíže se Solidaritou

28.8.2010 Lidové noviny str. 21 Orientace_
JOSEF MLEJNEK JR._

Češi se Solidaritou příliš nesolidarizovali, svou roli v tom hrála i propaganda pracující se staršími národními stereotypy

Před třiceti lety bylo v Polsku legalizováno odborové hnutí Solidarita, které v 80. letech výrazně přispělo k pádu komunistických režimů ve střední a východní Evropě. Proč podobně masové hnutí odporu nevzniklo také v Československu?

Říkal se u nás v osmdesátých letech i takovýhle vtip: „Jdou dva nazí chlapi po ulici, který z nich je Polák? – No přece ten, který má v zadnici pavučinu!“ Ač se to nemá dělat, hlavně mladší generaci je asi třeba tuto anekdotu dovysvětlit. Nenaráží, jak by se mohlo zdát, na nějakou polskou „homofobii“, ale na nižší životní úroveň v Polsku ve srovnání s relativně blahobytným normalizačním Československem. Má však dodnes velkou vypovídací hodnotu, neboť odráží vztah tehdejší české společnosti k jejím severním sousedům. Ta velmi snadno přijala za své našeptávání letitých stereotypů (obratně zesilované komunistickou propagandou), že Poláci jsou nešikovní flákači, kteří dovedou jen kšeftovat a když jde do tuhého a je třeba „máknout“, začnou dělat „bordel“. Že jsou to vlastně takoví „bílí cikáni“. Když pak začal režim zdejší „úpravy cen“ či jiné spotřebitelské nepříjemnosti zdůvodňovat i odkazy na „situaci v Polsku“, nemohla polská Solidarita počítat s tím, že by se v Československu dočkala masové popularity.

Masivní popularitě (spíše skrytému fandění) se u nás těšila jen ve vybraných kruzích, mezi disentem, částí inteligence, u části věřících. V disentu vyvolal zrod Solidarity pochopitelně velké naděje, ale znamenal též velkou výzvu: když oni dosahují masových počtů, proč ne my?!

Diskuse v rámci Charty 77, zahnané režimem do společenské izolace, o vhodné strategii a taktice, jak tuto bariéru prolomit, však vzniku polského masového hnutí předcházela. Klíčový text celé debaty, Bendova Paralelní polis, je z roku 1978. „Mravní postoj byl postulován abstraktně a bez vytyčení nějaké pozitivní náplně a směru působení,“ napsal Václav Benda a navrhl proto „postupné vytváření paralelních struktur, schopných alespoň v omezené míře suplovat chybějící obecně prospěšné a nezbytné funkce tam, kde to jde“. „Spojuje nás přesvědčení, že suverenity a demokracie v Polsku lze dosáhnout, a nejsprávnější cestou k tomu je vytváření samosprávných společenských institucí nezávislých na vládě,“ deklaroval však již rok před Bendou polský samizdatový časopis Głos.

Opozice ve změkklém totalitarismu Vída, zase nás Poláci předběhli, dalo by se zavtipkovat, ale pátrání po tom, kdo má patent na „paralelní polis“, postrádá valného smyslu. Tato idea, byť pod různými názvy či přítomná jen implicitně, tvořila od sedmdesátých let integrální součást takřka každé disidentské strategické úvahy, a to snad ve všech zemích východního bloku. Naprosto logicky. Sovětské režimy se od padesátých let přece jen trochu „mírnily“: zůstávaly totalitní v tom smyslu, že vládnoucí státostrany nadále řídily a ovládaly veškeré aspekty života společnosti, avšak „provozní praxe“ měla své mezery a teror nebyl zběsile masový, nýbrž jen selektivní. V tomto „změkklém totalitarismu“ se už dalo cosi podnikat, byť to vyžadovalo velkou odvahu, rezignaci na jakoukoliv kariéru v rámci oficiálních struktur a vystavení se různým formám šikanování a perzekuce, propíchnutými pneumatikami u automobilu počínaje a kriminálem konče.

Zjednodušený výklad praví, že Poláky k masovému odporu prostě dohnala bída, zatímco u nás měli lidé pořád co ztratit, a tak radši drželi jazyk za zuby. Pokud by ale tato teorie byla pravdivá, musela by masová odborářská opoziční hnutí vzniknout i jinde než v Polsku, určitě v Rumunsku a hlavně v Sovětském svazu. Jak

však takový pokus dopadl v „zemi, kde zítra již znamenalo včera“, popisuje Pavel Tigrid v knize Dnešek je váš, zítřek je náš, věnované dělnickým revoltám v komunistických zemích. „Na počátku roku 1978,“ uvádí Tigrid, „vytvořilo více než dvě stě dělníků v několika sovětských městech Nezávislou odborovou organizaci pracujících Sovětského svazu. Oznámila to 28. ledna na tiskové konferenci v Moskvě a v přítomnosti zahraničních novinářů skupina pěti sovětských dělníků, vedená bývalým horníkem z Donbasu Vladimírem Klebanovem. Skupina dokonce vypracovala podrobné stanovy organizace a poslala otevřený list Mezinárodnímu úřadu práce v Ženevě. KGB nelenila: Klebanov a druzí byli zatčeni, někteří z nich zavřeni do speciálních psychiatrických klinik smutné proslulosti, jiní žalářováni a soustavně pronásledováni.“ Dopadli tedy podobně jako řada disidentů u nás, byť míra represe byla přece jen o stupeň silnější.

A Rumunsko? V srpnu 1977 se proti režimu vzbouřilo na třicet tisíc horníků v údolí řeky Jiu. Vzpouru musel osobně uklidňovat sám „génieus karpatského prostoru“ Nicolae Ceausescu, a když se mu to s pomocí několikahodinového proslovu a planých slibů podařilo, odjel a do díla se dala policie.

Dostí to připomíná polský prosinec 1970, kdy režim krvavě potlačil dělnické nepokoje na baltském pobřeží, avšak v Polsku dosavadní první tajemník Władysław Gomułka padl a na jeho místo nastoupil Edward Gierek. V lednu 1971 dokázal dělníky zpracovat svým nechvalně proslulým „Pomůžete?“ (ve smyslu „mně, novému prvnímu tajemníkovi, odstranit nedostatky a deformace“). Bylo to naposled, co se polští dělníci dali nacytat. Ale i oni se museli párkrát pěkně spálit, než získali historickou zkušenost, kterou pak zúročili v létě 1980.

Polský zlom: červen 1976 Nespokojenost se sociálními podmínkami tedy mohla působit jako roznětka vzpoury, sama o sobě však v komunistických režimech nikdy nevyústila v něco trvalého. I v samotném Polsku přinesl zlom až červen 1976, kdy po zvýšení cen propukly stávky, především v Radomi a ve varšavské továrně na traktory Ursus. Ozbrojené složky sice nakonec stávky zpacifikovaly, ale zvýšení cen bylo odvoláno. Následovaly však perzekuce dělníků.

„Zároveň došlo k vystoupení polských intelektuálů protestujících proti teroru použitému proti účastníkům červnových událostí. Dne 23. září 1976 povstal Výbor na obranu dělníků, který si uložil za cíl poskytovat hmotnou, právní a lékařskou pomoc obětem represe a jejich rodinám. Uložil si za cíl zmobilizovat odhalením pravdy o červnových událostech široké veřejné mínění a jeho prostřednictvím dosáhnout propuštění všech uvězněných dělníků. Právě akce pomoci dělníkům postiženým represemi po červnových událostech se stala činitelem, který prolomil nedůvěru mezi těmito dvěma společenskými skupinami, mezi dělníky a intelektuály. Stala se základem nového svazku. Svazku, který se stal garantem procesu obnovy v Polsku. Tak se zrodila Solidarity,“ napsal v Tygodniku Solidarność v červnu 1981 Zbigniew Romaszewski, člen Výboru na obranu dělníků, aktivista Solidarity, dnes místopředseda Senátu.

Pokračování na straně 22

Dokončení ze strany 21

Dosud oddělené sociální skupiny – dělníci a inteligence – se tak začaly spojovat v jeden dělný celek. A důležité bylo i to, že od roku 1976 rostly skoro jako houby po dešti další opoziční skupiny a stoupal počet nezávislých samizdatových časopisů i jiných aktivit. Příhodné klima pro opoziční vegetaci pomohla nechtěně vytvořit též ekonomická politika Gierkova vedení: Polsko se dostalo do příliš velké závislosti na západních úvěrech, než aby si mohlo dovolit plošnou brutální represi.

„V roce 1979 nepřekračoval počet dělníků aktivně zapojených do opoziční činnosti několik stovek. Ale potenciálně byla podpora této třídy a této generace obrovská,“ upozorňuje ve své knize Polská revoluce, věnované historii Solidarity, Timothy Garton Ash. Ano, když si člověk přečte pouhý výčet samizdatových časopisů (což v Polsku často znamenalo náklad v řádu desítek tisíc výtisků), opozičních skupin a všemožných kulturních nebo vzdělávacích aktivit v období 1976–1979, něco mu to připomene. Konec osmdesátých let v Československu. Polská klasická opozice (tedy hlavně intelektuálové a studenti) měla tudíž předstih minimálně deseti let.

Dělníci pak v roce 1979 disponovali historickou zkušeností minimálně tří potlačených velkých vzpour (v letech 1956, 1970 a 1976). „Dávno před létem 1980 jsme uvažovali o možnosti velké stávky v Gdaňsku. Hovořili jsme o ní na schůzích, na nichž jsme dělníky soustavně seznamovali s polskými dějinami a s odborovými právy,“ řekl Lech Wałęsa v rozhovoru, který s ním na jaře 1981 vedla Oriana Fallaciová.

Ano, nejen odborářská práva, ale i dějiny. Kromě Poláka-flákače existuje ještě jeden český stereotyp o Polácích, který sdílí většina Evropanů.

Romantický národ „Obrozené Polsko představilo se světu jako národ romantický (taková je většina národů, které byly dlouho nešťastny) a jako stát imperialistický, usilující rozšířit svou vládu na všechna území, která nejsou před tím dostatečně chráněna. ... Svou romantickou výbojnost pokládali Poláci za znak rytířské povahy, byli na ni hrdí a za nic by nechtěli o ni přijít. ... Jak jinak si počínal druhý nový slovanský stát, Československo! Ten se staral nejdříve o vnitřní upevnění, o solidní hospodářský základ. Avšak Poláci byli neschopni uznat, že je v tom něco dobrého. Považovali starosti takové za vlastnosti povahy kramářské a dívali se na Československo

jako na stát méněcenný," píše Ferdinand Peroutka v Budování státu, kde dává Polákům co proto za jejich „dobrodružnou“ východní politiku po první světové válce, již dle Peroutky nezodpovědně vyprovokovali sovětský bolševický režim k protiakti.

Z Peroutkových řádek nám tu opět vyskakuje romantický Polák, vrhající se později s šavlí proti tanku a neváhající prolévat hektolitry polské krve v marných povstáních (naposledy v tom varšavském z roku 1944), jen aby bylo učiněno zadost pochybné (starobylé čili zaostalé) veličině zvané čest.

Jde o karikaturu, klidně však připustíme, že je pravdivá. Poněvadž Wałęsa slova z rozhovoru s Fallaciovou dokládají praktickou užitečnost zdánlivě nesmyslného, ba sebevražedného polského „romantismu“: Wałęsa má totiž, spolu s intelektuálními přáteli z Varšavy či Krakova, dělníkům co vyprávět. I kdyby se omezili víceméně na faktografii, stejně budou hovořit o hrdinech, kteří budou na ostatní působit jako burcující vzor. Dělníkům z pražského ČKD či ostravské Nové huti Klementa Gottwalda šlo zajisté též (tajně) přednášet o dějinách, avšak lekce by se týkaly hlavně masarykovské drobné práce, syndromu Mnichova, Benešových námluv se Stalinem v prosinci 1943, znárodnění prováděného po válce samotnými demokraty či smutných konců reformního socialismu.

Když se filmový režisér Luis Buñuel dozvěděl, že Lech Wałęsa při sobě nosí růženec, podle svědectví polského kolegy Andrzeje Wajdy prý reagoval nechápavým zvoláním: „Jak může být dělnický vůdce nábožensky založený? Vždyť to je rozpor sám o sobě.“ „Tomu vy na Západě nemůžete rozumět,“ mohl mu odpovědět (pomocí rozhovoru s Fallaciovou) Wałęsa. „Církev pro vás nikdy nebyla tím, čím byla a je pro nás – symbolem boje. Byla jedinou institucí, která se nikdy nesklonila před utlačovateli.“

„Nejvíc mi utkvělo v paměti jeho úžasné charisma, díky němuž přitahoval obyčejné dělníky, hutníky. Uměl s nimi mluvit, oni mu rozuměli. Měl v sobě nějaký magnet... Jeho kázání byla velice bezprostřední, bez zámlk a přikrašlování. Je velmi důležité mluvit s dělníky jejich řečí,“ vzpomínal Karol Szadurski, řidič Jerzyho Popieluszka, na působení „kaplana Solidarity“, umučeného polskou státní bezpečností v roce 1984. Víra polských dělníků (a nejen dělníků) byla skutečně živá a řada kněží, nejenom Karol Wojtyła, měla silnou osobní přitažlivost. Nešlo tedy o žádné „velebničky“. To Češi už vůbec nechápu, byť jim může být útěchou, že jsou v tomto ohledu trochu na jedné lodi s Luisem Buñuelem.

Čeští dělníci zůstávali pasivní. Ve velehradské pouti z roku 1985, kdy stotisícové shromáždění vypískalo oficiálního funkcionáře, spatřoval Václav Benda naději na dosažení polských počtů. Nikoliv náhodou se první větší projev nesouhlasu s režimem od srpna 1969 odehrál v rámci náboženské akce. Nikoliv náhodou jsme ale, zůstanemeli omezeni na Čechy, dosáhli „polských počtů“ díky poutníkům ze Slovenska. A nikoliv náhodou bylo o rok později, když si StB dala ještě o trochu větší práci, s polskými počty zase amen.

Srovnání normalizačního Československa a „solidaritního“ Polska je určitě poučné. Plyne z něj, že nemá valný smysl kritizovat tehdejší disent za to, že zvolil špatnou taktiku. Snažil se v podstatě o totéž, o co usiloval disent polský v období 1976–1979. Jistě by se kromě obhajoby práv členů skupiny Plastic People (což byla bezprostřední příčina vzniku Charty 77) rád staral i o dělníky (přesněji řečeno nejenom o jednotlivé dělníky), avšak ti zdejší nikdy živelně nepovstali tak jako v Polsku, a neposkytli tudíž disidentům k nějaké péči prostor. Některé historické a sociální podmínky, vytvářející to správné podhoubí pro vznik masového opozičního hnutí, u nás prostě chyběly.

A chybí dodnes. Za dva největší deficity nutno označit jednak laxní vztah k vlastním dějinám, které přece nejsou hrdinů tak úplně prosty. A za druhé, naprosté přehlížení sociálního rozměru náboženství a duchovních hodnot, o nichž se soudí, že přinejlepším dlí někde na obláčku vysoko nad našimi hlavami a našich vezdejších životů se vůbec netýkají.

Česká společnost uvěřila tomu, že Poláci jsou nešikovní flákači, kteří dovedou jen kšeftovat, a když jde do tuhého a je třeba „máknout“, začnou dělat „bordel“. Že jsou to vlastně takoví „bílí cikáni“.

JAK JSEM FOTIL WAŁĘSU

Na konci roku 1983 dostal Lech Wałęsa Nobelovu cenu míru. Naše propaganda proti tomu začala brojit, nikde u nás se však neobjevila Wałęsova tvář. Na konci února 1984 jsem využil pololetních prázdnin na uměleckoprůmyslové škole v Brně, kde jsem studoval v posledním ročníku, a vydal se do Polska s cílem pořídit Wałęsův portrét. Jel jsem přes NDR. Zamířil jsem nejdříve do Varšavy, kde jsem měl z pouti kontakt na jednoho středoškolského profesora. Řekl mi, že Wałęsa bydlí ve čtvrti Gdaňsk–Zaspa, že je to sídliště a jezdí tam lokální vlak mezi trojměstím Gdaňsk–Gdyně–Sopoty, a až vystoupím, tak mi lidi určitě poradí. Do Gdaňsku jsem dorazil poslední únorový den 1984. Najít Wałęsu nebyl problém, řekl mi však, že na mne ten den nemá čas, ať přijdu nazítří odpoledne. Nevěděl jsem, kde přenocovat, neboť jsem v Gdaňsku nikoho neznal. U kostela po mši jsem oslovil několik lidí, ti se dlouho radili, ale nakonec mi řekli, že mne na nocleh vzít nemohou. Byla zima, a tak

jsem šel na hlavní nádraží, ale večer začaly důkladné prohlídky. Do haly vešlo asi dvacet příslušníků milice a armády se samopaly a kontrolovali doklady. Nevěděl jsem, jak se z toho dostat. Byl jsem v Polsku prakticky na černo. Rozhodl jsem se sám vyjít naproti skupince vojáků a požádal je o rozhovor s jejich velitelem. Řekl jsem mu, že jsem studentem umělecké školy z Československa a přijel jsem se podívat na expozici do Muzea Narodowego v Gdaňsku, ale dnes měli zavřeno, a tak musím počkat do zítra a nemám kde přespat. Vysvětlil jsem, že jsem na pozvání ve Varšavě, kde mám ubytování, a nepočítal jsem s pobytem v Gdaňsku na dva dny. Uvěřil mi, nechtěl ani mé doklady a zajistil mi nocleh u železničářů, kteří měli noclehárny nedaleko odbavovací budovy. Druhý den odpoledne jsem se znovu vydal za Lechem Wałęsou. Nafotil jsem ho a nakonec i přemluvil k fotce s jeho ženou, i když nejprve říkal, že jeho žena není Vondráčková. (V Polsku byli tehdy nejpopulárnější Češi Helena Vondráčková a Václav Havel.) Wałęsa mi řekl, že byt nad ním patří tajným, kteří ho sledují. Podařilo se mi však odejít nepozorován, a tak jsem se ještě s radostí vykoupal v zimním moři a usušil u ohně, který měli na břehu rozdělaný nějací rybáři. Domů jsem se vrátil bez problémů. Ota Nepilý

Foto autor| Kresba: Lela Geislerová

Foto popis| Fotografie Oty Nepilého z Polska první poloviny 80. let. Na první je Częstochowa v srpnu 1984 na druhé Lech Wałęsa (okolnosti vzniku snímku popisuje autor v článku Jak jsem fotil Wałęsu). Ota Nepilý (* 1962) vystudoval fotografii na Střední uměleckoprůmyslové škole v Brně, od počátku 80. let jezdil pravidelně do Polska a již v roce 1985 vydal z polských snímků pod pseudonymem Robert Gappo samizdatový kalendář. Dnes má své fotostudio v Brně.

Foto autor| Foto 2x Ota Nepilý

O autorovi| JOSEF MLEJNEK JR. Autor (* 1969) je politolog a publicista. Působí na Institutu politologických studií [FSV UK](#). Zabývá se přechody k demokracii, ústavními systémy a oblastí střední a východní Evropy.

—

Mirek Topolánek bude přednášet na VŠE

27.8.2010 [topzine.cz](#) str. 00 Vzdělání a kariéra_

Zuzana Černá_

Bývalý ministerský předseda Mirek Topolánek se od nového akademického roku stane novou posilou Národohospodářské fakulty na Vysoké škole ekonomické (VŠE) v Praze. Po dlouhodobé spolupráci se domluvil s bývalým děkanem Národohospodářské fakulty Jiřím Schwarzem. Ten v minulosti působil jako člen expertní skupiny NERV. Uvádí to na svém webu časopis Týden.

Duo Topolánek-Schwarz by měl vyučovat předmět Ekonomie veřejného sektoru. Ústředním tématem zřejmě bude to, jak rozhodnutí politiků ovlivňuje chování ekonomiky. Přednášet studentům přitom chtějí oba najednou. „Chceme navzájem polemizovat a doplňovat se. Tohle v Česku ještě nikdo nedělá,“ komentuje nový styl výuky Schwarz.

Podobnou teorii však už razí na [Fakultě sociálních věd](#), kde mediální historik Petr Bednařík s děkanem fakulty Jakubem Končelíkem přednáší společně Dějiny masových médií. Studenti takové inovace vítají a hodnotí velmi pozitivně. Nejen, že se tak dozví víc a poutavější formou, ale občasná vtipkování mezi oběma pedagogy jim nedovolí vykládanou látku zapomenout.

Podle reakcí v diskusi na informačním webu studentů VŠE se mladí ekonomové na Topolánka většinou těší. Honza píše, že „čím víc lidí z praxe na úkor čistých akademiků, tím lépe“, a doplňuje ho další diskutující: „Ať je jaký je, tak už jen tím, že se pohyboval v tom prostředí, v jakém se pohyboval, tak musel získat spoustu hodnotných znalostí a zkušeností, které může předat dál“. Naopak uživatel VP si myslí, že by politici „vůbec učit neměli“ a podivuje se nad jejich podílem mezi tamními studenty.

Topolánek do letošního dubna šéfoval občanským demokratům, kdy ho sestřelily výroky o homosexuálech a Židech. O premiérské křeslo přišel už loni na jaře poté, co mu sněmovna vyslovila nedůvěru.

URL| <http://www.topzine.cz/mirek-topolanek-bude-prednaset-na-vse/>

Ženy mě baví víc než muži

26.8.2010 Marianne str. 100 Muž / rozhovor_
Linda Kholová_

Václav Moravec

Politické diskuse vede jako dokonalý profesionál. To znamená, že vůbec netušíte, komu fandí. Chcete vědět, co si myslí o Němcové, Paroubkovi a dalších? Čtete! Povídání o jeho soukromí, které si většinou pečlivě střeží, berte jako bonus.

Václav Moravec mluví samozřejmě tak pěkně, že jsem při přepisování rozhovoru z diktafonu neměla skoro žádnou práci. Upřímně mě ale šokovalo, že chvílemi mluvil nespisovně a jednou řekl slovo kretén (o sobě). Na Facebooku má jako veřejná osobnost své stránky, na kterých třeba cituje toltécké Čtyři dohody nebo se nerozpakuje napsat, že se brzy přidá k samičce ledňáka obrovského. „Ta podstupuje v Austrálii odtučňovací kúru poté, co ji její obezita málem stála život. Ptáka totiž vykrmili návštěvníci parku v Sydney párky a dalšími laskominami natolik, že nebyl schopen vzlétnout, ani kdyby ho napadli psi.“ Právě schopnost sebekritiky a nadhledu je to, čeho se politikům, které zpovídá, dostává jen pomálu.

Václav se prý nejvíc děsí toho, aby ji neztratil on sám, a nestal se tak svou vlastní karikaturou.

* Musí mít člověk nějaké speciální vlohy, aby dělal dobré rozhovory?

Za prvé vás musí bavit setkávat se s lidmi a naslouchat jim. Když neumíte naslouchat, nejste dobrý novinář. Někteří novináři přijdou, mají napsané otázky a je jim jedno, co na ně ten zpovídaný odpovídá, to je špatně. Potom by měl zvládat základy psychologie. Měl by se dívat lidem do očí. Oni intuitivně poznají, jestli vás ten rozhovor baví. Většina toho je sice racionální, ale zčásti je to chemie mezi těmi lidmi. Pokud předstíráte, jste falešný, zpovídaný to pozná. Píšící kolegové mi občas vyčítají, že bych měl být daleko tvrdší. Ale já tvrdím, že když už je host na kolenou, není třeba mu dávat další rány. Mně osobně takový způsob vadí. Divák je daleko inteligentnější, než si novináři myslí.

* Kdo vás vyvedl z míry?

Třeba Václav Havel. Ve vysílání prozradil, že mi nabízel jednu z rolí ve své hře Odcházení. Nevěděl jsem, jak na větu Václava Havla „Já jsem vám nabídl roli a vy jste ji odmítl“ reagovat. Tak jsem jen řekl: „To radši nechme stranou, pane prezidente, o to teď v našem rozhovoru nejde.“ Jenže vás to vykolejí. Říkal jsem si: Tak, teď to bude vypadat, že já s Václavem Havlem kuji nějaké pikle v zákulisí. Při vysílání speciálů před volbami do Poslanecké sněmovny mě zase občas rozhodilo publikum.

* Proč? Že hlučelo?

Některé politické strany si do publika braly své placené klaky a to vám diskusi, kterou si celý týden připravujete, ničí. Byl jsem nespůj.

* Nová Poslanecká sněmovna má plno nových tváří. Jste rád, že si budete moct do studia zvat nováčky?

Jsem. I pro mě jako moderátora je to určité oživení. Když se dostane do politiky někdo nový, na začátku odpovídá na otázky jasně, nekličkuje tolik. Do půl roku se však změní. Asi dostanou od předsedů svých stran výtku, že jsou k novinářům příliš otevření a že se to nesmí.

* Do sněmovny se konečně dostalo více žen...

To je skvělé! Nedávno jsme měli v Otázkách diskusi tří političek a víte, to je úplně jiná debata. Nejsou tak arogantní a sebejisté, jsou konstruktivnější, a politika tím opravdu dostává jiný rozměr. Více poslouchají otázky, je s nimi lepší dialog a rozhovory s nimi mě z těchto důvodů baví víc než s muži.

* Myslíte si, že díky ženám může polevit agresivita, která v politice panuje?

Ta atmosféra se určitě změní, protože mužský a ženský pohled na politiku je jiný. Ženy ji neberou tolik jako soupeření a silové přetahování. Ale myslím si, že politika se mění i tak, po odchodu Jiřího Paroubka a Mirka Topolánka. Pro srovnání: Lubomír Zaorálek nebo Bohumil Sobotka vystupují tvrdě, ale kultivovaně.

* Stalo se někdy, že by si dámy ve studiu vjely do vlasů nebo si něco dovolily na vás?

Jednou se to stalo Miroslavě Němcové a Jitce Kupčové. To bylo asi před šesti lety v Otázkách, kdy přece jen příliš štěbetaly a hádaly se o něco. A tehdy jsem, dodnes nevím, zda nekorektně, použil větu: „Dámy, omlouvám se, že vám do toho vstupuji, ale přestaňte se hádat, ať tady nejsme jako na schůzi domovnic v Praze 5.“ Obě ztichly, Miroslava Němcová pak naznačila, že jsem to přehnal. Věděl jsem, že je to na hraně toho, co si moderátor může dovolit, aby nebyl úplně nezdvořilý. Tak jsem opáčil: „Mám se omluvit vám, nebo domovnicím v Praze 5?“ Miroslava Němcová věděla, že kdyby ode mě požadovala omluvu, byla by to pro ni prohra v očích televizních diváků. Když je řeč o předsedkyni poslanecké sněmovny Miroslavě Němcové, vždycky mi připadalo, že si osvojila tvrdý styl vystupování, který známe od mužů. Myslím, že od mužů v ODS zažila mnohá příkoří. Možná proto někdy přejala mužský model chování v politice, což byla škoda. V mých očích by měly političky politiku kultivovat... Jenže pokud je žen v politice málo, je to obtížné. Je absurdní, že například sociální demokraté, kteří prosazují kvóty pro ženy v politice, mají v poslaneckém klubu nejméně žen – deset procent. Ohánějí se kvótami, ale nejsou schopni je u sebe naplnit.

* Mluvil jste v jednom rozhovoru o tom, že Petra Buzková byla často tvrdá a nepřijemná. Přitom to byla jedna z nejoblíbenějších političek vůbec.

Ano. Ale víte, co je zvláštní? Když se ty ženy dostanou do vysoké funkce, uvolní se. S Petrou Buzkovou byly velice zajímavé rozhovory, když byla ministryní školství. Přitom když byla místopředsedkyně strany za Miloše Zemana, který ji kritizoval, že je líná, byla tvrdá a někdy i agresivní. Protože i kvůli Zemanově chování byla v defenzivě. Totéž Miroslava Němcová. Je předsedkyní poslanecké sněmovny a místopředsedkyní ODS a jako by z ní spadl balvan. Zjistila, že může těch pozic dosáhnout i jako žena. Z žen spadne obrovské břímě, když se ukáže, že mohou sehrát výraznou roli. Že to není tak, že je muži v politice jenom tolerují, snášejí. Čtrnáct žen se letos dostalo do sněmovny kroužkováním. Lidé se rozhodli, že je tam pošlou. Voliči tedy uvažují jinak než politické strany. Kdyby to bylo jen na stranách, je zastoupení žen menší.

* Koho zpovídáte nejraději?

Nejzajímavější rozhovory jsou s bývalými politiky, protože jsou schopní a ochotní podívat se na sebe kriticky. Tak tomu bylo u bývalých premiérů Václava Klause či Mirka Topolánka. Oba byli v rozhovorech arogantní, ale po jejich odchodu z premiérské funkce změnili styl. U stávajících politiků mi vadí, že nemají odstup.

* Umí mít z těch současných odstup alespoň někdo?

Asi Karel Schwarzenberg. Často toho i využívá, protože málokterému politikovi projde to, co si dovolí říci Karel Schwarzenberg. Třeba se ukáže, že nezná program vlastní strany. Některé věci neřeší. Kdyby to přiznal kdokoli jiný, média ho rozcupují. Možná se baví tím, co všechno mu v politice projde...

* Je vám šestatřicet, a už jste na vrcholu kariéry. Co budete dělat dál?

Na Západě dělají podobný typ pořadů moderátoři třeba i dvacet let. Přemýšlím, jak Otázky posouvat, modernizovat, aby zůstaly nejcitovanějším a nejsledovanějším diskusním pořadem v zemi. Dohodli jsme se v týmu, že budeme víc vysílat z exteriérů, z prostředí, kde se něco děje. Je to náročnější, ale zároveň má pořad úplně jiný rozměr. Baví mě to. Snažím se také sám posouvat, nestagnovat, abych se nestal svou vlastní karikaturou.

* O vašem soukromí se toho moc neví. Proč si ho tak hlídáte?

Ale bulvár o mně píše a spekuluje! Řekl jsem si, že na nic a nikdy nebudu reagovat. Lži není možné uvádět na pravou míru. Nemá smysl s nimi komunikovat. Ať za mnou dál jezdí tři lidi na motorce a dva v autech,

ukazuje to na jejich ubohost. Napíšu, že prý žiji s politikem, přitom nemají žádný důkaz. Lidé ale bohudík nejsou hloupí...

* Volají vám bulvární novináři často?

Nevím, neberu totiž neznámá čísla, to bych celý den nedělal nic jiného. Mám v průměru dvě stě hovorů denně.

* Žijete sám?

Sám ne. Mám například psa. Teď je po operaci kyčlí, na to labradoři trpí. Na psa mám čas, беру ho s sebou někdy i do práce, za televizí je skvělý park.

* Máte nějaký volný čas?

Samozřejmě že ano. S novináři se to ale má jako třeba s lékaři. Tráví v práci víkendy, většina reportérů přijde večer domů, dívají se na zprávy všech televizí, a když jdou ráno do trafiky, koupí si všechny noviny. Všechno, co kolem sebe vidíte a slyšíte, se hodí pro vaši práci. Nikdy vlastně nepřestáváte pracovat. Studentům žurnalistiky říkám, aby počítali s tím, že když budou dělat novinařinu pořádně, projeví se to i v jejich soukromí. Například rozvodovost u novinářů bývá vyšší než v jiných profesích.

* Můžete ještě jezdit tramvají? Lidé vám asi pořád musí něco hustit do hlavy, nebo ne?

Samozřejmě že jezdím městskou hromadnou dopravou. Například tramvaj je skvělá v tom, že se od lidí dozvím, co je zajímavé. Zvlášť poučné to bylo před volbami, kdy to se mnou hodně rozebírali. Říkám jim: Podívejte se, jak se k sobě lidi chovají v tramvaji. Hádají se, kdo koho pustí sednout, kdo má průkazku invalidy s větší vahou... Posadte ty lidi z tramvaje do Poslanecké sněmovny a začnou se chovat stejně jako politici. Politici jsou odrazem společnosti. Jen mají víc příležitostí chovat se amorálně.

Jak dělat dobré rozhovory? Důležité je dívat se lidem do očí. Zbytek obstará chemie mezi vámi. VÁCLAV MORAVEC (36) Pochází z Ústí nad Orlicí, doktorát získal na **Fakultě sociálních věd** UK v Praze. Od roku 1992 pracoval jako redaktor a moderátor, nejprve v rádiích, například v Českém rozhlase nebo v české sekci BBC. V roce 2004 začal moderovat pořad České televize Otázky Václava Moravce. Je čtyřnásobným držitelem ceny TýTý jako nejoblíbenější osobnost televizní publicistiky. Je svobodný a bezdětný. Když se novinařina dělá pořádně, projeví se to často v soukromém životě. Rozvodovost novinářů bývá vysoká.

MAKE-UP: H. ČECHROVÁ; STYLING: K. VOCŮ

Foto autor| FOTO: TOMÁŠ BERAN

Foto popis| S političkami se mu povídá nejlíp

Foto popis| Byl to Václav Havel, který ho jediný dostal do úzkých

Foto popis| Za televizní práci dostává ceny, ale raději prý má rozhlas

Foto autor| FOTO: T. BERAN

O autorovi| PRODUKCE: L. VÍTOVÁ

—

Komu ujel vlak na výstavě EXPO 2010?
26.8.2010 TREND marketing str. 46 Management / řízení_
Ladislav Kopecký_

komerční význam světové výstavy

„V Číně českým firmám trochu ujel vlak,“ řekl nedávno Pavel Stehlík, generální komisař české účasti na Expu při rozhovoru pro HN. Je to zvláštní zpráva od stroje, který za český marketingový vlak v Šanghaji zodpovídá.

Letošní Expo, které se má stát v mnoha směrech Expem rekordním, je na prvním místě obrovskou marketingovou olympiádou. Sen o sebemenším podílu na trhu 1,3 miliardy lidí se odrazil v koncepci pavilonů všech vyspělých zemí, které na čínském trhu pracují s dlouhodobou koncepcí a strategií. Celá řada zemí již delší dobu odmítá financovat své účasti na Expu výhradně ze státních zdrojů.

Drtivou většinu nákladů na jeden z nejlepších pavilonů na Expu, pavilon Německa, hradí obchodní komory a firmy. U vstupu do pavilonu Německa jsem napočítal téměř 100 log partnerů. Celá účast Německa na Expu je v kontextu dlouhodobé marketingové koncepce. Jde o projekt „Společně vpřed“, který pod patronátem prezidentů obou zemí běží už třetím rokem.

U vstupu do pavilonu USA, na jehož náklady nedá vláda ani dolar a vše hradí korporace, pokryla loga partnerů a sponzorů celou dvacetimetrovou vstupní stěnu. Podobně tomu bylo u pavilonů Švédska, Dánska, Norska, Itálie či Francie, kde na čestném vstupním místě figurují loga a jména firem, bez kterých by se pavilon země prostě nekonal.

Ekonomická diplomacie

Národní pavilony podporují firmy a značky, které jsou spojeny s národní identitou nebo ji dokonce spoluvytvářejí. Více než kdykoliv v minulosti se na Expu projevilo fungování „ekonomické diplomacie“ v praxi. Stalo se ukázkou toho, jak firemní sektor investuje do ekonomické diplomacie a ta na oplátku pracuje ku prospěchu korporátní sféry.

Prolínání politických, ekonomických a firemních struktur na Expu mělo mnoho podob. Spojení ekonomické diplomacie s podnikatelským sektorem má několik základních podmínek úspěchu.

Za prvé musí jít o spolupráci a projekty s měřitelnými kritérii efektivnosti a musí podporovat identitu země jako značky.

Za druhé musí mít prezentace firem a značek vysokou estetickou úroveň. Nejlépe vyzněla tato spojení tam, kde tvůrci dokázali přistoupit ke komoditám, které jsou součástí národní identity, jako k artefaktu a prezentovat je na té nejvyšší úrovni. Navštívil jsem více než 40 pavilonů a celá řada zemí to dokázala. Jejich pavilony se staly výrazným nástrojem prosazování marketingového konceptu značky své země a jejího image.

České omyly

Český pavilon při srovnání zaostal v mnoha směrech. Postrádá jednotný záměr a koncepci a je slepencem nesourodých a myšlenkově nekompatibilních elementů. Umístění exponátů do kubusů nad hlavami návštěvníků prezentaci poškozuje. Některé dobré nápady nejsou dotaženy (Hokej, Vzkaz do Česka) některé exponáty nefungují podle záměru (Osvěžovač smyslů, Zlatá kapka) a některé nefungují vůbec (Pulzující město).

Značnou část pavilonu zabírají umělecká díla, která by určitě našla své místo na některém z uměleckých bienále, ale schopnost naplnit téma Expa a zároveň podpořit značku Česká republika neprokázala. Pozitivním příkladem komunikace, která by ztělesňovala vzájemnost, snahu se domlouvat, rozumět si a spolupracovat, byla vložená expozice Sklenářova Opičího krále. Jde o příběh českého umělce, který kdysi odjel do Číny, uchopil ikonický čínský příběh a obohatil jej vlastním výtvarným viděním. Sympaticky zapůsobil i Český národní den.

Český pavilon bohužel rezignoval na myšlenky, témata, objekty a materiály, které jsou součástí naší identity a mohou mít schopnost značku ČR srozumitelně, pozitivně utvářet. Je možné, že volná sklářská tvorba, sklo v interiérech a architektuře, pro které tak geniálně otevřel dveře do světa náš pavilon na Expu 58 v Bruselu, se na čas obsahově vyprázdnily nebo nemají svou dřívější názorovou dynamiku. Patří ale stále k tomu lepšímu a schopnému utvářet svébytný obraz Česka.

Přesvědčil jsem se o tom na místě, v šanghajském hotelu Westin, v jehož vestibulu je předmětem obdivu velká skleněná plastika českého výtvarníka Šuhájka. Viděl jsem celou řadu realizací tzv. velkých staveb, unikátních obřích umělecky pojatých osvětlovacích objektů, které ve vysoce prestižních interiérech budov v Číně instalovala Preciosa, mimochodem jeden z partnerů Českého pavilonu, který v něm ale vůbec kromě jednacích místností není vidět. Koncept „economic diplomacy“, společné aliance státu a korporátních, podnikatelských struktur, se při našich účastech na Expu zatím neujal, zatímco ve většině, a to nejenom vyspělých zemí, se stal běžnou a nevyhnutelnou záležitostí.

Pokud jde o marketingový přístup, náš pavilon propadl. Skutečnost, že naše účast na Expu firmy netáhne a že „naším firmám ujíždí vlak“, musela být známa dávno předem. V okamžiku kdy to organizátoři Expa zjistili, měli učinit taková motivační opatření, kroky a podněty, které by naši účast pro korporátní sféru učinily atraktivnější a smysluplnou. Generální komisař Stehlík je podepsán dokonce jako spoluautor „Dotyku štěstí“

svatého Jana z Nepomuku a možná ještě u něčeho dalšího. Určitě mu hodně energie zabrala medializace „Zlaté kapky“, jednoho z největších

komunikačních nesmyslů v pavilonu. Spoluautorská aktivita je určitě chvályhodná, pokud není na úkor té hlavní a zásadní role komisaře jako marketingového, projektového manažera a spolutvůrce marketingově komunikační koncepce. Vynaložit více než půl miliardy na pomyslnou, všeobecnou a marketingově necílenou publicitu je velmi zpozdilé.

Pět statečných

Partnery českého pavilonu reprezentuje pět značek. Jenom pro představu - ještě okolo roku 1990 jsme měli u nás zaregistrovaných 14 tisíc značek, z toho těch nejsilnějších 2000 v zahraničí. V pavilonu EU na Expu je prezentováno 40 významných evropských značek. Ani jedna z Česka, a to by měl být důvod k zamyšlení.

Pár firem, které se staly partnery naší účasti, nikde v pavilonu nenajdete. Jejich nepatrná loga jsou uvedena v malém skládacím prospektu rozdáváném v pavilonu.

Marketingové využití ze strany firem se v rámci naší účasti omezuje na využití jednacích místností generálního komisaře a přes některé dílčí doprovodné aktivity je to zoufale málo.

Pořádání odborných, obchodnětechnických konferencí, obchodních prezentací, fór v kontextu dlouhodobého marketingového působení je při Expu stejně důležité jako samotný pavilon.

PR našeho pavilonu se nesporně snaží. Tak jako ostatní státy vycházejí i naše PR vstříc dychtivým čínským médiím,

kteřá zde mají jedinečnou možnost přímého kontaktu s nepřebornou zahraniční informační nabídkou. Pavilony zemí na Expu pomáhají naplnit úkolované informační normativy čínských médií, které dokumentující hold světa Říši středu. Komunikace se vyznačuje impulsivností a nahodilostí a v konkurenci všech pavilonů má limitovaný dopad i životnost. Charakterizuje ji velká četnost a nízký efekt. Zcela jiných hodnot lze docílit, pokud je komunikace na Expu součástí dlouhodobé komunikační strategie země nebo firmy, pokud na něco navazuje a někam směřuje.

O milionech návštěvníků

Pokud PR nemají k dispozici vysoce zajímavý a ojedinělý produkt, a tím náš pavilon není, pak se musí uchýlit zejména směrem k domácí scéně k pouhé propagandě. Úsměvné jsou informace o českém pavilonu a milionech návštěvníků a umístění v návštěvnickém žebříčku top 10, které řada našich médií otrocky papouškuje a odmítá jakékoliv kritické pohledy. Údaje o tom, kolik návštěvníků projde naším pavilonem, mají stejnou výpovědní hodnotu jako údaj o tom, kolik kubických metrů vody proteče za minutu Vltavou pod Vyšehradem. Existují dva druhy pavilonů. Pavilony volně průchodné, kde sice nejsou fronty a kde projde velké množství lidí, ale je zde riziko, že návštěvník proběhne, aniž by si všimnul, ve kterém pavilonu byl. Od dob, kdy byly pro návštěvníky světových výstav zavedeny jakési virtuální pasporty, ve kterých každý pavilon razítkem potvrzuje virtuální návštěvu země (pavilonu), se rozvinulo soutěžení o největší počet razítek pavilonů (zemí) v návštěvnickém pasu. Preferovaným cílem lovců razítek se automaticky stávají volně průchodné pavilony, ke kterým ten náš patří.

Druhou cestou je regulovaná průchodnost, jejíž rytmus, a tím také čekací dobu ve frontě, určuje některý z audiovizuálních programů, jenž je v pavilonu pro návštěvníky připraven. Říkám-li program, mám na mysli příběh nebo příběhy, díky kterým má země šanci přijít s jedinečným a nezaměnitelným sdělením. Právě díky této komunikaci se může ve velké nabídce pavilonů vymezit a získat jedinečnou pozici jako základ tvorby značky své země. Snaha udržet si návštěvníka na chvíli pro sebe a sdělit mu svůj příběh byla typická pro většinu atraktivních a návštěvnický atakovaných pavilonů, u kterých stály dvou (Anglie, Itálie, Francie) až tříhodinové (Čína, Japonsko) fronty. Kvalitní, silný a ojedinělý příběh je duší každé komunikace a vymyslet či zpracovat jej dá velkou práci.

Český pavilon je volně průchodný a zajímavý příběh až na jednu výjimku postrádá. Schází mu jednotící myšlenkový záměr, koncepce a především tvůrčí marketingový přístup. Bez něj pak ujíždí vlak nejenom českým firmám, ale celé České republice.

„Jednou z nejúspěšnějších částí českého pavilonu byla vložená expozice Sklenářova Opičího krále. Příběh českého umělce, který kdysi odjel do Číny, uchopil ikonický čínský příběh a obohatil jej svým výtvarným viděním.“

Foto popis| Stěna stovky německých sponzorů, pavilon Velké Británie a „Dotek štěstí“ v Českém pavilonu.

Foto autor| foto Ladislav Kopecký

O autorovi| Ladislav Kopecký Vede studio Createam a přednáší marketingové komunikace na **FSV UK** a VŠE. V minulosti zpracovával scénáře pro české účasti na Expu v Hannoveru (vítězný návrh) a v Seville.

Nimrod Palas se chce přes zvěřinové recepty dostat do Senátu

25.8.2010 parlamentnilisty.cz str. 00 Zprávy_

Jiří Hroník_

Bývalý ministr zemědělství a nynější moravskoslezský hejtman Palas se jako spoluautor podílel na vydání kuchařky mysliveckých receptů. Představuje se v ní i jako kandidát do Senátu.

Propojit svou zálibu s politikou se rozhodl hejtman Moravskoslezského kraje Jaroslav Palas. Společně se spisovatelkou Marií Formáčkovou vydal kuchařku mysliveckých receptů, v níž čtenáři najdou i jednoduchý program pro jeho kandidaturu do Senátu.

„Je to malá kuchařka, kam jsem vybral několik svých oblíbených mysliveckých receptů," upřesňuje pro ParlamentníListy.cz hejtman, který je zároveň předsedou Českomoravské myslivecké jednoty.

„Náplní práce každého předsedy je propagovat myslivost a recepty ji do povědomí lidí také dostanou. I když myslivost není jen lov, to je naopak jen její zlomek. Myslivostí se člověk hlásí k tradici dlouhé dvě stě až tři sta let, k péči o přírodu, je to určitý životní styl," vysvětluje Palas, který s myslivostí začal krmením zvěře už před sedmnácti lety.

Za deset dnů se mezi voliče rozdaly tisíce kuchařek

Kromě receptů najde čtenář v kuchařce i profil samotného autora, který by na podzim rád uspěl s kandidaturou do Senátu. „Je to průřez mého života od dětství ve Dvorcích u Bruntálu až po posledních dvacet let v politice. Samozřejmě, že každý autor tím, že něco napíše, se stává známějším a popularizuje sám sebe," připomíná Palas pro ParlamentníListy.cz i druhou motivaci pro napsání myslivecké kuchařky.

Vedle propagace myslivosti a sebe sama jako kandidáta do Senátu už Palas další efekt třeba v podobě autorského honoráře očekávat nemůže. „Mám z toho jen náklady, dotisk jsem platil ze svých peněz," říká hejtman, jehož knihy receptů se na Krnovsku a Bruntálsku rozdalo za deset dnů přes sedmáct tisíc.

Důstojnost před volbami se u nás už asi neuchytí

Podle mediálního experta Jana Jiráka z **Fakulty sociálních věd** UK by rozdávání knížky s kuchařskými recepty a představením senátorského kandidáta mohlo přinést efekt. Na dotaz, zda je to ale nejvhodnější způsob prezentace, pobaveně reaguje. „Osmdesát procent kroků, které se před volbami podnikají, jsou na hranici vkusu. Důstojnost se u nás asi už neuchytí," glosuje to Jiráka pro ParlamentníListy.cz.

„Zaznamenáváme ústup od politiky jako správy věcí veřejných. Volby se zmarketingovaly, v kampaních se používají nástroje ze sféry šoubyznysu. Vždyť jaký je rozdíl mezi tím, jestli vydáte kuchařku, nebo vystavíte na billboardech svůj kukuč u dálnice," připomíná Jiráka, že jde hlavně o to zaujmout, takže se v kampaních útočí nikoli na rozumovou, ale citovou stránku. „Už to bereme, že to ani jinak nejde," uzavírá mediální odborník.

Čtěte také:

Škrty zasáhnou nejvíce severní Moravu, stěžuje si Palas

Palas (ČSSD): Dopady vládní politiky podrobíme analýze

Hejtman Palas uvolnil osm milionů na postřik proti hmyzu

Foto: archiv

URL| <http://www.parlamentnilisty.cz/article.aspx?rubrika=1387&clanek=173357>

Helenu Šulcovou nahradí ve Studiu 6 na ČT 24 Barbora Kroužková

24.8.2010 digizone.cz str. 00

Novou moderátorku by měl mít již od příštího týdne ranní blok zpravodajského kanálu ČT 24 Studio 6. Na pozici Heleny Šulcové, která odchází studovat do Bonnu, nastoupí Barbora Kroužková. Serveru DigiZone.cz to řekl mluvčí České televize Ladislav Šticha. Kroužková, která doposud působila na Kavčích horách jako moderátorka odpoledního Studia ČT 24, se objeví vedle Františka Lutonského.

K TÉMATU: Helena Šulcová končí na Radiožurnálu i v České televizi. Odchází do Bonnu

Nová posila týmu ranního vysílání České televize má s moderováním bohaté zkušenosti. Působila v Českém rozhlasu 1 - Radiožurnálu a ještě před vznikem digitálních programů České televize byla jednou z moderátorek prestižního pořadu 21 na ČT 2 a Dobrého rána. Na rádiu Frekvence 1 například moderovala Press klub, který dělaly i takové moderátorské osobnosti jako Václav Moravec nebo Barbora Tachecí. Vystudovala politologii na **Fakultě sociálních věd** UK.

URL| <http://www.digizone.cz/aktuality/helenu-sulcovou-nahradi-ve-studiu-6-barbora/>

Záplavy tiskovek jsem se snažil mírnit, říká exšéf marketingu ČSSD Dimun

23.8.2010 ct24.cz str. 00 Domáci_
ČT24_

Praha – Petr Dimun se ve vyhrocené kampani před červnovými volbami stal jedním z mediálně nejsledovanějších "mužů v pozadí". Ač přímé pozornosti spíše unikal, jako vedoucí sekce marketingu a styku s veřejností v rámci ČSSD vzbuzoval zájem kvůli silné kampani, projevující se nebývalým množstvím letáků, billboardů i tiskových konferencí. Blízký spolupracovník Jiřího Paroubka a člověk, který se stal prostředníkem pro vztah s médii již na vysoké škole, s odstupem několika týdnů po odchodu hodnotil spolupráci s vedením ČSSD i volebním manažerem Jaroslavem Tvrdíkem. Přiznává, že v jejich názorech mnohdy nevládla jednota, jak se lídři sociální demokracie snažili navenek přesvědčovat.

Častým jevem předvolební kampaně ČSSD se staly tiskové výstupy, jejichž počet s blížícím se volebním termínem narůstal. Sám Dimun v pořadu ČT Před půlnocí přiznal, že bez jeho přičinění by mediální prezentace strany a jejího předsedy dosáhla vyšší frekvence. Často prý krotil pracovitost šéfa ČSSD a jeho kolegů. "Velmi často se chtěl vyjadřovat k téměř všemu a já jsem se snažil zmenšovat tu neustálou záplavu tiskových zpráv," prozradil bývalý stranický šéf PR. Situaci mu neulehčovala ani aktivita dalších členů sociální demokracie. "Často se stávalo, že Jiří Paroubek vydal tiskovou zprávu, potom zavolal Michal Hašek s tím, že chce vydat svou zprávu. Pochopitelně jsem je nemohl odmítnat," říká Dimun.

Jak fungovala ČSSD? Paroubek - lokomotiva, ostatní se řadili za něj

Největší díl tiskových prohlášení z Lidového domu si však ukrojil dnes již bývalý lídr ČSSD. Jeho časté výstupy měly podle Dimuna i jiný klíčový důvod, související s poměry v samotném grémiu strany. "Pokud by se totiž k některým věcem nevyjádřil Paroubek, nevyjádří se z ČSSD nikdo. Strana trpí i tím, že někteří lidé si zvykli zařadit se za Jiřího Paroubka jako vagon za lokomotivu a vést se," glosuje někdejší pravá ruka expředsedy ČSSD.

Dimun: Tvrdík byl profesionál, nicméně ne vždy jsem s ním souhlasil

Samotnou kampaň však před letošním červnem řídil jiný z mužů, kteří doplatili na následný neúspěch ČSSD – volební manažer Jaroslav Tvrdík, s nímž Dimun, ač mimo ústřední volební štáb, mnohdy nad strategií diskutoval. "Měl jsem velmi často jiné názory. Nicméně, považuji ho (J. Tvrdíka) za profesionála na poli politického marketingu, byť s nějakými chybami. Například nepochopil velký význam internetu, ale to byl náš odvěký spor," vzpomíná s úsměvem Dimun. Pojmenoval i další strategickou chybu ve volební kampani. Důraz na předvolební průzkumy podle Dimuna nelze lídrovi strany bezmezně vytýkat, sám však prý "fascinaci volebními průzkumy nesdílel".

Petr Dimun o mediální prezentaci ČSSD:

"Příslušná propagace je přirozenou součástí mé práce,..., z pozice člověka, který je ve straně odpovědný za komunikaci s médii a za vytváření prostoru. Je potom na pracovníkovi příslušného média, aby pokud to překročí jistou míru, na to upozornil. Pokud se tak nestalo, nevypovídá to nic o tom, že by se dělo něco nekalého."

Někdejší vlivná funkce šéfa PR Dimunovi přinesla nelichotivá označení zákulisního hráče, který chytře usiluje o účelnou propagaci strany v médiích a poskytuje kompromitující informace. "Pokud je novinář vůbec ochoten se sejít a vyhodnotí sdělenou informaci jako upotřebitelnou, tak si myslím, že o žádnou manipulaci nejde," uvedl Dimun. "Jeho odpovědností je, do jaké míry k tomu přistoupí manipulativně, či objektivně," dodává.

Petr Dimun:

Narodil se v roce 1979 v Kadani. V Praze vystudoval historii a politologii na Filozofické fakultě UK a následně na **Fakultě sociálních věd** UK. První ostré politické zkušenosti začal sbírat již v 21 letech jako šéf volební kampaně Edvarda Outraty. O rok později (2002) přijal nabídku tiskového mluvčího na ministerstvu pro místní rozvoj. Spolu s ministrem Pavlem Němcem poté přesídlil do rezortu spravedlnosti, kde taktéž vedl tiskový odbor. V roce 2006 spojil své služby s Jiřím Paroubkem a ČSSD. Čtyřleté angažmá v marketingu a PR sociálních demokratů zakončil letos na konci června. Nyní je na volné noze.

URL| <http://www.ct24.cz/domaci/99095-zaplavy-tiskovek-jsem-se-snazil-mirnit-rika-exsef-marketingu-cssd-dimun/>

Nový zákoník práce možná později

23.8.2010 ČT 24 str. 05 21:10 Ekonomika_

Daniela PÍSAŘOVICOVÁ, moderátorka

A ve studiu už je se mnou Martin Potůček, vedoucí Centra pro sociální a ekonomické strategie **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy, dobrý večer.

Martin POTŮČEK, vedoucí, Centrum pro sociální a ekonomické strategie **FSV UK**

Dobrý večer.

Daniela PÍSAŘOVICOVÁ, moderátorka

Pane Potůčku, zákoník práce, jak jsme slyšeli v tom předchozím příspěvku, začne platit zřejmě o něco později než od ledna příštího roku. Vidíte v tom nějaký problém?

Martin POTŮČEK, vedoucí, Centrum pro sociální a ekonomické strategie **FSV UK**

No, víte co, už naše babičky říkaly, že práce kvapná málo platná a zákoník práce upravuje pracovní vztahy, což je cosi, co je pro většinu z nás velmi důležité. Takže já sám bych docela radil k obezřetnosti, nikoli k ukvapeným změnám. Takže pokud to povede ke zlepšení toho, jak ten nový zákoník práce nebo inovovaný zákoník práce bude vypadat, a pokud se podaří skutečně ty změny postavit na sociálním dialogu, to znamená na tom, že spolu zaměstnavatelé, zaměstnanci a vláda budou jednat, jak jsme se před chvílí dozvěděli i z úst pana premiéra, pravidelně, tak si myslím, že nějaký ten měsíc nebo dva neuškodí.

Daniela PÍSAŘOVICOVÁ, moderátorka

Ano, zatím to tak vypadá, že ten konsensus by se měl v následujících měsících hledat. Máte pocit, že prozatím kabinet Petra Nečase něco podcenil, co se časové osy týče? Protože měli jsme tady volby na jaře, kabinet máme nový, nicméně ta změna zákoníku práce je avizovaná už dopředu. Mohl už dříve zahájit dialog, aby se to nezpožďovalo?

Martin POTŮČEK, vedoucí, Centrum pro sociální a ekonomické strategie **FSV UK**

No, tak vlastně navazuje se na to, co už se připravovalo, a to jak ze strany zaměstnavatelů, tak ze strany odborů, tak ze strany vlády už v tom uplynulém volební období, nicméně vlastně poté, co byl přijat nový zákoník práce před několika lety, tak vlastně ty změny, na kterých se pracovalo, poté nakonec přijaly ... přijaty nebyly. Takže to ukazuje, že ta komplikování budou určitě obtížná.

Daniela PÍSAŘOVICOVÁ, moderátorka

Slyší nás Jan Wiesner, viceprezident Hospodářské komory. I vám pěkný večer.

Jan WIESNER, viceprezident Hospodářské komory

Dobrý večer.

Daniela PÍSAŘOVICOVÁ, moderátorka

Pane Wiesnere, znamená to pro vás, pro Hospodářskou komoru, nějakou komplikaci, že dojde k odsunutí termínu, kdy začne novela zákoníku práce platit?

Jan WIESNER, viceprezident Hospodářské komory

Tak já si myslím, že ne. Tak, jak už bylo řečeno, tak já si myslím, že tyto věci jsou dost zásadní, které tam jsou a je potřeba jejich projednání. My už jsme začali jednat ještě za minulé vlády. Bohužel tam nedošlo ke konsensu a nedohodli jsme se, takže potom to bylo přerušeno tím prakticky, co se stalo, že byla odvolána vláda, potom byla prozatímní a tak dále. Čili my chceme už, aby to bylo, ten zákoník práce, aby už byl definitivní, pokud se dá říct, aby už odpovídal současným potřebám, které jsou jak u zaměstnavatelů, tak i zaměstnanců a je potřeba tyto všechny věci zkonzultovat, poněvadž řada těch věcí, které se šijou horkou jehlou, tak si myslím, že nejsou dobrá a mnohdy je potřeba si řadu těch věcí vysvětlit, dojít ke společnému nějakému závěru, a potom podle něj dál postupovat.

Daniela PÍSAŘOVICOVÁ, moderátorka

Znamená to tedy, že máme čekat i z vaší strany nějaká jednání s premiérem Nečasem? Co mu budete případně navrhnout? Co budete připomínkovat? Co byste chtěli, aby bylo v novém zákoníku práce?

Jan WIESNER, viceprezident Hospodářské komory

A no, tak my jsme už o těch věcech mluvili, mluvili jsme už o pracovní době na dobu určitou, o odstupném, dohody o provedení práce, to jsou ty změny, to navýšení tam těch hodin a dalších technických podmínkách, které tam jsou. Co nás velice zaskočilo, nebo mrzí v současné době, tak to je prodloužení třeba plateb za nemocenské, ten jeden týden. Čili o tom všem chceme s premiérem mluvit a samozřejmě máme dohodnutý schůzky v nejbližší době, abychom si toto vysvětlili, ale především je to otázka, kde je potřeba mluvit se všemi sociálními partnery, ty věci si vzájemně vysvětlovat, říkat si pro a proti a dohodnout se potom na nějakém konsensu.

Daniela PÍSAŘOVICOVÁ, moderátorka

Říká Jan Wiesnar, viceprezident Hospodářské komory. Já vám děkuju za informace, na shledanou.

Jan WIESNER, viceprezident Hospodářské komory

Na shledanou.

Daniela PÍSAŘOVICOVÁ, moderátorka

Pane Potůčku, jak vy hodnotíte ty připravované změny v zákoníku práce? Co se vám na tom líbí, co opravdu zpružní ten tolik kritizovaný český pracovní trh a kde vidíte naopak ještě nějaké mezery, kde by mohla třeba vláda Petra Nečase zapracovat?

Martin POTŮČEK, vedoucí, Centrum pro sociální a ekonomické strategie **FSV UK**

Za prvé si myslím, že zákoník práce je jenom jedna součást toho sociálního systému, takže je třeba promyšlet i další změny, zejména v té oblasti sociálního zabezpečení a tady musím říci docela na rovinu, že se mi nelíbí to, že by se dohody o provedení práce měly prodlužovat z těch dnešních 150 hodin na 300 hodin za rok.

Daniela PÍSAŘOVICOVÁ, moderátorka

Z jakého důvodu?

Martin POTŮČEK, vedoucí, Centrum pro sociální a ekonomické strategie **FSV UK**

Právě proto, poněvadž u těchto dohod zaměstnanec ani zaměstnavatel neplatí zdravotní a sociální pojištění a víme, že právě tyto fondy jsou ve velkém napětí a nedostává se peněz, takže já bych velmi váhal a dokonce si myslím, že by se mělo uvažovat o tom, že tato forma, totiž dohoda o provedení práce, která je vlastně v Evropě ojedinělá, že by měla být nahrazena nějakou jinou formou, která by lépe upravovala ten vztah pracovního poměru a sociálního zabezpečení.

Daniela PÍSAŘOVICOVÁ, moderátorka

Co by připadalo v úvahu? Třeba částečný pracovní úvazek?

Martin POTŮČEK, vedoucí, Centrum pro sociální a ekonomické strategie **FSV UK**

Například se ve světě a v Evropě osvědčuje takzvaná "kurzarbeit". To je taková úprava pracovních poměrů v době, kdy je krize, jakože krize je a bohužel ještě nějakou dobu určitě potrvá, kdy, aby lidé nemuseli dostat výpověď, tak pracují na snížený pracovní úvazek a z veřejných prostředků jim stát vlastně doplácá tu mzdu do té původní výše, což se paradoxně vyplatí i tomu státu, poněvadž kdyby ten muž či žena byli nezaměstnaní, tak by vlastně platil ještě více, než kolik doplácí tomu zaměstnavateli. Za druhé ti lidé neztrácejí pracovní návyky a v okamžiku, kdy dojde zase k hospodářskému oživení, tak ty firmy mnohem snadněji zase naběhnou na plný výkon.

Daniela PÍSAŘOVICOVÁ, moderátorka

Když vezmeme argumenty odborářů, kteří tedy, nedivme se tomu, se hlasitě ozývají, tvrdí, že práva zaměstnanců dostala, lidově řečeno, na frak nejvíc za posledních 20 let, souhlasíte s tím? Jsou tam omezována ve velkém práva zaměstnanců?

Martin POTŮČEK, vedoucí, Centrum pro sociální a ekonomické strategie **FSV UK**

No, tak řekl bych, že na tom je hodně pravdy, poněvadž třeba se navrhuje, aby v okamžiku, kdy pracovník sám podá výpověď, výpověď, tak aby neměl nárok na pojištění v nezaměstnanosti, na, na dávky v nezaměstnanosti, a to jde proti principům pracovního pojištění, pracovní právního pojištění, poněvadž my si všichni, i naši

zaměstnavatelé si platíme do toho fondu zaměstnanosti a v okamžiku, kdy ztratíme práci, ať už z jakéhokoli důvodu, tak bychom měli mít na tyto peníze nárok, abychom našli práci novou.

Daniela PÍSAŘOVICOVÁ, moderátorka

Říká Martin Potůček, vedoucí Centra pro sociální a ekonomické strategie **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. Já vám děkuji za návštěvu u nás ve studiu. Na shledanou, hezký večer.

Martin POTŮČEK, vedoucí, Centrum pro sociální a ekonomické strategie **FSV UK**

Děkuji za váš zájem, dobrou noc.

—

Köppl: Mluvit o reklamě je nuda

23.8.2010 Havlíčkobrodský deník str. 12 U nás doma_
Petra Maryšková_

Daniel Köppl vystudoval **Fakultu sociálních věd** Univerzity Karlovy, obor masová komunikace. Od poloviny devadesátých let se zajímal o marketing a média. „Nezačínajte v reklamě, začínajte ve výzkumu a trhu,“ zahájil svoji radou Köppl přednášku. Během výkladu hýřil vtípem, působil dost svérázně a snažil se, aby studenty jeho povídání bavilo. „Pokud posloucháte v rádiu počasí, jste mentálně staří,“ prohlásil na základě výzkumu, jehož grafy posluchačům promítal. „Uvědomte si, kolik možností volby máte u takového tuňáka. Volby nás okrádají o čas,“ pronesl obecnstvu, které se začalo hlasitě smát. „Nikdo nevnímá reklamu na sto procent, jenom perverzní lidi z reklamy. Je dokázáno, že utrácíme nejvíce peněz, když zakládáme rodiny a pořizujeme si děti, kterým jsme ochotni koupit velmi drahé hračky,“ řekl a požíval se na své dva syny právě hrající na Nintendo StarWars.

Region| Vysočina

—

„Politici stříhání pásek přeceňují,“ je přesvědčen politolog Just

23.8.2010 Mladá fronta DNES str. 02 Kraj Hradecký_
(van)_

PRAHA Politolog Petr Just z **fakulty sociálních věd** na pražské Karlově univerzitě pochází z Trutnova, takže poměry v rodném městě i v Královéhradeckém kraji dobře zná. A nad otevíráním nejrůznějších nových staveb těsně před komunálními volbami se nijak nepozastavuje. „Není to nic neobvyklého nejen na komunální úrovni, ale i v rámci krajů či celého státu. A dokonce to není ani žádné specifikum České republiky. Přeborníkem v této oblasti byl například někdejší slovenský premiér Vladimír Mečiar, který před volbami často předběžně otevíral i věci, které ještě nebyly ani dokončené.“

* Takže takovou úrodu slavnostně otevřených staveb těsně před volbami nevidíte jako čistě účelový krok, který má současným radním pomoci udržet jejich křesla i na další čtyři roky?

Beru to jako naprosto normální a přirozený jev, se kterým se setkáváme a setkávat budeme. Pokud se někde před komunálními volbami otevírají věci, které jsou hotové a navíc ve stanoveném termínu, tak se dá radnicím dokonce uvěřit i to, že jim to tak opravdu vyšlo třeba náhodou.

* Jak velkou roli podle vás hraje stříhání pásek při rozhodování voličů?

Nemyslím si, že by to mohlo nějak výrazně zamíchat volebními výsledky. Je jasné, že ty strany, které byly dosud ve vedení obce, se budou snažit úspěšné dokončení významných staveb využít ve svůj prospěch. Na

druhé straně většinu radnic vedou koalice, takže ta šance, že by z toho mohla profitovat jen jedna strana, je velice malá.

* Dopad střihání pásek na voliče tedy nemusí být zdaleka tak silný, jak si politici zřejmě často myslí?

To je pro vládnoucí politickou reprezentaci naprosto typické, že přeceňuje dopady svých rozhodnutí a činů. Přitom mnoho lidí nemá ani tušení, kdo jim na radnicích vládne. Úspěšné dokončení nějaké stavby si proto vůbec nespojí s nějakou konkrétní politickou stranou či uskupením.

„Mnoho lidí nemá ani tušení, kdo jim na radnicích vládne. Stavbu si nespojí se stranou.“ Petr Just, politolog

Foto popis|

Regionální mutace| Mladá fronta DNES - východní Čechy (hradec králové)

KDO zasedne v Poslanecké sněmovně ... za VĚCI VEŘEJNÉ

23.8.2010 Parlamentní listy str. 30 Poslanecká sněmovna_

ANDREA CERQUEIROVÁ_

Strana Věci veřejné, doposud známá z působení v komunální politice, je ve sněmovně úplným nováčkem. Hned při své premiérové účasti v parlamentních volbách se jí podařilo získat 24 mandátů, což z ní učiní důležitého koaličního partnera v pravděpodobně vládě složené z ODS, TOP 09 a středopravicových Věcí veřejných.

Andrýsová Lenka Ing.

V roce 2009 vstoupila do Věci veřejných, kde se stala místopředsedkyní. Zabývá se občanskou společností ve Spojených státech amerických.

Babák Michal Patří mu společnost zabývající se poradenstvím především v oblasti daní a účetnictví. V Poslanecké sněmovně je nováčkem.

Bárta Vít JUDr. Nestraník zvolený za Věci veřejné.

V roce 1998 založil spolu s bratrem bezpečnostní agenturu ABL, kterou v současnosti spoluvlastní a předsedá dozorčí radě.

Dobeš Josef Mgr. Od roku 2006 je zastupitelem v Praze 1. Do poslaneckých lavic zasedne poprvé. Krátce po volbách byl spolustraníky vybrán za předsedu poslaneckého klubu.

Drastichová Jana Mgr.

Učitelstvímu povolání se věnuje již od svých dvaadvaceti let.

V Poslanecké sněmovně je nováčkem.

Fraňková Štěpánka MUDr.

Od roku 2007 je náměstkyní primátora Pardubic. V roce 2008 se stala zastupitelkou Pardubického kraje. Je členkou strany SNK - ED.

Huml Stanislav Mgr. Je dopravním expertem. Do sněmovny vstupuje jako nováček, a to díky preferenčním hlasům voličů.

V letech 1977-2005 pracoval u policie.

Chaloupka Otto Otto Chaloupka studoval VUT v Brně, ale studia nedokončil, protože v roce 1985 emigroval. Po revoluci se vrátil do republiky.

John Radek Publicista, spisovatel a scenárista, ale také předseda strany Věci veřejné. Proslul především jako reportér pořadu Na vlastní oči.

Kádner David Pracuje jako velitel ostrahy a zároveň je zastupitelem v Nové Vsi v Horách.

Ve sněmovně chce bojovat především proti nepřizpůsobivým občanům.

Klasnová Kateřina ThDr.

Je šéfredaktorkou časopisů Věci veřejné a Pražan.

Členkou strany je od roku 2001, místopředsedkyní se pak stala v roce 2005. Od roku 2006 je zastupitelkou v Praze 1.

Kočí Kristýna Je studentkou politologie na **FSV UK** a zároveň programovou ředitelkou strany Věci veřejné a ředitelkou Akademie VV.

Členkou strany je od roku 2009.

Navrátilová Dagmar Mgr.

Deset let vyučovala na gymnáziu, v současné době působí jako překladatelka a tlumočnice. Ve sněmovně bude zasedat poprvé.

Novotný Josef Ing. V období let 2000-2004 byl zastupitelem Kraje Vysočina. V roce 2002 byl s podporou SNK - ED zvolen senátorem. Je členem strany SNK - ED. Paggio Viktor Ing. Ve Věcech veřejných je předsedou odborné komise pro dopravu, programovým ředitelem a členem grémia VV.

Je garantem kapitoly dopravy ve volebním programu strany.

Peake Karolína Mgr.

V Poslanecké sněmovně se chce věnovat podpoře rodin, přičemž přednost dává skloubení péče o rodinu s profesním rozvojem u každé ženy. Rusnok Jiří Ing.

Jako poslanecký nováček se chce věnovat hospodářství a dopravě.

Skokan Petr V roce 2004 byl zvolen hejtmanem Libereckého kraje a na post starosty České Lípy rezignoval. V roce 2008 neúspěšně kandidoval do Senátu. Suchá Jana Mgr.

Pracuje jako advokátka. Své služby nabízí v oblasti občanského, obchodního, rodinného a trestního práva. Do Poslanecké sněmovny vstoupí jako nováček z pátého místa na kandidátce.

Škárka Jaroslav Mgr.

Od roku 2006 je zastupitelem Městské části Praha 1, v roce 2009 byl zvolen předsedou finančního výboru zastupitelstva.

Štětina Jiří MUDr. Od roku 2003 pracuje jako primář ARO Městské nemocnice, a. s., ve Dvoře Králové nad Labem. Je členem strany SNK - ED. Do Poslanecké sněmovny byl nominován stranou VV. Šťovíček Milan Mgr.

V letech 2006-2009 starostou Litvínova. Z funkce byl odvolán v důsledku vnitrostranického sporu uvnitř ODS. Stranu později opustil. Vacek Martin PhDr. V roce 2009 vystoupil z ODS a rozšířil řady členů Věcí veřejných, a to především proto, že chce důrazněji prosazovat uplatňování přímé demokracie.

Vysloužil Radim Ing.

Je finančním manažerem Věcí veřejných.

Ve sněmovně se chce zabývat především daňovou problematikou a dalšími otázkami spojenými se státním rozpočtem.

Foto autor| FOTO ARCHIV

O autorovi| TEXT ANDREA CERQUEIROVÁ

Irák opustila poslední americká bojová brigáda

19.8.2010 ČRo - izurnal.cz str. 00 / blizkyvychod_

Vít Pohanka, ak,Václav Sochor,Igor Maňour_

Z Iráku odešla poslední americká bojová brigáda. V zemi teď sice dál zůstává padesát šest tisíc vojáků Spojených států, ale Washington tvrdí, že všechny bojové operace skončí podle plánu do konce srpna.

Jako poslední odešla čtvrtá brigáda Stryker z druhé pěší divize, která byla rozmístěna na základě v Abú Ghrajbú. Po 31. srpnu, což je termín pro stažení amerických bojových jednotek z Iráku, tak v zemi zůstane asi 50 tisíc amerických vojáků. Ti by měli odejít do konce příštího roku. Američtí vojáci se mají od září držet stranou na základnách. Sloužit budou jako pojistka pro případ, že by se situace v zemi dramaticky zhoršila. A také jako ochrana amerických civilistů a zájmů. Zbraně budou moci použít jen v sebeobraně nebo na žádost irácké vlády. Washington zdůrazňuje, že bojové operace skončí 31. srpna, tak jak se plánovalo. Současně ale například ministerstvo zahraničí říká, že to neznamená, že by Američané Irák opustili, ale soustředí se na civilní projekty. Amerikanista Miloš Calda z **Fakulty sociálních věd** UK si není jistý, že odchod amerických bojových brigád znamená konec bojových operací v Iráku. Vše se podle něj může velmi zkomplikovat. „V médiích se nedávno objevil výrok předního iráckého generála, který říkal, že tento krok je předčasný,“ připomněl Calda a dodal, že ještě několik měsíců po volbách nebylo možno sestavit v Iráku regulérní vládu. Ta by přitom měla v případě potřeby Američany požádat o pomoc. Odchod amerických vojáků na druhou stranu rozhodně přispěje ke zlepšení vztahů mezi USA a některými evropskými členy NATO. „Je ale otázka, jestli se to nakonec neobrátilo proti vládě prezidenta Baracka Obamy v případě, že by se bezpečnostní situace v Iráku rapidně zhoršila,“ dodal Calda. Americká armáda se z Afghánistánu stáhne podle plánu. Američané se za rok začnou stahovat z Afghánistánu. Pokud to situace umožní Wikileaks zveřejní další tajné dokumenty z Afghánistánu. Taliban se

přihlásil k vraždě zdravotníků v Afghánistánu Další jednotka českých vojáků odletěla na misi do Afghánistánu Američané se vrací z Afghánistánu a Iráku s vážnými chorobami Počet Afghánských civilních obětí stoupl o 31 procent USA stáhnou z Iráku bojové jednotky do konce srpna

URL| http://www.rozhlas.cz/_zprava/772599

Nová ředitelka odboru komunikace a tisková mluvčí CzechInvestu

19.8.2010 Kariera.iHNed.cz str. 00 Kariera.iHNed.cz

Novou ředitelkou odboru komunikace a tiskovou mluvčí vládní agentury na podporu podnikání a investic CzechInvest je od pondělí Štěpánka Filipová.

Dosud působila jako vedoucí oddělení styků s veřejností a mluvčí ministerstva práce a sociálních věcí. Ve funkci mluvčího CzechInvestu vystřídala Lucii Kocourkovou, která post zastávala od roku 2007 a v závěru července odešla pracovat do soukromého sektoru.

Štěpánka Filipová (34) vystudovala žurnalistiku na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy v Praze a marketingové a sociální komunikace na Univerzitě Tomáše Bati ve Zlíně. Několik let působila jako novinářka, mimo jiné v týdeníku Profit a České televizi. Pracovala také jako tisková mluvčí Karlovarských minerálních vod a zastávala funkci ředitelky odboru komunikace a tiskové mluvčí České správy sociálního zabezpečení.

Agentura CzechInvest působí jako prostředník mezi EU a podnikateli při čerpání peněz z evropských strukturálních fondů a poskytuje služby tuzemským i zahraničním investorům.

URL| <http://Kariera.iHNed.cz/c1-45784200-nova-reditelka-odboru-komunikace-a-tiskova-mluvci-czechinvestu>

Novou mluvčí agentury CzechInvest Filipová

19.8.2010 MaM.cz str. 00 mam.ihned.cz
ČTK_

Novou ředitelkou odboru komunikace a tiskovou mluvčí vládní agentury na podporu podnikání a investic CzechInvest je Štěpánka Filipová (34). Filipová dosud působila jako vedoucí oddělení styků s veřejností a mluvčí ministerstva práce a sociálních věcí. Ve funkci mluvčího CzechInvestu vystřídala Lucii Kocourkovou, která post zastávala od roku 2007 a v závěru července odešla pracovat do soukromého sektoru. Filipová vystudovala žurnalistiku na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy v Praze a marketingové a sociální komunikace na Univerzitě Tomáše Bati ve Zlíně. Několik let působila jako novinářka, mimo jiné v týdeníku Profit a České televizi. Pracovala také jako tisková mluvčí Karlovarských minerálních vod a zastávala funkci ředitelky odboru komunikace a tiskové mluvčí České správy sociálního zabezpečení.

URL| <http://mam.ihned.cz/c1-45782840-novou-mluvci-agentury-czechinvest-filipova>

Rusko kvůli korupci ročně přijde o 25 miliard dolarů

18.8.2010 ČRo - izurnal.cz str. 00 / svetovaekonomika_
David Šťáhlavský, Lenka Rafaelová_

Polovina hrubého domácího produktu v Rusku končí v kapsách zkorumpovaných úředníků. Tvrdí to zpráva nezávislého ruského Sdružení advokátů pro lidská práva. Instituce čerpala informace z oficiálních statistik i ze stížností, které obdržela.

Průměrná výše úplatku se podle sdružení za dobu finanční krize zdvojnásobila, a to na zhruba 37 tisíc korun. „Celková škoda, kterou ročně korupce ruskému státu přináší, se odhaduje na 20 až 25 miliard dolarů. Tento odhad je ale velmi hrubý a troufám si říct, že skutečné škody budou ještě vyšší,“ dodává výsledky jiné studie Petr Pojman z Institutu mezinárodních studií **fakulty sociálních věd**. Podle něj je ale velmi těžké označit viníka korupce, protože jde o velmi složitý mechanismus: „U korupčního jednání je vzhledem k tomu, že se očekává, velmi složité rozhodnout, kdo je v celém korupčním schématu vinen. Korupční schémata jsou velmi složitá.“ „Ten, kdo úplatek bere, nemusí být vždycky tím, kdo je v tom výhodnějším postavení a kdo je tedy viníkem. Ne každý, který úplatek bere, tak činí zcela dobrovolně. Ne každý, kdo úplatek dává, k tomu byl donucen. Někdy dokonce konkrétní úředník stojí před rozhodnutím nechat se zkorumpovat, nebo se nechat zabít,“ vysvětluje složitost celého systému Pojman. Ruská milice dopadla novodobé partyzány bojující s korupcí. Západní firmy opouštějí kvůli korupci Rusko. V Rusku roste kriminalita uvnitř policie. Ruské úřady zatkly kritika korupce uvnitř policie

URL | http://www.rozhlas.cz/_zprava/772574

Polovina HDP v Rusku končí v kapsách zkorumpovaných úředníků

18.8.2010 ČRo 1 - Radiožurnál str. 05 21:00 Stalo se dnes_

David ŠTĀHLAVSKÝ, moderátor

Polovina hrubého domácího produktu v Rusku končí v kapsách zkorumpovaných úředníků, tvrdí správa nezávislého ruského Sdružení advokátů pro lidská práva. Instituce čerpala z oficiálních statistik i ze stížností, která obdržela. Průměrná výše úplatků se za dobu finanční krize přitom zdvojnásobila, a to na zhruba 37 tisíc korun. Korupcí v Rusku se zabývá Petr Pojman z Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy, dobrý večer i vám.

Petr POJMAN, Institut mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Dobrý večer.

David ŠTĀHLAVSKÝ, moderátor

Pane Pojmane, polovina HDP, co to vůbec znamená pro ruskou společnost? A může být v neoficiálních statistikách toto číslo třeba ještě vyšší?

Petr POJMAN, Institut mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

No, tak já si myslím, že ta statistika je samozřejmě problematická, těžko říct jakékoliv přesné číslo. Některé seriózní kriminologické odhady hovoří i o vyšších číslech. Největším problémem je asi to, že ta korupční schémata se stále zdokonalují a to korupční jednání se jaksí očekává, protože ten, kdo úplatek bere, se s ním dělí o všechny další stupně, které jsou ve struktuře té organizace nad ním. To můžeme třeba vidět v ruské /nesrozumitelné/. Celková škoda, kterou ročně korupce ruskému státu přináší, se odhaduje na 20 až 25 miliard dolarů, ale tento odhad je také velmi hrubý a troufám si říct, že ty skutečné škody budou ještě daleko vyšší.

David ŠTĀHLAVSKÝ, moderátor

Zmiňme například i to, že nabízení úplatků nebo řeknutí si o něj není v Rusku trestné. Nebylo by tady řešení právě ve změně trestního zákoníku?

Petr POJMAN, Institut mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

To se jen těžko dá odhadnout, ale to korupční jednání, vzhledem k tomu, že se očekává, je velmi jaksi složitě nějakým způsobem rozhodnout, kdo by v celém tomto korupčním schématu byl vinen. Ta korupční schémata jsou velmi složitá. Ten, kdo úplatek bere, nemusí být vždycky tím, kdo je v tom výhodnějším postavení a kdo je teď viníkem toho projednání. Ne každý, kdo úplatek bere, tak činí zcela dobrovolně. Ne každý, kdo úplatek dává, k tomu byl donucen a někdy dokonce konkrétní úředník stojí před rozhodnutím nechat se tedy korumpovat a nebo nechat se zabít.

David ŠTÁHLAVSKÝ, moderátor

Co je obecně příčinou korupce, je to více historická tradice ruská, anebo je to více dědictví bolševismu?

Petr POJMAN, Institut mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Já bych především netvrdil, že korupce je nějakou ruskou specifikou. Ta korupční schémata samozřejmě existují v celé řadě jiných zemí ...

David ŠTÁHLAVSKÝ, moderátor

Nicméně Rusko se dostalo v té korupční situaci až na úroveň afrických států.

Petr POJMAN, Institut mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Ano, ano, korupční schémata jsou v Rusku samozřejmě nesrovnatelně sofistikovanější než například v zemích Evropské unie a především rozsáhlejší. To je právě způsobeno tím, co jste vy zmínil, určitá jako tradice, kdy v tom sovětském i carském Rusku existoval permanentní nedostatek prakticky čehokoliv, moc v ruském státě byla vždy soustředěna do rukou poměrně úzkého, lidí, kteří měli možnost zneužívat svého postavení právě i k tomu obohacení. Zároveň k tomu všemu přistupuje i jaksi nedostatečná společenská kontrola a nefunkční stát. Ten nefunkční stát je potom v řadě případů právě nahrazen korupčními schématy. Zde bychom mohli citovat například jednoho z nejvýznamnějších ruských kriminologů současnosti Jakoba Gilinskeho, který tvrdí, že pokud by v současné době ze dne na den nějakým kouzlem ta korupce přestala existovat, tak ta společnost v podstatě se začne rozpadat, protože neexistují instituty, které by ty korupční schémata mohly nahradit, takže ten výhled není příliš pěkný.

David ŠTÁHLAVSKÝ, moderátor

Tak to byl Petr Pojman z Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy, hezký večer, na slyšenou.

Petr POJMAN, Institut mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Hezký večer, na shledanou.

NÁZOR: Roman Joch je radikál a Nečasova politická chyba

18.8.2010 zpravy.iDNES.cz str. 00 Zprávy iDNES.cz / Domácí_

Daniel Prokop, absolvent **FSV UK** a student sociologického výzkumu_

Nový poradce premiéra Petra Nečase pro lidská práva sice možná není fašista, ale rozhodně je radikální. Neváhá podporovat myšlenku trestu smrti, obhajovat apartheid, podílet se na stereotypizování a odsuzování menšin, či vyzývat k násilí vůči (neobviněným) vězňům z Guantánama. To je kombinace, kterou by jakýkoli západní premiér u svého poradce pro lidská práva těžko hájil.

Pro poradce pro lidská práva je dost netradiční už to, že Joch podporuje myšlenku trestu smrti ("život vinný vraždou je přípustné popravit" - více zde) . S gustem píše pohrdlivě o homosexualitě - zdůrazňuje, že se jedná o deviaci, aniž by argumentoval, co z takové "diagnózy" kromě vyvolávání opovržení vůči homosexuálům vyplývá. (více zde) Navíc ve svých rétorických příkladech používá absurdní rovnici homosexualita = nezřízený hédonismus parazitující na zbytku společnosti. (více zde) Toho se může dopustit jen člověk, který je buď mimo sociální realitu, nebo chce záměrně stigmatizovat homosexuály.

Joch, jak píší někteří jeho kritikové, obhajoval tzv. waterboarding (mučení předstíraným topením) na americké základně Guantanamo. Už to je pro poradce pro lidská práva řekněme dost neobvyklé. Horší ale je, že Joch se v článcích o americké základně také pohoršoval nad poskytnutím protézy jednomu z místních vězňů a dokonce nepřímo vyslovil přání tamní (v drtivé většině neobviněné) vězně rozstřílet kanóny, jako to kdysi dělali Britové v Indii. (více zde)

Ponechme stranou, že šéf Občanského institutu Roman Joch publikuje zhusta na serveru Eurabia, který selektuje a publikuje takřka výhradně články poukazující na zlo zvané Islám a nemá daleko (server) k hanobení přesvědčení. Stačí citovat další jeho názory: S odkazem na části Tocquevilla Joch relativizuje a obhajuje africký apartheid a zpochybňuje všeobecné volební právo. (více zde) Dá se oprávněně pochybovat, zda by Tocqueville jeho názory na apartheid sdílel. Omezení všeobecného volebního práva (ženy musí mít dvě a více dětí) Joch předvídá i ve své vizi post-demokratické společnosti. (více zde)

Gender studies a feminismus jsou podle našeho nového obhájce lidských práv "přímý útok na lidskou přirozenost" a snaha provést "neo-totalitní rekonstrukci" společenského organismu. (více zde) Joch zde jako v mnoha dalších případech vůbec neargumentuje, v čem gender studies útočí na lidskou přirozenost. Prostě jen (jako ostatně většinou) apeluje na tzv. selský rozum a zažitá stereotypy svých čtenářů.

Většina gender studies se ve skutečnosti zabývá společensky vytvořenými schémata a stereotypy. Dají se kritizovat za jistou afektovanost a mnohdy přehnanost, ale hůře za útok na přirozenost - tj. na něco od přírody. Zvláště když k tomu nedoplníme jakékoli argumenty. Vzkáže Nečas asijským zemím, že jsou méněcenné?

Ve výčtu radikálních a kontroverzních názorů Romana Jocha se dá pokračovat. Vícekrát uvedl, že považuje západní civilizaci za nadřazenou ostatním. (více zde) Romům emigrujícím z ČR vzkázal - "zkuste Irán. Nebo Saudskou Arábii. Nebo Čínu. Nebo Severní Koreu. Nebo Zimbabwe." (více zde)

Roman Joch je mimo lidská práva také poradcem premiéra pro oblast zahraničí. Bude Petr Nečas jeho názory o nadřazenosti západní civilizace tlumočit při návštěvě asijských zemí místním vládám? Bude v dialogu s Kanadou radit Romům, aby zkusili Severní Koreu, a ztotožní se s Jochovým názorem, že "kanadské zavedení víz bylo správné"? (více zde) Vyřídí Nečas v Bílém domě Jochovu zdrcující kritiku Obamovy politiky takřka ve všech oblastech? Bude Nečas spolupracovat s holandským radikálem Geertem Wildersem, kterého Joch obhajuje jako liberála?

Jako občan ČR doufám, ale také myslím, že ne. Petr Nečas je na rozdíl od Romana Jocha klidný a rozumný konzervativní politik. Zůstává jen otázkou, proč si jako poradce vybral člověka, jenž by svojí agresivitou a nesmlouvavostí k jakýmkoli menšinám, které se snaží bojovat za svá práva, vyvolal zděšení i mezi nejhysteričtějšími americkými ultrakonzervativci z hnutí Tea Party, které má Joch v oblibě.

Politologickou (a pro ODS bohužel také řečnickou) otázkou je, jestli je jmenování radikálního konzervativce Jocha vhodné ve chvíli, kdy ji čeká těžký komunální boj o voliče v Praze - zejména s konkurenční TOP 09. Pražští měšťáci jsou přes ekonomicky pravicové zaměření často hodnotě liberální a sekulární (tj. opak Jocha). Navíc v Praze pomalu vyklízejí pozice středoprávní liberální strany jako Zelení a Evropští demokraté. I o jejich elektorát se bude bojovat. Dva měsíce před volbami tak Petr Nečas zřejmě ušetřil svojí pražské organizaci v boji o voliče menší konzervativní podpásovku.

URL| http://zpravy.idnes.cz/nazor-roman-joch-je-radikal-a-necasova-politicka-chyba-pdt-domaci.asp?c=A100818_174025_domaci_mku

Epochální panovník

16.8.2010 Literární noviny str. 22 Historie_

Jiří RAK_

Před 180 roky se narodil císař František Josef I.

Žijeme v době častých a prudkých změn. Hudební a obrazové záznamy, které jsme si pořizovali před pár lety, si na nejnovějších přístrojích již nemůžeme přehrát. Zahrnují nás nové počítačové programy, stále (údajně) dokonalejší typy mobilních telefonů, které zároveň fotografují, zajišťují internetové služby a v blízké budoucnosti zřejmě i poklidí dům a uvaří večeři... Důsledkem toho všeho je samozřejmě také zrychlení

životního tempa. Zdá se, že v tomto prchavém světě už historické reminiscence, zvláště pokud jde o minulost starší než jeden lidský věk, nemají místo. A přece jsme svědky zajímavého jevu – do českého života se vrátilo Jeho apoštolské Veličenstvo císař a král František Josef I. A s ním i jeho doba.

Portrét staříckého mocnáře na nás opět hledí ze stěn mnoha hostinců, vojenské historické spolky pochodují pod prapory s dvouhlavým orlem, aniž by to budilo pohoršení vlastenecké veřejnosti, a konečně je možné koupit si nahrávku Triumfální symfonie, komponované Bedřichem Smetanou ke sňatku Františka Josefa s Alžbětou Bavorskou; klasik české hudby v ní cituje Haydnovu melodii císařské hymny Zachovej nám, Hospodine. Za posledních dvacet let také vyšla dlouhá řada publikací s habsburskou tematikou,

od seriózních historických prací až po tituly takřka bulvární. Argumentem nad jiné výmluvným pro současnou popularitu předposledního panovníka

habsburské monarchie pak je skutečnost, že se jej zmocnily i reklamní agentury – císařova tvář zdobí i potravinářské výrobky.

Nejpozoruhodnější na tomto revivalu je ovšem to, že jde o „iniciativu zdola“. Ukázalo se, že pozitivní obraz někdejšího mocnářství přežil v českém myšlení útoky ideologů první republiky, protektorátu i komunistického režimu a jakmile to bylo možné, opět vystoupil „na světlo boží“. Žvásty o třísetleté porobě a žaláři národů dnes nikdo (snad s výjimkou několika spolků tvrdošijných národovců) nemůže brát vážně. Při příležitosti 180. výročí císařova narození, které si připomeneme 18. srpna, stojí za zamyšlení, do jaké míry je oživená obliba Františka Josefa I. oprávněná a na čem se zakládá.

Nekorunovaný mecenáš

Nelze donekonečna zavírat oči nad tím, že právě pod žezlem posledních panovníků habsbursko-lotrinského rodu (František I., Ferdinand I. a František Josef I.) se česká společnost vyvinula z takřka bezvýznamného etnika, jemuž snad nikdo nevěštil budoucnost, do podoby novodobého a vyspělého národa. Není třeba opakovat formulace někdejších oslavných publikací o zásluhách císařské dynastie na českém národním obrození, stačí prosté konstatování, že mu nebránila.

Připomeňme si třeba to, že Josef Jungmann byl za svůj Slovník vyznamenán Leopoldovým řádem a jiná císařská vyznamenání zdobila prsa dalších představitelů českého národního hnutí, nebo že na stavbu Národního

divadla i na jiné vlastenecké podniky přispěli krejčárky nejenom řemeslníci a služební, ale štedře také panovnická rodina.

V rámci monarchie byly také položeny základy našeho moderního právního a politického života. Od roku 1811 platil na svou dobu dokonalý Všeobecný občanský

zákoník a roku 1848 se rakouskému císařství dostalo první psané ústavy; od roku 1861 pak žila střední Evropa v podmínkách ústavnosti, která byla zničena až totalitami 20. století. Symbolem právního řádu, stability a klidného vývoje nepřerušovaného revolučními zmatky se pak stala osobnost císaře Františka Josefa.

Své říši vládl od roku 1848 a na věčnost odešel až uprostřed Veliké války (21. 11. 1916). Již sama mimořádná

délka jeho vlády by stačila k tomu, aby se trvale vepsal do paměti svých poddaných a jejich potomků – vládnout začal v době kočárů a jízdních kurýrů a dožil se telegrafu, vlaků, automobilů i letadel. Doba se měnila,

generace se střídaly, ale na trůnu seděl stále týž muž – jako záruka toho, že pokrok se nebude uskutečňovat bezhlavě, jako ztělesnění kontinuity. Plným právem můžeme ve střední Evropě hovořit o době Františka Josefa, stejně jako Britové mluví o viktoriánské éře.

Vztah našich předků k jejich císaři se ovšem také vyvíjel a cesta k právě popsanému stavu nebyla bez svízeli, přičemž i v tomto ohledu hrála důležitou roli délka mocnářovy vlády. František Josef I. ji nezačal právě šťastně – likvidací demokratizačních procesů

zahájených revolucí 1848–1849. Mladý panovník v březnu 1849 rozpustil ústavodárný říšský sněm a později se tzv. silvestrovskými patenty pokusil obnovit

absolutní vládu. Neoabsolutistický experiment se ale zhroutil po vojenských porážkách v severní Itálii a panovník se Říjnovým diplomem v roce 1860 absolutismu slavnostně zřekl; od následujícího roku pak říše až do konce své existence fungovala jako konstituční monarchie. (V její západní části pak bylo roku 1907 zavedeno všeobecné volební právo.)

Rodící se česká politika byla v té době ve svízelné situaci, pokoušela se o dosažení jistého stupně autonomie

v rámci federalizované monarchie, čemuž se zarputile bránili mnohem silnější Němci a Maďaři. Na úplnou politickou samostatnost českého státu rozumní

lidé tehdy ještě nepomýšleli; stále platila teze Františka Palackého, formulovaná na jaře roku 1848, že malé České království položené mezi Německo a Rusko nemůže obstát samo o sobě a potřebuje zajištění v rámci většího nadnárodního celku.

Na půdě zastupitelských sborů byli ale čeští poslanci

v menšině, a utíkali se proto bezprostředně k císaři. Opřeli se o historické státní právo a požadovali,

aby František Josef jako český král potvrdil českou státoprávní autonomii slavnostní korunovací v Praze. Ta ovšem byla nepřijatelná pro jejich německé

krajany, kteří se postupně stále více orientovali na Německo, od roku 1871 sjednocené v Německé říši. Svůj politický zápas o korunovací česká politika – navzdory císařovým slibům (nezapomeňme ale, že František Josef již nemohl jednat bez ohledu na parlament)

– prohrála a panovníkova popularita opět klesla. Roky ale plynuly, pocity křivdy pominuly, žilo se poměrně klidně a císař byl vnímán jako záruka přirozeného

řádu světa.

V posledních desetiletích vlády posiloval vztah k císaři i čistě lidský soucit s člověkem stíhaným těžkými ranami osudu. Zvláště sebevražda jediného syna, korunního prince Rudolfa v roce 1889, a nesmyslná

smrt manželky Alžběty, která o devět let později zahynula rukou italského anarchisty, vyvolaly mohutnou

vlnu účasti a sympatií. A nezapomínejme ani na to, že druhá polovina 19. století pro střední Evropu

znamenal také léta klidu a prosperity. Od prusko-rakouské války v roce 1866 žila monarchie v míru, přerušeném pouze vojenským obsazením Bosny a Hercegoviny roku 1878, a ekonomickým růstem otrásl jen burzovní krach v roce 1873.

Smiřovač nesmiřitelných

Příležitost k setkání s panovníkem měla široká česká veřejnost především při jeho návštěvách v zemi. Ovace, s nimiž se přitom setkával, rozhodně nesmíme ztotožňovat s povinným holdováním papalášům

v dobách nedávno minulých. Císař byl vítán spontánně a nával obecenstva mnohdy ohrožoval plynulost jeho cesty, také výzdobu domů jejich majitelům

nikdo nenařizoval. Náš údiv by jistě vzbudila úroveň bezpečnostních opatření kontrastujících s ochranou současných politiků; císař projížděl i městy v otevřeném kočáře, k němuž se lidé mohli přiblížit tak blízko, aby do něj mohli vrhovat lísky se svými prosbami. Obdiv vzbuzovala vladařova fenomenální paměť, když si vybavoval jména a povolání osob, které mu byly představeny před mnoha lety.

Mezi státní svátky patřily císařovy narozeniny 18. srpna a jeho nástup na trůn 2. prosince. Samozřejmě se konaly slavnostní bohoslužby, zasedaly městské a obecní rady, které ke „stupňům trůnu“ odesílaly blahopřejné

adresy, ve školách řečnili páni učitelé a v ulicích vyhrávaly marše vojenské kapely. Připomeňme přitom ovšem opakované mocnářovo přání, aby místo pořádání nákladných oslav byly prostředky věnovány na dobročinné a obecně prospěšné účely. Pravidelně byly proto při příležitosti panovníkových jubileí zakládány různé nadace; jejich počet jde do stovek.

Pozornost si zaslouží postoje Františka Josefa k národnostní otázce a speciálně k Čechům, které se později staly zdrojem nedorozumění i úmyslných dezinterpretací. Moderní nacionalismus byl panovníkovi

cizí. Samozřejmě, prosazoval němčinu jako úřední řeč a velící jazyk v armádě; to ale neznamenalo,

že by se cítil Němcem. Jazyk pro něj byl prostě komunikačním prostředkem, který umožňoval jednotnou správu říše, a nikoliv nástrojem politické identifikace. Pěstování národních kultur proto nebránil; sám také hovořil všemi hlavními jazyky monarchie a na svých cestách pravidelně odpovídal řečí, kterou byl osloven.

Takřka celou dobu vlády ztrpčoval Františku Josefovi

česko-německý zápas, který se nakonec stal jednou z příčin rozpadu říše. Císař úzkostlivě usiloval o nestranné vystupování – například jeho pobyty v zemi byly s vteřinovou přesností rozděleny mezi návštěvy českých i německých institucí. Ještě dnes je smutné číst jeho projevy vyzývající k národnostnímu smíru. Po návštěvě Prahy roku 1907 například ocenil moderní rozvoj města po zbourání hradeb a dodal: „Mým nejtoužebnějším přáním bylo by viděti, jak padají

hradby, které rozdělují posud národy a zdržují plné rozvíjení jejich bohatého nadání, zdržují rozvoj moci státní. Pokládá bych za největší štěstí, kdybych já, jenž jsem procítil spolu všechny hořkosti zápasu, mohl také jednou účasten býti národního smíru ...“ Takového

štěstí ale politikové svému císaři nepřáli.

Pohlaví obou stran panovníka zdvořile vyslechli a potom dál mleli obvyklé projevy vynášející přednost vlastního národa. V této souvislosti je třeba zdůraznit, že německý nacionalismus se s rakouskou myšlenkou rozešel mnohem dříve než ten český. Němci totiž nejpozději od roku 1848 usilovali o sjednocení v jednom národním státě, a tomu byla mnohonárodní monarchie překážkou. Češi se naopak snažili o reformu vnitřních poměrů a o rozchodu s říší začali uvažovat až během války, když se Rakousko dostávalo do stále větší závislosti na Německu.

„My Češové žádáme sobě jistě upřímně zachování

Rakouska i jednoty jeho: neboť máme za to, že nemohou silami svými doufati ve zbudování vlastního suverénního státu, nemůžeme historickopolitickou individualitu, svou zvláštní národnost a vzdělanost i život autonomický nikde a nikterak ubezpečiti

lépe než v Rakousku – t. j. v Rakousku svobodném i autonomicky a rovnoprávně zřízeném... Řekne-li nám kdo, že jsme jen z egoismu přátelé Rakouska, přisvědčíme ochotně, ale politikové, kteří nejsou právě naivní, přiznají nám, že právě takoví přátelé bývají nejpevnější a nejspolehlivější“. Tak formuloval český program František Ladislav Rieger roku 1865 a jeho slova platila ještě další půlstoletí. V naprosté většině politických sporů s Němci se proto Češi oháněli svou loajalitou k trůnu a poukazovali na „velezrádné“ tendence německých protivníků.

České postoje se začaly měnit během Veliké války; ani v tomto případě se ovšem nejednalo o prudký zlom. Dosud nepoznané masové zabíjení, které válka přinesla, samozřejmě znamenalo šok. Zvláště prostí lidé, žijící v naivní víře v panovníkovu onipotenci, nemohli pochopit, jak se mohl podpis uctívaného „vladaře míru“ objevit pod manifestem Mým národům. Přesto ale mobilizace proběhla celkem

hladce a české jednotky plnily na frontách svou povinnost. Horší bylo, že během války vyšla plně najevo rostoucí závislost habsburské monarchie na silnějším německém spojenci.

Německý vliv vzrůstal i v rakouské vnitřní politice.

Němečtí nacionalisté se netajili tím, že po vítězném míru nemohou ostatní národy říše počítat s takovou mírou autonomie, jakou se jim podařilo získat během druhé poloviny 19. století. Situace se obrátila a nyní to byli právě Němci, kdo se snažili nakupit na české vojáky i politiky podezření z velezrady. Češi prý jen s nechutí narukují, špatně bojují a masově dezertují...

Patří k historickým paradoxům, že právě tyto účelové lži z německého tábora se staly základem českého vlasteneckého mýtu.

„Staříčkový mocnář“

Když uprostřed války František Josef zemřel, byla jeho smrt – navzdory tomu, že situace na frontách zdaleka nebyla beznadějná – chápána jako „finis Austriae“. Všeobecná úcta vůči starému císaři byla totiž jedním z posledních pout držících rozhádané národnosti pohromadě ve společném státě.

(Podle některých údajů byl mocnářův skon také příčinou vstupu většího počtu českých zajatců do formujících se dobrovolnických jednotek. Rakouští

vojáci totiž skládali přísahu věrnosti císaři, nikoliv státu. Po listopadu 1916 se tedy mohli cítit ze své přísahy vyvázáni.)

Nekrology v českých novinách ještě zrekapitulovaly národní úspěchy, jichž bylo dosaženo za panování Františka

Josefa, ale na hlubší zamyšlení nad minulou érou už ve válečné vřavě nadošlo.

Když pak v roce 1918 nastal konec starobylé středoevropské říše, mnozí věřili, že nastává rajská doba svobody. Československá republika ale nepřežila

dvacet let svého trvání a následující diktatury předvedly, co to je skutečný útlak. Současná doba zase ukázala, jak nespravedlivé bylo obviňování monarchie z toho, že nezvládla řešení národnostních problémů; rozešli se Češi a Slovinci, v krvavých válkách se rozpadla Jugoslávie... Z této perspektivy již habsburskou

érou hodnotíme jinak než naši otcové a dědové.

„Staříčkový mocnář“ se tedy do naší paměti vrací plným právem. Kromě racionálních historických příčin zde samozřejmě hraje roli nostalgie po časech,

kdy moderní civilizace byla ještě v kolébce, a nikdo netušil, co všechno napáchá, až vyroste. V leccem jsou samozřejmě

poslední desetiletí Rakouska idealizována. K čemuž ale možná přispívá i to, že nám uprostřed prudce se měnícího

světa podvědomě chybí takový symbol stability a kontinuity, jakým pro své národy byl císař František Josef I.

František Josef I. (Karel) Habsburský se narodil ve Vídni 18. 8. 1830 jako syn arcivévody Františka Karla (mladšího syna císaře Františka I.) a jeho ženy Žofie Bavorské. Měl čtyři sourozence: Maxmiliána, Karla Ludvíka, Marii Annu (zemřela v dětství) a Ludvíka Viktora. Vládl 68 let, od 2. 12. 1848, kdy jako osmnáctiletý arcikníže vystřídal svého strýce Ferdinanda I. Dobrotivého (1793-1875), jenž se vzdal trůnu. Byl – předposledním – císařem rakouským (nekorunovaným), králem českým (nekorunovaným), uherským (korunovaným r. 1867), chorvatským,

dalmatským, slavonským, lombardským a benátským. V roce 1853 přežil pokus o atentát. V roce 1854 se oženil se svou sestřenicí, šestnáctiletou Alžbětou Bavorskou, s níž měl čtyři děti: Žofii (1855-1857), Giselu (1856-1932), Rudolfa (1858-1889) a Marii Valerii (1868-1924). Jeho syn a následník trůnu Rudolf spáchal sebevraždu. Jeho manželku Alžbětu, řečenou Sisi, zavraždil roku 1898 atentátník plíníkem.

Historik Jiří Rak (62) přednáší na **Fakultě sociálních věd** UK. Vydal např. knihu Bývali Čechové (České historické mýty a stereotypy) a podílel se na knize Ve stínu tvých křídel (Habsburkové v českých dějinách). Na fotografii je zachycen v uniformě majora c. a k. 28. pěšího pluku při letošní zákupské vzpomínce na císaře Ferdinanda Dobrotivého, od jehož smrti uplynulo 29. 6. sto třicet pět let.

Foto popis| Vzhledem k dlouhému panování byl císař mnohokrát umělecky zobrazen –první portrét je z roku 1855, na druhém je o půl století starší.

Foto popis| Císař František Josef I. na vyjížďce s následníkem trůnu, arcivévodou Františkem Ferdinandem d' Este.

Foto autor| FOTO: ČTK, ARCHIV

O autorovi| Jiří RAK, Autor je historik.

–

Tomáš Sedláček

16.8.2010 Profit str. 32 Rozhovor_
Petra Sýkorová_

Jsme nejbohatší generace, která kdy žila.

„V době hospodářské recese platilo, že stát dával transfuzi ekonomice, která měla potíže – a bylo to rozumné,“ konstatuje

člen nově sestavené Národní ekonomické rady vlády Tomáš Sedláček. Podle něj jsme teď ale v situaci, kdy se krize přestěhovala z úrovně ekonomiky na rovinu státu. Proto je třeba, aby se role dárce a příjemce té transfuze obrátily.

* Co by mělo být prioritou naší vlády?

Česká republika, stejně jako většina zemí vyspělého světa, byla fascinovaná růstem. Na oltář růstu obětovala vše, včetně navyšování dluhů. Kdyby si někdo půjčil milion korun a tvrdil by, že je o milion korun bohatší, byl by to blázen. Ale v případě HDP to takhle bláznivě funguje, vypadá to tak, že jsme skutečně „dluhově zbohatli“. S tímto dluhově anabolickým vyživováním růstu je třeba v naší civilizaci skončit. Teď je nutné otočit kormidlo hospodářské politiky ze směru maximalizace růstu na kurz minimalizace dluhu. Nad růstem vláda kontrolu nemá, ale nad vyrovnaností svých rozpočtů ano. Jsme nejbohatší generace, která kdy žila, a přesto je nám to málo. Nejsme schopní být vyrovnaní – a to ani rozpočtově – a musíme se zadlužovat. Vyspělé země se paradoxně zadlužují v průměru více než rozvojové. Naši závislost na dlužích je třeba ukončit. Odvykání bude nepříjemné, ale myslím si, že Češi mají šanci zvládnout jej lépe než jiné národy. Moc času nám ale nezbývá. Pokud se dluhů rychle nezbavíme, pokud nevyпустíme již teď přeplněnou nádrž dluhů, příští nával

krize už může být skutečně smrtící. Vždyť už nyní krizi několik států nevydrželo. Státy s menším dluhem přitom mají větší manévrovací schopnosti.

* Je hrozba státního bankrotu v našem případě skutečně reálná?

Státní bankrot často přichází v noci, ve chvíli, kdy jej nikdo nečeká. Říkávám, že by stačily ještě dva tři nezodpovědně sestavené státní rozpočty, tedy takové, jaké známe z poslední doby, a bankrot nám reálně hrozí. Pokud se ale této vládě podaří zbavit nás závislosti na zadlužování, tedy to zmíněné otočení kormidla, splní svou historickou roli.

* Co si máme představit, když se řekne politika rozpočtové zodpovědnosti?

Rozpočtová zodpovědnost je jediná cesta. Dluh z dobrých let navýšený krizí je třeba splatit. To znamená brzdit růst a energii z něj investovat do splácení dluhů. Hovoří se o snížení zadlužování, ale to je málo. V době prudkého růstu bychom přece neměli mít vyrovnané, ale přebytkové hospodaření.

* Jak moc špatná je vlastně ekonomická situace České republiky?

Již mnohokrát bylo zopakováno, že český státní dluh je sice relativně nízký, ale tempo jeho nárůstu je strašidelné. O výhodu skutečně nízkého dluhu jsme přišli během pár let kvůli hospodářské recesi. Naše finance nikdy nebyly zdravé a recese to jen ukázala – a za to bychom měli poděkovat. Pokud nesete na zádech nemocného, nikdo si nemusí všimnout, že není v pořádku, pozná se to až v okamžiku, kdy by měl začít chodit sám, ale on toho není schopen. Podobně byly naše veřejné finance neseny na zádech silného českého i globálního růstu. Když ten růst došel, ukázalo se, že jsou naše veřejné finance nemocné.

* Jednou z největších možných změn v oblasti příjmů státního rozpočtu je patrně zvýšení deseti procentní sazby DPH. Uvažuje se i o sjednocení sazeb DPH na 19 %. Byla by to dobrá volba? V době hospodářské recese platilo, že stát dával transfuzi ekonomice, která měla potíže – a bylo to rozumné. Nyní se ovšem krize přestěhovala z úrovně ekonomiky na rovinu státu. Stát je teď skoro ohroženější než ekonomika. Takže transfuzi je teď třeba provést opačně. Je třeba dostat peníze z ekonomiky do státních financí. Proto je snižování výdajů státu a zvyšování daní světový trend. To se ale mělo zvládnout už v dobrých časech.

Kdysi jsem řešil složitý problém: Je lepší snižovat daně, nebo dbát na vyrovnané rozpočty? Co je lepší pro ekonomiku? Co je poctivější? Co lépe odpovídá mým hodnotám? Teď jsem si jistý – poctivější jsou zdravé finance. Za ty stát odpovídá, růst může být jen příjemný bonus. Růst není základní lidské právo, není to nic, na co bychom měli nárok. Když přijde, měli bychom si toho být vědomi a jeho energii využít například ke splácení dluhů.

* Je lepší zvýšit DPH než třeba daň z příjmu?

Každá daň je protivná, ale pokud žijeme ve společnosti, která chce mít státem dotované silnice, zdravotnictví, školství, kulturu, důchody, ... tedy vlastně skoro vše, tak pak logicky musíme platit daně. Mám zato, že DPH je ze všech daní ještě ta nejméně protivná. Dobře se vybírá, není vidět, těžko se jí vyhýbá, pro rozpočet znamená celkem stabilní příjem, ... Dávat přednost nepřímým daním před přímými je světový trend. Vlády snižují, respektive nezvyšují zdanění práce a podnikání, ale na druhou stranu pokud možno zvyšují spotřební daň nebo DPH. Pokud chceme, aby část váhy důchodového systému nesla spotřeba, pak musí DPH vzrůst.

* Jak by se takové opatření promítlo do konečné ceny zboží?

Dopad takového opatření na ceny by se měl pohybovat v řádu několika málo procentních bodů, u každého statku je sice elasticita trochu jiná, ale řekněme zhruba do pěti procent. V této souvislosti je přitom, myslím, zajímavé si uvědomit, že žijeme v době, kdy jsou desetiprocentní slevy na zboží v hypermarketech zcela normální a vlastně nezajímavé.

* Jak byste zhodnotil možné dopady plošného zvýšení daní z příjmů fyzických a právnických osob?

Myslím, že daň z příjmu je nastavena dobře. Nesnižoval bych ji ani nezvyšoval – v konečném součtu by to nepřineslo nic dobrého.

* Miroslav Kalousek se daně z příjmu zvyšovat nechystá, chce jít cestou odstraňování daňových zvýhodnění. Právní úpravu to sice zjednoduší, ale nebudou nám daňové výjimky chybět?

Odstraňovat zvýhodnění je dost složité téma. Mnoho náměstků i ministrů si na něm už vylámalo zuby, takže držím palce a jsem této snaze ochoten pomoci. Koneckonců v NERV budeme mít skupinu, která se bude tímto tématem zabývat. Ta cesta sice může vypadat na první pohled krásně a jednoduše, ale je to cesta do šlehaně citlivé oblasti.

* Říká se, že múzy ve válce mlčí. Ekonomická situace teď náš stát nutí bojovat s provozními náklady. Jak by se za takových podmínek mělo přistupovat ke kulturním potřebám společnosti?

Kultura a kreativita jsou oblasti, ve kterých máme co nabídnout. A určitě chceme mít ekonomiku založenou na hodnotě – ne na hmotě. Kulturní dědictví není možné na pár let zmrazit. Nemůžeme si říct, teď je krize, teď se nebude dva roky tančit ani malovat a až krize skončí, tak hurá zase na jeviště. Představa, že kultura je pouhá zábava, podle mě není dobrá a já se jí bráním. Kultura, inspirace a tvořivost jsou základem sofistikované ekonomiky – a ne jen jakási pomyslná třešinka na ekonomickém dortu.

* Lze odhadnout, který resort se bude s plánovanými úsporami vyrovnávat nejobtížněji?

To je politická otázka. Odpověď na ni závisí hlavně na psychologii daného oboru, na vztazích lidí k němu a na kreativitě a schopnostech daného ministra. Co je největší „žrout“ státních peněz? Důchody. A také to, že se rodí děti, lidé bývají nemocní a někteří dlouho žijí. To, že se lidé chtějí vzdělávat a cestovat po silnicích a dálnicích ... ale největší výdajová položka jsou důchody.

* Kde a na čem se podle vás nevyplatí šetřit? Existují oblasti, které fungují dostatečně efektivně a úsporně již dnes a seškrtavání výdajů na ně by přineslo víc škody než užitek?

Nevyplatí se šetřit na věcech, které se vám v budoucnu vrátí – vzdělání, věda a výzkum, kreativita, jazyky. Teď ale neříkám, že vše vyřeší investice do těchto oblastí. I v nich existuje mnoho černých děr. Vláda určité oblasti nepomůže tím, že ji osolí penězi – to může mít paradoxně zcela opačný dopad. Nejvíce té oblasti prospěje tím, že se na ni zaměří a pomůže jí legislativně, otevře ji světu – prostě tím, že jí věnuje pozornost. Důležitější je zlepšit zákon, ulehčit administrativu – a pracovat s chytrými nápady.

* Která skupina obyvatel České republiky bude reformami a škrty v rozpočtu postižena nejvíce?

Zatím přesně nevíme, jak to dopadne, ale patrně to budou ti, kteří pracují v nepotřebných nebo neefektivně spravovaných oblastech. V takovém případě nezáleží na tom, zda jde o úředníky nebo třeba o živnostníky. Vládě by ale mělo jít o to, aby se v konečném důsledku dařilo lépe těm schopným a užitečným. Paušální škrty jsou skutečně až krajní možnost – a přistupovat by se k ní mělo jedině tehdy, když není možné separovat zrní od plev nějak inteligentněji.

* Myslíte, že se toto a jemu podobná opatření podaří firmám a občanům vysvětlit tak, aby je nevnímali jako nefér jednání? Má současná vláda vůbec šanci být populární?

Budu citovat klasika: Všechny vlády vědí, co mají dělat. Otázkou je, jak to udělat, aby vládami zůstaly a aby byly popřípadě i znovu zvoleny. Vláda tady není na přehlídce krásy, je fajn, pokud je milována, ale není to nutnost. Když chce být někdo milován, ať se stane hercem, zpěvákem nebo modelkou, kdo chce, aby jeho práci měli všichni rádi, ať prodává růže, ale ať se nehne do politiky.

* Existuje způsob, kterým lze zajistit, že při hledání úspor nebudou ministři ve svých resortech sahat k efektním řešením namísto toho, aby volili ta, která budou dlouhodobě efektivní?

Říká se tomu stavovská čest nebo svědomí. Každý ministr by si měl, dle mého soudu, zřídit svůj vlastní miniNERV, externí poradní orgán z odborníků, kteří se v jeho resortu vyznají a jsou schopni mu poradit. Ministr vůbec nemusí být odborník na problematiku svého resortu. Musí být ale schopen se těmi odborníky obklopit a jejich nápady a podněty prosazovat.

* Do jaké míry je podle vás možné státní rozpočet zprůhlednit – tedy učinit jej srozumitelným pro průměrně vzdělaného daňového poplatníka?

Státní rozpočet a veřejné finance jsou tak komplikované, že se v nich nevyzná skoro nikdo. To zjednodušení je, myslím, ideálním úkolem pro NERV.

Kultura, inspirace a tvořivost jsou základem sofistikované ekonomiky – a ne jen jakási pomyslná třešinka na ekonomickém dortu. Tomáš Sedláček (33) Narodil se 23. ledna 1977 v Roudnici nad Labem. Vystudoval teoretickou ekonomii na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy. V současnosti zde přednáší filozofii, ekonomii a dějiny ekonomických teorií. Je stipendistou Yale University, která ho v roce 2006 ve svém Yale Economic Review zařadila mezi pěti mladých perspektivních ekonomů. V letech 2001 až 2003 pracoval jako ekonomický poradce Václava Havla. V roce 2004 přijal post expertního poradce ministra financí. Je členem programového výboru nadace Fórum 2000. Je členem NERVu – Národní ekonomické rady vlády. Od roku 2006 pracuje jako hlavní makroekonomický stratég ČSOB. Je ženatý a má syna Kristiána. K jeho koníčkům patří psychologie, teoretická fyzika, literatura, filmy, lyžování a cyklistika.

Foto autor| foto: Profit – Jakub Stadler, ČTK, www.vlada.cz

Diplomacie nesmí nechat export na holičkách

14.8.2010 Mladá fronta DNES str. 11 Názory_
Radek Špicar_

Reformy bolí. To se obvykle říká, zvláště jsou-li jako ty dosavadní polovičaté. Bez reform to však bude bolet víc. Česko má přitom ještě šanci dostat se do první ligy konkurenceschopnosti. Jak? A opravdu tomu můžeme věřit?

Ekonomická diplomacie se dá dělat

různě. Ideální podobu toho, jak by měla vypadat, předvedla před časem německá kancléřka Angela Merkelová při návštěvě světové výstavy EXPO v čínské Šanghaji.

Vládní delegaci doplnila o zástupce německých firem, kterým tím zajistila přístup na jednání s vrcholnými představiteli čínské vlády. Během debaty sice neopomněla otevřít citlivou otázku lidských práv, ale zároveň pomohla německým firmám domluvit kontrakty ve výši stovek milionů eur. Pro srovnání, český premiér se na EXPO nevypravil vůbec a tři ministři v čele s šéfem resortu zahraničí, kteří Českou republiku zastupovali, s sebou žádnou obchodní delegaci neměli. Domácím exportérům to nemusí být líto, na zmíněné ministry si totiž nikdo z čínské vlády nenašel čas.

Vývoz začíná doma

Z této historiky je zjevné, že prostor pro zlepšení současného stavu české ekonomické diplomacie je značný. Mezi změny, které by stály za zvážení, patří například redukce počtu obchodněekonomických úseků českých velvyslanectví v rámci Evropské unie a jeho navýšení na takzvaných nových trzích nebo omezení počtu příspěvkových organizací, jejichž aktivity se často překrývají.

Hlavním zdrojem české prosperity je export, který tvoří až osmdesát procent hrubého domácího produktu naší země. Podobně jako v ostatních státech je i náš vývozní potenciál závislý především na schopnostech vývozců. Proto je paradoxně tou nejlepší státní podporou exportu kvalitní domácí hospodářská politika, která odbourává zbytečnou byrokracii, stimuluje spolupráci podniků a univerzit nebo prosazuje pružnou pracovněprávní legislativu.

Důležitou roli bezpochyby hraje i nastavení systému ekonomické diplomacie. Jeho úkolem je podle oficiální definice podporovat zahraničněekonomické zájmy státu ať už získáváním zahraničních investic, rozvojem cestovního ruchu nebo podporou exportu.

Když si resorty nerozumějí

V praxi je ekonomická diplomacie svěřena do společné gesce ministerstva zahraničních věcí a ministerstva průmyslu a obchodu. Jedná se o méně obvyklé řešení, které však má své logické opodstatnění. Funguje-li mezi

oběma resorty vzájemná komunikace, může „Černín“ poskytovat důležité zahraničněpolitické kontakty a zkušenosti a ministerstvo průmyslu zase ekonomické know-how. Když ale nefunguje, je to naopak jeden z nejhorších modelů, jaké si lze představit, neboť celý systém je okamžitě paralyzován. K tomu u nás bohužel v minulosti občas docházelo, jak bylo patrné například v otázce zbrojních vývozů. Zda se něco podobného nebude opakovat, to bude záviset především na vzájemných vztazích mezi ministrem zahraničí Karlem Schwarzenbergem a ministrem průmyslu a obchodu Martinem Kocourkem. Pro další spolupráci bude důležité i to, koho si ministři vyberou za své náměstky odpovědné za tuto agendu – zda skutečné odborníky, nebo jen osoby vybrané podle politického klíče.

Peníze jsou až na prvním místě

Nejvýznamnější formou státní pomoci exportu je podle samotných vývozců finanční podpora. V té hrají klíčovou roli státem vlastněné instituce poskytující vývozní úvěry, exportní garance a další finanční služby. Vzhledem k tomu, že se české podniky v minulosti potýkaly s nedostatkem kapitálu nutného pro pronikání na zahraniční trhy, byla pomoc institucí jako Česká exportní banka, Exportní a garanční pojišťovací společnost nebo Českomoravská záruční a rozvojová banka velmi významná.

Pro domácí vývozce je finanční podpora důležitá také proto, že se snaží rozšířit své portfolio a vyvážet i na jiné než unijní trhy, kam stále míří přes osmdesát procent exportu. Alternativu však často představují ne zcela stabilní země, kterých se mnohé komerční banky bojí. Plně se to projevilo v posledních dvou letech, kdy české finanční ústavy, přestože byly krizí postiženy méně než ty zahraniční, prakticky přestaly půjčovat. Tím exportérům bránily v návratu na trhy, ze kterých po roce 1989 odešli a které teď pro změnu opouštěly západní firmy vyžděšené vleklou recesí. Nepříjemnou situaci nakonec pomohly řešit právě státní finanční instituce, kterým vláda v rámci protikrizových opatření navýšila rozpočet.

Máme zbytečně mnoho agentur

Vedle finančních forem pomoci se státy snaží podporovat ekonomickou diplomacii i jinak. V případě České republiky především skrze příspěvkové organizace, jako jsou Česká centra (patřící pod resort zahraničí), CzechTrade a CzechInvest (spadající pod ministerstvo průmyslu a obchodu) a CzechTourism, jenž je spravován ministerstvem pro místní rozvoj. Ze zkušeností exportérů vyplývá, že většina těchto organizací funguje dobře a poskytuje cenné služby především malým a středním podnikům.

Prostor pro zlepšení této struktury ale přesto existuje. Několik let zvažované sloučení zmíněných agentur by vzhledem k jejich rozdílným úkolům přineslo více škody než užitku. Mělo by se ale pokračovat v jejich sestěhovávání pod jednu střechu všude tam, kde je to v zahraničí možné. Ušetřit značné prostředky by mohlo i zrušení agentury CzechTourism, jejíž funkci by mohly bez problémů převzít Česká centra.

K větší efektivitě celého systému by pomohlo také striktní rozdělení úkolů mezi příspěvkové organizace a obchodně-ekonomické úseky českých ambasad. Za zvážení by stála i redukce počtu obchodně-ekonomických radů na velvyslanectvích v rámci EU, a naopak posílení jejich stavu na trzích, jako jsou státy bývalého Sovětského svazu nebo jihovýchodní Asie.

NERV ekonomické diplomacie

Jak ukazují příklady zemí, jako je Irsko nebo Finsko, pro kvalitní ekonomickou diplomacii je důležitý také soustavný dialog mezi exportéry a vládou. Po mnohaletém volání českých vývozců vznikla na popud bývalého ministra průmyslu Martina Římana „Rada pro obchod a investice“, na jejíž půdě by se měla vzájemná komunikace odehrávat.

Římanovi následovníci ale Radě bohužel nevěnovali přílišnou pozornost. To se v poslední době projevilo například při zamýšlené redukci počtu českých zastupitelských a konzulárních úřadů. Kdyby vzájemná komunikace fungovala lépe, nemuseli by si exportéři s vládou vyměňovat přes média vzkazy týkající se smysluplnosti uzavírání kanceláří v místech, jako je Bombaj, Sydney nebo Sao Paulo.

Pokud by totiž ministerstvo zahraničí tento záměr skutečně dotáhlo do konce, mělo by to na český export v těchto destinacích jednoznačně negativní vliv.

Nová vláda je nadějná

Prozatím se zdá, že nová vláda je ochotna získávat pro svoji politiku zpětnou vazbu z praxe – a lze tedy doufat, že tomu tak bude i v oblasti ekonomické diplomacie. Na rozdíl od veřejných financí, školství nebo zdravotnictví nevyžaduje díky bohu tato oblast zásadní reformy. Její doladění a zefektivnění je ale nezbytné. Odpověď na

otázku, kdo z vysokých představitelů zahraničních států si najde čas na setkání s českými exportéry, totiž není dána pouze mezinárodním významem tuzemských podniků, ale také kvalitou naší diplomacie.

DIPLOMACIE V tomto seriálu píší 3 osobnosti o reformách, které naše země potřebuje. Zajímaví autoři, odborníci i akademici, nabízejí svůj pohled na změny, bez nichž se neobejdeme.

Foto popis|

O autorovi| Radek Špicar, Je absolventem Univerzity Karlovy a University of Cambridge. Byl náměstkem místopředsedy vlády pro ekonomiku. V současné době je ředitelem vnějších vztahů společnosti Škoda Auto. Přednáší na [FSV UK](#) a Diplomatické akademii MZV ČR. Je členem neformální sítě osobností podporujících reformy POPR.

Muži, který porazil Bank of England, je 80 let

13.8.2010 ČRo - [izurnal.cz](#) str. 00 / [svetovaekonomika_](#)

Nada Bělovská, Marián Vojtek_

80. narozeniny tento týden slaví pravděpodobně nejznámější a také nejkontroverznější finanční spekulant na světě George Soros. Muž, který za svůj život dokázal vydělat miliardy dolarů, ale také miliardy rozdat, se na počátku 90. let proslavil například útokem na britskou libru, ale také pohádkovými výdělky z investic na kapitálových trzích.

George Soros se narodil v židovské rodině v Budapešti. Dva roky po osvobození Maďarska utekl v roce 1947 do Británie, kde vystudoval známou London School of Economics a nastoupil do svého prvního zaměstnání v bance. V Británii ale dlouho nevydržel. V roce 1956 odešel do Spojených států, kde pracoval jako makléř a analytik finančních trhů. A právě tady také začal spravovat a posléze zakládat vlastní investiční fondy, které byly velmi úspěšné. Risk je zisk Investiční fond Quantum, který založil v roce 1970, mu za prvních deset let vynesl zhodnocení o neuvěřitelných 3 256 %. Podle ředitele Institutu ekonomických studií [Fakulty sociálních věd](#) Univerzity Karlovy Michala Mejstříka k tomu přispěl fakt, že se Soros nebál riskovat, ale byl také dostatečně předvídatelný. „On byl schopen ve své době přicházet s velmi zajímavými instrumenty, které byly třeba o krůček dál než někdo jiný a nebál se jít až na hranu rizika. Na druhé straně, i sám osobně jsem měl příležitost pana Sorose potkat v Praze, kdy na počátku 90. let tady začala fungovat Středoevropská univerzita a pamatuji si velmi dobře, že se jednalo o muže, který byl tvrdohlavý, který věří sám sobě a do značné míry očekává, že ho takto všichni okamžitě vnímají.“ Černá středa Jeho rozhodnost a sebevědomí a smysl pro risk se ukázaly i na finančních trzích. Na nich se George Soros proslavil mimo jiné útokem na britskou libru. Prodejem obrovských zásob liber v hodnotě přibližně 10 miliard donutil Bank of England k devalvaci měny a k vystoupení z evropského směnného mechanismu. Událost se zapsala do dějin ekonomie jako tzv. „černá středa“ a Soros díky ní získal přezdívku „Muž, který porazil Bank of England“. Sám na celé akci vydělal více než miliardu dolarů a vysloužil si za ni velký obdiv, ale také velkou kritiku. Ta ale podle investičního bankéře Ondřeje Jonáše nebyla oprávněná: „Není to pravda, že oni by sami tu situaci způsobili. Ta situace byla způsobená nerovnováhou v britské platební bilanci, takže není pravda, že oni by způsobili toto oslabení, oni na něm profitovali a propíchli bublinu,“ myslí si investiční bankéř Ondřej Jonáš. Úspěchy i neúspěchy V 80. letech si Soros podobě pohrál také s japonským jenem a nevyhýbal se ani spekulacím s dalšími asijskými měnami. Ne všechny jeho finanční transakce ale byly úspěšné. V roce 1997 například dostatečně dobře neodhadl pád internetových akcií a přišel tak o 700 milionů dolarů a na konci devadesátých let ztratil dokonce tři miliardy dolarů, přesto ale patří mezi nejbohatší muže světa a jeho jmění časopis Forbes odhaduje na 8,5 miliard dolarů. Soros filantrop Vydělané peníze však Soros už léta nepoužívá je pro sebe. Proslavil se také jako velkorysý filantrop, který po celém světě podporuje demokracii a vládu práva, říká výkonný ředitel Nadace Open Society Fund Praha, kterou George Soros financuje, Robert Basch: „George Soros se začal věnovat filantropickým aktivitám skoro před 30 lety, kdy začal financovat stipendia pro černošské studenty v Jihoafrické republice a zároveň začal podporovat disidenty ve střední a východní Evropě. První národní nadace zakládal v Maďarsku a Polsku ještě před rokem 1989.“ Před revolucí věnoval Soros peníze také například polské Solidaritě a podporoval finanční i Chartu 77. Ve velkém ale podporu střední Evropy rozjel až po pádu železné opony, kdy se otevřely hranice, a to v rámci nadace Open Society Institute, která má pobočky také na Balkáně, ve východní Evropě a bývalých zemích sovětského svazu. Koncept Sorosovy nadace je takový, že podporuje tzv. otevřenou společnost. „Což je koncept, který George

Soros převzal od Karla Poppera a v podstatě v tom pojetí, to znamená podpora takové společnosti, která je transparentní, kde mají všichni lidé rovné příležitosti a rovné možnosti, kde jsou dodržována lidská práva, vládnutí je transparentní a zodpovědné vůči občanům a je to země, kde nějakým způsobem funguje vymahatelnost práva," řekl Basch Rádiu Česko. Na podporu nadace dává Soros každý rok kolem půl miliardy dolarů. Další finance ale uvolnil, také například na boj s ekonomickou krizí. Soros nepřítel I přes silnou filantropickou činnost má ale Goerge Soros spoustu nepřátel a odpůrců. Stojí si totiž za svými názory, které nejsou vždy tradiční a populární. Patří například mezi kritiky volného trhu, což je samozřejmě řadě ekonomických odborníků trnem v oku, vysvětluje Ondřej Jonáš, a není to jediný postoj, kterým Soros vzbuzuje pozornost: „Svého času také byl docela významným kritikem globalizace a založil před několika málo lety Institut pro nové ekonomické myšlení v New Yorku, který přilákal řadu velice dobrých lidí, kteří se zabývají otázkou, jak se svět změnil od roku 2008. Jestliže jako osoba je George Soros kontroverzní, tak hlavně proto, že v roce 2004 se velice silně zasadil proti znovuzvolení George Buse prezidentem, dal na to mnoho milionů dolarů, a jak víme, tehdy se mu to nepodařilo.“ Euro způsobuje globální nerovnováhu Přestože je má Soros sám židovské kořeny, je aktivním odpůrcem současné tvrdé izraelské politiky a míní, že právě ona je důvodem současné vlny antisemitismu. A v posledních letech zastává také všemi ne příliš oblíbený názor, že euro je jedním ze zdrojů globální nerovnováhy. „Respektive ta snaha udržet silnou měnu i pro státy, jako byly Řecko a Španělsko, které díky jednotné měně se příliš zadlužily.“ vysvětluje investiční bankéř Ondřej Jonáš další z důvodů, proč jméno George Sorose vyvolává ve světě tolik emocí. Gulde-Wolfová: Maďarsko trpělo zastavením přílivu kapitálu Evropa musí vytvořit něco jako Spojené státy evropské, tvrdí Robert Johnson Soros: Peníze na boj s klimatickými změnami by se daly vzít z MMF

URL| http://www.rozhlas.cz/_zprava/770570

Do you understand me? Nerozumím, pane učiteli

13.8.2010 Mladá fronta DNES str. 03 Z domova_

Radka Wallerová_

Rodič, který spoléhá na to, že se jeho dítě naučí anglicky ve škole, svého potomka znevýhodňuje na trhu práce. V poslední době proto prudce stoupá zájem o doučování jazyků. Nový ministr školství teď slibuje, že sežene více peněz na dobré jazykáře.

Dvanáctiletý Matouš z Prahy má po náladě. A po prázdninách, jak tvrdí. Od pondělka se musí denně učit angličtinu nebo němčinu.

Loni začal chodit na osmileté gymnázium a ukázalo se, že ač se anglicky učí už čtvrtým rokem, neumí skoro nic. Podobně je na tom i s němčinou, s níž začal minulé září.

Jazyky mu moc nejdou, ale ani škola ho pro ně neumí nadchnout – důraz dává na slovíčka, ne na mluvení. Během jednoho roku se navíc v Matoušově třídě vystřídali tři němčináři.

Angličtinu se s ním teď učí jeho matka, na němčinu shání doučování. A Matouš rozhodně není mezi stejně starými dětmi výjimkou.

Doučování považuje už několik let za samozřejmost i Milada Sádlová z Roztok u Prahy. „Syn má sice jedničky a dvojky, jenže stačí, když se naučí slovíčka a odmemoruje pár frází. Ale já chci, aby uměl mluvit a číst,“ zdůrazňuje Sádlová.

„Pan Brown je nosící si čaj“

„Mám dceru v první třídě. Angličtinu mají už teď, ale i moje dcera, která něco pochytila ode mě, se někdy diví, jak paní učitelka vyslovuje,“ přidává další zkušenost lektorka angličtiny Lucie Poslušná.

Sama angličtinu učí na pražské fakultě sociálních věd a tady už se studenti podle ní domluví dobře.

„Ale to už je vybraný vzorek lidí, kteří chtějí jít na vysokou a chodili na dobrá gymnázia. A i tak je tu velký rozdíl mezi pražskými a mimopražskými studenty, kteří na tom bývají hůře,“ líčí lektorka. Je přesvědčená, že zejména základní školy děti nenaučí až na výjimky skoro nic a málokteré dítě se obejde bez doučování. „Záleží samozřejmě na rodičích, kolik peněz do toho mohou investovat,“ dodává Poslušná.

Zkušenost s tím, že rodiče častěji než dříve shánějí doučování angličtiny, má i Veronika Macháčová z Plzně, která ho nabízí. „Nejčastěji se na mě obracejí středoškoláci a vysokoškoláci, ale někdy i rodiče dětí třeba ze třetích nebo pátých tříd,“ říká.

Nízká úroveň výuky jazyků na základkách je problém hlavně pro děti, kteří nepokračují na gymnázia či jiné obdobné střední školy. Neznalost jazyka je znevýhodňuje na trhu práce.

Například ve Skandinávii či v Nizozemsku na to jdou jinak – cílem je, aby se anglicky domluvili všichni. Tomu nahrává třeba i to, že se zde nedabují filmy a podobně.

Česká základní škola si naopak nedává vysoké nároky – i když dítě zvládne vše, co má, v patnácti umí anglicky jen na poměrně nízké úrovni. A mnohde nenaučí děti ani to.

„Odlišnou úroveň výuky jazyků vnímám jako problém. Jednou z možností, jak to řešit, je přitáhnout mladé kvalifikované učitele jazyků,“ říká ministr školství Josef Dobeš. Od roku 2011 je chce lákat náborovým příspěvkem. „Ale je jasné, že toto opatření se na kvalitě výuky projeví až za delší dobu,“ připouští. Školy kromě toho mohou už letos žádat o peníze na výuky jazyků z evropských fondů a mnohé to podle Dobeše dělají.

Nedá se však říci, že přechodem na střední školu se kvalita jazyků automaticky zlepší. Když nechal angličtinář Zdeněk Řeřicha, který zaskakoval ve třetím ročníku jedné pražské střední zdravotní školy, studenty přeložit pár vět z angličtiny do češtiny, byl zaskočen.

„Větu o tom, že pan Brown nosí své ženě do postele čaj, nepřeložil z pětačtyřiceti studentů dobře ani jeden. A to šlo o překlad z angličtiny do češtiny!“ říká učitel. Studenti za sebou v té době měli devět let studia angličtiny a jeden rok do maturity.

Podle Řeřichy to však za problém považovali snad jen dva nebo tři rodiče. Angličtinář je přesvědčen, že na této i mnoha dalších školách nakonec studenti z angličtiny odmaturovají. Škola si opět nestanoví vyšší nároky a nebude si chtít přidělovat starosti se studenty, kteří by maturitou neprošli. Jsou přítom místa, kde to jde. Úspěšní jsou například v Praze 6, kde díky penězům od zdejšího mezinárodního letiště, jež musí školám povinně platit kompenzaci za hluk, mají školy peníze na hodiny navíc a dobré kantory. I děti ze základních škol pak mají možnost vyjždět do zahraničí.

A výsledky jsou vidět – zdejší žáci z běžných škol v různých soutěžích porázejí i děti z jazykovek. Starosta Prahy 6 teď chce podobný přístup prosadit v celém hlavním městě.

FAKTA

Jak se učí jazyky ve školách

Už dnes je cizí jazyk povinný od třetí třídy, novinkou, s kterou přišla Nečasova vláda, je pouze to, že napříště to vždy musí být angličtina. Nejpozději od osmé třídy musí základní školy nabízet druhý cizí jazyk – může to však být jen nepovinný předmět.

Osmiletá gymnázia s povinným druhým jazykem často začínají už v primě či sekundě. Gymnázia většinou mají až čtyři hodiny obou jazyků týdně. Od 3. do 9. třídy se první cizí jazyk musí učit minimálně tři hodiny týdně – celkem jde o 840 hodin za šest let.

Mezi školami se objevují čím dál větší rozdíly – zatímco některé nabízejí hodiny jazyka navíc a platí dobré učitele, jinde i kvůli nedostatku peněz nadále učí jazyky učitelé s nedostatečným vzděláním. Ministerstvo školství jim nyní slibuje více peněz právě na lepší kantory.

Foto popis|

—

Do you understand me? Nerozumím, pane učiteli. Školy neučí jazyky kvalitně

13.8.2010 zpravy.iDNES.cz str. 00 Zprávy iDNES.cz / Studium HP_
MF DNES, Radka Wallerová, Radka Wallerová_

Rodič, který spoléhá na to, že se jeho dítě naučí anglicky ve škole, svého potomka znevýhodňuje na trhu práce. V poslední době proto prudce stoupá zájem o doučování jazyků, protože děti se ve škole jazyk nenaučí pořádně. Nový ministr školství teď slibuje, že sežene více peněz na dobré jazykáře.

Dvanáctiletý Matouš z Prahy má po náladě. A po prázdninách, jak tvrdí. Od pondělka se musí denně učit angličtinu nebo němčinu.

Loni začal chodit na osmileté gymnázium a ukázalo se, že ač se anglicky učí už čtvrtým rokem, neumí skoro nic. Podobně je na tom i s němčinou, s níž začal minulé září.

Jazyky mu moc nejdu, ale ani škola ho pro ně neumí nadchnout - důraz dává na slovíčka, ne na mluvení, Během jednoho roku se navíc v Matoušově třídě vystřídali tři němčináři.

Angličtinu se s ním teď učí jeho matka, na němčinu shání doučování. A Matouš rozhodně není mezi stejně starými dětmi výjimkou.

Doučování považuje už několik let za samozřejmost i Milada Sádlová z Roztok u Prahy. "Syn má sice jedničky a dvojky, jenže stačí, když se naučí slovíčka a odmemoruje pár frází. Ale já chci, aby uměl mluvit a číst," zdůrazňuje Sádlová.

Rozdílné znalosti mají pražští a mimopražští studenti

"Mám dceru v první třídě. Angličtinu mají už teď, ale i moje dcera, která něco pochytila ode mě, se někdy diví, jak paní učitelka vyslovuje," přidává další zkušenost lektorka angličtiny Lucie Poslušná.

Sama angličtinu učí na pražské **fakultě sociálních věd** a tady už se studenti podle ní domluví dobře.

"Ale to už je vybraný vzorek lidí, kteří chtějí jít na vysokou a chodili na dobrá gymnázia. A i tak je tu velký rozdíl mezi pražskými a mimopražskými studenty, kteří na tom bývají hůře," líčí lektorka. Je přesvědčená, že zejména základní školy děti nenaučí až na výjimky skoro nic a málokteré dítě se obejde bez doučování.

"Záleží samozřejmě na rodičích, kolik peněz do toho mohou investovat," dodává Poslušná.

Zkušenost s tím, že rodiče častěji než dříve shánějí doučování angličtiny, má i Veronika Macháčová z Plzně, která ho nabízí. "Nejčastěji se na mě obracejí středoškoláci a vysokoškoláci, ale někdy i rodiče dětí třeba ze třetích nebo pátých tříd," říká. Dobeš: Školy potřebují kvalifikované učitele

Nízká úroveň výuky jazyků na základkách je problém hlavně pro děti, kteří nepokračují na gymnázia či jiné obdobné střední školy. Neznalost jazyka je znevýhodňuje na trhu práce.

Například ve Skandinávii či v Nizozemsku na to jdou jinak - cílem je, aby se anglicky domluvili všichni. Tomu nahrává třeba i to, že se zde nedabují filmy a podobně.

Česká základní škola si naopak nedává vysoké nároky - i když dítě zvládne vše, co má, v patnácti umí anglicky jen na poměrně nízké úrovni. A mnohde nenaučí děti ani to.

"Odlišnou úroveň výuky jazyků vnímám jako problém. Jednou z možností, jak to řešit, je přitáhnout mladé kvalifikované učitele jazyků," říká ministr školství Josef Dobeš. Od roku 2011 je chce lákat náborovým příspěvkem.

"Ale je jasné, že toto opatření se na kvalitě výuky projeví až za delší dobu," připouští. Školy kromě toho mohou už letos žádat o peníze na výuku jazyků z evropských fondů a mnohé to podle Dobeše dělají.

"Pan Brown je nosící si čaj"

Nedá se však říci, že přechodem na střední školu se kvalita jazyků automaticky zlepší. Když nechal angličtinář Zdeněk Řeřicha, který zaskakoval ve třetím ročníku jedné pražské střední zdravotní školy, studenty přeložit pár vět z angličtiny do češtiny, byl zaskočen.

"Větu o tom, že pan Brown nosí své ženě do postele čaj, nepřeložil z pětácti studentů dobře ani jeden. A to šlo o překlad z angličtiny do češtiny!" říká učitel. Studenti za sebou v té době měli devět let studia angličtiny a jeden rok do maturity.

Podle Řeřichy to však za problém považovali snad jen dva nebo tři rodiče. Angličtinář je přesvědčen, že na této i mnoha dalších školách nakonec studenti z angličtiny odmaturojí. Škola si opět nestanoví vyšší nároky a nebude si chtít přidělovat starosti se studenty, kteří by maturitou neprošli.

Jsou přitom místa, kde to jde. Úspěšní jsou například v Praze 6, kde díky penězům od zdejšího mezinárodního letiště, jež musí školám povinně platit kompenzaci za hluk, mají školy peníze na hodiny navíc a dobré kantory. I děti ze základních škol pak mají možnost vyjíždět do zahraničí.

A výsledky jsou vidět - zdejší žáci z běžných škol v různých soutěžích porázejí i děti z jazykovek. Starosta Prahy 6 teď chce podobný přístup prosadit v celém hlavním městě.

URL| http://zpravy.idnes.cz/do-you-understand-me-nerozumim-pane-uciteli-skoly-neuci-jazyky-kvalitne-14a-studium.asp?c=A100813_1432214_studium_bar

Kontroverzní finanční spekulant Soros slaví 80. narozeniny

12.8.2010 ČRo - izurnal.cz str. 00 / svetovaekonomika_

Nada Bělovská_

Osmdesáté narozeniny dnes slaví pravděpodobně nejznámější a také nejkontroverznější finanční spekulant na světě, George Soros. Muž, který za svůj život dokázal vydělat miliardy dolarů, ale také miliardy rozdat, se na počátku devadesátých let proslavil například útokem na britskou libru, ale také pohádkovými výdělky z investic na kapitálových trzích.

George Soros se narodil v židovské rodině v Budapešti. Dva roky po osvobození Maďarska rudou armádou, tedy v roce 1947, utekl do Velké Británie, kde vystudoval známou London School of Economics a nastoupil tam také do svého prvního zaměstnání v bance. V Británii nicméně dlouho nevydržel a v roce 1956 odešel do Spojených států, kde začal pracovat jako makléř a analytik finančních trhů. A právě tady také začal spravovat a posléze zakládat vlastní investiční fondy, které byly velmi úspěšné. Asi nejznámějším je investiční fond Quantum, který založil v roce 1970, a ten Sorosovi za prvních deset let vynesl zhodnocení o neuvěřitelných 3 256 procent. „On byl ve své době schopen přicházet se zajímavými instrumenty, které byly vždy o krůček dál. Nebál se jít až na hranu rizika,“ říká ředitel Institutu ekonomických studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy Michal Mejstřík. Útok na libru George Soros proslavil útokem na britskou libru, na kterém vydělal přes miliardu dolarů. Soros se rozhodl prodávat britské libry a to takovým způsobem, že na trhu prodával zásoby liber v hodnotě přibližně deset miliard a tak donutil britskou centrální banku Bank of England k devaluaci měny a k vystoupení země z evropského směnného mechanismu. Celá událost se zapsala do dějin ekonomie jako takzvaná ‚černá středa‘ a Soros si tehdy získal přezdívku ‚Muž, který porazil Bank of England‘. Za tento krok si Soros vysloužil velký obdiv ale také kritiku. George Soros ale jako každý finančník na trzích také prodělával. V roce 1997 například dostatečně dobře neodhadl pád internetových akcií a přišel tak o 700 milionů dolarů. Na konci devadesátých let ztratil dokonce tři miliardy dolarů, přesto ale patří mezi nejbohatší muže světa a jeho jmění časopis Forbes odhaduje na 8,5 miliard dolarů. Bohatý filantrop Vydělané peníze ale Soros léta nepoužívá je pro sebe. Proslavil se také jako velkorysý filantrop, který po celém světě podporuje demokracii a vládu práva. Před revolucí věnoval Soros peníze také například polské Solidaritě a podporoval finanční i Chartu 77. Ve velkém ale podporu střední Evropy rozjel až po pádu železné opony, kdy se otevřely hranice, a to v rámci nadace Open Society Institute, která má pobočky také na Balkáně, ve východní Evropě a bývalých zemích Sovětského svazu. Na podporu nadace dává Soros každý rok kolem půl miliardy dolarů. Gulde-Wolfová: Maďarsko trpělo zastavením přílivu kapitálu Evropa musí vytvořit něco jako Spojené státy evropské, tvrdí Robert Johnson Soros: Peníze na boj s klimatickými změnami by se daly vzít z MMF

URL| http://www.rozhlas.cz/_zprava/770234

Realita a cíle vládní zahraniční politiky

12.8.2010 Právo str. 06 Publicistika_
Kateřina Bocianová_

Vláda premiéra Petra Nečase (ODS) ve svém programovém prohlášení v kapitole Zahraniční politika uvádí, že „považuje podporu lidských práv a základních svobod za jedno z profilových témat zahraniční politiky České republiky“.

Dále píše, že na základě získaného kreditu bude Česko aktivně podporovat rozvoj demokracie, ochranu lidských práv a základních svobod, budování právního státu a občanské společnosti jako základních předpokladů pro stabilitu a prosperitu daných zemí. Podívejme se na tento obecně definovaný cíl ve dvou rovinách. Nejprve na domácí úrovni – snaha o mezinárodní profilaci ČR může otevřít zajímavý prostor pro spolupráci s opoziční ČSSD, která má ve svém programu pro zahraniční politiku podobně definované priority.

Byl by to konkrétní příklad spoluvytváření konsenzuální zahraniční politiky státu. Ve druhé rovině, mezinárodní, se tento cíl může ukázat stejně zajímavý – ale v pesimistickém smyslu slova. Poslední dobou jsme svědky, jak se zahraniční politiky evropských států mění. Prosazuje se mnohem pragmatičtější přístup, prioritou jsou národní (ekonomické) zájmy, a agenda ochrany lidských práv či rozvoj demokracie se dostává do pozadí. Stačí připomenout například zintenzivnění obchodních vztahů s Čínou, Ruskem či vyhlášení nové zahraniční politiky Británie ve prospěch obchodu, ponechávající etické otázky stranou.

Tento posun z velké části způsobila ekonomická krize, která má i další dopady na zahraniční a bezpečnostní politiku.

Nutnost úspor v jednotlivých zemích vede ke snižování výdajů na bezpečnost a obranu, zřejmě jsou i tendence méně přispívat do společného rozpočtu NATO a omezovat společné projekty.

To může vést i k redukci naplňování Společné bezpečnostní a obranné politiky Evropské unie, kdy kvůli finančním škrtnům ustane v plánování evropských misí zaměřených právě na prevenci konfliktů, budování demokratických institucí, ochranu lidských práv či ochranu menšin v regionech.

Česká vláda ve snaze proměnit slova z programového prohlášení ve skutky nebude mít tedy nijak snadnou úlohu. S obecnými prohlášeními samozřejmě nevystačí. A je na místě otázka: ví už skutečně, jak na to v nynější mezinárodní konstelaci? Dokáže využívat nástrojů, které jí nabízí Evropská unie?

Má v plánu vypracovat společně s opozicí konkrétní strategii s jasně definovanými prioritami a postupy? A konečně, bude tato vláda „rozpočtové zodpovědnosti“ ochotna investovat peníze do něčeho tak abstraktního, jako je pozitivní obraz České republiky na evropské a mezinárodní scéně?

Foto popis|

O autorovi| Kateřina Bocianová (Autorka je doktorandka [FSV UK](#))

–

DNES OČEKÁVÁME

10.8.2010 ceska-media.cz str. 00 Média-Stalo se_
Vlastní zpráva ČM, (mai)_

09:00 - TANDEM - rozhlasová talk show Jana Rosáka - host: Tina Pletánková, moderátorka - ČRo Region, Středočeský kraj

10:05 - Host Radiožurnálu - host: Robert Kopecký, velvyslanec ČR pro Uzbekistán a Tádžikistán. Co všechno obnáší práce diplomata ve zmíněných zemích? Jak vzpomíná své působení v rozmanitém Mexiku, na komunistické Kubě či neklidné Angole? A jak prožíval nedávné krvavé konflikty mezi Kyrgyzy a Uzbeky? I na to se zeptá moderátorka Hanka Shánělová a ptát se můžete i vy - na www.radiozurnal.cz nebo na facebooku - ČRo 1 - Radiožurnál

14:05 - K věci - host: Petr Tluchoř, středočeský poslanec, předseda poslaneckého klubu Občanské demokratické strany. Moderátor Tomáš Pancíř se ho zeptá na fungování Poslanecké sněmovny v novém volebním období, proberou současnou situaci v ODS nebo vyhlídky strany do komunálních a senátních voleb ve středních Čechách - ČRo Region - Středočeský kraj

15:30 - Studio Česko - host: Michal Mejstřík, ředitel Institutu ekonomických studií [Fakulty sociálních věd](#) Univerzity Karlovy. Hovořit bude zejména o činnosti Národní ekonomické rady vlády - ČRo Rádio Česko

18:33 - Ozvěny dne - hosté: Jiří Rusnok, prezident Asociace penzijních fondů a člen ekonomické rady vlády a Aleš Michl, analytik Raiffeisen bank. Téma: vládní návrh zavést takzvaný fond povodňové solidarity, kam by stokoronou měsíčně přispívali daňoví poplatníci. Jde o efektivní řešení, jak se v budoucnu vypořádat s následky povodní nebo je to nepřijatelné zvyšování daní? - ČRo 1 - Radiožurnál
20:10 - Hyde park - host: Jiří Pospíšil (ODS), ministr spravedlnosti - ČT24

URL| <http://www.ceskamedia.cz/article.html?id=344587>

Rozhovor s profesorem Michalem Mejstříkem

10.8.2010 ČRo Rádio Česko str. 01 15:35 Studio Česko_

Ondřej ČERNÝ, moderátor

Vláda Petra Nečase předstoupila dnes před Poslaneckou sněmovnu s žádostí o vyjádření důvěry. Zatím se o ní ještě nehlasovalo, přesto se kabinet co nejdříve chce pustit do realizace plánů, které mají zajistit zlepšení stavu veřejných financí. Po předchozí zkušenosti vláda opět vsadila na spolupráci s týmem odborníků z Národní ekonomické rady vlády. Jedním z nich je také ředitel Institutu ekonomických studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy Michal Mejstřík, který je dnes naším hostem. Pane profesore, vítejte.

Michal MEJSTŘÍK, ředitel Institutu ekonomických studií, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Dobrý den.

Ondřej ČERNÝ, moderátor

Národní ekonomická rada vlády může dávat návrhy, ale vláda se jimi nemusí řídit. Není to frustrující?

Michal MEJSTŘÍK, ředitel Institutu ekonomických studií, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Já si myslím, že to je přesně ta role, kterou vlastně experti nejenom mohou, ale mají hrát, protože ono víte, politická odpovědnost vysvětlit věci lidem, vysvětlit věci zástupcům lidu, to jest v parlamentu, to je docela velká práce. Já občas mám příležitost být do těchto místností například parlamentu také zván, ale musím říci, že to je opravdu, že to je vysilující a já si myslím, že každý expert mnohdy velice rád přenechá těm zvoleným zástupcům lidu a jejich reprezentantům v podobě ministrů.

Ondřej ČERNÝ, moderátor

Oproti minulému volebnímu období by se činnost NERVu měla posunout k pravidelným jednáním, ale je to vůbec třeba, neměli byste být spíše určitým brain trustem, který když se objeví nějaký problém, tak navrhne, jak ho řešit?

Michal MEJSTŘÍK, ředitel Institutu ekonomických studií, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Tak aby bylo jasno, i tak toto je koncipováno. Když jenom připomenu tu minulou koncepci NERVu, která opravdu byla založena na krátkodobém chování České republiky jak zareagovat na minulou krizi a jak se chovat jako Česká republika během českého předsednictví, tak na základě toho, co jsme si vlastně užili, tak jsme dospěli k názoru v září minulého roku, že musíme se s tím vypořádat a už od srpna jsme psali tu závěrečnou zprávu, která byla více věnována dlouhodobým otázkám, dlouhodobým, vlastně takovému dlouhodobému menu. A co bylo nejkrásnější, že ono sice, jak známo, vláda sice chtěla rezignovat, ale posléze to její funkční období se prodloužilo ze září později, my jsme tudíž sloužili i za pana premiéra Fischera, to jest tedy za druhého premiéra fungování NERVu. No, pak jsme rezignovali a během voleb bylo velmi zajímavé, jak mnohé z těch stran skutečně efektivně využívaly těch podkladů, které v té závěrečné zprávě NERVu bylo. A když se teď

podíváte, tak pro mě, jak já už jsem to někde zmiňoval, je velkým zadostiučiněním, že vlastně současný půdorys fungování vlády a vůbec celá ta debata už vůbec není o krátkodobých problémech. Ano, také o krátkodobých problémech, ale většina těch úkolů, které stojí před vládou, jsou evidentně problémy, které trápí Českou republiku dlouhá léta a pro NERV to byla vždy takový bolehlav.

Ondřej ČERNÝ, moderátor

A nestačí tedy vyjít z oné osmdesátistránkové zprávy, která dávala návody, jak řešit tu českou ekonomickou situaci, vydat se jakousi finskou cestou, musí tedy znovu být sestaven NERV, který bude opětovně dávat rady a pomoci? Přeci jenom sám říkáte, že pro vás je zadostiučiněním, že řada ze stran ty návody NERVu zakomponovala už do svých programů, tedy není to zbytečné opětovně sestavovat NERV?

Michal MEJSTŘÍK, ředitel Institutu ekonomických studií, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Já se vám přiznám, že jedna věc je, jak říkají Američané kickoff, výkop. A druhá věc je určitý problém, když už ne vyřešit, tak ho zmenšit. A já musím říci, že takový problém jako důchodová reforma, to není problém, který zatím za 20 let kterákoliv z předchozích vlád vlastně seriózně řešila. Ano, ten stávající systém důchodového zabezpečení se postupně řešil tím, že se posouvaly odchody do důchodu, ty parametry toho systému, ale de facto takový ten vážný problém zatím se vždycky svěřil nějakým expertům, byla to Bezděkova komise první, druhá. A těch úkolů, které tam máte, to je celá řada, a tam já si myslím už z těch prvních schůzek, jsme měli dvě s panem premiérem, a musím říci, že většinou ta naše zadání jsou dvojího druhu. Jednak se dívat na stabilní problémy typu návrh příjmů a výdajů rozpočtových kapitol, což je de facto rozpočet na příští rok. A potom v těch jednotlivých skupinách si rozdiskutovat určité otázky, které do budoucna zatím nejsou třeba až do té míry rozpracované, nebo leží na stole určitá řešení, nebo dokonce někdy ani neleží tato řešení, a postavit se k tomu přinejlepším aspoň v tom týmu těch lidí, které máme k dispozici, poněvadž vlastně v těch svých jednotlivých šesti skupinách, jak jsme se distribuovali, vlastně bude spolupracovat ještě se širším druhým okruhem expertů, pro jednotlivé otázky si tam budeme zvat lidi. A já si myslím, že takovéto uspořádání do budoucna je sice košatější, mimochodem připomínám pro vládu to není finančně náročnější, poněvadž ti, kdo v NERVu působili i působí, nikdy za svoji odměnu nedostali od vlády ani korunu. Na druhé straně máme k dispozici celou řadu šikovných studentů. Ti, doufám, nějaké peníze aspoň v nějakých drobných stipendiích dostanou a ti jsou většinou ti, kteří vlastně fixují některé z těch věcí, na kterých jsme se shodli.

Ondřej ČERNÝ, moderátor

Mluvil jste o důchodové reformě. Není to tak, že ony recepty, jak zlepšit tu situaci, jsou známé, ale problém je spíš v tom, že se nenaplní, že zde třeba nepanuje politická shoda?

Michal MEJSTŘÍK, ředitel Institutu ekonomických studií, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Ono v takových otázkách...

Ondřej ČERNÝ, moderátor

... fungovala poměrně, sám jste říkal, první, druhá. Ty recepty zde byly na stole, ale záleží na politicích.

Michal MEJSTŘÍK, ředitel Institutu ekonomických studií, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Tak, a teď jsme právě v situaci, že byla zvolena vláda, která má, alespoň zatím, 118 poslanců v parlamentu. V těchto okamžicích se diskutuje o jejím programovém prohlášení. A když se podíváte do toho programového prohlášení, tak ano, je tam opět celá řada otevřená, například v případě důchodové reformy je tam řečeno, co možná vidíte ze závěru poslední komise vedené kolegou Bezděkem, který mimochodem teď také je členem NERVu, a můžu vám říct, že už v tuto chvíli třeba z mého hlediska tam přišla do toho celá řada podnětů. Já si třeba myslím, že k tomu druhému povinnému pilíři by neškodilo k těm soukromým fondům, právě abychom přemostili ten problém, který tady máme s některými částmi populace, které jsou třeba méně kvalifikované a nerady se pouštějí do riskantních investic. No, tak zřídít například něco, jako státní fond, státní fond, který by...

Ondřej ČERNÝ, moderátor

Nakupoval pouze státní dluhopisy?

Michal MEJSTŘÍK, ředitel Institutu ekonomických studií, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Který by nakupoval pouze státní dluhopisy. Měl by minimální vlastně nároky na management, minimální náklady. Jak s panem premiérem, tak například i s panem ministrem financí jsme tento návrh už diskutovali. Ten také navštívil naše poslední zasedání, takže to je taková iniciativní role, kdy vlastně můžete vnášet do toho řešení něco, co možná přemostí ty rozdílné problémy, poněvadž hodně lidí má velký problém s tím, že všechny fondy budou například soukromě řízené a že se jedná o privatizaci systému. Já si to v žádném případě nemyslím. Já si myslím, že soukromí hráči jsou v takovémto systému velice potřeba. Ale na druhé straně, pokud stát vydává státní dluhopisy, tak takováto volba nízko výnosových instrumentů, která by byla skryta v nějakém takovémto jednom z těchto fondů v rámci druhého spořicího pilíře by určitě mohla být žádoucí.

Ondřej ČERNÝ, moderátor

V rámci NERVu se v jedné z oněch šesti skupin máte zabývat také ekonomickou politikou Evropské unie. Co ale v této oblasti může NERV zmoci, protože není Česká republika tak malým hráčem, že její možnosti něco v této oblasti ovlivnit jsou minimální?

Michal MEJSTŘÍK, ředitel Institutu ekonomických studií, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Jak jsem už připomínal, ten minulý NERV se vlastně věnoval mimo jiné i podpoře českého předsednictví, takovým těm techničtějším otázkám, takže my jsme dostávali celou řadu dokumentů, ke kterým jsme se vyjadřovali a dlouze jsme je, většinou o víkendech, diskutovali jak tedy s tehdejšími premiérem Topolánkem, tak s tehdejšími i současnými ministrem financí Kalouskem, a byly to dlouhé hodiny a já si myslím, že to byla užitečná debata, která ukázala, že i v Evropské unii je celá řada otevřených míst. Já sám jsem měl celou řadu vystoupení, včetně vystoupení pro 27 předsedů finančních nebo rozpočtových výborů jednotlivých parlamentů, které tehdy probíhalo v Praze a vím, jak pestrá je ta paleta názorů. Koneckonců i v Evropské komisi já vám mohu říci, že jsem například v roce 2006 měl velké vystoupení na zasedání tehdejší PPED, to je ta středopravicová skupina poslanců, která v té době ještě nebyla, která byla velmi jednotná a bylo to na téma, které se jmenovalo jak dál vlastně s evropským sociálním modelem. Já už tehdy jsem velice silně akcentoval ve svém vystoupení něco jako ponechat si různost přístupů a zejména se poučit z toho, co je neefektivní a v souladu s některými evropskými ekonomy, například bruselskou skupinou, která působí pod vedením Pisani-Ferryho, tak se pustit například do toho, že ten takzvaný středoevropský, středomořský model, že je velmi neefektivní. A uplynuly 4 roky a podívejte se, ten středomořský model, který jsme tehdy kritizovali pro jeho neefektivnost, tak se dostal do tak těžkých problémů, ale ne proto, že je zadlužený, ale protože je to těžce neefektivní. Takže ono vlastně už tehdejší diskuse ukázala, že jsou ještě jiné modely a že nemá cenu ten model unifikovat, a to je ta cesta ven.

Ondřej ČERNÝ, moderátor

Právě jak mluvíte o tom středomořském modelu, o jeho neefektivitě, není problémem české ekonomiky třeba také spíše psychologie než reálná čísla, protože zadlužení není třeba tak vysoké, jaké má třeba Itálie, která má více než 112 % hrubého domácího produktu, deficit třeba teď není tak vysoký jako v Británii, kde je to nějakých 12 %, ale jsme prostě ještě příliš mladou demokracií bez nezbytné tradice...

Michal MEJSTŘÍK, ředitel Institutu ekonomických studií, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Ne, já bych, to nejde jenom o demokracii. Vemte si, že britská ekonomika obrovským způsobem pomáhala finančnímu sektoru. Ona de facto ty banky ze soukromého sektoru, které selhaly, ona jim pomohla, ale v okamžiku, kdy je tyto banky prodají, tak část toho deficitu jakoby zmizí. Na druhé straně, když si představíte třeba britskou ekonomiku, tak to bohatství, které tam je nashromážděno za desítky let, jakkoliv jsou tam určité dluhy, tak proti nim stojí obrovská aktiva. Většina vlád totiž má jednu vadu - oni nepočítají jako firmy s rozvahou. Oni všichni počítají, ekonom by řekl, nebo účetní by řekl jenom s výsledkovkou. Oni si vůbec neuvědomují, že máme aktiva a proti tomu pasiva. A pasiva jsou třeba dluhy, takže já vždycky říkám podobně jako každé normální firmě. Když máte firmu, která je bohatá a třeba se i pomalu rozvíjí jako některé z těch západoevropských ekonomik, tak ona si může hodně půjčovat, protože ona má čím jakoby ručit. Ale na druhé straně Itálie je také tou zemí, která sice má čím ručit, ale já se obávám, že ten její vývoj právě pro ten středomořský model, který je zcela neefektivní, tak se obávám, že jej dostává do stále větších problémů a pak už najednou, víte, ani to ručení tím nashromážděním bohatstvím tolik neplatí, stačí si vzpomenout právě případ

toho zmíněného Řecka, zatímco v Čechách my máme tu jednu nevýhodu, že my jsme se sice dostali do pozice, když jsme se začali poměrně rychle zlepšovat, životní úroveň rostla, ale upřímně řečeno, když se podíváte stále se potýkáme s tím, že tady nemáme jednotnou síť dálnic, nemáme tady například rychlostní železnici a naprosto celou řadu takových těch elementárních znaků vyspělé ekonomiky, která vlastně potom poznamenává celé ty problémy takové republiky, takže já bych to nehledal pouze v té demokracii, ale v tom, že my opravdu na té straně aktiv toho našeho menšího českého dvorečku můžeme ručit svojí poměrně slušnou pověstí, určitými omezenými aktivy, ale těch aktiv zatím není zdaleka tolik, jako v takových pěkných firmách jako je například holandská a další.

Ondřej ČERNÝ, moderátor

A není naše pozice, pozice vlády, případně NERVu oslabena také v tom, že jsme málo otevřenou ekonomikou, která je velmi závislá na vývozu a že my závisíme prostě na tom, zda pošlape německá ekonomika nebo ne?

Michal MEJSTŘÍK, ředitel Institutu ekonomických studií, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Tak tady máte kus pravdy. Třicet procent exportu, který exportujeme, nebo reexportujeme prostřednictvím německé ekonomiky, je pro nás silná zpráva. Na druhé straně my máme velké štěstí v tom, že německá ekonomika je jedna z mála ekonomik, které v Evropské unii společně například s tou zmíněnou finskou a s několika dalšími dokázaly se vypořádat s konkurenceschopností, uchovaly si svoji konkurenceschopnost, zvyšují mzdy nejenom v soukromém, ale zejména i ve veřejném sektoru jenom tehdy, pokud na to mají. Přes ty obrovské náklady, které měly s redistribucí ve prospěch východních Němců, tak i tento problém dvacetiletý zatím zvládají. Takže pro nás ta silná konkurenceschopná německá ekonomika je daleko blíží než právě ty oslabené a poměrně laxní středomořské ekonomiky a v tomto směru my jsme daleko blíží té silné německé marce, potažmo euru než některé právě z těch méně konkurenceschopných. A jestliže se chceme udržet na této pozici, a nechceme se propadnout mezi ty, vlastně mezi to jižní křídlo, tak musíme na sobě hodně pracovat, a to je právě ta výzva, kterou NERV směřoval do budoucnosti.

Ondřej ČERNÝ, moderátor

A co je ona práce, je to pouhé škrtnání, anebo jsou to, řekněme, i investice, které v tuto chvíli mohou vypadat tak, že si je nemůžeme dovolit, ale řekněme v dlouhodobém horizontu se ukáží jako dobře investované peníze?

Michal MEJSTŘÍK, ředitel Institutu ekonomických studií, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Tak podívejte se, pokud škrtnáte, tak vždycky máte takové dilema, kterému říkáme osterity versus external demand, jo, v angličtině. Nejedná se o nic jiného než škrty můžete kompenzovat například tím, že pokud jsme vysoce otevřenou ekonomikou, budeme více akcentovat vývoz. Ale ten vývoz nejde jenom přes Německo. My se musíme orientovat i na ty dynamičtější trhy, a proto já říkám ano, využijme v rozumné míře například evropských fondů, ale využijme je tak, aby to bylo efektivní z hlediska budoucnosti, využijme například pojištění a státních nástrojů podpory konkurence na zahraničních trzích, abychom měli stejné finanční podmínky jako všichni naši konkurenti, máme na to Českou exportní banku, exportní banky na to mají další nebo vůbec banky komerční, co poskytují úvěry, tak na to mají také další instrumenty a k tomu ještě pojištění EGAPu. A tento instrumentář, pokud vlastně zainvestujeme peníze tímto směrem, tak to nám nesmírným způsobem, pokud zvládneme rizika těch nových trhů, otevírá tyto trhy a do budoucna, že jo, nikdo kdo neriskuje, nevyhraje. To zase upřímně řečeno víme, ale my jsme tak malá ekonomika, že my můžeme přeci jenom v tom celosvětovém měřítku si najít ty svoje niky a já tam vidím velkou šanci, pokud budeme na sobě tvrdě pracovat, to znamená ve školství budou z našich škol odcházet lidé, kteří opravdu to mají v hlavě srovnáno, nebojí se řešit problémy, tak to je ta odpověď.

Ondřej ČERNÝ, moderátor

Vy jste kromě toho, že jste členem NERVu, také vysokoškolským pedagogem. Pokud mluvíme o vzdělání, nebylo by tedy na místě, aby těch vysokoškoláků možná bylo stejně jako v současnosti, ale byla zde výrazná diferenciací těch jednotlivých vysokých škol, protože teď to vypadá tak, že je důležité mít titul, ale ve světě přece bývá zvykem, že je důležité z jaké vysoké školy vycházíte?

Michal MEJSTŘÍK, ředitel Institutu ekonomických studií, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Přesně tak. Já jsem z těch, kteří dlouhá léta říkají něco jiného je titul z Cambridge, něco jiného je titul z Oxfordu. Sám jsem studoval v roce 1990 na London School of Economics a něco jiného je titul z nějaké školy, která v těch takzvaných league tables, to jsou vlastně tabulky úspěšnosti a výkonnosti univerzit, které jsou ve světě zcela běžné, tak které se umísťují někde na konci. To znamená, každý, kdo se chce prosadit a kdo vlastně očekává, že dostane docela slušné místo, tak se většinou chlubí tím, že pracoval pod vedením těch špičkových profesorů a je za to ochoten třeba i více zaplatit, je za to schopen zaplatit nejenom penězi, ale hlavně i vyšším vynaložením vyššího úsilí a já sám jsem teď 20 let tady budoval jedno pracoviště, které se jmenuje Institut ekonomických studií na Univerzitě Karlově na **fakultě sociálních věd**, a to je pracoviště, které vlastně chtělo od těch lidí hodně nejenom jako po straně předpokladů, tam byl těžký přijímací mechanismus a stále je, a na druhé straně se od těch lidí chtělo, aby celých 5 let na sobě tvrdě pracovali, aby rok byli v zahraničí, to je naprosto pro takový malý stát jako jsme my něco elementárního a současně, aby tam ti učitelé, kteří tam jsou, aby byli slušně placeni. Proto jsem díky svým jiným aktivitám v byznysu, tak jsem přesvědčil asi 7 velkých sponzorů, včetně velkých bank, společnosti McKenzie, /nesrozumitelné/, aby investovali právě tímto směrem a mohu říci, že v tuto chvíli celá řada z těch absolventů, které učí ti učitelé sponzorované také zčásti těmito institucemi, tak už pracují v těchto špičkových firmách z šesti českých partnerů McKenzie tři právě vzešli z této školy. To znamená, je vidět, že když se tomu člověk skutečně věnuje, tak je schopen nezkazit ty Čechy a vytvořit v nich, z nich sebevědomé absolventy, kteří jsou schopni pracovat kdekoli po celém světě.

Ondřej ČERNÝ, moderátor

A je ten váš institut výjimkou, anebo se stává pravidlem, protože přeci jenom, aby vznikl špičkový institut, je potřeba peněz, je potřeba soukromých prostředků, v Česku nebývá stále ještě velkým zvykem filantropie, která by směřovala do nejrůznějších fondů na univerzitách a vysokých školách? Je tedy ten váš příklad ojedinělý, nebo se to stává v poslední době pravidlem?

Michal MEJSTŘÍK, ředitel Institutu ekonomických studií, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Já se musím přiznat, že jakkoli tu svoji zkušenost, která je ještě kombinovaná právě tím, že mám vazbu směrem k obchodní sféře i z hlediska toho, že jsem profesor bankovníctví a financí, tak je mi to i bližší, tak bohužel těch následovníků v Čechách tolik není, zatímco ve světě je to daleko běžnější model a já si neumím představit, že by přední světové univerzity nebyly navázány například na své absolventy. My minimálně v tuto chvíli máme na sociálních sítích stovky, my máme celkem 650 absolventů, zdá se to být malé číslo, ale ti lidé jsou po celém světě, takže teď když například letím do Číny, tak se stavuji v Dubaji, kde působí tři moji absolventi a je to paráda, poněvadž kamkoli po světě zavítají někteří z nich, tak můžou se vydat do Namibie a tak dále, tak ta síť skutečně skvěle funguje a jsou to lidé, kteří dělají nejenom v byznysu, ale i v takovém veřejném sektoru, takže to jsou skutečně takové potěšující rysy, když vidíte, že to jsou samostatní lidé, kteří se dokáží prosadit i na těch mezinárodních pracovních trzích?

Ondřej ČERNÝ, moderátor

Jakýmsi měřítkem může být také, když dostanete jakési razítko ze Spojených států, když dostanete jakýsi glejt. Posléze tedy můžete být výukovým pracovištěm v angličtině, což už vy samozřejmě jste, ale můžete také vybírat poměrně zajímavé peníze za tu výuku. Vy jste na FSV chtěli zaměřit právě na východní Evropu. Jak daleko třeba získání té americké akreditace v tuto chvíli je?

Michal MEJSTŘÍK, ředitel Institutu ekonomických studií, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Tak já se vám přiznám, že toto je zrovna ta činnost, kde narážíme na trochu těžkopádný přístup z hlediska vůbec přístupu ministerstva školství a univerzit. Samozřejmě některé soukromé školy, které chtějí spolupracovat s některými americkými partnery, tak to řeší svojí cestou, nebo naopak někteří partneři přišli sem jako například Cerge získalo přímo partnery ze Spojených států a tak dále. Pro takové ty zavedené školy typu Univerzity Karlovy tak někdy vlastně zavedení té své akreditace ve Spojených státech je poměrně komplikované a je snazší najít si tam partnera, se kterým uděláte takový takzvaný double degree, dvojitý titul. Ale jak říkám, nám nejde vůbec jenom o papírové tituly. Já skutečně si myslím, že lidé by měli být souzeni podle toho, jakou školu vystudovali jako na začátku a na druhé straně co opravdu dokáží. A právě proto je důležité těm lidem dávat příležitosti. Já už jsem tady před tím, než jsme potkali, jak jsem vám zmiňoval, že teď mě čeká docela zajímavá výzva zase. Mně se podařilo...

Ondřej ČERNÝ, moderátor

Ale o té možná až příště, protože náš čas se nachýlil. Velmi se omlouvám profesoru Michalu Mejstříkovi, řediteli Institutu ekonomických studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. A děkuji za návštěvu ve studiu. Někdy příště na slyšenou.

Michal MEJSTŘÍK, ředitel Institutu ekonomických studií, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Taky nápodobně, taky. Na shledanou.

Ondřej ČERNÝ, moderátor

Pěkný den od mikrofonu přeje Ondřej Černý.

—

Koaliční vláda požádá sněmovnu o důvěru

10.8.2010 ČT 24 str. 02 05:59 Studio 6_

František LUTONSKÝ, moderátor

Koaliční vláda ODS, TOP 09 a Věcí veřejných dnes jak víte požádá sněmovnu o důvěru. Vzhledem k té pohodlné většině ve sněmovně se dá očekávat poměrně jasný scénář. Není jenom jasné jak dlouho to bude trvat, protože bude záležet na délce diskuse.

Helena ŠULCOVÁ, moderátorka

Josef Mlejnek, politolog z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy tady s námi ve studiu, vítejte, dobrý den.

Josef MLEJNEK, politolog, **Fakulta sociálních věd** UK

Dobrý den.

Helena ŠULCOVÁ, moderátorka

Ten dnešek je taková formalita?

Josef MLEJNEK, politolog, **Fakulta sociálních věd** UK

Já si myslím, že ano, že to bude dost mimořádné, poněvadž tak velkou většinu zatím žádná politická vláda u nás neměla, takže když jsou třeba občané zvyklí na to, že schvalování důvěry vládě nebo jednání o nedůvěře vládě, že to je dramatické, tak já si myslím, že to bude mimořádně celkem poklidná záležitost.

František LUTONSKÝ, moderátor

Nicméně se dá očekávat, že opozice toho asi nějakým způsobem využije, toho prostoru a s vládou si to vyříká třeba ohledně vládních škrťů i vzhledem k té dramatické situaci, kterou zažíváme kvůli povodním.

Josef MLEJNEK, politolog, **Fakulta sociálních věd** UK

Ano, samozřejmě opozice využije i to, že je na to přeci jenom upřena pozornost, bude to v médiích, takže ona má možnost ukázat, předvést, vymezit se vůči vládě, takže samozřejmě opozice toho využije, ale nemá sílu na to, aby zabránila tedy schválení vlády a jejího prohlášení, aby zabránila tomu, že té vládě bude vyslovena důvěra.

Helena ŠULCOVÁ, moderátorka

Je něco možné kritizovat už teď na tom programu vlády?

Josef MLEJNEK, politolog, **Fakulta sociálních věd** UK

Tak ten program je velmi obsáhlý a byl v minulých dnech i týdnech dost komentován, rozebírán odborníky na jednotlivé oblasti, takže samozřejmě v každé oblasti cokoliv oni předkládají, tak to jsou věci o nichž se dá dlouho diskutovat, vytáhnou pozitivní věci, negativní. Ale já bych zmínil trochu jinou věc, ono samozřejmě teď to programové prohlášení bude schválené, ale politická diskuse nebo politický souboj patrně začne od podzimu, protože byť se strany shodnou na nějakém programu, tak jsou to 3 koaliční strany, ony budou stejně bojovat i mezi sebou o voliče, ale lze předpokládat, že až budou ty jednotlivé věci z toho vládního prohlášení programového dávat do parlamentu při těch zákonech jednotlivých, bude diskuse, tak samozřejmě se asi stane i to, že bude nějaká vnitrokoaliční opozice, že se různí politici nebo strany budou vymezovat. Takže to projednávání některých zákonů může být velmi dramatické, byť ta vláda jako celek má většinu 118ti hlasů.

František LUTONSKÝ, moderátor

Ale až tak, že by to ta vláda nemusela přežít, že by nevydržela? Teď se ptám stejně jako Miroslavy Němcové, ty 4 roky?

Josef MLEJNEK, politolog, **Fakulta sociálních věd** UK

No, to je samozřejmě mezní možnost. Já si spíš myslím, že vydrží už i zase z toho hlediska, že vlastně mocensky ta vláda nebo ta koalice nemá žádnou alternativu. Pokud by se ta vláda rozpadla, tak jsou vlastně jakoby dvě alternativy, první je vypsání předčasných voleb, to si myslím, že by se ani nikomu nechtělo rozhodnout v prvním roce, v prvních dvou letech, anebo vtažení sociální demokracie do nějaké vládní sestavy. To si taky myslím, že je dost nereálné a že to žádná z těch tří vládních stran nebude chtít, zejména ne ODS? Zejména nikoliv TOP 09, samozřejmě ODS by to mohla chtít, kdyby tam zvítězily nějaké ty proudy, které chtějí velkou koalici, a ta je myslím dost nereálná věc. Takže víceméně nějaké reálné mocenské alternativy moc nejsou, čili z tohoto důvodu já si myslím, že spíš ta vláda vydrží po celé volební období, ale myslím si, že i to bude docela, stejně to bude docela bouřlivé to volební období.

Helena ŠULCOVÁ, moderátorka

To bouřlivé období bude kvůli čemu, kvůli těm škrťům? Protože když se například teď nedávno objevily ty první náznaky škrťů, tak Věci veřejné, těm se to hodně nelíbili.

Josef MLEJNEK, politolog, **Fakulta sociálních věd** UK

Jednak kvůli těm škrťům, ty škrty jsou nepopulární a ty strany samozřejmě budou chtít uspět v příštích volbách, takže teď jsou před námi na podzim volby senátní a komunální, ale to si myslím, že ještě, ony se spíš budou i v těch volbách snažit vystupovat jakože jsou vládní strany a předstupují s nějakými reformami, no, ale jak se budou blížit prostě příští parlamentní volby, tak podle vývoje preferencí si myslím, že tam prostě může dojít k velkým politickým soubojům právě i že už jak se budou blížit volby, tak lídři těch stran budou mít daleko více svém zorném úhlu ty volby, ten výsledek, tu popularitu u voličů a nikoliv nějaké ty reformy a škrty.

František LUTONSKÝ, moderátor

Co sociální demokracie, ta je odsouzena na 4 roky do opozice, co může udělat, aby z té poměrně neviditelné strany v tuhle chvíli, byť to byl vítěz voleb, tak aby se nějakým způsobem zmátořila?

Josef MLEJNEK, politolog, **Fakulta sociálních věd** UK

No, tak samozřejmě ona je strana opoziční a nezbyvá jí nic jiného než se vymezovat vůči vládě, což je to trošku problematické, poněvadž na tom, že reformy jsou třeba, na tom se shoduje vlastně z té odborné části veřejnosti teď každý. Takže oni budou mít velký problém, aby nesklouzli do nějakého populismu, což asi se jim stane, a krom toho, že se budou muset vymezovat vůči té vládní koalici, tak mají ještě další problém zleva, a tam se budou muset zase vymezit vůči komunistům. KSČM taktéž samozřejmě i patrně na vlně nějakého populismu se bude velmi ostře vymezovat vůči těm reformám, takže vlastně sociální demokracie povede boj minimálně na dvou frontách, nic lehkého to nebude, ale zase samozřejmě může z toho vytěžit, ty reformy určitě se dotknou

části společnosti a pokud ČSSD si prostě bude držet tu opoziční roli, tak z toho může v těch příštích volbách vytěžit nějaké hlasy navíc.

Helena ŠULCOVÁ, moderátorka

Politolog Josef Mlejnek, díky.

František LUTONSKÝ, moderátor

Na shledanou, hezký den.

Josef MLEJNEK, politolog, **Fakulta sociálních věd** UK

Na shledanou.

Helena ŠULCOVÁ, moderátorka

Na shledanou.

—

„Základem nejvýznamnějších děl světové literatury byla často mezinárodní politika,“

10.8.2010 Mezinárodní politika str. 32 Literatura a mezinárodní politika_

—

říká spisovatel a překladatel Jaroslav Veis. V rozhovoru pro Mezinárodní politiku se zamýšlí nad proměnami vztahu literatury a politiky, které spojuje dnes mimo jiné nutnost vybojovat si pozornost veřejnosti. Hovoří o nevyčerpatelnosti velkých historických událostí pro literární zpracování a také o předem těžko odhadnutelném zájmu českých čtenářů o překlady zahraničních autorů. S Jaroslavem Veisem rozmlouval Robert Schuster.

Jaký je dnes vztah mezi politikou a literaturou? Dříve existovala představa – možná z doby obrození, že literatura byla nositelkou hodnot, idejí, vzdělanosti, což jsou všechno do jisté míry i politická témata. Platí to stále?

Určitě není tak těsný nebo přímočarý jako dříve. Vzpomeňme si, jak se říkávalo o spisovatelích, že jsou svědomím národa, s čímž už se dnes tak často nesetkáme. Který autor je v našem prostředí morální autoritou? Ano, Václav Havel. Ale to pramenilo z určité nestandardní situace. Čím více se ovšem stává situace v naší společnosti standardní, tím se jeho role morální autority zmenšuje. Ale ptal jste se na vztah literatury a politiky. Podíváme-li se do dějin literatury, vidíme, při troše zjednodušení, že od samého počátku je základem literárních děl mnohdy mezinárodní politika. Homérovy eposy jsou jenom jiným pohledem na dobový politicko-hospodářský konflikt mezi ranými řeckými státy a Trójou. Ale totéž platí i o Romeovi a Julii. Shakespearovo drama je reinterpretací politického sporu Ghibellinů a Guelfů v Itálii 12. století, kde se politický příběh promítal do osobních osudů jeho hlavních představitelů. Tento kontext už dnes zcela vymizel a v Romeovi a Julii vidíme hlavně příběh tragické lásky. Nebo „Vojna a mír“ od Tolstého velmi silně odrážela mezinárodněpolitické ambice Ruska.

Souvisí snižování role literatury ve společnosti s nástupem masové kultury?

Ano. Moment, kdy kniha přestala být něčím vzácným, co se předávalo z generace na generaci a jedna rodina si byla schopná číst jednu knihu osmkrát za sebou, je určitě i okamžikem, kdy literatura ztrácí svou předchozí roli. Bývaly doby, kdy mít doma knihovnu bylo něčím nesmírně důležitým, co od sebe odlišovalo jednotlivé společenské vrstvy. To se dnes úplně ztratilo.

Mnozí velcí spisovatelé inklinovali k politickému aktivismu a nikoho nepřekvapovalo, když promítali politické postoje do svých děl. Jaká jsou dnešní očekávání, pokud jde o roli spisovatelů ve společnosti?

Já myslím, že je třeba hovořit nejenom o změněné roli spisovatelů, ale obecně vzato i intelektuálů. Domnívám se, že stále existuje velký rozdíl mezi námi a Západem, ve smyslu kulturním, kde je role veřejného intelektuála pořád o hodně silnější. Pořád si myslím, že jsme momentálně z hlediska vztahu intelektuálů a společnosti ve vychýlené poloze, i když od návratu demokracie uplynulo už dvacet let. Před rokem 1989, jakkoli nebyli mocensky nebo politicky významní, byli intelektuálové a spisovatelé přesto velmi významní. Pak ale během velmi krátkého období, přibližně dvou až tří let, nastal obrovský propad dolů, pokud šlo o jejich autoritu a schopnost praktického uplatnění. Po změně režimu bylo preferováno ekonomické nebo právnícké myšlení, což se ani dnes nijak zvlášť nezměnilo. Nemám totiž pocit, že by po intelektuálovi či spisovateli jako mravní autoritě u nás existovala velká společenská poptávka. Souvisí to též s přesunem významu od psaného textu směrem k vizuálnímu, televiznímu, projevu. Mnohem silnější poselství byla najednou schopna přenášet populární, rocková hudba než psané slovo.

Všimněte si, jak málo u nás funguje veřejná debata, ve které hrají spisovatelé v Anglii nebo Americe velkou roli, a také, jak málo u nás vychází v médiích eseje. Další žánr, který prakticky vymizel, je recenze, jež by neměla marketingový charakter.

Často se objevují v literatuře reflexe velkých historických událostí. Nemůže nastat situace, že se postupem času vyčerpají?

Myslím, že to je nevyčerpatelné minimálně z jednoho důvodu, a to z důvodu historického revizionismu. Každá další generace má právo na nový pohled a interpretaci, což platí nejenom o historických, ale ve větší míře i o autorech. Objevují se nové interpretace klíčových dějů i postav, jejich motivů. Z oblasti sci-fi přišel do hlavního proudu literatury model alternativní historie, která není ani reinterpretací, nýbrž odvíjí se od otázky „Co by se stalo, kdyby..?“ Z tohoto hlediska jsou velká historická témata nevyčerpatelným zdrojem.

Kolik let musí uplynout, aby se k nějaké zásadní historické události podařilo získat dostatečně velký odstup, aby se mohla literárně zpracovat?

To si netroufnu říct. Ale když si vezmeme druhou světovou válku, vidíme, že některé americké práce vznikly prakticky okamžitě. A naopak při pohledu na naše vlastní „období nesvobody“ zjistíme, že skutečná reflexe období od roku 1948 do roku 1989 v rámci „velkého českého románu“ dosud nenastala. Drobné a jednotlivé pohledy již existují, ale komplexní chybí. Hodně to asi souvisí se schopností společnosti historické události vstřebat.

Anežkracuje se tato doba v éře elektronické komunikace a rychlého šíření informací?

Třeba ve filmu je reflexe mezinárodněpolitických událostí poměrně silná a okamžitá. Kolik let uplynulo od války v Iráku a už jsou tu filmy o poválečné situaci? Obecně by člověk do podobné úvahy musel zahrnout, nakolik se taková reflexe přesouvá do jiných vyprávěcích metod? Nikoli proto, že by byly jednodušší, ale minimálně proto, že jsou ekonomicky zajímavější, a navíc jsou spojeny s možnostmi zpravodajství. Obraz je dnes opravdu mnohem silnějším nositelem informace, než byl na konci druhé světové války, kdy ještě dominovalo slovo.

Mně se zdá, že obzvláště patrné je zkracování fází reflexe u memoárové literatury. V minulosti vycházely vzpomínky významných státníků téměř na sklonku jejich života. Dnes vycházejí jejich paměti, když opustí ve věku 55 let vrcholný politický úřad, protože už nemohou znovu kandidovat – jinými slovy, ani paměti politiků už nejsou, co bývaly...

Samozřejmě, že nejsou. K jejich napsání vede celá řada okolností. Jako jednu z nejsilnějších bych viděl roli marketingu, který ale v dnešní době nesmírně ovlivňuje literaturu jako takovou. Ve chvíli, kdy probíhá „recyklace“ politiků podstatně rychleji než v minulosti, je nutné politika ještě rychle prodat, dokud to má smysl. V době, kdy psal své memoáry Winston Churchill, učinil tak ze své vlastní vůle. Když píše paměti Bill Clinton, píše je ve chvíli, kdy mu nějaké nakladatelství nabídne zálohu x milionů dolarů, pokud je odevzdá za rok po odchodu z úřadu a najme si k tomu ghostwritera. Ve svém posledním filmu to dobře popisuje Roman Polanski, jehož ghostwriter to musí ve filmu stihnout za tři měsíce, protože za šest měsíců už nebude zajímat nikoho. Mimochodem – tenhle film vznikl podle knihy, která je dobrá, ale žádnou díru do světa neudělala. To také něco o roli literatury dnes vypovídá. O právo na slávu se bojuje víc na plátně a na monitoru než na papíře.

Inklinují některé národní literatury silněji k reflexi politiky v literárních dílech?

Myslím, že to je dáno velikostí dané literatury i kulturní tradicí té které země. Asi to není moc objektivní, ale já si myslím, že důležitá je i blízkost, případně absence moře. Země s přístupem k moři byly vždy otevřenější světu, multikulturnější. V moderní době je to i žánrová záležitost. Například politický thriller se rozvíjí zejména v posledních padesáti letech a dobrá polovina z těch knih těží z mezinárodněpolitických zápletek.

Literatura a politika se dnes řídí velmi podobnými zásadami, tzn., že úspěšné je to, co je zábavné. Nemůže to obě zmíněná odvětví zase nějakým způsobem sblížit a literatura by například mohla opět hrát výraznější roli v politice?

Pokud jde o techniky, které literatura a politika v dnešní době používají, pak rozhodně podobnosti existují. Ale přesto. Politika je usilování o moc s cílem prosadit určitá témata; literatura ale o něco podobného neusiluje. Dnes je také pro politiku i literaturu základní nutností vybojovat si vůbec pozornost, dát najevo, že existuje, dostat se do širšího povědomí, což platí pro politiku i literaturu. Bez toho se nemůže politické ani literární poselství dostat k tomu, komu je určeno.

Vy mimo jiné také překládáte knihy z americké literatury. Jaký je u našich nakladatelů zájem o překlady titulů, jež se dotýkají problematiky mezinárodních vztahů? Jsou autoři, u nichž se dá apriorně očekávat, že by jejich texty mohly zaujmout?

Často to bývá sázka do loterie. Překládal jsem knihu Joe Kleina, jenž jako anonym vydal knihu o prezidentských volbách v Americe (Primary Colours, česky „Barvy moci“). O zmíněné knize byl její český vydavatel Aleš Lederer přesvědčen, že o ni bude obrovský zájem a bude moci vyjít ve velkém nákladu. Hodně se o ní psalo, vyšla poměrně rychle po americkém originálu, přesto se ale pořádně nechytila. Těžko pátrat po příčinách. Možná bylo její téma příliš odtažitě od naší reality. Naopak velmi dobře se prodávala kniha Henryho Kissingera, („Umění diplomacie“), a to navzdory velmi vysoké ceně i náročnosti, kterou na čtenáře klade; celkem vyšlo asi pět vydání. Takže to je věcí instinktu vydavatele.

Zájem českého publika o podobné knihy je obecně totožný, jako jeho zájem o zahraničněpolitické zpravodajství ve sdělovacích prostředcích. Jinými slovy, není valný. Ale na druhé straně se nedá říct, že by se Češi o zahraniční dění nezajímali, když jsou mezi sebou v krátké době například schopní vybrat obrovské množství peněz na humanitární sbírku obětem zemětřesení na Haiti.

Existuje nějaká kniha, která Vás v posledních letech zaujala tím, jak reflektovala mezinárodní vztahy a politiku?

Rozhodně Fareed Zakaria („Budoucnost svobody“) a jeho zdánlivě banální postřehy, například o významu členitosti pobřeží pro historický vývoj zemí a kontinentů. Nebo kniha Thomase Friedmanna „Svět je plochý“, která mi také hodně otevřela oči. A pak eseje Timothyho Garton Ashe, jehož pohled na Evropu je pro mě klíčový. Ash je excelentní intelektuál, který ji chápe tak, jaká podle mého názoru je, když ji dokážeme nahlížet neschematicky z mnoha fazet.

Našla by se kniha, jež podle Vás velmi výrazně ovlivnila politiku?

Je jich samozřejmě víc, ale výjimečné místo určitě mají Orwelova kniha 1984 a Solženicynova novela Jeden den Ivana Denisoviče. Oba texty rozhodně ovlivnily vývoj studené války. A jiné knihy zase působily silně, avšak lokálně. Třeba knihy jihoafrické autorky Nadine Gordimerové sehrály roli v procesu odstranění apartheidu. A je tu samozřejmě Bible, ta ovlivňuje politiku už dva tisíce let: ať už šlo o křížové výpravy, protestantství nebo současnost, včetně vývoje americké politické scény v posledních letech. Nové čtení Bible se promítlo prostřednictvím domácí americké politiky do mezinárodní scény více, než si tady v Česku, kde ji moc nečteme a neznáme, jsme ochotni připustit.

Velmi populární je dnes fantasy literatura, jež často tematicky čerpá ze starých bájí a mýtů. Je proto nějaké vysvětlení?

Musím hned na začátku říct, že mě vlna fantasy nepostihla. Roli mohlo hrát i to, že jsem se věnoval science fiction a předchozí léta jsem psával o vědě. Spíš jsem se proto upínal a směřoval k racionální a odmítal věci iracionální, mýtické, mytologické. Myslím si ale, že trend směrem k tajemnu se netýká pouze literatury. Člověk má bohužel často pocit, že s nejsložitějšími věcmi se dá nejlépe vypořádat tím, že se jim přizná iracionální vysvětlení.

Vhodným prostorem pro různé konstrukce mezinárodních vztahů, světových vlád apod. se stala sci-filiteratura. Mohou se tyto náměty přenést do reálného života?

Myslím, že to byl idealistický koncept první poloviny dvacátého století, obě světové války však všechny utopie přetočily do dystopického konceptu varovných textů. Pozitivní modely situací a politických systémů, jež by měly přijít a přinést zlatý věk lidstva, prakticky vymizely. Převážily modely varovných systémů – ostatně i proto, že jsou z principu dějově zajímavější.

Objevují se dnes vůbec utopie jako literární žánr?

Jestli ano, nevím o tom, což ovšem není tak složité, za rok se u nás vydá skoro 15 000 titulů, tedy včetně brožurek. Ale vážně: éra utopií skončila, sousloví zářné zítřky zní už jen směšně. Na otázku „kdy bude dobře?“ se odpovídá „už bylo“, když už se mluví o rozvoji, tak o udržitelném, ne nekonečném. Takže dnes se píše anti-utopie nebo přesněji dystopie. Důvody? Dvacáté století nás naučilo, že příliš silná ideologie častěji vede k masovému vraždění než k obecnému blahu a vynálezy i objevy se snáz zneužijí, než využijí. Varovná vize bývá účinnější než vize budoucnosti jako ze škatulky. To za prvé. A za druhé, příběh je konflikt a čímje ten konflikt větší, dramatictější, temnější, tím je přitažlivější. S utopií je to dnes jako se zprávami: jak říkají editoři, dobrá zpráva, žádná zpráva.

U nás nefunguje veřejná debata, ve které hrají spisovatelé v Anglii nebo Americe velkou roli a také u nás vychází v médiích málo esejů. Další žánr, který prakticky vymizel, je recenze, jež by neměla marketingový charakter.

Nové čtení Bible se promítlo prostřednictvím domácí americké politiky do mezinárodních vztahů více, než si tady v Česku, kde ji moc nečteme a neznáme, jsme ochotni připustit. Sci-fi literatura byla jediným prostorem, kde se dalo uniknout železným kleštím socialistického realismu a de facto extrapolovat ať už pozitivně, nebo negativně, nikoli ale pouze podle jednoho vzoru daného ústředním výbořem.

Jaroslav Veis, spisovatel (především science-fiction), novinář a překladatel, který se věnuje i mediálnímu a politickému poradenství. Absolvent **Fakulty sociálních věd** a publicistiky University Karlovy, Nieman Fellow Harvardovy university. První knihu povídek Experiment pro třetí planetu (1976) stejně jako druhou Pandořina skříňka (1979) napsal společně s Alexandrem Kramerem, který však nemohl v té době jako chartista být uveden jako spoluautor. Vydal povídkové soubory Moře času (1986) a Den na Kallistó (1989), komentáře Týden po týdnu (1997 – spolu s Jiřím Hanákem a Michalem Růžičkou), Evropou obchází strašidlo (2009). Svými texty je zastoupen v mnoha antologiích. Přeložil několik desítek titulů z angličtiny, v posledních letech práce Davida Halberstama Černobílé desetiletí, Fareeda Zakarii Budoucnost svobody, Thomase Friedmana Svět je plochý. a Williama Easterlyho Břímě bílého muže. V současné době je poradcem Petra Pitharta.

jaroslav@veis.cz

Foto popis|

—

Politická krize v Kyrgyzstánu aneb Stát v poločase rozpadu

10.8.2010 Mezinárodní politika str. 41 Zeměmi světa_

Slavomír Horák_

V Kyrgyzstánu došlo na dlouho očekávaný a obávaný scénář zhroutil státu. Cesta k němu začala přinejmenším již v roce 2005. Situace vyvrcholila v červnu 2010 krvavým masakrem obyvatelstva v jižních městech – Oši a Džalalabadu. V médiích se objevila především nálepka mezietnického konfliktu mezi Kyrgyzy a Uzbeky, což je však hrubé zjednodušení situace, jakkoli by bylo chybou tento faktor pomíjet.

Kyrgyzstán se dlouho vyvíjel ve výrazně odlišném duchu než ostatní autoritářské režimy v postsovětské Střední Asii. Přestože vládu prezidenta Akajeva a jeho klanu rozhodně nelze nazvat demokratickou (zejména v letech

2000 až 2005), prvky otevřeného liberálního režimu, tak populárního mezi intelektuály jeho typu na konci sovětského období, se v kyrgyzské společnosti a politice uchytily. Pokus zasadit liberalismus do Střední Asie však postupně ztroskotal na bujícím regionálním klientelismu, neschopnosti liberální ekonomiky řešit zhoršující se životní úroveň obyvatelstva a také na strachu sousedních prezidentů z „demokratizace“ vlastních zemí. Tyto faktory poté determinovaly stále slabší popularitu režimu uvnitř a nedůvěru ze strany sousedů zvenčí. Poskytnuté svobody nebyly limitovány rovněž fungujícím prostředím vymahatelnosti práva v jakékoli podobě. Převrat v roce 2005 po zmanipulovaných parlamentních volbách potvrdil tuto otevřenost a zároveň slabost systému. Do čela země se dostaly jižní klany v čele s Kurmanbekem Bakijevem. Nový prezident prosazoval mnohem razantněji kontrolu nad legálními i nelegálními zdroji v zemi, což vedlo mj. k více kyrgyzocentrickému duchu jeho režimu. Na jihu tak bylo odstaveno od moci mnoho uzbeckých podnikatelů i kriminálních struktur. Pohodlná ústavní většina po zmanipulovaných parlamentních volbách v roce 2008 mu umožnila iniciovat ústavní i mimoústavní změny, které měly patrně připravit půdu pro dynastické předání moci v roce 2014 do rukou syna Maxima. Jeho koncept „poradní demokracie“, kdy měly být zásadní otázky státu řešeny na lidových shromážděních, tzv. kurultajích, do určité míry připomínal systém džámáhíri je v Libyi. Režim Kurmanbeka Bakijeva se tak začal výrazně blížít praxi v ostatních středoasijských zemích, což poměrně vyhovovalo okolním režimům (zejména Uzbekistánu).

Horké jaro v Kyrgyzstánu

Když však byli v dubnu 2010 zatčeni všichni hlavní opoziční předáci, akce na jejich podporu opět prokázala slabost Bakijevova režimu. Jakkoliv autoritářský byl jeho styl, armádní generálové (většinou ze severu) na rozdíl od sousedního Uzbekistánu odmítli větší zásah proti demonstrantům a ochranu krachujícího režimu tak po několik dnů zajišťovali nájemní ostřelovači. V řadách demonstrantů poté převládly spontánně vytvořené radikální skupiny, které nikdo nebyl schopen zastavit ani kontrolovat. Výsledkem bylo dobytí sídla prezidenta Bakijeva, ale také následné rabování Biškeku. Moci se ujala v podstatě samozvaná dočasná vláda, jejíž autorita však byla jen těžko vynutitelná, nehledě k tomu, že přinejmenším do 27. června, kdy proběhlo referendum o nové ústavě a nové vládě, byla tato vláda uvnitř i navenek nelegitimní. Nyní již exprezident Bakijev našel útočiště u běloruského prezidenta Lukašenka a jeho klan se pokusil uhájit své pozice v legálních, a zejména nelegálních strukturách (především přepravě narkotik).

V červnu 2010 se tak patrně spojily zájmy několika skupin. Klan prezidenta Bakijeva hájil své pozice, odstavené elitní ekonomické a kriminální skupiny (mj. i uzbeckého původu) požadovaly nové přerozdělení majetku a možná také vnější síly, které neměly zájem na nové vlně deklarované demokratizace země. S ohledem na předchozí přerozdělení přístupu ke zdrojům, často na základě etnické hranice, tak vypukl konflikt jakoby na etnické úrovni. K tomu „stačilo“ rozšířit několik fám a polopravd v kyrgyzských i uzbeckých komunitách a zaplatit několik tisíc nezaměstnaných lidí (vesměs Kyrgyzů), kteří jakoby „šli pomstít oběti národnosti“. K těmto rozjařeným bandám se potom právě na základě těchto polopravd přidali i mnozí další obyvatelé, ať již kyrgyzské, nebo uzbecké národnosti. A jakkoliv i v době vrcholícího pogromu fungovala mezietnická solidarita na mnohých úrovních, podařilo se na dlouhou dobu nabourat sociální a etnické vztahy tak, že jakákoli vláda bude mít značný problém danou situaci vyřešit. A současná vláda jenom těžko bude mít natolik silný mandát, aby dokázala pracovat na obnově jihu země. Tamější ekonomická základna je v troskách a bez pomoci vnějších donorů není její obnova představitelná. Moc dodnes zajišťují kriminální struktury. Největším problémem i po případném návratu uprchlíků bude nedůvěra mezi kyrgyzskou a uzbeckou komunitou. Bezvýchodná situace vede k depopulaci jižního Kyrgyzstánu – migranti všech národností odcházejí do Ruska či alespoň do Biškeku. Tento odliv nadále oslabuje dočasnou vládu a posiluje kriminální elementy, spojené s klanem bývalého prezidenta.

Geopolitika ošského konfliktu

Zahraničí reagovalo na zprávy z jihu Kyrgyzstánu značně rozdílným způsobem. Přestože většina zemí označila události především za vnitřní záležitost Kyrgyzstánu, jenom těžko lze uvěřit, že by zájmy řady aktérů v regionu nebyly nějak dotčeny. Ošské události totiž velmi dobře demonstrovaly rozložení sil v regionu i politiku hlavních hráčů okolo Kyrgyzstánu. Klíčové jsou přitom zejména pozice Ruska, Uzbekistánu, Číny, do určité míry Kazachstánu a očekávaná byla i americká reakce.

Dočasná vláda v Biškeku i mnozí obyvatelé Oše utopicky očekávali příchod ruských mírotvorných sil. Rusko však v této situaci postupovalo ze svého hlediska velmi realisticky. Kromě absence vojsk, která by mohla vstoupit do konfliktu, Moskva nemá zájem zamíchat se do faktické občanské či ještě lépe mafiánské války v jakékoli zemi Střední Asie. Situace v regionu je zcela jiná než kupříkladu v době občanské války v Tádžikistánu na počátku 90. let. Místní noví vládcí na republikové i regionální úrovni tehdy ze setrvačnosti hleděli na Moskvu jako na hlavního rozhodčího svých vnitřních rozporů. Dnes je do hry zapojeno mnohem více hráčů, kteří jsou již

zvyklí na vlastní rozhodování a ambice. Na regionální úrovni se místní autority nepodřizují často ani centrálnímu vedení země, natož cizí síle. Vnější vláda, jakkoli možná lákavá z hlediska stabilizace, není ani v zájmu lokálních kriminálních struktur, obvykle propojených s politickými elitami. Rusko tak možná u někoho ztratilo svou tvář, kterou se však pragmaticky snaží získávat slibovanou pomocí při obnově zničených měst.

Uzbeckým zájmem bylo především udržet klid ve vlastní zemi. Přestože se spekuluje o možné okupaci jižního Kyrgyzstánu uzbeckými vojsky, kontrola celé Fergánské kotliny by pro Uzbekistán nebyla žádnou výhodou. Jakákoliv akce by byla vojensky i ekonomicky náročná, nehledě na flagrantní porušování mezinárodního práva. Místní obyvatelé jakékoli národnosti včetně „svých“ Uzbeků jsou v Taškentu považováni spíše za „volnomyšlenkářskou“ hrozbu – právě z kyrgyzského území vysílala do Uzbekistánu svobodná rádia, tisk apod. Hlavním zájmem uzbeckého vedení je tak spíše izolace vlastního obyvatelstva od událostí u sousedů. Tento postoj se projevil při rychlém odsunu všech uprchlíků z Uzbekistánu zpět přes hranice. Uzbecké elity navíc řeší spíše své nástupnické problémy, neboť období prezidenta Karimova se patrně chýlí ke konci a jednotlivé klanové skupiny se připravují k boji o převzetí a přerozdělení jeho impéria.

Čína by mohla být dalším pretendentským na přisvojení Kyrgyzstánu a přetvoření jeho vedení k vlastnímu prospěchu. Přestože je Čína největším obchodním partnerem Kyrgyzstánu, země pro ni nepředstavuje strategickou prioritu ve Střední Asii tak jako například Turkmenistán nebo Kazachstán. Navíc od Číny se vojenská akce ve Střední Asii nejenom neočekává, ale byla by i kontraproduktivní a patrně by nezískala podporu ani vlád, ani obyvatelstva.

Kazachstán, který je rovněž pretendentským na zásah v sousední zemi, by však měl zájem především na severu země, který je s Kazachstánem výrazně spojen ekonomicky. Severní oblasti jsou však prozatím v zásadě ovládnuty vládou v Biškeku a vměšovat se do událostí na jih od západního hřebene Ťan-Šanu není pro Kazachstán nijak zajímavé, a vojensky navíc neprůchozí bez pomoci Ruska. V některých analytických kruzích se uvažuje i o zásahu USA či Turecka (případně spojenými silami obou). Reakce americké strany v dubnu i červnu letošního roku však dala jasně najevo, že se nehodlá angažovat do vnitropolitických záležitostí země a záleží jí především na zachování americké vojenské základny Manas. Ta však leží nedaleko Biškeku a z tohoto hlediska je jih Kyrgyzstánu daleko.

Vnější okolnosti konfliktu jsou tak spíše nepřímé – některým stranám by se hodilo angažmá jiných vnějších hráčů v jižním Kyrgyzstánu. Uzbecký zásah by se mohl stát nástrojem nátlaku Moskvy, zatímco příchod ruských mírotvorců by byl příznivý pro americkou administrativu. Nejrozumnějším řešením by tak byl možná jakýsi ekonomický protektorát spojený ovšem s transparentním přílivem rozvojové pomoci. Obojí je však za současné situace jen těžko představitelné. Na jihu Kyrgyzstánu se podobnému kroku budou bránit zejména rozbujelý regionální klany, ať již ze strany bývalého vedení okolo Kurmanbeka Bakijeva a jeho rodiny, nebo i tzv. prozatímní vlády, třebaže ze strany obyvatelstva by byl takový krok spíše vítaný.

Na pokraji humanitární katastrofy

Kyrgyzské puzzle, donedávna fungující jako relativně jednoduché schéma autority jednoho klanu, se v posledních měsících výrazně fragmentovalo. Situace v zemi může vést k úplnému bezvládní v některých provinciích (zejména ošské a džalabadské), faktickému oddělení relativně klidného severu a neklidného a depopulovaného jihu, v němž by „vládly“ kriminální struktury, mezi nimiž by propukaly lokální boje. V každém případě jakákoli další eskalace napětí povede k humanitární katastrofě, se kterou se nebude schopna vypořádat ani vláda v Biškeku, ani okolní státy, které budou mít dosti práce s udržením chaosu vně svých hranic.

Dočasná vláda v Biškeku i mnozí obyvatelé Oše utopicky očekávali příchod ruských mírotvorných sil. Rusko však v této situaci postupovalo ze svého hlediska velmi realisticky. Kromě absence vojsk, která by mohla vstoupit do konfliktu, Moskva nemá zájem zamíchat se do faktické občanské či ještě lépe mafiánské války v jakékoli zemi Střední Asie.

Foto popis| Prozatímní kyrgyzská prezidentka Roza Otumbajevová se zdraví se skupinou etnických Kyrgyzů ve městě Oš během referenda o změně ústavy.

Foto autor| Sagyn Alchiyev, Globe Media/Reuters

O autorovi| Slavomír Horák je vědeckým pracovníkem Institutu mezinárodních studií [FSV UK](#).
slavomir.horak@post.cz

Německá vládní koalice je blízko dohodě o jaderných elektrárnách

9.8.2010 ČRo - izurnal.cz str. 00 / evropa_

Markéta Bartošová, Lukáš Vincourek_

V německé vládní koalici se rýsuje kompromis ohledně vypnutí jaderných elektráren. Letitou debatu mají ukončit nové bezpečnostní předpisy, kterými se elektrárny budou muset řídit, napsal německý deník Süddeutsche Zeitung. Provozy, co je nesplní, se odpojí ze sítě už v příštím roce. Bezpečné reaktory budou fungovat naopak déle.

Nové předpisy by vlastně obešly atomový zákon, který počítá s postupným zavíráním jaderných elektráren v Německu. Koncem 90. let ho přijala rudozelená vláda Gerharda Schrödera. V něm se zavázala k tomu, že země nebude po roce 2030 získávat energii z jádra. Levicové strany na přijatém závazku trvají. Jenže Křesťanští demokraté Angely Merkelové a liberálové ho mají za nezodpovědný. A bojují proto za prodloužení životnosti některých modernějších reaktorů. Někteří z nich mají za to, že obsloužit celou Spolkovou republiku čistě z alternativních zdrojů není možné. V současné době vyrobí Němci většinu energie z černého a hnědého uhlí - 45 procent. Necelá čtvrtina spotřebované energie se vyrábí z jádra, deset procent ze zemního plynu. Zbytek připadá na obnovitelné zdroje. Podle Pavla Dvořáka z Katedry německých a rakouských studií **Fakulty sociálních věd** UK ale zejména vzhledem k povaze zdrojů, nejsou známe konkrétní detaily avizovaného řešení. „Zásadní jsou právě konkrétní navržené detaily. V koaliční smlouvě černožluté vládní koalice je jaderná energie označena jako takzvaná přemostovací technologie. To v praxi znamená, že bude využívána jen do té doby, dokud nebude alespoň z poloviny nahrazena energií z obnovitelných zdrojů,“ uvedl Dvořák pro Rádio Česko a dodal: „Aktivita vlády lze označit za kompromis z té pozice, co aktuálně byla schopná dosáhnout. V současnosti se jedná o 17 jaderných elektráren, které jsou situované v 5 spolkových zemích. Některé už jsou nyní ale dočasně uzavřené.“ Hrozba v podobě ústavního soudu Otázkou zůstává, nakolik je spor o zavírání jaderných elektráren nebezpečný pro vládní středopravou koalici. „Právě otázka jaderné energie skutečně může koalici rozštěpit, především co se týče ke vztahu k Unii. Rovněž může dojít k oslabení pozice kancléřsky Angely Merkelové. Navíc, oboje-li vládní koalice Spolkovou radu a schválí návrh pouze ve Spolkovém sněmu, objeví se i jistá právní rizika. Sociální demokraté a zelení už se dříve nechali slyšet, že v takovém případě se obrátí ke Spolkovému ústavnímu soudu,“ uzavřel Dvořák. Preference německé vládní koalice klesají na minimum. Čínská agentura snížila rating USA, Německu i Británii. Německo opět podpoří dotacemi zkrácené pracovní úvazky. Německo si připomíná 20 let od zahájení jednání o sjednocení. Merkelová v Číně slaví uzavření dohod za miliardy dolarů i své narozeniny. Merkelová znovu míří do Ruska, sejde se s Medveděvem. Merkelová chce eurozónu zachránit za každou cenu.

URL| http://www.rozhlas.cz/_zprava/768840

Příprava nové strategické koncepce po poločase a česká debata

9.8.2010 natoaktual.cz str. 00 NATO aktual / Analýzy a komentáře_

natoaktual.cz_

Když na podzim minulého roku generální tajemník NATO Anders Fogh Rasmussen zahajoval práci na nové alianční strategické koncepci, neváhal přípravu tohoto dokumentu prezentovat jako velkolepou příležitost pro vyřešení většiny problémů, se kterými se Aliance v poslední době potýká.

Nová koncepce měla zažehnat obavy nových členských států, symbolicky zakončit postudenoválečnou transformaci NATO, potvrdit věrohodnost spojeneckých závazků, ujasnit roli Aliance v globálním managementu bezpečnosti, sladit její ambice s jejími zdroji a schopnostmi a nastavit novou kvalitu vztahů mezi Aliancí a dalšími aktéry mezinárodních vztahů.

Rasmussen sice zdůrazňoval, že možná důležitější než výsledný dokument bude cesta k němu vedoucí, protože ta může sehrát očistnou úlohu, pomoci překonat vnitroalianské rozpory a nalézt společnou politickou vůli členských zemí. Přesto byla očekávání spojená se zněním nové koncepce velká (především mezi novými členy) a dnes je již zřejmé, že leckdo bude výsledkem zklamán.

Příprava strategické koncepce celkově potrvá více než rok a vyvrcholí přijetím dokumentu na aliančním summitu v Lisabonu v listopadu 2010. První fáze skončila 17. května 2010, kdy skupina expertů pod vedením Madeleine Albright zveřejnila svou zprávu, obsahující doporučení pro generálního tajemníka. Ten nyní na jejím základě připravuje svůj návrh koncepce, který představí vládám členských zemí na konci září.

Originální znění textu vypracovaného Radou moudrých naleznete [zde](#)

Záměrem generálního tajemníka bylo, aby dlouhá příprava poskytla prostor pro širokou diskusi o budoucnosti NATO, které se budou účastnit nejen zástupci vlád, ale i širší odborná veřejnost členských zemí Aliance včetně akademických pracovišť, nevládních výzkumných organizací a novinářů. Dosavadní veřejná diskuse o nové strategické koncepci je v USA a západní Evropě skutečně bohatá a do jisté míry plní Rasmussenovo očekávání. Byly publikovány desítky rozsáhlejších studií a analýz a stovky kratších komentářů a článků (jejich výběr je možné nalézt například [zde](#)). V řadě členských zemí navíc přišla místní akademická pracoviště a think-tanky s doporučeními určenými vlastním vládám a s analýzami perspektiv a zájmů své země.

Česká debata je o poznání chudší. Na politické rovině neprobíhá vůbec. Důvodem je jednak obecná absence konstruktivní zahraničněpolitické diskuse v ČR a jednak konkrétní stav české politiky v posledním roce (udržovací vláda a dvojnásobná předvolební kampaň). V českých médiích se sice zmínka o přípravě strategické koncepce občas objevila, ale skutečná debata ani tam neprobíhá. Nepromarňujeme tedy příležitost důkladně prodiskutovat nejen naši představu o budoucí podobě NATO, ale i o úloze, kterou by mělo Česko jako členský stát Aliance plnit?

Absentující politickou diskusi se snaží nahradit akademická pracoviště a think-tanky. Na přelomu minulého a letošního roku uspořádala Česká euroatlantická rada a Pražský institut bezpečnostních studií dvě konference za účasti předních představitelů NATO a české bezpečnostní komunity.

Další iniciativou českého nevládního sektoru je projekt Nová strategická koncepce: zájmy a priority České republiky, který probíhá od začátku roku a vyvrcholí v září závěrečnou konferencí a prezentací policy paperů obsahujících analýzy a doporučení. O dosavadním průběhu a výsledcích tohoto projektu chce referovat tento příspěvek.

Příprava nové strategické koncepce potrvá ještě více než tři měsíce a lze předpokládat, že po zveřejnění návrhu textu vypracovaného generálním tajemníkem se mezinárodní debata zintenzivní. Lze jen doufat, že Česko, nyní již se standardní politickou vládou, nebude příliš pozadu.

Nejde ani tak o to, že by země našeho významu mohla výslednou podobu strategické koncepce nějak zásadně ovlivnit. Ale příprava dokumentu nám nabízí příležitost kriticky zhodnotit naše dosavadní působení v Alianci a shodnout se na tom, jaké bychom měli mít jako členská země ambice a jak bychom měli v rámci NATO v budoucnosti vystupovat. Příležitost je o to větší, že nová vláda hodlá zpracovat také koncepci českých ozbrojených sil a od začátku příštího roku přistoupit i k novelizaci zastaralé Bezpečnostní strategie ČR a Koncepce zahraniční politiky ČR.

Nová strategická koncepce NATO: zájmy a priority České republiky Příprava nové strategické koncepce přichází v době, kdy si Česká republika neví se svými členstvím v NATO příliš rady. V uplynulých měsících a letech se objevují pochyby o smyslu a hodnotě našeho členství v Alianci, a to na obou stranách politického spektra.

Naplnilo se to, co jsme od členství v NATO očekávali? Vyvíjí se NATO směrem, který považujeme za žádoucí? Je NATO dostatečným rámcem pro bezpečnostně-politické vztahy mezi ČR a USA? Jsou členové NATO schopni dohody v zásadních otázkách, které se týkají českých bezpečnostních zájmů? Můžeme se v případě nouze na členství v NATO spolehnout? Jak co nejlépe skloubit členství v NATO a EU? Jakou roli by Česká republika měla hrát v rámci NATO? Co by ČR měla od svých spojenců očekávat a co by jim naopak měla nabídnout?

Úroveň veřejné zahraničněpolitické diskuse v České republice, která by se výše uvedenými otázkami kompetentně zabývala, je nízká a zájem médií a politických stran o problematiku NATO a evropské bezpečnosti je malý. Příprava nové strategické koncepce proto představuje pro českou bezpečnostní komunitu vhodnou příležitost k tomu, aby se pokusila místní debatu posunout na vyšší úroveň a zapojit do ní subjekty, které se jí dosud účastnily nedostatečně.

Projekt Nová strategická koncepce NATO: zájmy a priority České republiky byl zahájen v lednu 2010. Jeho cíle jsou tři: přispět ke kultivaci české zahraničněpolitické a bezpečnostněpolitické diskuse; identifikovat české zájmy a provést prakticky využitelnou analýzu témat a problémů, které jsou v souvislosti s přípravou nové strategické koncepce pro ČR relevantní; a napomoci tomu, aby byla témata související s novou strategickou koncepcí lépe prezentována v českých médiích.

K dosažení těchto cílů byla vytvořena pracovní skupina složená ze zástupců českých nevládních organizací, které se zabývají mezinárodní bezpečností a transatlantickými vztahy. Projektu se účastní Asociace pro mezinárodní otázky (AMO), Centrum transatlantických vztahů vysoké školy CEVRO Institut (PCTR), Informační centrum o NATO - Jagello 2000, Institut pro evropskou politiku EUROPEUM, Prague Security Studies Institute (PSSI), Středisko bezpečnostní politiky CESES **FSV UK** a Katedra mezinárodních vztahů a evropských studií FSS MU.

Na jaře 2010 proběhly dva workshopy, jejichž cílem bylo diskutovat otázky spojené s přípravou nové strategické koncepce a poskytnout tak materiál pro zpracovávání závěrečných policy paperů. První workshop se zabýval bezpečnostními hrozbami a výzvami, které by Aliance při přípravě nové strategické koncepce měla brát v úvahu, a aktéry současného bezpečnostního prostředí. Druhý workshop se věnoval nástrojům a schopnostem NATO, které by v nové strategické koncepci měly být vymezeny, a vztahům mezi NATO a EU a dalšími bezpečnostními institucemi

Dílčí závěry A. Základní charakteristiky NATO a věrohodnost článku 5

Zájmem ČR je, aby nová strategická koncepce pomohla posílit věrohodnost NATO jako vojensko-politické organizace (akceschopnost, jasná definice ambicí a cílů, existence relevantních nástrojů pro jejich dosažení), potvrdila alianční solidaritu (nedělitelnost bezpečnosti celého teritoria Aliance, sdílení zodpovědnosti a nákladů mezi členskými zeměmi, zamezení bezpečnostnímu černému pasažérství) a přinesla potvrzení spolehlivosti aliančních obranných závazků.

Důležitým zájmem ČR je zajištění nedělitelnosti bezpečnosti. To může strategická koncepce řešit pomocí vymezení některých misí a úkolů NATO, například spojenecké protiraketové obrany.

Některé nové členské země požadují potvrzení věrohodnosti aliančních obranných garancí. Jejich představy o tom, jak to nejlépe udělat, jsou ale poměrně vágní. V poslední době se navíc ukazuje, že vhodnější cestou k dosažení cíle jsou praktická opatření, spíše než slovní deklarace ve strategické koncepci. Jeden z hlavních požadavků nových členských států - zahájení standardního obranného plánování pokrývajícího jejich teritorium - je dnes již reálně naplňován bez toho, aby to muselo být ve strategické koncepci explicitně napsáno.

Nová koncepce by si měla udržet stručnost a neměla by se podrobně zabývat konkrétními technickými opatřeními souvisejícími s rutinním naplňováním článku 5. Kromě toho je v této věci na místě zdrženlivost, aby "potvrzení věrohodnosti" nemělo nakonec opačný efekt, tedy nepůsobilo spíše jako přiznání nejistoty a nejednotnosti Aliance. Důležitým úkolem je zvládnout přehnaná očekávání některých nových členských zemí v této věci.

Řešení může mít v nové strategické koncepci dvojí podobu. Zprvé bude vhodné, pokud se na prominentním místě dokumentu objeví stručná deklarace, že obranné závazky obsažené v článku 5 zůstávají základním stavebním kamenem (core mission) Aliance. Zadruhé lze potvrzení věrohodnosti obranných garancí účelněji dosáhnout vhodnou definicí misí NATO, například alianční protiraketové obrany či konceptu Sil rychlé reakce NATO (NRF).

B. Rovnováha mezi teritoriální ochranou a zahraničními misemi

Nalezení rovnováhy mezi expediční rolí NATO a ochranou teritoria členských států je z pohledu ČR žádoucí. Mimo jiné může posloužit posílení legitimacy Aliance a české účasti v ní. Evropská veřejnost ve starých ani nových členských státech jednostranný posun NATO k čistě expedičním úkolům nepřijala.

Návrat k teritoriální obraně, který je v posledních dvou letech požadován zejména novými členskými zeměmi, však musí spočívat spíše ve vypracování její nové podoby, nikoli v návratu k jejímu studenoválečnému pojetí. Už by nemělo jít o prostou obranu teritoria před vnějším vojenským útokem, ale spíše o komplexní ochranu území a obyvatelstva, včetně kritické infrastruktury. Vhodným pojmem proto již není teritoriální obrana, ale spíše "teritoriální ochrana".

Nová strategická koncepce by měla obsahovat vymezení jakýchsi "home missions" souvisejících s teritoriální ochranou. Možná by se v tomto ohledu mohla inspirovat americkým konceptem homeland security a narýsovat komplexní "transatlantickou homeland security", zahrnující takové faktory jako jsou asymetrické hrozby, krize na evropské periferii, hrozby kritické infrastruktury členských zemí, kybernetické hrozby, potřebu "consequence managementu" a zvyšování celkové odolnosti (resilience) západní společnosti. Při zajišťování transatlantické homeland security je klíčová spolupráce mezi NATO a EU.

C. Energetická bezpečnost

Nová strategická koncepce by neměla zahrnout energetickou bezpečnost mezi úkoly NATO. Aliance nemá až na výjimky nástroje k tomu, aby k zajištění energetické bezpečnosti mohla přispět, takže by se jednalo jen o prázdnou deklaraci snižující její věrohodnost.

Energetická bezpečnost je primárně zodpovědností EU. A pokud se členské země EU nemohou shodnout na společné energetické politice, stejný problém by se objevil i v Alianci, protože její členská základna je téměř totožná. Trvat na tom, aby se NATO zabývalo energetikou, proto znamená vnášet do Aliance další jablko sváru, které může ohrozit její soudržnost. Některé nové členské země jsou v této věci málo realistické a tlačí Alianci k přijetí závazků, které nemůže naplnit.

Energetická bezpečnost je ale komplexní problém a NATO může k jejímu zajišťování přispívat nepřímo, například prostřednictvím aliančních protipirátských operací. Toto téma tedy může být ve strategické koncepci přítomno nepřímo v souvislosti s jinými aliančními úkoly, ale nikoli jako explicitní mise.

D. Rusko

Nová strategická koncepce by rozhodně neměla označovat Rusko jako hrozbu alianční bezpečnosti. Vymezení hrozeb by mělo být obecné, bez specifikace konkrétních původců hrozeb. Jejich taxativní výčet by snižoval prestiž dokumentu a podkopával jeho dlouhodobou použitelnost. Některé aktéry (především Rusko) by pak přímo odměňoval, protože by symbolicky povyšoval jejich mocensko-politický status.

Nová koncepce by neměla přímo odpovídat ani na novou ruskou vojenskou doktrínu. Jedná se o rozporuplný dokument, který jednou prezentuje NATO jako vážnou hrozbu ruské bezpečnosti a podruhé jako partnera pro společné řešení bezpečnostních problémů. Není jasné, kdo je hlavním adresátem doktríny (ruská veřejnost, ruské elity, západní elity) a do jaké míry zrcadlí proměňující se rovnováhu jednotlivých táborů v rámci ruských silových složek. Přímé odkazování na tento dokument by novou strategickou koncepcí znehodnotilo a naopak uměle zvyšovalo význam protizápadních jestřábů v ruské administrativě a armádě.

E. Afghánistán a veřejná diplomacie

Aliance se musí snažit o to, aby osud operace ISAF v Afghánistánu přestal být spojován s její budoucností. To by koneckonců odpovídalo i kýženému novému důrazu na teritoriální ochranu a odklonu od dřívější preference vzdálených out-of-area misí.

Dnes dochází k neudržitelné situaci, kdy jsou téměř všechny bojeschopné jednotky řady evropských členských zemí vázány v Afghánistánu a doma v Evropě už není skoro nikdo, kdo by se mohl například účastnit aliančních cvičení.

Nová strategická koncepce a případné další doprovodné dokumenty by měly být co nejlépe využity k veřejné diplomacii, a to jak Aliancí, tak Českou republikou. Vhodná veřejná diplomacie musí sloužit i k lepšímu

"managementu očekávání". V minulosti Aliance učinila chybu právě v případě afghánského angažmá, které neprozíravě prezentovala jako ultimátní důkaz své úspěšné transformace a pokračující relevance v současném bezpečnostním prostředí.

F. Zdroje a NRF

NATO se musí vyhnout pasti finančního, personálního a politického přepětí (overstretch). K němu bohužel směřují některé nápady generálního tajemníka, například jeho představa NATO jako "globálního bezpečnostního centra". Nelze pomíjet současnou ekonomickou a rozpočtovou krizi, která negativně ovlivní nejméně polovinu času platnosti nové strategické koncepce.

Je žádoucí přehodnotit a revitalizovat projekt NRF, aby se stal funkčním a věrohodným. NRF nebyly míněny jen jako expediční síla, ale také jako prostředek ochrany aliančního teritoria a vitální infrastruktury. Dnes bohužel NRF napůl spí, nejsou řádně naplňovány plánované rotace, evropské členské státy nemají (nebo tvrdí, že nemají) dostatek vojáků, kteří by se mohli do NRF zapojit. Fungující NRF se navíc mohou stát jedním z nových vyjádření alianční soudržnosti a solidarity po případném stažení taktických jaderných zbraní z Evropy.

G. Jaderné odstrašení, odzbrojení a protiraketová obrana

Česká republika by se měla zasadit o to, aby v nové strategické koncepci byly propojeny (vzájemně podmíněny) všechny tyto problémy: jaderné odzbrojení (případné stažení taktických jaderných zbraní z Evropy), jaderné odstrašení, omezování proliferační ZHN a alianční protiraketová obrana.

V otázce stažení taktických jaderných zbraní by ČR měla vystupovat obezřetně. Na jednu stranu není (a ani nemůže být) jejich hostitelem a nepodílí se na jejich financování, takže by se neměla příliš hlasitě angažovat ve prospěch jejich zachování, neboť by to působilo nevěrohodně a řadu spojenců by to mohlo popudit. Na druhou stranu má ČR eminentní zájem na zachování politické vazby mezi USA a Evropou, ke které taktické jaderné zbraně přispívají. ČR by tedy měla podporovat konstruktivní a komplexní řešení, zahrnující celý výše zmíněný soubor souvisejících problémů a rovněž otázku reciprocity ve vztahu k Rusku.

Taktické jaderné zbraně dnes mají výhradně politický význam jakožto symbol transatlantické solidarity. Je otázka, zda tato symbolická role ospravedlňuje politické a ekonomické náklady na jejich udržování, a zda by proto nebylo vhodné najít nějaké současnější a užitečnější vyjádření transatlantické vazby. Právě alianční protiraketová obrana se může stát (kromě svého praktického významu) náhradou symbolické role taktických jaderných zbraní, protože může podepřít myšlenku nedělitelnosti bezpečnosti a přispívat k solidaritě a sdílení nákladů mezi členskými zeměmi.

ČR musí hledat způsob, jak se bude na budování alianční protiraketové obrany hmatatelně podílet. V opačném případě bude evropskými členskými zeměmi (z nichž řada není o potřebnosti či proveditelnosti systému protiraketové obrany přesvědčena) považovaná za bezpečnostního černého pasažéra, který po ostatních chce, aby platili jí protlačovaný projekt. Pokud má protiraketová obrana mimo jiné sloužit jako politické pojítko Aliance, musí se ČR sama nést reálný díl finanční a organizační odpovědnosti - třeba i větší, než odpovídá jejímu podílu na rozpočtu NATO. Jan Jireš ředitel Centra transatlantických vztahů vysoké školy CEVRO Institut koordinátor projektu bližší informace na www.nato-2010.webnode.cz

URL| http://www.natoaktual.cz/priprava-nove-strategie-koncepce-po-polocase-a-ceska-debata-pt4-na_analyzy.asp?c=A100809_104943_na_analyzy_m02

—

Jedno poučení z povodňového šoku

9.8.2010 Právo str. 06 Publicistika_

Miloš Balabán_

Teorie o takzvaných „strategických šocích“, jakými jsou např.

„megazemětřesení“ nebo výbuchy sopek, měnící klima planety, jak je zmiňuje britská studie o trendech globálního vývoje do roku 2036, vydaná britským ministerstvem obrany před třemi lety, by se na základě řady posledních událostí mohla určitě rozšířit.

Regionální nebo lokální šoky mají též nemalý dopad na politickou a ekonomickou situaci zemí, které je postihly. A existuje i globální přesah. Příklady je v poslední době několik. Rozsáhlé požáry v Rusku nebo záplavy v Pákistánu to dokazují. Přírodní pohroma v Rusku zvyšuje ceny obilí v globálním měřítku. Pákistánské záplavy, jimž není schopna místní vláda efektivně čelit a ani pomáhat jejich obětem, vyvolávají nemalé otázky o budoucí politické situaci v zemi, která je vzhledem k působení radikálních islamistických seskupení neuralgickým bezpečnostním bodem jižní Asie.

A „lokální šok“ právě zažilo i Česko, když velká voda zdevastovala část Libereckého a Ústeckého kraje. Před pouhými třemi měsíci totéž zasáhlo severní Moravu. Tyto lokální šoky není možné úplně předvídat nebo ovlivnit. Je ale možné minimalizovat jejich následky. Především včasným a efektivním nasazením záchranných složek. Dlužno dodat, že od záplav na Moravě v roce 1997 se v této věci u nás udělalo nemálo. Investice do integrovaného záchranného systému, jeho složek a lidí v něm působících, především pak Hasičského záchranného sboru, se rozhodně vyplácejí.

Těsně před projednáváním programového prohlášení vlády v Poslanecké sněmovně tak nabývá na více než aktuálním významu jedna z jeho částí, která praví: „Vláda bude prohlubovat spolupráci a vybavení základních složek integrovaného záchranného systému (IZS) včetně posílení spolupráce s Armádou ČR s cílem minimalizovat dopady mimořádných událostí na životy a majetek občanů a zefektivnit nakládání prostředků veřejných rozpočtů včetně podpory dalšího vybavování sborů dobrovolných hasičů za účelem jejich většího zapojení do řešení mimořádných událostí“.

Nyní jde o to, aby nezůstalo jen u této obecné proklamace. Aby na konci volebního období bylo možné říci, že se schopnosti a vybavení IZS zvýšily. Konkrétnější by v tomto směru mohla být vládou avizovaná příprava nové bezpečnostní strategie ČR.

Jedna věc ale v souvislosti s poslední povodní vystupuje do popředí. Pokud chceme, aby systém fungoval skutečně efektivně, je nezbytně nutné, aby v něm působili dobře připravení a také dobře ohodnocení lidé – hasiči, policisté, vojáci, zdravotníci.

Znejistování těchto lidí informacemi o chystaných platových škrtech a propouštění, čehož jsme byli v poslední době ze strany vlády svědky, ale nepřispívá ke stabilitě jádra bezpečnostního systému země. Bylo by dobré, aby to vláda měla na paměti. I proto, že dalším lokálním i strategickým šokům budeme muset čelit určitě i v budoucnu.

Foto popis|

O autorovi| Miloš Balabán (Autor vede Středisko bezpečnostní politiky Centra pro sociální a ekonomické strategie [FSV UK](#))

—

Na matfyzu ti prsa nepomůžou

7.8.2010 Lidové noviny str. 01 Relax_
STANISLAVA PECKOVÁ_

Místo pudřenky mají v kabelce změřit kabelů od počítače a při výběru mobilu je zajímavá hlavně to, jestli zvládá wifi připojení. To ale neznamená, že by technomolky měly knírek nebo nebyly sexy (i když na tom při jejich práci až tak nezáleží). Krása i chytrost jsou u nich rovnocenné zbraně.

Technomolky (anglicky geek girls) jsou mladé ženy, které rozumí počítačům víc než leckterý muž. Ať už studují technický obor, nebo se technologiemi přímo živí, zatím jich u nás moc není. Správkyně sítí ani informatičky běžně nepotkáváme - v odděleních informačních technologií (IT) ve firmách pracují většinou muži.

Ani na technických školách tomu není jinak. Na dívky (a ty pěkné obzvlášť) se tu pohlíží jako na bílé vrány. V zahraničí je přitom situace jiná, například v USA už loni 48 procent všech bakalářských diplomů z matematiky získaly ženy. Ženy + matematika = neporozumění?

Už od základní školy ženy pronásleduje názor, že „na matiku prostě nejsou“. A sám tenhle předsudek vyvolává u žaček malou matematickou sebedůvěru. To prokázal například výzkum provedený vědci z americké University of Chicago. Podle něj na nedobrý vztah žen k číslům zadělávají už učitelky na prvním stupni. Samy se prý čísel bojí a jejich „genderová úzkost“ se pak promítá do podceňování žaček, u kterých vyvolává strach z matematiky.

Devadesát procent vyučujících na amerických základních školách jsou ženy - a certifikát pro výuku přitom mohou získat jen s minimem matematických znalostí. Vědci to vidí jako jeden z možných důvodů, proč je v oborech, které nějak s matematikou souvisí, žen pořád málo.

Technomolky: vzácný druh Přitom ale ty, které do tajů počítačových soustav pronikly, tvrdí: je to sexy, je to zábava a dá se na tom i slušně vydělat. Ne každý muž (a zvláště ti, kdo sami pracují v IT) se s tím ale dokáže smířit. „Být ženská, umět trochu Word a hlavně být na Twitteru = geek girl. Bože, bože, proč jsi nám to žebro bral...“ stěžuje si na síti Twitter (která lidem umožňuje sdílet krátké zprávy) jeden z jejích (mužských) uživatelů.

Podle slangového internetového slovníku Urban Dictionary je geek někdo, kdo je na vrcholku „potravního řetězce“ technologické společnosti: většinou šéfuje těm, kteří ho na střední šikanovali, měli ty nejlepší holky nebo ta nejlepší pracovní místa. Umí taky rozložit počítač na součástky a zase ho složit tak, aby fungoval, a v době analogových modemů prý dokázal podle jejich bzučení rozeznat rychlost připojení.

Mezi geeky se ženy vyskytují jen vzácně, takže pro ně vznikla speciální kategorie: v angličtině se jim říká geekette, v češtině se začal prosazovat termín „technomolky“.

Autorství tohoto pojmu patří doktorandce sociální antropologie na **FSV UK** Ivetě Hajdákové (28). „Na semináři jsme přemýšleli, jak do češtiny přeložit slovo geek a jeho ženský protějšek - geekette. Kamarádka přišla potom na Facebooku s nápadem, že by to mohlo být něco jako knihomolka,“ vzpomíná Slovenka Hajdáková.

Sama sebe popisuje jako člověka, který rád dělá „hypertextový bordel“ (hypertext je text s internetovými odkazy, které ho propojují s dalšími texty). Nezajímá ji příliš móda nebo nakupování, zato na webu tráví spoustu času. „Kvůli všem svým profilům na internetu jsem nezaměstnatelná. Takové zaměstnance firmy moc nechtějí,“ směje se Ivetě.

Nejvíce ji bavila sociální síť MySpace, kterou ale pomalu vytlačil Facebook. Má i spoustu „onlinových kamarádů“, přitom některé z nich ani neviděla na živo. V článku, který společně se svým přítelem napsala a kde pojem technomolka představila, připomíná, že slovo computer má původně ženský původ. Computers - „počítačky“, tak se říkalo šesti ženám, které od roku 1945 ovládaly ENIAC, první elektronkový počítač na světě. Příznačné je, že kvůli stále složitější komunikaci s ENIAC se šestice prvních programátorek s počítačem dorozuměla brzy lépe než inženýři, kteří jej zkonstruovali.

Jednou třeba budu i bohatá Pražskou kavárnu Friends Coffee House mají geekové rádi. „Nekouří se tady. Je tu klimatizace, je tu wifi a dostatečné množství zásuvek. Jako děti jsme se scházeli na pískovišti, teď chodíme sem,“ říká copywriterka, konzultantka sociálních sítí a webových služeb Eliška Hutníková (25).

Zatímco prochází podnikem s taškou s laptopem na rameni, zvedá se k pozdravu několik rukou. Milovníci techniky z Prahy drží při sobě a v malé komunitě kolem sociální sítě Twitter se většinou i osobně znají. Geek je podle Elišky Hutníkové někdo, kdo se zajímá o technologie, snaží se je co nejvíce využívat v běžném životě - a hlavně se jimi baví.

„Můj kamarád říká, že jsou tři typy lidí: obyčejní (mudlové), geekové a potom nerdi. Nerdí jsou na rozdíl od geeků... víc divní. My jsme ti chytří. Mudlové jsou nuly,“ tvrdí s nadsázkou Eliška Hutníková, která zjednodušeně řečeno hodně vidí do toho, jak fungovat na internetu.

S přítelem, který také dělá do počítačů, nejčastěji řeší, jaký operační systém nainstalovat nebo která značka je lepší. Částečně také potvrzuje citovaný názor z Twitteru, že ženy to mají na webu trochu jednodušší proto, že jsou víc vidět. Ale jejich publikum jim nic neodpustí.

„Jako holka pohybuji se na internetu snadněji získám pozornost. Je nás totiž málo. Ale nevím, jestli nás berou tak vážně, jako se kluci berou sami mezi sebou,“ domnívá se Hutníková. Stejně jako její kamarádka, která se zajímá o motorky a rychlá auta, i ona musí často lidem vysvětlovat, proč si vybrala počítače. Odpovídá jednoduše: „Jsou bezva. A navíc - jednou třeba budu bohatá. Mladí lidé kolem počítačů mají hodně peněz. Třeba zakladateli Facebooku je dvacet čtyři. Kdo z mladých lidí je ještě bohatý? Snad modelky? Sportovci?“ vidí jednu z největších výhod práce s technologiemi technomolka s červenými vlasy.

Nejsem hloupá blondýna Kristina Bártová, studentka informatiky na Matematicko-fyzikální fakulty Univerzity Karlovy v Praze, svým vzhledem nutí člověka přemýšlet o smyslu vtipu o Sněhurce na „ekonomce“ (nebude tam nejkrásnější, ale bude nejchytřejší) a čarodějnicí na matfyzu (nebude tam nejchytřejší, ale bude tam nejkrásnější).

Atraktivní plavovláska si totiž při studiu přivydělává modelingem. „Být holkou na matfyzu je zbraň, ale snadno se obrátí proti vám,“ míní Kristina Bártová. Na jednu stranu se s ní spolužáci ochotně podělí o poznámky, na druhou ji někteří mají sklon podceňovat. Většina studentek, které se na stejnou školu odváží, skončí jako učitelky nebo na některém z méně specializovaných míst. Opravdovými informatičkami se jich stane jen zlomek.

Pokračování na straně II

Dokončení ze strany I

Převahu chlapců v lavicích si ale vysoké školy uvědomují a snaží se maturantky k podání přihlášky ke studiu motivovat. Speciální projekty, které se snaží o to, aby se na technické obory hlásilo víc děvčat, má například České vysoké učení technické v Praze i Vysoké učení technické v Brně (VUT).

Konkrétně Fakulta informačních technologií (FIT) VUT provozuje pastelově vyvedenou webovou stránku zaměřenou speciálně na ženy. „Zájem dívek o studium u nás každým rokem roste, ale stále bychom jich u nás rádi viděli více. I na jiných školách zaměřených na IT jsou na tom podobně... Ženský pohled na svět, trochu jiný typ kreativity, komunikativnost a obvykle větší pečlivost jsou vlastnosti, díky kterým jsou ženy úspěšnou součástí vývojářských týmů a zaznamenávají úspěchy i ve vedení IT společností,“ lapaří dívky text na webu FIT.

„Nedostatek dívek zákonitě vede ke zkrácenému vývoji mladých odborníků, kteří se v nejcitlivějším období budování svých profesních kompetencí nenaučí pracovním a sociálním dovednostem ve vztahu k druhému pohlaví. Přesto, že jednou nastoupí do prostředí, v němž budou ženy v řadě pracovních vztahů,“ míní zakladatel projektu FIT profesor Jan M. Honzík v rozhovoru pro specializovaný server Zkus IT.

Samo Zkus IT také funguje jako jakási lobbistická služba pro něžné pohlaví: představuje například ty z žen, které to v technomolství dotáhly co možná nejvýše: k vysokým postům a skvělým platům. Jednou z nejznámějších IT dam a „vlajkovou lodí“ všech „ajťáček“ je vývojářka softwaru Petra Popluhárová, první žena (i první mezi muži), která získala místo v centrále gigantu Google v Mountain View v Kalifornii. A to do Googlu každý den přijde více než tisíc životopisů.

Úplnou raritou v oboru je programátorka Alexandra Huberová: v IT se pohybuje už dvacet pět let, začínala coby brigádnice ve výpočetním středisku a pak se věnovala práci se sálovým počítačem. Pracuje jako jediná žena v kolektivu čtyřiceti mužů.

Důležitý je talent „K počítačům jsem měla vztah už od mala a za každou cenu jsem chtěla studovat v Praze. Přihlášky jsem si podala jen na ČVUT a matfyz. Obě budovy jsem si pak prohlédla až při přijímacím řízení. Matfyz vyhrál díky výhledu. Když jsem si o přestávce odskočila na dámy, viděla jsem na katedrálu svatého Víta,“ popisuje svoji motivaci ke studiu Kristina Bártová (21).

I když se jí ze začátku přátelé smáli, že to bude mít na klučičí škole snadné, za celou dobu studia se prý setkala s pozitivní reakcí jen dvakrát. Převládají spíše ty neutrální a někdy dojde i na ty vysloveně negativní. „Zatímco spolužáci strávili u zkoušky deset minut, mě tam dusili hodinu. Troufla bych si tvrdit, že se mi zkoušející snažili dokázat, že jsem jenom blondýna. Ale nedala jsem se a odešla s podpisem v indexu,“ vzpomíná Bártová. V prvním ročníku začínala s pěti spolužačkami, teď už má jen tři. „Řekla bych, že kluci mají na technické obory jednoduše lepší vloh,“ zamýšlí se nakonec nad mužskou převahou na technikách Kristina.

Na stejné katedře, kde studuje Kristina Bártová, působí vědecký pracovník Roman Neruda, který studentům vyšších ročníků matfyzu přednáší o umělé inteligenci. Také se domnívá se, že dívek, hlavně pokud jde o klasické informatičky, je opravdu pořád v lavicích málo. Možná to podle něj začíná už v dětství, kdy se malým slečnám podsouvají spíše panenky, chlapcům lego a složitá autíčka. „I matematika je jenom o talentu. Nejsou v ní žádné genderové rozdíly. Někdo ten talent má, jiný ne. I když co se týče práce, jsou slečny pečlivější,“ tvrdí Neruda, který se věnuje i hraní v kapele Sdružení rodičů a přátel ropy. Přestože je jako učitel kamarádštější a vystupuje jako „rocker“, výjimečně se vyskytující studentky na něj ženské zbraně nezkoušejí. „Jen jednou se mi stalo, že se studentka, které jsem vytknul, že přišla pozdě, rozbřečela. Spolužáci ji uklidnili slovy, co blbne, nijak zle jsem to nemyslel. Obecně si ale myslím, že smíšené kolektivy jsou lepší a funguje v nich jiná dynamika,“ popisuje svoje hodiny Roman Neruda.

„Ajťáčka“ Barbie volí Linux Zatímco české ženy se zájmem o technologie si budou muset svoje koníčky nebo povolání, na které se většina lidí bude asi ještě dlouho dívat jako na atypické, obhájit, na anglickém webu hračkářské společnosti Mattel nedávno lidé vybrali jako nové povolání pro slavnou panenku Barbie právě „ajťáčku“, která se tak zařadila po bok Barbie pilotce, Barbie armádní lékařce nebo Barbie astronautce. Je pojatá po „bárbínovsku“ - s růžovými brýlemi i laptopem a s tyrkysovým tričkem. Na počítači ale běží operační systém Linux a na tričku je při bližším ohledání vzor binárního kódu.

Ženy to mají na webu trochu jednodušší proto, že jsou víc vidět. Ale jejich publikum jim nic neodpustí.

Foto popis| Ukaž, jak ho máš vymazlený! Když se technomolky Iveta Hajdáková (nahore) a Eliška Hutníková sešly na focení ve Friends Coffee House, nejvíc je zajímalo, jaký má která počítač a mobil.

Foto autor| Foto LN - František Vlček

Foto popis| „Být holkou na matfyzu je zbraň, ale snadno se obrátí proti vám,“ říká Kristina Bártová.

Foto autor| Foto Luboš Chlubný

—

Vládě bude radit další NERV. Má nastartovat ekonomiku

6.8.2010 Benešovský deník str. 12 Česká republika_
TOMÁŠ KRÁLÍČEK_

Důchody, daně, ceny v obchodech. To vše může ovlivnit tým patnácti expertů

Praha – Veřejné finance a jejich stabilizace, důchodová reforma, boj proti korupci a transparentnost veřejných zakázek, ekonomická politika EU a regulatorní legislativa, udržení konkurenceschopnosti země a podpora podnikání. To je šest hlavních oblastí, v jejichž plnění vládě svými radami pomáhat znovuzrozená Národní ekonomická rada vlády (NERV). Včera měla své první jednání.

Premiér: Vyberte si, co chcete

Nový NERV je 15členný, devět „rádců“ přitom zasedalo už v předchozí radě. Nynější koaliční vláda Petra Nečase schválila obnovení rady na svém zasedání ve středu. „Dohodli jsme se na šesti oblastech, na pravidelném setkávání a zřízení projektových týmů. Chceme se u závažných změn vyhnout chybám, máme také ambice, aby byly stravitelné,“ uvedl premiér Petr Nečas. Podle něj tak vznikne šest projektových týmů zaměřených na zlepšení jednotlivých oblastí ekonomiky, na rozdíl od prvního NERVu se ten nový bude scházet pravidelně, a to jednou měsíčně.

Rozdělení členů NERVu do jednotlivých týmů bude podle premiéra oznámeno do dvou týdnů. Členové NERVu tak dostali od premiéra domácí úkol. „Máme si do pondělí rozmyslet, jakým z šesti oblastí se chce kdo věnovat. Mou prioritou je určitě ekonomická politika EU, premiér s tím souhlasí. Vše je ale vzájemně provázané, takže bych rád ekonomickou politiku v kontextu s veřejnými financemi a i v kontextu s podporou konkurenceschopnosti,“ uvedl pro Deník člen NERVu Petr Zahradník.

Neděle neprošla

Podle něj by se NERV měl scházet pravděpodobně každé první pondělí v měsíci. „Ale je to zatím ještě spíše návrh, s nímž nebyl problém. Padl i návrh na neděli, ale s tím většina členů nesouhlasila,“ dodal Zahradník.

První NERV vznikl zkraje loňského roku jako odborný poradní a konzultační orgán tehdejšího kabinetu premiéra Mirka Topolánka, který jeho činnost tehdy vedl. Oproti původnímu NERVu se nyní rozšířil z deseti na patnáct členů. Základ přitom tvoří původní členové prvního NERVu. Nyní je úkolem NERVu poskytnout kabinetu kvalifikovanou a kompetentní zpětnou vazbu v řešení současných ekonomických otázek.

Do činnosti NERVu se podle Nečase zapojí i ekonomičtí ministři vlády, zatímco dříve to byl jen premiér.

Seznam členů NERVu:

Petr Zahradník – ekonomický expert, analytik a konzultant specializující se na problematiku Evropské unie
Miroslav Zámečník – ekonomický konzultant
Pavel Kohout – ekonom a ekonomický publicista
Michal Mejstřík – ředitel Institutu ekonomických studií **FSV UK**
Tomáš Sedláček – hlavní makroekonomický stratég ČSOB
Miroslav Zámečník – ekonomický konzultant
Jiří Weigl – vedoucí Kanceláře prezidenta ČR
Vladimír Dlouhý – poradce americké investiční banky Goldman Sachs
Jiří Rusnok - prezident Asociace penzijních fondů

Noví členové:

Vladimír Bezděk – vedl poradní expertní skupinu zaměřenou na přípravu důchodové reformy, tzv. Bezděkovu komisi
Eduard Janota – bývalý ministr financí
Pavel Kysilka – náměstek generálního ředitele České spořitelny
Lubomír Lízal – vedoucí vědecký pracovník Národohospodářského ústavu Akademie věd
Daniel Münich – akademický ekonom
Jan Procházka – analytik společnosti Cyrrus

Region| Střední Čechy

Publikováno| Boleslavský deník; Česká republika; 12

Publikováno| Benešovský deník; Česká republika; 12

Publikováno| Kladenský deník; Česká republika; 12

Publikováno| Berounský deník; Česká republika; 12

Publikováno| Kolínský deník; Česká republika; 12

Publikováno| Kutnohorský deník; Česká republika; 12

Publikováno| Mělnický deník; Česká republika; 12

Publikováno| Nymburský deník; Česká republika; 12

Publikováno| Příbramský deník; Česká republika; 12

Publikováno| Rakovnický deník; Česká republika; 12

ID| f2dd4aec-c275-4def-ba39-d4d5938efa75

"Lidé dnes nemají vlastní názor," říká Jiří Dědeček

6.8.2010 ct24.cz str. 00 Osobnosti na ČT24_
ČT24_

Jiří Dědeček vystudoval knihovnictví a vědeckou informatiku na Karlově univerzitě a také scenáristiku a dramaturgii na FAMU. Píše verše, prózy, písničkové texty, hraje na kytaru, zpívá, miluje Francii a francouzský jazyk také překládá. Písničkář, spisovatel, překladatel a také předseda českého centra Mezinárodního PEN klubu Jiří Dědeček byl hostem červencového vydání pořadu Před půlnocí. V ostravském studiu s ním hovořila Šárka Bednářová.

Co vlastně píšete do rubriky profese, máte-li vyplňovat nějaký dotazník? Je to, pravda, trochu složitější. Většinou píšu "básník a písničkář", protože tak jsem se za ta léta zavedl a nepotřebuji to nějak doplňovat a rozvádět. Před dvaceti lety si to moje dcera v první třídě spletla, když paní učitelka chtěla vědět, co dělají rodiče, a napsala "básničkář a písniček". Když někdy žertuji, uvádím do dotazníků tuto přesmyčku.

Někde jste se charakterizoval jako šantánový písničkář... Jistě, pracuji s lehkou múzou a nestydím se za to. Takže jsem "šantánový" na rozdíl od "folkových" a "country and westernových".

Kdy jste byl poprvé fascinován slovem? Kdy jste si uvědomil, že vás slovo bude živit? Muselo to být už někdy na druhém stupni základní školy. Měl jsem výborného učitele češtiny pana Sedláčka. Ten dokázal i nás rozvíjené puberťáky u toho jazyka udržet. Hrál s námi takové hry, kdy jsme přicházeli třeba na kouzlo přechodníků, což dnes neumí ani vysokoškoláci. Tenkrát jsem si také uvědomil některé legrační shody v rýmu slov. Jedna z prvních rýmovaček, která mi běžela asi ve dvanácti letech hlavou a zůstala tam, aniž bych ji kdy použil, byl rým: mestic leštic. Prostě rým v přechodníku s podstatným jménem.

Do širšího povědomí jste se dostal ve dvojici s písničkářem Janem Burianem. Koncertovali jste spolu jedenáct let. Jak jste se vůbec dali dohromady? V roce 1971 jsem přišel na **fakultu sociálních věd** a publicistiky studovat obor novinářství. Honza Burian tam byl taky, nějak jsme si řekli, že každý píšeme. Honza si přečetl moje věci, řekl, je to sice moc pěkné, ale snad si nemyslím, že mi to tady v socialistickém Československu vyjde. Tak mně nabídnul, že bych mohl v divadle Maringotka dělat takové textappealy, že tam hraje na piano a já bych k tomu mohl recitovat svoje verše. Takže takhle nás ta fakulta seznámila. Já jsem z ní po dvou semestrech odešel na knihovnictví, Honza tam zůstal. Ale přátelství přetrvávalo a naše umělecká spolupráce trvala dlouho.

Kdo byl v té dvojici dominantní? To možná platí mezi mužem a ženou, ale když se sejdou na podiu dva mužský, jsou dominantní oba.

Jak moc vás při koncertování obtěžoval totalitní režim? Ve vašich textech se přece jenom objevovaly špílce do režimu. Měli jste problémy? Nebyli jsme úplný underground. Před očima jsme měli vzory - Osvobozené divadlo, Suchý a Šlitř, Vodňanský a Skoumal. To byli naše modelové dvojice. Tak jsme snažili do jisté míry, stejně jako Semafor nebo Cimrmani, s režimem jakžtakž vycházet. Dělali jsme nejrůznější přehrávky, zkoušky. Byli jsme až

tak pokorně hloupí, že jsme odevzdávali ke kontrole scénáře pořadu, i když jsme předem věděli, že je nikdy nedodržíme. Jenže ono se to čím dál víc vyhrcovalo, a jak jednou napsal Václav Havel, všechno, co bylo inteligentní, začalo být protistátní. Ten režim byl totiž tak stupidní, že jakýkoliv záblesk inteligence i v humoru nenápadně a úplně obyčejně dostával protistátní dimenze. Takže už tím, že jsme dělali humor, jsme se museli střetávat s oficiální ideologií. A k tomu jsem měl spoustu písniček, které začínaly třeba: Kdybych měl ségru, vezme si Jugoslávce, nemusela by se učit o Svárovský stávek. A to na tehdejší dobu nebylo úplně košer.

Proč se vaše cesty po 11 letech s Janem Burianem nakonec rozešly? Proč jste se rozhodl pro sólovou dráhu? Trvalo to 11 sezón, do roku 1985. My jsme ale neměli štěstí jako naši kolegové. Cimramni s odřenýma ušima, zuby nehty a za skutečně neuvěřitelných obětí udrželi divadlo, vydávali desky, něco za nimi zůstávalo. Vodňanský se Skoumalem byli o něco starší a měli za sebou na tom konci uvolnění 60. let několik elpíček, vydali nějaké knížečky veršů a tak dále. My s Burianem jsme přišli trochu později, do té takzvané konsolidace 70. let a neměli jsme nic. Jediné, co za námi zůstávalo, byly koncerty. To ale po čase strašně unaví. Za celá ta léta jsme natočili asi deset minut na elpíčko Ozvěny malých scén, kam nás velmi obtížně prosadil Vladimír Just s těmi nejmírnějšími věcmi. To bylo jediné, co jsme po sobě zanechali. A protože se režim neměl k tomu, aby nám přidělil divadlo, kde bychom s Burianem hráli, nebo aby nám mapoval každý rok tvorbu tím, že by nám vydával desky, pocítil jsem touhu udělat jakoukoliv změnu. A tak jsme se s Honzou v dobrém rozdělili.

Jak vznikají vaše písničkové texty? Je to nahodilost? Musí vás něco vyprovokovat? Je to různé. Někdy jsou to životní události, zklamání v přátelství, v lásce, choroba, úmrtí nejbližších, ale také krásné zážitky. Někdy je to pouze inspirace slovy, která se člověku líbí. A kdybych měl na vaši otázku odpovědět velmi všeobecně, inspirace je pořád stejná: život, láska, smrt.

Milujete černý humor a alespoň podle publicisty Jiřího Černého se nikdy nesnažíte být divákům sympatický. Souhlasíte? Každý je rád, když je publiku sympatický. Vystupovat na pódiu s tím, že vás lidé nemají rádi, by nemělo smysl. Jinak ten černý humor tam nepochybně je, je tam hodně sebeironie a jízlivosti a sarkasmu a tak dále.

Patří to tedy do vašeho uměleckého výrazu, nebo byste názor Jiřího Černého poopravil? Mění se to s věkem. Kdo viděl moje poslední koncerty nebo slyšel poslední desku, ví, že je to už trochu něco jiného. Zkrátka ta moje maska, "poker face", se přežila, už mě to tak moc nebaví, a vlastně teď daleko víc svoje písničky prožívám. Ty nové písničky jsou také delší a každá z nich je malá divadelní etuda nebo vyprávěný příběh.

Jak moc se vás dotýkají recenze? Většinou je nesháním, nečtu. Když se mi nějaká dostane do ruky nebo do mailu, tak mi to pošlou přátelé. Se světem recenzentů v České republice je to velmi smutné. Člověk se tím nesmí nechat ovlivnit a ničít. Nikdy, když vymyslím desku, nemyslím na to, jestli se to bude líbit nějakému recenzentovi. A když se potom objeví nějaká negativní recenze nebo vysloveně likvidační, říkám si, jistě, provokuju, někteří lidé to neunesou a já za tu provokaci sklízím to, co jsem zasel. Vždycky mě na tom ale mrzí to absolutní nepochopení. Například některé ty likvidační recenze pocházejí z katolických kruhů českých literátů, kde opravdu nejsem dobře zapsán. A kde působím nejen rozpaky, ale averzi. Mě mrzí, že tito lidé ovlivňují širší veřejnost.

Ptám se proto, že mě zaujala recenze Josefa Chuchmy ve víkendové příloze MF Dnes, který vaší novou desku Prší nám do Campari celkem nešetří, když například píše: "Témata nového Dědečkova alba jsou až na výjimky vyloženě prasácká; točí se kolem nevěř, bilancování, kdo koho osouložil či již nestihne, esemeskových litaní nebo patetického loudilství." To ale není Chuchma, to cituje recenzi nějakého Ference z Aktuálně.cz. Ten Ferenc je mladý kluk a vůbec neví, o čem ta deska je, vůbec to nepochopil. Až ho potkám, dám mu přes držku. Tohle se totiž nedělá. To není recenze, to jsou podpásové útoky. Recenze věc řadí do nějakého kontextu, nějak ji hodnotí, ale nesnaží se urazit autora a dotknout se ho na citlivém místě. A když se to recenzentovi povede, nezaslouží si nic jiného než pár facek, a ty taky dostane.

Takže jste na to ještě nezareagoval? Dotyčnému jste ještě nevolal? Nevolám, až ho náhodou potkám, třeba i za deset let, ve mně to zůstane, já si počkám. Pomsta je strava, která se konzumuje za studena. To je korsické přísloví.

Josef Chuchma také píše, že to možná může být vašim "rozpoložením stárnoucího muže". Cítíte se být starým mužem? Jo, vůbec se za to nestydím. Stárnutí je proces, který se vás, dokud jste jakžtakž fyzicky v pořádku, netýká – nedeprimuje vás. Stárnutí vám zároveň dává možnost paměti. Paměť je výborná, pamatuju si spoustu

věcí na spoustu lidí, ale také si pamatuju spoustu krásných věcí, spoustu nádherných zážitků. Za 57 let se toho nahromadí spousta.

Právě, které okamžiky byly ve vašem životě nejhorší a které nejlepší? Na které vzpomínáte nerad a které vás naopak nějak obohatily? Byl to třeba ten moment, když jste před 11 lety vážně onemocněl? Tak to víte, když dostanete diagnózu rakovina, svět se trošičku zhroutí – přehodnocujete. Když mi umírala matka, bylo to pro mě taky velmi zásadní a zlomové období. Ale potom jsou jiné zážitky, které jsou kvalitativně jiné, ale silou jsou ekvivalentní. Jako třeba když jsem poprvé v životě uviděl moře. Nebo když jsem poprvé letěl letadlem. To jsou všechno úžasné hluboké věci, které v člověku zůstanou a pamatuje si je.

Měl jste někdy tvůrčí krizi? Měl jsem jich v životě několik. Člověk to ale vždycky pozná až potom. Pořád se vám zdá, že jedete se stejnou intenzitou v koleji, kterou jste si vytkl, a že je to všechno v pořádku. Po roce ale zjistíte, že za vámi nic nezůstalo, že není nic napsáno, že se nic nového nenazkoušelo. Pak zase přijde období, kdy to jde dobře.

S písničkáři se většinou pojí jakési rebelství proti politickému establishmentu. Vy jste jednu dobu usiloval o aktivní vstup do politiky, v roce 2006 jste neúspěšně kandidoval za zelené do parlamentu. Už jste z politiky vyloučený jednou pro vždy, nebo byste do politického souboje ještě jednou vstoupil? Politika není nemoc, z toho se člověk neléčí. V určitém období se rozhodnete, že politika je ta nejlepší a nejčestnější služba lidem a vlasti, a potom do toho s tímto názorem jdete. V rámci tohoto kréda se mi zdálo, že bych mohl se zelenými spolupracovat. Nebyl jsem členem té strany, kandidoval jsem na Vysočině jako nezávislý s vědomím, že není ani nejmenší šance, abych se dostal do parlamentu.

Chtěl jste tedy demonstrativně podpořit tu stranu? Ano. Každá strana touží mít plnohodnotnou kandidátku i v oblastech, kde nemá šanci na zvolení. V případě zelených to byl Karlovarský a Liberecký kraj i ta Vysočina. Mě to strašně bavilo, protože jsem se setkával s lidmi, se kterými se normálně nesetkám. Mám velmi rád Martin Bursíka i Ondřeje Lišku. Měl jsem radost, že jsem s nimi mohl spolupracovat. A nakonec jsem ten můj osobní neúspěch vůbec nevnímal ve světle toho, že se zelení dostali do parlamentu.

Teď ale zelení vypadli, máme sestavenou vládu... Vláda... Víte, co mě na volbách mrzelo nejvíc? Že něco tak příšerného jako Bobošíková nebo Zeman dostali více hlasů než zelení. Lidí jsou tak strašně krátkozrací.

Ferdinand Peroutka si svou víru v soudnost národa uchovával po celý život. Kdyby žil Peroutka dnes, změnil by názor? "Hlas lidu hlas boží" platilo v době, kdy lid nebyl tak moc masírován médii. Dnes je mediální stránka věci nesmírně silná a lidé si pak myslí to, co někdo chce, aby si mysleli. Lidé dnes nemají vlastní názor.

Nejste zklamaný z polistopadového vývoje, jako byl třeba Karel Kryl? S Karlem jsme se o to dokonce několikrát velmi silně přeli. Když jsem mu v Branickém divadle křtil elpíčko Tekuté písky, názorově jsme se střetli. On mě nazval praporečnickem Havlova režimu. A já jsem mu řekl, že pořád pláče jak stará bába, ať se taky trochu raduje. Nejsem zklamaný, protože jsem nic mimořádného neočekával. Mám pas, na který můžu do všech zemí světa. Tato země se snaží o něco, co se podobá demokracii. A nikdo mi nemluví do toho, co dělám. Zklamán jsem možná z lidské povahy, ale tu jsem měl znát už dávno. To je ale obecné zklamání nad člověkem jakožto bytostí.

Vaší manželkou je známá publicistka Tereza Brdečková, se kterou máte dvě dcery. Jste tedy dlouho obklopen ženským světem. Jste také velkým propagátorem žen. Zůstalo vaše propagování feminismu stále stejné? Jak je to s vaším vztahem k ženám? Feminismus je pro většinu lidí jak rudý prapor pro býka. Hned začnou soptit, prskat a nadsakovat. Samozřejmě jsem pro to, aby ženy dostaly nejen rovná práva, jako že je nemají ani v demokratických zemích. Ale i mnohem více prostoru v politice a v řízení záležitostí této planety. Tuhle planetu řídí od psaných počátků historie muži a koukněte se, kam to dovedli. Možná by stálo za to, svěřit to ženám.

Když jsem tady měla francouzského spisovatele Jacques-Pierre Ametteho, říkal, že muži jsou dnes králové bez koruny a že ženy by měly mít v této době větší slovo a větší pochopení u mužů. Myslíte, že to někdy nastane, nebo je to marný boj? Není to marný boj. Ale zároveň si nemyslím, že toho docílíme tím, že budeme ženám dávat prostor u míchaček, na stavbách nebo v armádě.

Jacques-Pierre Ametteho jste měl koneckonců možnost poznat osobně při autorském čtení tady v Ostravě. Vy to autorské čtení moderujete, provázíte francouzské autory. Jak je to s vaším vztahem k Francii? Proč jste si osvojil právě tento jazyk? Ve zkratce a s humorem říkám, protože na angličtině bylo plno. Byla to náhoda.

Francouzsky jsem se začal učit už na druhém stupni jazykové devítiletky, kdy jsme si k ruštině museli povinně přibrat další jazyk. Němčina a angličtina byly obsazené, tak na mě zbyla francouzština.

Do Ostravy jste jednu dobu často jezdíval, protože jste zde natáčel televizní cyklus Cizí slovo poezie. Máte tedy možnost srovnat, jak vypadala Ostrava tehdy a jak vypadá dnes, kdy usiluje o titul Evropské město kultury 2015. Myslíte, že se Ostrava proměnila v krásnou princeznu, nevěstu? Při natáčení pořadu Cizí slovo poezie (s režisérem Zdeňkem Tycem a ostravským kameramanem Patrikem Hoznauerem) jsme hledali zvláštní místa pro vizualizaci poezie. To, co nás fascinovalo především, byly trosky industriálního města, polozhroucené domy, squaty. A to zmizelo. Dneska už bychom tady tyto náměty pro Cizí slovo poezie hledali těžko. Ostrava se změnila hodně. Ale jestli v krásnou princeznu? Tak daleko bych nešel. Je to město půvabné, je mi tady moc pěkně. Třeba hotel Brioni ve Stodolní ulici, který se kdysi jmenoval Odra, byl postrah pro umělce na cestách. To bylo něco tak odporného, špinavého, prý to byl dokonce za první republiky bordel. A dnes vidím ta místa, u kterých jsem se bál, že budou zplanýrována buldozerem, rozkvétat a skvěle fungovat.

Takže věříte, že si Ostrava ten titul vybojuje? Věřím tomu. Kdybych tomu nevěřil, nebyl bych tady, ale v Plzni.

(redakčně kráceno)

URL| <http://www.ct24.cz/textove-prepisy/osobnosti-na-ct24/97807-lide-dnes-nemaji-vlastni-nazor-rika-jiri-dedecek/>

—

Jednobarevná vládní rádcová

6.8.2010 Haló noviny str. 01 Titulní strana_
(ku)_

PRAHA - V rámci nové patnáctičlenné Národní ekonomické rady vlády (NERV) vznikne šest projektových týmů zaměřených na zlepšení jednotlivých oblastí ekonomiky. NERV se bude na rozdíl od předchozího volebního období scházet pravidelně jednou měsíčně.

Na tiskové konferenci to včera uvedl premiér Petr Nečas. O obnovení činnosti tohoto poradního orgánu rozhodla ve středu vláda. V poradním orgánu poslanci Jiřímu Dolejšovi (KSČM) chybí mj. zástupci zaměstnanců nebo jiní než pravicoví ekonomové.

Jednotlivé projektové týmy rady se soustředí na veřejné finance a jejich stabilizaci, důchodovou reformu, boj proti korupci a transparentnost veřejných zakázek, ekonomickou politiku EU a regulatorní legislativu, udržení konkurenceschopnosti země a podporu podnikání. Rozdělení členů NERV do týmů bude podle Nečase známé do dvou týdnů.

(Pokračování na str. 2)

Jednobarevná vládní rádcová

(Dokončení ze str. 1)

»Chceme zastavit zadlužení země, modernizovat

a oživit ekonomiku. Potřebujeme k tomu pomoc a hlas předních odborníků. Chceme se u hlavních změn vyhnout chybám a současně se nechceme tvářit, že jsme snědli všechnu moudrost. NERV je expertní a nezávislý orgán a chceme jej využít i ke zpětné vazbě a oponentuře

vůči návrhům ministerstev a vlády,« uvedl včera Nečas.

Podle stínového vicepremiéra KSČM pro hospodářskou politiku Jiřího Dolejše je dobré, když vztahy mezi odbornou veřejností a exekutivou mají stabilní základ. »Exekutiva by se neměla uzavírat sama do sebe, popřípadě být ve vleku nějakých skupinových zájmů. To však předpokládá, aby taková platforma byla otevřena expertům různého ražení a z různých sfér. Ve výčtu expertů mi schází jména, která by třeba měla blízko k zástupcům zaměstnanců,

« konstatoval komunistický poslanec. Pokud někdo jen vytvoří trafikku pro své oblíbené akademiky, je to něco jiného. »I mezi odbornou

ekonomickou veřejností samozřejmě mohou být různé názory a bylo by dobré, aby v takovém poradním orgánu byly také zastoupeny,

« dodal.

Obsazení rady je jednostranné

NERV byla ustavena v lednu 2009 jako desetičlenný odborný poradní a konzultační orgán Topolánkovy vlády. Trvalým úkolem rady bylo hledání a návrhy receptů, směřujících k udržení a akceleraci ekonomického růstu ČR. Svou dosavadní činnost ukončila loni v září 2009. Obnovená Národní ekonomická rada má 15 členů (9 původních), jsou v ní opět poradce americké investiční banky Goldman Sachs Vladimír Dlouhý, ředitel Institutu ekonomických studií **Fakulty sociálních věd** UK a šéf poradenské společnosti EEIP Michal Mejstřík, prezident Asociace penzijních fondů Jiří Rusnok, hlavní makroekonomický stratég ČSOB Tomáš Sedláček, děkan Národohospodářské fakulty VŠE a předseda akademické rady Liberálního institutu Jiří Schwarz, vedoucí Kanceláře prezidenta republiky Jiří Weigl, ekonomický konzultant Miroslav Zámečník a ekonom a ekonomický publicista Pavel Kohout. Nově v ní zasedne například Vladimír Bezděk, který letos od ledna do června vedl poradní expertní skupinu zaměřenou na přípravu důchodové reformy. Členem NERV se také stane Eduard Janota, který v předchozí Fischerově úřednické vládě zastával post ministra financí. Nově v ní zasedne i člen představenstva a náměstek generálního ředitele České spořitelny Pavel Kysilka a vedoucí vědecký pracovník Národohospodářského ústavu Akademie věd Lubomír Lízal. Dalšími členy rady se stanou i akademický ekonom Daniel Münich, opět také hlavní analytik společnosti Cyrrus Jan Procházka a ekonomický expert, analytik a konzultant specializující se na problematiku Evropské unie Petr Zahradník.

Premiér Nečas nevyloučil, že v některých věcech NERV přesvědčí vládu, aby změnila názor, byť je výsledkem koaličního kompromisu. »Pokud (Nečas) přiznává, že tito odborníci mohou korigovat v některých věcech třeba nastavení koaliční smlouvy nebo i programu vlády, vypovídalo by to o tom, že jak koaliční smlouva, tak i programové prohlášení byly šity horkou jehlou a dominovaly tam politické souvislosti,

« reagoval na to Jiří Dolejš. Tedy, šlo o politické zadání, nikoli věcnou znalost problematiky. Podle poslance KSČM to vypovídá také o určité bezradnosti na počátku existence Nečasovy vlády. Dolejš je přesvědčen o tom, že o obsazení NERV se mělo diskutovat i na jiných fórech – počínaje tripartitou a konče setkáním hlav politických stran.

Patnáctka ekonomů radí vládě

6.8.2010 Mladá fronta DNES str. 09 Ekonomika_
Jitka Víková_

Každý měsíc se sejde na Úřadu vlády NERV, aby Nečasovu týmu navrhl, jak dál s reformami a se snižováním státního dluhu

PRAHA Nečasova vláda má svůj vlastní tým ekonomických expertů. Národní ekonomická rada vlády (NERV), verze 2010, sestává z patnácti členů.

Ti budou pro vládu, stejně jako loňský Topolánkův NERV, pracovat bezplatně. „Chtějí pomoci prosadit reformy. Řídí se Rašínovým heslem, že za službu vlasti se neplatí. Já jim za to děkuji,“ předeslal po první schůzce NERV premiér Petr Nečas.

Rada se bude vyjadřovat k zásadním ekonomickým návrhům vlády, dodávat jí náměty ohledně reforem a bude vládě oponovat. Scházet se má pravidelně každý měsíc.

V patnáctce jsou tři bývalí ministři (Dlouhý, Rusnok, Janota), jeden bývalý guvernér ČNB (Kysilka) a bývalý děkan (Schwarz). Nebo jinak: šest akademiků, 11 absolventů VŠE a jeden orientalista (Weigl; zároveň také ekonom).

Polovina členů NERV v minulosti pracovala zpravidla coby externí poradci pro Světovou banku nebo jinou mezinárodní instituci (Kysilka - Mezinárodní měnový fond, Schwarz - Institut pro ekonomický a fiskální výzkum v Lucemburku).

Pánům (ženy v NERV stejně jako ve vládě nejsou) je mezi 31 a 58 lety. „Nerozhodovali jsme se podle pohlaví, šli jsme silně po tématech,“ poznamenal k tomu Nečas. Na rozdíl od Topolánkova NERV, který pomáhal vládě s protikrizovými opatřeními, bude ten Nečasův především radit v šesti prioritách: ve věci veřejných rozpočtů a zastavení zadlužování, v přípravě důchodové reformy, v boji proti korupci a zprůhlednění veřejných zakázek, s ekonomickou politikou a regulací v rámci EU, s udržením konkurenceschopnosti České republiky a s podporou podnikání. Na jednotlivých oblastech budou pracovat projektové týmy sestavené z členů NERV, ale také z externích odborníků z vysokých škol nebo z ministerstev a budou u toho i ekonomičtí ministři.

Rozdělit do skupin podle oblastí se mají „nervové“ do dvou týdnů. „Většina z nás asi budeme každý ve dvou až třech skupinkách. Jasnými specialisty jsou Bezděk a Rusnok (důchody) a Zahradník (EU),“ naznačil Jan Procházka.

Žádné pravomoci

Devět členů NERV Nečasovy vlády už má zkušenost z loňského působení v poradním orgánu Topolánkovy vlády, šest jich má také zkušenost coby poradci pro ODS (tzv. ESO).

Jak se na sestavení NERV podílely Věci veřejné, které neměly žádného zástupce v Topolánkově vládě? „Jsou tu i členové, které si přáli představitelé VV. Ukazovat na ně nebudu, nevybírali jsme na základě stranické příslušnosti,“ odmítl je vyjmenovat Nečas.

Kromě výše zmíněných dvou skupin (NERV 2009 a ESO) přibyl k poradcům Nečasova týmu Vladimír Bezděk (radil Fischerově vládě s důchodovou reformou), Eduard Janota, Pavel Kysilka a Daniel Mních. „Programové prohlášení budu důkladně pročítat o víkendu, zatím k němu žádný komentář nemám,“ uvedl Mních.

Ekonomická rada vlády žádné pravomoci nemá, může vládu jen ovlivnit svými nápady. „NERV chceme mít, abychom měli nezávislou oponenturu k názorům vlády. Může se stát, že přesvědčí vládu, aby svůj postoj změnila,“ připustil Nečas.

Vzhledem k tomu, že v některých oblastech je programové prohlášení vlády poměrně obecné (daně, přijetí eura), může tam mít názor NERV významnější vliv.

Topolánkův NERV loni zakončil svou činnost závěrečnou 80stránkovou zprávou. Ta byla inspirována úspěšnou transformací finské ekonomiky. Zprávou se po jejím zveřejnění politici dále vůbec nezabývali.

FAKTA

Národní ekonomická
rada vlády (NERV)

Vladimír Bezděk (ekonom)
Vladimír Dlouhý (exministr prům.)
Eduard Janota (exministr financí)
Pavel Kohout (ekon. publicista)
Pavel Kysilka (Česká spořitelna)
Lubomír Lízal (Akademie věd)
Michal Mejstřík (FSV UK)
Daniel Mních (akad. ekonom)
Jan Procházka (analytik Cyrrus)
Jiří Rusnok (exministr financí)
Tomáš Sedláček (ekonom ČSOB)
Jiří Schwarz (VŠE)
Jiří Weigl (kancléř prezidenta)
Petr Zahradník (analytik)
Miroslav Zámečník (konzultant)

Šest nových členů Národní ekonomické rady vlády, kteří doplnili jména z předchozí Topolánkovy rady

Vladimír Bezděk (36) Do letoška řídil Aegon Pojišťovnu a Aegon Penzijní fond. Dříve pracoval devět let v ČNB. Vedl komise pro reformu penzí (2005 a 2010).

Eduard Janota (58) Exministr financí z Fischerovy vlády. Předtím od roku 1999 náměstek MF pro rozpočet. V sekci státního rozpočtu pracoval celkem 32 let.

Pavel Kysilka (51) Náměstek GR České spořitelny pro bankovní provoz, IT a ekonomické analýzy. Podílel se na zavedení české koruny. V roce 1998 zastupující guvernér ČNB.

Lubomír Lízal (41) Ekonom Akademie věd a pedagog na ekonomickém institutu CERGE pod UK. Dříve ho řídil. Radil ministerstvu ŽP s ekologickou daňovou reformou.

Daniel Münich (44) Akademický ekonom na CERGE-EI (společný institut UK a Akademie věd), specializuje se na trh práce, na školství, vzdělávání a výzkum.

Jan Procházka (31) Analytik společnosti Cyrrus, specializuje se na dopravu, energetiku a kapitálové trhy. Vystudovaný matematik je také šéfem firmy Agro Teplice.

Foto popis|

—

Národní ekonomická rada vlády už jednala za přítomnosti premiéra

5.8.2010 ČRo Rádio Česko str. 02 13:08 Rozhovor na aktuální téma_

Martina MAŠKOVÁ, moderátorka

Národní ekonomická rada vlády neboli NERV už dnes poprvé jednala za přítomnosti premiéra Petra Nečase, má 15 členů a bude se scházet pravidelně jednou za měsíc. Podrobnější informace o ní doplní Magdaléna Trusínová.

Magdaléna TRUSINOVÁ, redaktorka

Národní ekonomická rada vlády je poradním orgánem, který pomáhá kabinetu Petra Nečase s přípravou reform a ekonomických opatření. NERV radil české vládě od ledna loňského roku, kdy Česká republika začala pociťovat první dopady hospodářské krize do září 2009. Obnovený NERV se už nebude soustředit na hledání protikrizových opatření, ale na nastartování ekonomického rozvoje a zajištění dlouhodobých systémových změn. NERV má řešit 6 okruhů. Veřejné rozpočty, důchodovou reformu, legislativní a ekonomické nástroje proti korupci, dále vztahy k Evropské unii a evropské legislativě, udržení konkurenceschopnosti státu a podporu podnikání.

Martina MAŠKOVÁ, moderátorka

Vysvětluje Magdaléna Trusínová. Jednou z oblastí, které má NERV řešit nebo řešení k ní aspoň navrhnout, je důchodová reforma. Místopředseda opozičních sociálních demokratů Bohuslav Sobotka si projednání o důchodové reformě kladě podmínku nesbližovat sazby DPH, jak to navrhla Bezděková komise.

Bohuslav SOBOTKA, místopředseda strany /ČSSD/

To dopadá velmi nespravedlivě zejména na středně a nízkopříjmové skupiny, protože dojde k dalšímu zdražení potravin, léků a některých dalších komodit, jako je například voda nebo veřejná doprava. Proto, pokud vláda chce seriózně jednat se sociální demokracií, tak by do důchodové reformy sblížení DPH zahrnovat neměla.

Martina MAŠKOVÁ, moderátorka

Bohuslav Sobotka, který prozatímně vede ČSSD. Ministr financí Miroslav Kalousek z TOP 09 naopak změnu sazeb DPH označil za nevyhnutelnou.

Miroslav KALOUSEK, ministr financí /TOP 09/

Já pokládám za nepochybné, že v souvislosti s penzijní reformou dojde k pohybu spodní sazby DPH. Jak veliké a přesně kdy, bude ještě věcí diskuse.

Martina MAŠKOVÁ, moderátorka

Miroslav Kalousek, ministr financí. Na lince bych měla mít Pavla Kohouta, ekonoma společnosti Partners a jednoho ze členů obnovené národní ekonomické rady vlády. Dobrý den.

Pavel KOHOUT, ekonom společnosti Partners, člen NERV

Dobrý den.

Martina MAŠKOVÁ, moderátorka

Jak se díváte na případnou změnu sazby DPH vy? Bohuslav Sobotka z ČSSD pokládá za nespravedlivé, aby se změnila.

Pavel KOHOUT, ekonom společnosti Partners, člen NERV

My jsme tuto daňovou změnu navrhli, protože se domníváme, že to je tak správné. Pokud by se zvýšila spodní sazba DPH, tak sice by se mírně zdražily některé položky, ale zároveň by to umožnilo zlevnit práci zaměstnanců, takže by to mělo příznivý dopad na trh práce a na zaměstnanost.

Martina MAŠKOVÁ, moderátorka

Dokážete si představit, že by se důchodová reforma financovala ještě jinak než zvýšením té spodní sazby DPH?

Pavel KOHOUT, ekonom společnosti Partners, člen NERV

No, tak jsou ještě i jiné varianty, ale tahle ta je pravděpodobně nejlepší, protože daň z přidané hodnoty je nejstabilnější příjem státu, který historicky, když se podíváme na statistiky, tak nejméně kolísá a všechny ostatní varianty jsou z různých důvodů horší.

Martina MAŠKOVÁ, moderátorka

Můžete se prosím alespoň zmínit aspoň o jedné nebo dvou?

Pavel KOHOUT, ekonom společnosti Partners, člen NERV

No, tak jako ještě by v úvahu přicházelo třeba zvýšení daní z nemovitostí nebo spotřební daně, ale těch možností opravdu moc není, hlavně teda ne u spotřební daně.

Martina MAŠKOVÁ, moderátorka

Miroslav Kalousek, ministr financí, řekl, že o tom jak a kdy se budou měnit sazby DPH se ještě bude diskutovat. Co může podle vás ovlivnit rozhodování o výši této změny?

Pavel KOHOUT, ekonom společnosti Partners, člen NERV

No, tak pochopitelně jedna věc jsou politické úvahy a druhá věc jsou ekonomické faktory. Ta politika možná převáží nad ekonomikou, do jaké míry, to si netroufám odhadnout a to prostě nevím.

Martina MAŠKOVÁ, moderátorka

Já vím, že ještě tyhle debaty o sazbách DPH jsou na začátku, ale přece jenom. Bylo by správné, pokud by se měnily už v příštím roce?

Pavel KOHOUT, ekonom společnosti Partners, člen NERV

Teď jsem úplně nerozuměl otázce. Pokud by se ty daňové sazby DPH měnily v příštím roce, tak by to umožnilo samozřejmě dříve odstartovat reformu, jestli otázka zněla tímto směrem.

Martina MAŠKOVÁ, moderátorka

Přesně tak. Já jsem se ptala hlavně proto, že se už o těch změnách některých v důchodové reformě mluví v souvislosti s rokem 2011, ale chybí ještě některé legislativní kroky, budou se muset měnit zákony, takže ptala jsem se vás hlavně na načasování toho případného posunu spodní sazby DPH.

Pavel KOHOUT, ekonom společnosti Partners, člen NERV

No, já si myslím, já jsem toho názoru, že čím dříve, tím lépe. A opět opakuji, že to považuji za férový obchod zvýšení dolní sazby DPH výměnou za snížení odvodů z mezd zaměstnanců.

Martina MAŠKOVÁ, moderátorka

Ještě bych vás poprosila o stručný nástin vaší představy o fungování té ekonomické rady vlády obnoveného NERVu. Pokud vím, tak ta jedna ze změn v jejím fungování nebo působení spočívá v tom, že dostala malinko jiné zadání nebo nové zadání. Má koncipovat velké reformy, jakou představu o vlastně možnostech působení obnoveného NERVu v této oblasti máte vy?

Pavel KOHOUT, ekonom společnosti Partners, člen NERV

No, tak je tady několik oblastí, které jsou docela důležité. Jako například kromě penzijní reformy také reforma veřejných zakázek, protože veřejné zakázky to je obrovské pole plné různých takových děr a kanálů, odkud kam tečou peníze a nikdo neví pořádně kam a proč, takže pokud by se v této oblasti zjednal pořádek a bylo by do toho lépe vidět, mohlo by se ušetřit natolik, mohlo by se ušetřit natolik, že by se dal velmi zredukovat deficit rozpočtu každý rok.

Martina MAŠKOVÁ, moderátorka

Bude mít podle vás ten tým, který teď vlastně schválil premiér nebo jehož první zasedání absolvoval premiér větší možnost ovlivňovat vládní rozhodnutí, než měl ten minulý?

Pavel KOHOUT, ekonom společnosti Partners, člen NERV

No, tak žádný poradenský tým typu NERVu nemá nějakou ústavní nebo zákonnou pravomoc, to znamená, že ta moc je čistě expertní a na úrovni doporučení. Do jaké míry bude vláda a Parlament ochotna nebo ochotni a schopni aplikovat a akceptovat toto doporučení, to je potom zase věc politická, nikoli ekonomická.

Martina MAŠKOVÁ, moderátorka

Já jsem se ptala i proto, že premiér Nečas chce, aby jste coby poradci patřili de facto pod úřad vlády, abyste mohli využívat i služeb úřadů vlády, čili to propojení by mohlo být užší, jak se na to díváte vy?

Pavel KOHOUT, ekonom společnosti Partners, člen NERV

To by možná pomohlo, protože ty organizace nebo sbor typu NERVu, to není jenom na to, že se sejdou nějakí pánové, bohužel tu není žádná dáma, u stolu a povídají si. To je záležitost různých podrobných analytických prací, výpočtů, práce s údaji, s databázemi, no, a na to je zapotřebí nějaké zázemí. V té první fázi, v tom prvním NERVu to zázemí částečně poskytovala **Fakulta sociálních věd**, která poskytovala dobrovolníky z řad studentů, ti potom pomáhali na jednotlivých dílčích úkolech, což se málo ví, ale já bych možná tady zdůraznil tu roli dobrovolníků z řad studentů, kteří tam udělali za celou dobu velký kus práce.

Martina MAŠKOVÁ, moderátorka

Takže o tomhle stylu práce uvažujete i teď?

Pavel KOHOUT, ekonom společnosti Partners, člen NERV

Pravděpodobně ano, protože se to osvědčilo a věřím, že řada studentů bude mít zájem o praxi tohoto typu už jenom, aby to měli v životopise.

Martina MAŠKOVÁ, moderátorka

Pavel Kohout, ekonom společnosti Partners, jeden ze členů obnovené Národní ekonomické rady vláda. Děkuji vám, na shledanou.

Pavel KOHOUT, ekonom společnosti Partners, člen NERV

Prosím, na shledanou.

—

NERV ve staronovém složení. V obnovené ekonomické radě je 15 expertů

5.8.2010 ČT 24 str. 09 21:10 Ekonomika_

Přemysl ČECH, moderátor

Národní ekonomická rada vlády se dnes poprvé sešla. Proti předchozímu týmu Mirka Topolánka má poradní skupina kabinetu Petra Nečase o 5 lidí víc. 15 expertů se teď snaží připravit zázemí pro plánované škrty a reformy. Pro stát pracují zadarmo.

Veronika MARKOVÁ, redaktorka

Leden 2009, Mirek Topolánek představuje 10 mužů s jasným cílem - vypracovat strategii, jak přežít krizi. V září je hotová závěrečná zpráva, NERV končí.

Tomáš SEDLÁČEK, člen NERV

My jsme to dělali tak, že v momentě, kdy ta krize bude, já nevím, na stupni A, spustíme tato opatření, na stupni B spustíme a tak dále, a tak dále. To, že se to nerealizovalo, je vlastně dobrá zpráva.

Veronika MARKOVÁ, redaktorka

Srpen 2010, stejné místo, stejné logo, jiný premiér. 8 poradců zůstává, mezi nimi třeba Vladimír Dlouhý, Michal Mejstřík nebo Jiří Rusnok. A tady jsou tváře sedmi nováčků. Poradní tým podpoří například Vladimír Bezděk, Eduard Janota a z akademické sféry Lubomír Lízal a Daniel Münich.

Petr NEČAS, premiér, předseda strany /ODS/

My se chceme u těch závažných změn vyhnout chybám, ani omylem se tato vláda včetně jejího předsedy nechce tvářit, že snědla všechnu moudrost a že nepotřebuje slyšet rady od expertů.

Bohuslav SOBOTKA, úřadující předseda strany /ČSSD/

Premiér se snaží zbavit odpovědnosti za hospodářskou politiku. Tyto poradní orgány prostě nemohou nahradit program vlády, koaliční smlouvu a konkrétní vládní politiku.

Veronika MARKOVÁ, redaktorka

Nově obnovený NERV čekají pravidelná jednání jednou měsíčně. Vzniknou také projektové týmy, které budou mít na starosti šest okruhů. Zaměří se hlavně na konec zadlužování, důchodovou reformu, boj s korupcí a podporu podnikání. NERV bude mít opět jen poradní hlas. Rozdělení jeho členů do jednotlivých týmů oznámí premiér Nečas do dvou týdnů. Veronika Marková, Česká televize.

Přemysl ČECH, moderátor

A jak na práci v NERVu nahlízejí jeho členové? Profesor Michal Mejstřík, zároveň ředitel Institutu ekonomických studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy a Jan Procházka, mateřským povoláním analytik společnosti Cyrrus. Pánové, dobrý večer, vítejte u nás.

Michal MEJSTŘÍK, ředitel, Institut ekonomických studií **FSV UK**

Dobrý večer.

Jan PROCHÁZKA, analytik, Cyrrus

Dobrý večer.

Přemysl ČECH, moderátor

Pane profesore, šest projektových týmů, šest oblastí, pokrývá toto rozdělení všechny neuralgické body české ekonomiky, nebo vám tam něco chybí, přerozdělil byste to?

Michal MEJSTŘÍK, ředitel, Institut ekonomických studií [FSV UK](#)

Já jenom můžu říci, že jsem velice rád, jak se posunul ten záběr od minulého roku. My jsme slyšeli, že původně to bylo, ten první NERV měl krátkodobá opatření a my jsme vlastně skončil i se zprávou NERVu. A ta závěrečná zpráva skutečně namířila tím směrem, kde vidíme i program současné vlády. To je pro mě ohromný posun a určitá míra zadostiučinění, že vlastně ty dlouhodobé problémy se konečně dostávají do centra pozornosti a těch šest oblastí, samozřejmě se různě překrývají a já si umím představit i nějaké modifikované členění. Já myslím, že skutečnost ukáže.

Přemysl ČECH, moderátor

Pane Procházkou, chybí vám tam něco? Petr Zahradník odpoledne říkal, že by očekával větší podporu exportu, ale že na to zřejmě dojde potom při těch jednáních.

Jan PROCHÁZKA, analytik, Cyrrus

Tak, určitě to jsou ty základní body, od kterých se asi odpícháme, pak se na ně bude nabalovat další témata, budou tam ty projekční týmy, už dnes jsme se bavili o tématu zdravotnictví, které tam vlastně není jako samostatné téma, plus podpora exportu, to určitě bude patřit asi spíše do toho šestého bodu. A mohli jsme to rozdělit podle sektorů ekonomiky, takhle se to rozdělovalo podle palčivých problémů, takže si myslím, že jako úvod je to správně a nic tam nechybí.

Přemysl ČECH, moderátor

Ve kterém týmu bude vaše místo, čemu byste se konkrétně chtěl věnovat?

Jan PROCHÁZKA, analytik, Cyrrus

Tak, já zatím ještě úplně nejsem rozhodnut a my jsme se nějak, dopředu jsme si dali vědět, že ...

Přemysl ČECH, moderátor

Alespoň tématicky?

Jan PROCHÁZKA, analytik, Cyrrus

Že každý se bude asi pohybovat zhruba ve dvou až třech týmech, to znamená, zatím vím spíš, kde nebudu, to asi nebude Evropská unie, a to moje zaměření je doprava, energetika, kapitálový trh, takže tam vidím spíš asi někde důchodovou reformu, možná příjmová stránka veřejných rozpočtů a pak samozřejmě ta šestá oblast, to znamená podpora podnikání obecně.

Přemysl ČECH, moderátor

Pane profesore, kde vy vidíte svoji roli?

Michal MEJSTŘÍK, ředitel, Institut ekonomických studií [FSV UK](#)

Tak, já jsem si už vyzkoušel většinu z těch oblastí v minulosti a pro mě nejpálčivější je vedle veřejných rozpočtů snaha, aby nešlo jenom o účetní škrtnání, o účetní vyrovnání rozpočtů, a proto vždycky říkám, my musíme primárně vedle udržení rozpočtové kázně směřovat i k vývoji, k růstu konkurenceschopnosti, poněvadž jenom takhle udržíme životní úroveň, takže v tomto směru já si myslím, že to je jeden z těch klíčových bodů, kam samozřejmě patří i podpora konkurenceschopné exportní nabídky a s tím související nejrůznější souvislosti k tomu šestému bloku rozvoji podnikání. Uvidíme, podle obsazenosti těch jednotlivých témat to ještě doladíme.

Přemysl ČECH, moderátor

Premiér Nečas řekl, že tento tým má pomoci zastavit zadlužování země, modernizovat a oživit ekonomiku, jak to konkrétně chcete naplnit? Protože já nechci být cynik, ale vždy se tady říkalo, že česká ekonomika se uživí, až se uživí západoevropská, potažmo americká, čili vy tady vidíte na domácí půdě nějaké možnosti, jak tomu pomoci?

Michal MEJSTŘÍK, ředitel, Institut ekonomických studií [FSV UK](#)

Já jsem přesvědčen, že tady máme celou řadu dynamických trhů, na které celá řada našich exportérů už dávno zacílila. Když se podíváte na společnosti, jako jsou Vítkovice nebo převodovky vyráběné firmou Wikov, to jsou všechno třeba výrobky, a mohl bych pokračovat, tak to jsou všechno výrobky, které velmi úspěšně soutěží na těch nejdynamičtějším trzích, zejména Čína, Indie, a to jsou trhy, které zatím stále jsou poznamenány naší poměrně dobrou pověstí, ale stále poměrně malou přítomností, to znamená, vlastně ta naše přítomnost je mizivá a pokud jí zvýšíme jenom částečně, tak to je docela významná šance a ta debata je právě přesně o tom. V angličtině tomu říkají austerita versus export competitiveness, to znamená, jestliže proti škrtnům dáme zvýšenou schopnost konkurovat na mezinárodních trzích, to je ta cesta, jak zdynamizovat českou ekonomiku.

Přemysl ČECH, moderátor

O roli NERVu se mluví především v souvislosti vytváření jakési zpětné vazby, jakéhosi korektivu vládních rozhodnutí, ale řekněte mi, půjdete také svými návrhy vládě vstříc?

Jan PROCHÁZKA, analytik, Cyrrus

Tak, já si myslím, že vláda si trošku na sebe ušila bič, opravdu ta zpětná vazba, to nemusí být úplně to ideální, co by vždycky potřebovala, přece jenom existuje nějaká voličská obec, která bude chtít něco slyšet a samozřejmě ve vládě jsou tři strany a každá má, každá strana má nějaký názor. A pokud jim 15 renomovaných ekonomů řekne nějaký názor a bude na něm trvat, tak jim se bude dost špatně z těchto názorů couvat a zase nám zpětně vysvětlovat, že prostě toto byl nějaký ústupek. Uvidíme, jakým způsobem to bude fungovat a doufejme, že dobře a všichni od toho samozřejmě čekáme poměrně hodně.

Přemysl ČECH, moderátor

Pane profesore, nebojíte se toho, co říká Jan Procházka, takových těch kompromisů, ke kterým nutně bude zřejmě docházet, ale aby vlastně potom neeliminovaly tu vaši činnost?

Michal MEJSTŘÍK, ředitel, Institut ekonomických studií [FSV UK](#)

Já se přiznám, že moje zkušenost vlastně z toho rychlého zavádění protikorupčního třeba opatření, asi každý jako z nás si asi umí představit, že to jsou teze, jejichž prosazení do praxe bude velice bolestivé pro mnoho stran, stejně tak pro mě zatím bylo velkým zklamáním, že jsme nedokázali prosadit i například jenom úspory na 4 % v minulém roce, a teď si dáváme cíl 10 % ve veřejném sektoru, to znamená, ten bude to velký boj, ale musíme se poučit ze zkušeností sousedů.

Přemysl ČECH, moderátor

A ještě velice stručně, bude tady několik komisí, Bezděkova komise, bude tady NERV, je tady porada ekonomických mistrů, NERV už tady fungoval, fungoval tady také místopředseda vlády pro ekonomiku, není čas ho resuscitovat, oživit?

Michal MEJSTŘÍK, ředitel, Institut ekonomických studií [FSV UK](#)

Já jsem přesvědčen, že pokud existuje skupina výkonných ekonomických ministrů a člověk, jako je současný premiér, který je připraven ...

Přemysl ČECH, moderátor

Ano, nebo ne?

Michal MEJSTŘÍK, ředitel, Institut ekonomických studií **FSV UK**

... je dát dohromady, tak já jsem přesvědčen, že to nastavení může být dostatečně silné a záleží jenom na té pevné vůli těch 118 poslanců, aby nezůstalo jenom u prázdných slov.

Přemysl ČECH, moderátor

Váš názor?

Jan PROCHÁZKA, analytik, Cyrrus

Souhlasím.

Přemysl ČECH, moderátor

Děkuji, pánové, za vaše názory, hezký večer.

Jan PROCHÁZKA, analytik, Cyrrus

Hezký večer.

—

Diamanty jako důkaz?

5.8.2010 ČT 24 str. 09 22:00 Události, komentáře_

Jakub ŽELEZNÝ, moderátor

Před haagským tribunálem pro zločiny spáchané v Sieře Leone dnes vypovídala Naomi Campbellová. Slavná modelka měla přinést důkaz, že někdejší liberijský prezident Charles Taylor, přezdívaný Řezník z Monrovie, v 90. letech obchodoval s diamanty. No a tento nelegální byznys s diamanty, pro něj se vžil přívlastek "krvavé", měl pomáhat občanské válce právě v Sieře Leone. Stál život více než tři set tisíc lidí.

Bohumil VOSTAL, redaktor

Dala znát, že je super hvězda. Přijela v černých autech a se zpožděním. Čekali na ní soudci, kteří rozhodují o vině za smrt sta tisíců afričanů.

Julia SEBUDINDEOVÁ, předsedající soudkyně tribunálu pro zločiny v Sieře Leone

Doufám, že se slečna Campbellová právě nepřemísťuje z hotelu. Kde je?

Bohumil VOSTAL, redaktor

Nakonec se jí dočkali. Přísahala na Bibli, dar krvavé diamanty potvrdila.

Naomi CAMPBELLOVÁ, supermodelka

Bylo to několik kamenů, špinavě vypadajících kamínků.

Bohumil VOSTAL, redaktor

Dostala je v roce 1997, po večeři s tehdejším Jihoafrickým prezidentem Mandelou. Byl u toho i liberijský vůdce, Charles Taylor. Nyní souzený za válečné zločiny.

Naomi CAMPBELLOVÁ, supermodelka

Když jsem spala, někdo zaklepal na dveře. Byli tam dva muži a dali mi pouzdro a řekli, to je dárek pro vás.

Bohumil VOSTAL, redaktor

Její výpověď měla být klíčová. Vyvrátit Taylorovo tvrzení, že diamanty nikdy nevlastnil a zbraně pro povstalce ze Sierry Leone nekupoval. Její brutalita při občanské válce v letech 91-2001 připravila o život sta tisíce lidí. Tisíce dalších přišli o ruce a nohy. Taylor měl být hlavním organizátorem vraždění. Podle jeho obhájce ale Naomi neprokázala, že diamanty pocházejí přímo od exprezidenta. Její svědectví ale mělo smysl i tak.

Oliver COURTNEY, londýnská humanitární organizace Global Witness

Přitáhla pozornost ke krvavým diamantům, že jsou spojené s porušováním lidských práv, jak se to ještě děje třeba v Zimbabwe.

Bohumil VOSTAL, redaktor

Super modelka do Haagu musela, jinak by jí hrozil postih. Odpovídala, i když s odporem. Ne jako na jaře, kdy na reportérku jen výhrůžně koukala, pak otočila hlavu a nakonec odešla.

Brenda HOLLISOVÁ, žalobkyně exprezidenta Libérie Charlese Taylora

Řekla jste, že tu nechcete být, proč?

Naomi CAMPBELLOVÁ, super modelka

Protože s tím nechci mít nic společného. Obávám se o bezpečnost své rodiny.

Bohumil VOSTAL, redaktor

O Libérii ani o krvavých diamantech prý do osudné večeře neslyšela. Ani o zvěrstvech ze Sierry Leone, o nichž se dočetla až na internetu. Teď si ale může být jistá, že jako globální hvězda problém krvavých diamantů zviditelnila víc, než kdokoliv před ní. Bohumil Vostal, Česká televize.

Jakub ŽELEZNÝ, moderátor

No a analýzu přidá afrikanistka Kateřina Werkman z **Fakulty sociálních věd** Karlovy univerzity. Do Ústí nad Labem přeji dobrý večer.

Kateřina WERKMAN, afrikanistka, **Fakulta sociálních věd** UK

Dobrý večer.

Jakub ŽELEZNÝ, moderátor

Mělo podle vás dnešní svědectví slečny Campbellové v průběhu toho procesu nebo tedy pro ten proces nějaký význam?

Kateřina WERKMAN, afrikanistka, **Fakulta sociálních věd** UK

Podle mého názoru nijak zásadní význam nemělo. Myslím si, že obžaloba, která strávila velké úsilí na to, aby vlastně Naomi Campbell před ten soud dostala, očekávala od ní mnohem víc.

Jakub ŽELEZNÝ, moderátor

Můžeme připomenout, co je vlastně panu Taylorovi konkrétně dáváno za vinu? Jak on měl vlastně rozdmýčovat tu válku v sousední zemi?

Kateřina WERKMAN, afrikanistka, **Fakulta sociálních věd** UK

Tak Charles Taylor vlastně je obviněn celkem, tuším, z jedenácti zločinů proti lidskosti, válečných zločinů a dalšího porušení mezinárodního humanitárního práva. A to ale tak, že vlastně se nesoudí jeho přímé zapojení nebo přímé spáchání těchto zločinů, ale spíše tedy podpora a rozkazy, které měl údajně dávat rebelům v Sierra Leone Revoluční sjednocené frontě.

Jakub ŽELEZNÝ, moderátor

Pokud ty kamínky, o kterých taky dneska byla řeč v Haagu, skutečně byly diamanty, protože slečna Campbellová říkala, že nevěděla, jestli to jsou, nebo nejsou diamanty, dá se z toho dovozovat, že už to je důkaz proti panu Taylorovi, tedy myslím důkaz, který potvrzuje, že opravdu těmi drahými kameny disponoval a že tedy opravdu jako protihodnotu dodával do Sierra Leone zbraně?

Kateřina WERKMAN, afrikanistka, **Fakulta sociálních věd** UK

Podle mého názoru se to jako důkaz považovat nedá i pokud tedy se skutečně jednalo o diamanty, a to z toho důvodu, že ona vlastně nepotvrdila, že by v době, kdy ten balíček s těmi diamanty přijímala, že by věděla, že pocházely od prezidenta Taylora. V jedné z předchozích výpovědí, které byly důvodem i pro předvolání Naomi Campbell zmínila jednak její bývalá asistentka a potom, tuším, i Mia Farrow, že Naomi Campbell řekla, že ti muži, kteří jí ty diamanty přinesli, řekli: "To máte od prezidenta Taylora." A to Naomi Campbell popřela. Ona řekla, že jí ten balíček předali a až na snídani potom, když se o celé té transakci bavila nebo když o ní vyprávěla svým kolegům, tak tam kdosi u toho stolu zmínil: "Á, tak to zřejmě bude od prezident Taylora." A ona řekla: "Já jsem to prostě přijala jako, že na tom asi něco bude." Ale skutečně, že by řekla, že ve chvíli, kdy je přijímala, že by jí bylo oznámeno, že jsou od prezidenta Taylora, to neřekla. Takže, žádný tedy zase tvrdý důkaz její svědectví nepřineslo.

Jakub ŽELEZNÝ, moderátor

Z toho, co říkáte, tedy vyplývá, že svědectví slečny Campbellové asi zásadně do průběhu toho procesu nepromluví. Poslední otázka tedy. Jaký vývoj v procesu proti panu Taylorovi vy očekáváte?

Kateřina WERKMAN, afrikanistka, **Fakulta sociálních věd** UK

To je relativně složitá věc, protože na jednu stranu z toho, co tedy, jak jsem proces sledovala, z toho, co předložila obžaloba a jakým způsobem probíhá obhajoba, já mám pocit, že obhajoba prezidenta Taylora je jaksí mnohem silnější. Ale na druhou stranu tam samozřejmě bude tlak i mezinárodní na to, aby byl prezident Taylor odsouzen. Takže, já si úplně nedovedu představit, že by ho nakonec neodsoudili, ale nemyslím si, že skutečně ta obžaloba vykonala tedy dostatečnou nebo dobrou práci na to, aby to jeho odsouzení bylo nezpochybnitelné.

Jakub ŽELEZNÝ, moderátor

Do Ústí nad Labem i vám děkuji. Na shledanou.

Kateřina WERKMAN, afrikanistka, **Fakulta sociálních věd** UK

Taky díky. Na shledanou.

Nečas představil své ekonomické poradce

5.8.2010 euro.cz str. 00 Politika, Personálie_

Rudolf Marek_

Ministerský předseda Petr Nečas představil svůj poradní ekonomický orgán NERV. Za Topolánka desetičlenná rada se nyní rozrostla na 15 lidí, kteří mají působit v šesti sekcích. NERV se bude na rozdíl od předchozího volebního období scházet pravidelně jednou za měsíc.

Ministerský předseda Petr Nečas představil svůj poradní ekonomický orgán NERV. Za Topolánka desetičlenná rada se nyní rozrostla na 15 lidí, kteří mají působit v šesti sekcích. NERV se bude na rozdíl od předchozího volebního období scházet pravidelně jednou za měsíc.

Týmy si rozdělí veřejné finance, důchodovou reformu, boj proti korupci, ekonomickou politiku EU, udržení konkurenceschopnosti státu a podporu podnikání. Rozdělení členů NERV do jednotlivých týmů Nečas oznámí do dvou týdnů. Týmy NERV budou mít zajištěné zázemí a jejich činnosti se zúčastní i ekonomičtí ministři vlády. Nečas také plánuje pravidelné porady ekonomických ministrů.

Z původní rady vypadli prezident Sdružení automobilového průmyslu a generální ředitel Volkswagenu Group v Rusku Martin Jahn a prezident České bankovní asociace a generální ředitel UniCredit Bank Czech Republic Jiří Kunert.

Z původních členů zůstali poradce investiční banky Goldman Sachs Vladimír Dlouhý, ředitel Institutu ekonomických studií **FSV UK** a šéf poradenské společnosti EEIP Michal Mejstřík, prezident Asociace penzijních fondů Jiří Rusnok, hlavní makroekonom ČSOB Tomáš Sedláček, děkan Národohospodářské fakulty VŠE Jiří Schwarz, vedoucí kanceláře prezidenta Jiří Weigl a ekonomové Miroslav Zámečník a Pavel Kohout.

Nově v NERV zasednou Vladimír Bezděk, který vedl expertní skupinu na přípravu důchodové reformy, bývalý ministr financí Eduard Janota, náměstek generálního ředitele České spořitelny Pavel Kysilka, vedoucí vědecký pracovník Národohospodářského ústavu AV Lubomír Lízal, ekonom Daniel Münich, hlavní analytik společnosti Cyrrus Jan Procházka a ekonomický expert na Evropskou unii Petr Zahradník.

Místopředseda ČSSD Bohuslav Sobotka k obnovení činnosti poradního a konzultačního orgánu vlády poznamenal, že nemůže nahradit konzistentní, zřetelnou a všemi koaličními stranami podporovanou hospodářskou politiku vlády. „Domníváme se také, že by vláda neměla omezovat konzultace o svých krocích v rozpočtové a daňové oblasti pouze na NERV a měla by vést odbornou i politickou diskusi se širším záběrem odborníků, včetně sociálních partnerů, zastoupených v tripartitě,“ uvedl.

URL| <http://www.euro.cz/detail.jsp?id=1056>

V rámci NERV vzniknou expertní týmy, rada bude jednat pravidelně

5.8.2010 finance.cz str. 00 Zpravodajství ČTK_
Financninoviny.cz

Praha 5. srpna (ČTK) - V rámci Národní ekonomické rady vlády (NERV) vznikne šest projektových týmů zaměřených na zlepšení jednotlivých oblastí ekonomiky. NERV se bude navíc na rozdíl od předchozího volebního období scházet pravidelně, a to jednou měsíčně. Na tiskové konferenci to dnes uvedl premiér Petr Nečas. Činnost NERV byla obnovena střednědobým rozhodnutím vlády.

Jednotlivé projektové týmy se budou soustředit na veřejné finance a jejich stabilizaci, důchodovou reformu, boj proti korupci a transparentnost veřejných zakázek, ekonomickou politiku EU a regulační legislativu, udržení konkurenceschopnosti země a podporu podnikání. Rozdělení členů NERV do jednotlivých týmů bude podle Nečase oznámeno do dvou týdnů.

"Chceme zastavit zadlužení země, modernizovat a oživit ekonomiku. Potřebujeme k tomu pomoc a hlas předních odborníků. Chceme se u hlavních změn vyhnout chybám a současně se nechceme tvářit, že jsme snědli všechnu moudrost. NERV je expertní a nezávislý orgán a chceme jej využít i ke zpětné vazbě a

oponentuře vůči návrhů ministerstev a vlády," uvedl Nečas. Jednotlivé týmy NERV budou mít podle premiéra i zajištěno zázemí a jejich činnosti se budou účastnit i ekonomičtí ministři vlády. "Jakou druhou stranu stolu k NERV vidím poradu ekonomických ministrů, která se bude scházet také pravidelně scházet" dodal Nečas.

NERV byla ustavena dne 8. ledna 2009 jako odborný poradní a konzultační orgán tehdejší Topolánkovy vlády. Trvalým úkolem rady bylo hledání a návrhy receptů, směřujících k udržení a akceleraci ekonomického růstu České republiky. Rada vznikla jako desetičlenná a její činnost řídil a koordinoval premiér. NERV svou dosavadní činnost ukončila 14. září 2009 předložením závěrečné zprávy.

Mezi původní členy tehdejší rady patřil poradce americké investiční banky Goldman Sachs Vladimír Dlouhý, prezident Sdružení automobilového průmyslu a generální ředitel společnosti Volkswagen Group v Rusku Martin Jahn, prezident České bankovní asociace a generální ředitel UniCredit Bank Czech Republic Jiří Kunert, ředitel Institutu ekonomických studií **Fakulty sociálních věd** UK a šéf poradenské společnosti EEIP Michal Mejstřík, prezident Asociace penzijních fondů Jiří Rusnok, hlavní makroekonomický stratég ČSOB Tomáš Sedláček, děkan Národohospodářské fakulty VŠE a předseda akademické rady Liberálního institutu Jiří Schwarz, vedoucí Kanceláře prezidenta republiky Jiří Weigl, ekonomický konzultant Miroslav Zámečník a ekonom a ekonomický publicista Pavel Kohout.

Obnovená Národní ekonomická rada má 15 členů a jejími členy jsou opět Dlouhý, Kohout, Mejstřík, Rusnok, Sedláček, Schwarz, Weigl a Zámečník. Nově v ní zasednou například Vladimír Bezděk, který letos od ledna do června vedl poradní expertní skupinu zaměřenou na přípravu důchodové reformy. Členem NERVu se také stane Eduard Janota, který v předchozí Fischerově úřednické vládě zastával post ministra financí. Nově v ní zasedne i člen představenstva a náměstek generálního ředitele České spořitelny Pavel Kysilka a vedoucí vědecký pracovník Národohospodářského ústavu Akademie věd Lubomír Lízal. Dalšími členy rady se stanou i akademický ekonom Daniel Münich, opět také hlavní analytik společnosti Cyrrus Jan Procházka a ekonomický expert, analytik a konzultant specializující se na problematiku Evropské unie Petr Zahradník.

URL| <http://www.finance.cz/zpravy/finance/275098/>

—

Obnovený NERV bude zdarma radit a kritizovat ekonomickou politiku vlády

5.8.2010 iHNed.cz str. 00 [Ekonomika.iHNed.cz](http://www.iHNed.cz)
vfk, ČTK_

Praha 5. 8. 2010 (iHNed.cz)

Expertů se budou scházet pravidelně jednou měsíčně. Vznikne šest projektových týmů.

V rámci Národní ekonomické rady vlády (NERV) vznikne šest projektových týmů zaměřených na zlepšení jednotlivých oblastí ekonomiky. NERV se bude navíc na rozdíl od předchozího volebního období scházet pravidelně, a to jednou měsíčně. Na tiskové konferenci to ve čtvrtek uvedl premiér Petr Nečas. Činnost NERV byla obnovena střednědobým rozhodnutím vlády. Jednotlivé projektové týmy se budou soustředit na veřejné finance a jejich stabilizaci, důchodovou reformu, boj proti korupci a transparentnost veřejných zakázek, ekonomickou politiku EU a regulační legislativu, udržení konkurenceschopnosti země a podporu podnikání. Rozdělení členů NERV do jednotlivých týmů bude podle Nečase oznámeno do dvou týdnů. Nečas: Nesnědli jsme všechnu moudrost

"Chceme zastavit zadlužení země, modernizovat a oživit ekonomiku. Potřebujeme k tomu pomoc a hlas předních odborníků. Chceme se u hlavních změn vyhnout chybám a současně se nechceme tvářit, že jsme snědli všechnu moudrost. NERV je expertní a nezávislý orgán a chceme jej využít i ke zpětné vazbě a oponentuře vůči návrhů ministerstev a vlády," uvedl Nečas. Jednotlivé týmy NERV budou mít podle premiéra i zajištěno zázemí a jejich činnosti se budou účastnit i ekonomičtí ministři vlády. "Jakou druhou stranu stolu k NERV vidím poradu ekonomických ministrů, která se bude scházet také pravidelně scházet" dodal Nečas.

Tomáš Sedláček: Po roce se vrací nový NERV - čtěte ZDE

NERV byla ustavena dne 8. ledna 2009 jako odborný poradní a konzultační orgán tehdejší Topolánkovy vlády. Trvalým úkolem rady bylo hledání a návrhy receptů, směřujících k udržení a akceleraci ekonomického růstu České republiky. Rada vznikla jako desetičlenná a její činnost řídil a koordinoval premiér. NERV svou dosavadní činnost ukončila 14. září 2009 předložením závěrečné zprávy.

Mezi původní členy tehdejší rady patřil poradce americké investiční banky Goldman Sachs Vladimír Dlouhý, prezident Sdružení automobilového průmyslu a generální ředitel společnosti Volkswagen Group v Rusku Martin Jahn, prezident České bankovní asociace a generální ředitel UniCredit Bank Czech Republic Jiří Kunert, ředitel Institutu ekonomických studií **Fakulty sociálních věd** UK a šéf poradenské společnosti EEIP Michal Mejstřík, prezident Asociace penzijních fondů Jiří Rusnok, hlavní makroekonomický stratég ČSOB Tomáš Sedláček, děkan Národohospodářské fakulty VŠE a předseda akademické rady Liberálního institutu Jiří Schwarz, vedoucí Kanceláře prezidenta republiky Jiří Weigl, ekonomický konzultant Miroslav Zámečník a ekonom a ekonomický publicista Pavel Kohout.

Obnovená Národní ekonomická rada má 15 členů a jejími členy jsou opět Dlouhý, Kohout, Mejstřík, Rusnok, Sedláček, Schwarz, Weigl a Zámečník. Nově v ní zasednou například Vladimír Bezděk, který letos od ledna do června vedl poradní expertní skupinu zaměřenou na přípravu důchodové reformy. Členem NERVu se také stane Eduard Janota, který v předchozí Fischerově úřednické vládě zastával post ministra financí. Nově v ní zasedne i člen představenstva a náměstek generálního ředitele České spořitelny Pavel Kysilka a vedoucí vědecký pracovník Národohospodářského ústavu Akademie věd Lubomír Lízal. Dalšími členy rady se stanou i akademický ekonom Daniel Münich, opět také hlavní analytik společnosti Cyrrus Jan Procházka a ekonomický expert, analytik a konzultant specializující se na problematiku Evropské unie Petr Zahradník.

URL| <http://Ekonomika.iHNed.cz/c1-45461060-obnoveny-nerv-bude-zdarma-radit-a-kritizovat-ekonomickou-politiku-vlady>

Nečasova vláda si schválila vlastní NERV

5.8.2010 Lidové noviny str. 16 Domov_
čtk_

PRAHA Vláda včera schválila obnovení Národní ekonomické rady vlády (NERV). Informoval o tom premiér Petr Nečas. Vláda radu podle něj představí dnes, kdy se rovněž uskuteční první zasedání rady.

„Vláda si uvědomuje, že nemá patent na rozum a že potřebuje silnou kvalifikovanou a kompetentní zpětnou vazbu. A tato skupina nestraničských expertů je schopna tuto vazbu poskytnout. Chceme být vládou, která naslouchá respektovaným ekonomickým odborníkům,“ uvedl premiér.

NERV byla ustavena dne 8. ledna 2009 jako odborný poradní a konzultační orgán tehdejší Topolánkovy vlády. Trvalým úkolem rady bylo hledání a návrhy receptů směřujících k udržení a akceleraci ekonomického růstu České republiky. Rada vznikla jako desetičlenná a její činnost řídil a koordinoval premiér. NERV svou dosavadní činnost ukončila 14. září 2009 předložením závěrečné zprávy.

Mezi původní členy tehdejší rady patřil poradce americké investiční banky Goldman Sachs a bývalý ministr Vladimír Dlouhý, prezident Sdružení automobilového průmyslu a generální ředitel společnosti Volkswagen Group v Rusku Martin Jahn (také bývalý ministr), prezident České bankovní asociace a generální ředitel UniCredit Bank Czech Republic Jiří Kunert, ředitel Institutu ekonomických studií **Fakulty sociálních věd** UK a šéf poradenské společnosti EEIP Michal Mejstřík, prezident Asociace penzijních fondů Jiří Rusnok (další bývalý člen vlády), hlavní makroekonomický stratég ČSOB Tomáš Sedláček, děkan Národohospodářské fakulty VŠE a předseda akademické rady Liberálního institutu Jiří Schwarz, vedoucí Kanceláře prezidenta republiky Jiří Weigl, ekonomický konzultant Miroslav Zámečník a ekonom a ekonomický publicista Pavel Kohout.

Členy budou nově Bezděk a Janota. Obnovená Národní ekonomická rada bude mít 15 členů a jejími členy budou opět Dlouhý, Kohout, Mejstřík, Rusnok, Sedláček, Schwarz, Weigl a Zámečník, nikoli však již Jahn a Kunert. Nově v ní zasednou například Vladimír Bezděk, který letos od ledna do června vedl poradní expertní skupinu zaměřenou na přípravu důchodové reformy. Členem NERVu se také stane Eduard Janota, který v předchozí Fischerově úřednické vládě zastával post ministra financí. Nově v ní zasedne i člen představenstva a

náměstek generálního ředitele České spořitelny Pavel Kysilka a vedoucí vědecký pracovník Národohospodářského ústavu Akademie věd Lubomír Lízal. Dalšími členy rady se stanou i akademický ekonom Daniel Münich, opět také hlavní analytik společnosti Cyrrus Jan Procházka a ekonomický expert, analytik a konzultant specializující se na problematiku Evropské unie Petr Zahradník.

NERV se vrací na scénu. Vzniknou expertní týmy, jednání budou pravidelná

**5.8.2010 lidovky.cz str. 00 Lidovky / Státní pokladna_
Lidovky.cz, ČTK_**

V rámci Národní ekonomické rady vlády (NERV) vznikne šest projektových týmů zaměřených na zlepšení jednotlivých oblastí ekonomiky. NERV se bude navíc na rozdíl od předchozího volebního období scházet pravidelně, a to jednou měsíčně.

Na tiskové konferenci to dnes uvedl premiér Petr Nečas. Činnost NERV byla obnovena středním rozhodnutím vlády.

Jednotlivé projektové týmy se budou soustředit na veřejné finance a jejich stabilizaci, důchodovou reformu, boj proti korupci a transparentnost veřejných zakázek, ekonomickou politiku EU a regulační legislativu, udržení konkurenceschopnosti země a podporu podnikání. Rozdělení členů NERV do jednotlivých týmů bude podle Nečase oznámeno do dvou týdnů.

"Chceme zastavit zadlužení země, modernizovat a oživit ekonomiku. Potřebujeme k tomu pomoc a hlas předních odborníků. Chceme se u hlavních změn vyhnout chybám a současně se nechceme tvářit, že jsme snědli všechnu moudrost. NERV je expertní a nezávislý orgán a chceme jej využít i ke zpětné vazbě a oponentuře vůči návrhům ministerstev a vlády," uvedl Nečas. Jednotlivé týmy NERV budou mít podle premiéra i zajištěno zázemí a jejich činnosti se budou účastnit i ekonomičtí ministři vlády. "Jakou druhou stranu stolu k NERV vidím poradu ekonomických ministrů, která se bude scházet také pravidelně scházet" dodal Nečas. Kdo je v radě? Mezi původní členy tehdejší rady patřil poradce americké investiční banky Goldman Sachs Vladimír Dlouhý, prezident Sdružení automobilového průmyslu a generální ředitel společnosti Volkswagen Group v Rusku Martin Jahn, prezident České bankovní asociace a generální ředitel UniCredit Bank Czech Republic Jiří Kunert, ředitel Institutu ekonomických studií **Fakulty sociálních věd** UK a šéf poradenské společnosti EEIP Michal Mejstřík, prezident Asociace penzijních fondů Jiří Rusnok, hlavní makroekonomický strateg ČSOB Tomáš Sedláček, děkan Národohospodářské fakulty VŠE a předseda akademické rady Liberálního institutu Jiří Schwarz, vedoucí Kanceláře prezidenta republiky Jiří Weigl, ekonomický konzultant Miroslav Zámečník a ekonom a ekonomický publicista Pavel Kohout.

Obnovená Národní ekonomická rada má 15 členů a jejími členy jsou opět Dlouhý, Kohout, Mejstřík, Rusnok, Sedláček, Schwarz, Weigl a Zámečník. Nově v ní zasednou například Vladimír Bezděk, který letos od ledna do června vedl poradní expertní skupinu zaměřenou na přípravu důchodové reformy.

Členem NERVu se také stane Eduard Janota, který v předchozí Fischerově úřednické vládě zastával post ministra financí. Nově v ní zasedne i člen představenstva a náměstek generálního ředitele České spořitelny Pavel Kysilka a vedoucí vědecký pracovník Národohospodářského ústavu Akademie věd Lubomír Lízal. Dalšími členy rady se stanou i akademický ekonom Daniel Münich, opět také hlavní analytik společnosti Cyrrus Jan Procházka a ekonomický expert, analytik a konzultant specializující se na problematiku Evropské unie Petr Zahradník.

URL| http://byznys.lidovky.cz/nerv-se-vraci-na-scenu-vzniknou-expertni-tymy-jednani-budou-pravidelna-13x-/statni-pokladna.asp?c=A100805_120930_statni-pokladna_nev

Nečasovi bude radit i Janota. Zadarmo

5.8.2010 parlamentnilisty.cz str. 00 Zprávy_
olb_

Národní ekonomická rada vlády (NERV) se bude scházet jednou za měsíc. Práci rady ale doplní projektové týmy, kde bude širší zázemí expertů, ekonom a také člen NERVu. Mají zlepšit jednotlivé oblasti ekonomiky.

Projektová týmy se budou zabývat šesti okruhy, které vláda vytýčila jako priority. Mezi ně patří práce na rozpočtu a jejich stabilizaci, důchodová reforma, zmenšování korupčního systému, čili boj proti korupci a transparentnost veřejných zakázek, legislativní a ekonomická politika v rámci EU, oblast systému výzkumu, vývoje a inovací kvůli udržení konkurenceschopnosti země a podpora podnikání. Uvedl to ve čtvrtek premiér Petr Nečas, když představoval členy NERVu.

„Do týdne, do dvou budeme vědět, jak tyto projektové týmy budou pracovat a jak se často budou scházet. Bude to otázka dalšího jednání,“ upozornil Nečas.

Nečas: Budou pracovat zadarmo

Dnešní jednání NERVu mělo podle něj jen organizační charakter, kdy si prý s ekonomy probral fungování orgánu. „Chtěl bych všem odborníkům poděkovat, je to služba vlasti, takže je bezplatná. Chci ušetřit řadu trapných dotazů od vás, takže proto to uvádím,“ zmínil pak Nečas vůči novinářům na brífingu.

"Chceme zastavit zadlužení země, modernizovat a oživit ekonomiku. Potřebujeme k tomu pomoc a hlas předních odborníků. Chceme se u hlavních změn vyhnout chybám a současně se nechceme tvářit, že jsme snědli všechnu moudrost. NERV je expertní a nezávislý orgán a chceme jej využít i ke zpětné vazbě a oponentuře vůči návrhům ministerstev a vlády,“ uvedl dále Nečas.

Jednotlivé týmy NERV budou mít podle premiéra i zajištěno zázemí a jejich činnosti se budou účastnit i ekonomičtí ministři vlády. "Jakou druhou stranu stolu k NERV vidím poradu ekonomických ministrů, která se bude scházet také pravidelně scházet" dodal Nečas.

Rada působila od loňského ledna

NERV byla ustavena dne 8. ledna 2009 jako odborný poradní a konzultační orgán tehdejší Topolánkovy vlády. Trvalým úkolem rady bylo hledání a návrhy receptů, směřujících k udržení a akceleraci ekonomického růstu České republiky. Rada vznikla jako desetičlenná a její činnost řídil a koordinoval premiér. NERV svou dosavadní činnost ukončila 14. září 2009 předložením závěrečné zprávy.

Činnost NERV byla obnovena středním rozhodnutím vlády.

Obnovená Národní ekonomická rada má 15 členů a jejími členy jsou:

Poradce americké investiční banky Goldman Sachs Vladimír Dlouhý, ekonomický publicista Pavel Kohout, ředitel Institutu ekonomických studií **Fakulty sociálních věd** UK a šéf poradenské společnosti EEIP Michal Mejstřík, prezident Asociace penzijních fondů Jiří Rusnok, hlavní makroekonomický stratég ČSOB Tomáš Sedláček, děkan Národohospodářské fakulty VŠE a předseda akademické rady Liberálního institutu Jiří Schwarz, vedoucí Kanceláře prezidenta republiky Jiří Weigl a ekonomický konzultant Miroslav Zámečník - tito již pracovali pro Topolánkovu vládu.

Nově pak v NERVu zasednou:

Vladimír Bezděk, který letos od ledna do června vedl poradní expertní skupinu zaměřenou na přípravu důchodové reformy. Členem NERVu se také stane Eduard Janota, který v předchozí Fischerově úřednické vládě zastával post ministra financí, člen představenstva a náměstek generálního ředitele České spořitelny Pavel Kysilka a vedoucí vědecký pracovník Národohospodářského ústavu Akademie věd Lubomír Lízal, akademický ekonom Daniel Můnich, hlavní analytik společnosti Cyrrus Jan Procházka a ekonomický expert, analytik a konzultant specializující se na problematiku Evropské unie Petr Zahradník.

Čtete také:

Ekonom Sedláček si pochvaluje obnovení NERVu
Vláda obnovila NERV. Složení představí ve čtvrtek
Nečas buduje pestřejší NERV. Chce si nechat radit od odborníků

URL| <http://www.parlamentnilisty.cz/article.aspx?rubrika=1387&clanek=171788>

Sociálním podnikáním proti nezaměstnanosti

5.8.2010 Revue Sondy str. 17 Firemní kultura_
Antonín RAŠEK_

Znovu převládla neoliberální politika, která podle některých prognostiků povede k další sociální diferenciaci s následnými vážnými společenskými důsledky a za několik let po zdokonalených podvodných aktivitách bankovního sektoru dojde k daleko hlubší krizi, než je ta dosavadní.

Již nyní některé banky znovu poskytují hypotéky a půjčky lidem, kteří nebudou schopni své závazky plnit. Alternativou pro nalézání nových příležitostí s předpokládaným pozitivním účinkem je sociální ekonomika. Paradoxně se zrodila v USA v době, kdy země vstupovala do druhé světové války, aby pomohla Evropě od hitlerizmu. V 80. letech minulého století se i u nás stala známá zvláště jedna zkušenost z praxe amerických dělníků, kteří vykupovali bankrotující firmy, v nichž pracovali, protože jim hrozilo propuštění. Aby si zajistili alespoň základní životní úroveň, pracovali často dobrovolně za svízelných podmínek, s vysokou intenzitou práce, dlouhou pracovní dobou, o svátcích a bez dovolené. Byl to výraz pudu sebezáchovy, jakkoli by to nemělo znamenat rezignaci na vzájemné vztahy mezi lidmi a na zlepšování pracovních podmínek.

Zaměstnanost, soudržnost a místní rozvoj

V Evropě se sociální ekonomika začala rozvíjet po druhé světové válce a Evropská unie v její podpoře pokračuje. Cílem, nyní o to aktuálnější, je vytvářet nová pracovní místa a rozšiřovat zaměstnanost, využít sociální a inovativní kapitál, řešit sociální vyloučenost a stmelovat místní komunitu. Sociální podniky jsou subjektem solidární ekonomiky. Mají nejen pomoci lidem překonat krizová období, ale i po jejich odeznění mají přispívat k ekonomickému, sociálnímu a všeobecně kulturnímu rozvoji míst, krajů a zemí. Sociální podnikání je ekonomickou aktivitou, která se chce prosadit na trhu především jako konkurent či partner soukromého nebo státního podnikání. Cílem je též jeho nezávislost a udržitelnost. V březnu 2008 byla na zasedání Národní tematické sítě C - Posilování sociální ekonomiky (zejména komunitních služeb) přijata pracovní verze principů a standardů sociálního podniku. Trust pro ekonomiku a společnost, organizace pracující na hospodářských a společenských modelech, spolu s katedrou environmentálních studií Fakulty sociálních studií Masarykovy univerzity v Brně uspořádal seminář na téma „Co je sociální ekonomika?“. Byla tu přijata definice: „Sociální podnikání řeší prostřednictvím samostatné podnikatelské aktivity a účasti na trhu otázky zaměstnanosti, sociální soudržnosti a místního rozvoje. Svou činností podporuje solidární chování, sociální začleňování a růst sociálního kapitálu zejména na místní úrovni s maximálním respektováním trvale udržitelného rozvoje. Sociálním podnikem je ‚subjekt sociálního podnikání‘, tj. právnická osoba nebo její část nebo fyzická osoba, které splňují principy sociálního podniku.“ Principy, jimiž by se měly řídit sociální podniky, jsou např. obecně

prospěšný cíl, který je formulován ve stanovách nebo statutu, dále demokratické rozhodování a sociální kapitál, specifické financování a použití zisku, místní rozměr.

Diskuse z popudu fakulty

Pod názvem Podpora sociální ekonomice jako strategická inovace se před časem v Centru pro sociální a ekonomické strategie **Fakulty sociálních věd** UK konal seminář a autoři k němu zpracovali text, který chtějí předložit k veřejné diskusi. Tu bude organizovat i Centrum pro sociální a ekonomické strategie **Fakulty sociálních věd** UK. Ve studii se uvádí, že v ČR „lze uvažovat o sociálních podnicích jako o části občanského sektoru, k němuž patří: občanská sdružení, nadace a nadační fondy, církevní právnické osoby zřizované církvemi a náboženskými společnostmi (evidované právnické osoby), obecně prospěšné společnosti“. Z nich pak jsou důležité ty, které plní sociální cíl: občanské sdružení, účelové zařízení církve, obecně prospěšná společnost, nadace a nadační fond, který zaměstnává znevýhodněné osoby, vykonává jako doplňkovou také ekonomickou činnost nebo nezaměstnává znevýhodněné osoby a nevykonává ekonomickou činnost, ale jeho produkty či služby jsou určeny lidem (sociální účel, „služba lidem“). Mimo občanský sektor v ČR stojí družstva, která ve světě představují významnou část sociální ekonomiky. U nás jsou družstva zakládána podle obchodního zákoníku a je na ně pohlíženo jako na podnikatelský subjekt. Do sociální ekonomiky můžeme zahrnout zejména výrobní družstva zaměstnávající znevýhodněné osoby. V některých zemích uzákoněné tzv. sociální družstvo u nás není právně definováno. Jelikož sociální podnik stojí mimo veřejný sektor, je možná právní forma obchodní společnosti (např. s.r.o.), která má v zakládací listině nebo ve stanovách, případně v projektovém záměru uveden jiný účel své činnosti, než je dosahování zisku (sociální účel).

Příspěť mohou evropské fondy

Diskuse na semináři upozornila na mnoho problémů, které je třeba řešit, zejména na nutnost přijmout příslušné zákony. Lehkým úkolem nebude ani překonat averzi k družstevnictví, které u nás má sice více než stoletou tradici, ale narušenou v minulém režimu, zejména násilnou kolektivizací zemědělství. Stejně tak překotná byla likvidace družstev v polistopadovém období. Na druhé straně je potěšující, že se na některých vysokých školách podařilo prosadit sociální podnikání jako předmět výuky. A dobrou zprávou je také to, že pro sociální podnikání je možné využívat peněz z evropských fondů.

Foto autor | Foto: archiv OS TOK

—

SEZNAM: Nový NERV má 15 členů, mezi nimi je i Janota

5.8.2010 tn.cz str. 00 TN.CZ/Zprávy/Domáci_
tn.cz / Mediafax / ČTK_

Vláda představí novou Národní ekonomickou radu vlády, která bude pomáhat s reformami státních financí.

Koaliční kabinet stran ODS, TOP 09 a Věcí veřejných odsouhlasil novou Národní ekonomickou radu vlády, která bude pomáhat při přípravě klíčových reforem. Na středeční tiskové konferenci po jednání kabinetu znovuoživení ekonomické rady oznámil premiér Petr Nečas (ODS).

DÁLE ČTĚTE:

Vláda schválila programové prohlášení

"Vláda se rozhodně nehodlá tvářit, že má patent na rozum. V klíčových ekonomických oblastech vláda potřebuje kompetentní a velmi silnou zpětnou vazbu," uvedl Nečas.

První zasedání nepolitických ekonomických expertů se uskuteční ve čtvrtek a při té příležitosti premiér Nečas představí i členy tohoto týmu.

"Smyslem této rady je, abychom měli co nejsilnější ekonomické zázemí pro reformy, které nás čekají. Chceme být vládou, která naslouchá respektovaným odborníkům," dodal premiér.

V novém NERVu zasednou vedle osvědčených členů i nové tváře. Vládě radit i někdejší ministr financí Eduard Janota či Vladimír Bezděk, který vedl Poradní expertní skupinu pro důchodovou reformu.

K nim přibude dalších 13 jmen. Celkem tedy bude mít NERV patnáct členů: Vladimíra Dlouhého, Pavla Kohouta, Pavla Kysilku, Lubomíra Lízala, Michala Mejstříka, Daniela Můlníka, Jana Procházku, Jiřího Rusnoka, Tomáše Sedláčka, Jiřího Schwarze, Jiřího Weigla, Petra Zahradníka a Miroslava Zámečníka.

Vizitky členů Národní ekonomické rady vlády

(členové minulého NERV označení hvězdičkou; řazeno abecedně):

Vladimír Bezděk (36) - Ekonom, od letošního ledna vedl půl roku expertní skupinu zaměřenou na přípravu důchodové reformy. Koordinátorem přípravy podkladů pro rozhodování o důchodové reformě byl již v období 2004 až 2005. Vystudoval VŠE, devět let strávil na různých pozicích v ČNB. Poslední tři roky zastával funkci generálního ředitele a předsedy představenstva Aegon Pojišťovny a Aegon Penzijního fondu. Žije v Dobřichovicích, kde je od roku 2006 členem obecního zastupitelstva.

Vladimír Dlouhý (57)* - Poradce americké investiční banky Goldman Sachs. Působil jako ekonomický ministr ve federální vládě v letech 1989 až 1992, poté byl pět let ministrem průmyslu a obchodu ČR. Vystudoval VŠE v Praze a Katolickou univerzitu v belgické Lovani. Začínal jako pedagog na VŠE, od roku 1984 pracoval pět let v Prognostickém ústavu ČSAV. Byl členem KSČ (1977-1989) a ODA (1991-1998), ve které byl i místopředsedou.

Eduard Janota (58) - Ve Fischerově vládě zastával funkci ministra financí. Vystudoval Vysokou školu ekonomickou a téměř celý svůj profesní život strávil na ministerstvu financí, kde od roku 1978 působil v odboru státního rozpočtu. V období 1992 až 1999 byl jeho ředitelem. V roce 1999 byl jmenován náměstkem ministra financí, tento post pak vykonával, s výjimkou roku 2006, kdy byl odvolán tehdejšími ministrem Vlastimilem Tlustým, až do svého jmenování ministrem v květnu 2009.

Pavel Kohout (43)* - Ekonom a ekonomický publicista, ředitel pro strategii společnosti Partners, která se zabývá finančním poradenstvím. Pracoval jako ekonomický analytik pro řadu firem (PPF, ING) či jako poradce ministrů financí Bohuslava Sobotky (ČSSD) a Vlastimila Tlustého (ODS). Není členem žádné politické strany.

Pavel Kysilka (51) - Člen představenstva a náměstek generálního ředitele České spořitelny. Je absolventem VŠE, kde od roku 1982 pracoval jako asistent. Po čtyřleté přestávce, které strávil v Ekonomickém ústavu ČSAV, se v roce 1990 vrátil na VŠE jako proděkan národohospodářské fakulty. O dva roky později byl jmenován členem bankovní rady tehdejší Státní banky československé, kde vedl realizaci měnové odluky od Slovenska. O rok později se stal viceguvernérem ČNB, v roce 1998 centrální vedl v době, kdy byl Josef Tošovský premiérem.

Lubomír Lízal (41) - Vědecký pracovník v Národohospodářském ústavu Akademie věd, kde byl v letech 2003 až 2008 ředitelem. Současně je docentem ekonomie na CERGE. Specializuje se na ekonomii transformace, aplikovanou mikroekonomii, strukturu trhu, správu a řízení podniků a životní prostředí. Vystudoval České vysoké učení technické a CERGE v Praze. V minulosti mimo jiné pracoval jako externí konzultant pro Světovou banku a jako hodnotitel pro Evropskou komisi.

Michal Mejstřík (58)* - Ředitel Institutu ekonomických studií **Fakulty sociálních věd** UK, šéf poradenské společnosti EEIP, od listopadu 2009 předseda dozorčí rady ČSA. Vystudoval VŠE, pracoval v Ekonomickém ústavu ČSAV. Po roce 1990 studoval na Londýnské ekonomické škole. Začátkem 90. let se také podílel na založení Centra pro ekonomický výzkum a postgraduální vzdělání (CERGE) UK a AV ČR, kde pracoval jako vědecký tajemník a poté výkonný ředitel. V letech 2002 až 2007 zasedal v dozorčích radách několika krajských distributorů plynu.

Daniel Můlník (44) - Akademický ekonom. Vyučuje například na CERGE, společném pracovišti Akademie věd ČR a Univerzity Karlovy. Vystudoval elektrotechniku na ČVUT, začátkem 90. let absolvoval stáže na amerických univerzitách, v roce 1998 získal doktorát v oboru ekonomie na Univerzitě Karlově. Zabývá se výzkumem především v oblasti ekonomie trhu práce a ekonomie vzdělávání. Působil jako expert či poradce v rámci projektů EU, Mezinárodního měnového fondu, OECD nebo Světové banky. Zasedá také ve správní radě gymnázia a základní školy PORG.

Jan Procházka (31) - Hlavní analytik společnosti Cyrrus, která působí na kapitálových trzích. Vede také dvě zemědělské společnosti. Absolvoval aplikovanou matematiku na Přírodovědecké fakultě Univerzity Palackého v Olomouci a finance na dnešní Mendelově univerzitě v Brně. Dlouhodobě se zabývá sektorem dopravy, energetiky a kapitálovými trhy na kterých působí od roku 2003. Příležitostně přednáší na VŠE v Praze či odborných konferencích.

Jiří Rusnok (49)* - Prezident Asociace penzijních fondů, bývalý ministr financí (duben 2001 až červenec 2002) a průmyslu a obchodu (července 2002 až březen 2003). Vystudoval VŠE, pracoval ve státní plánovací komisi. V 90. letech působil v odborech, od roku 1998 byl tři roky náměstkem ministra práce a sociálních věcí Vladimíra Špidly. Po odchodu z politiky se stal členem dozorčí rady ING Penzijního fondu a od srpna 2006 je předsedou představenstva. Do roku 1989 byl kandidátem na členství v KSČ, od roku 1998 člen ČSSD.

Tomáš Sedláček (33)* - Hlavní makroekonomický stratég ČSOB. Deset let dětství a dospívání prožil ve Finsku a Dánsku. Absolvoval **Fakultu sociálních věd** Univerzity Karlovy, studoval na Yaleově univerzitě v USA. V letech 2001 až 2003 byl ekonomickým poradcem prezidenta Václava Havla, v letech 2004 až 2006 radil i ministru financí Bohuslavu Sobotkovi (ČSSD). V ČSOB pracuje od roku 2006. V roce 2009 se o něm spekulovalo jako o možném ministru financí, loni neobhájil doktorskou práci na FSV, kterou později vydal jako úspěšnou knihu.

Jiří Schwarz (50)* - Bývalý děkan Národohospodářské fakulty VŠE (2003-2010) kde nyní vede katedru ekonomie. Předsedá také akademické radě Liberálního institutu. Vystudoval VŠE, od roku 1984 na škole vyučuje. V roce 1990 spoluzaložil Liberální institut a stal se jeho prezidentem. V 90. letech stál také za zrodem dvou investičních společností, působil i v českém a evropském sdružení investičních fondů a společností. V letech 1984 až 1989 byl členem KSČ, nyní je nestraník.

Jiří Weigl (52)* - Od roku 2003 vedoucí Kanceláře prezidenta republiky. Mezi nejbližší spolupracovníky Václava Klause patří již od začátku 90. let. Vystudoval orientalistiku a arabistiku na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy a VŠE. Začínal v Ekonomickém ústavu ČSAV, od konce 90. let do příchodu na Pražský hrad byl ředitelem Centra pro ekonomiku a politiku (CEP). V 90. letech byl členem dozorčích rad Fondu národního majetku a Investiční a Poštovní banky (IPB). V IPB byl také vrchním ředitelem pro strategii a řízení.

Petr Zahradník (44)* - Ekonomický analytik a konzultant, šéf Kanceláře pro EU České spořitelny (EU Office). V minulé NERV nahradil Jiřího Kunerta. Vystudoval VŠE, začátkem 90. let studoval na Londýnské univerzitě, Columbijské univerzitě v USA a Katolické univerzitě v Lovani v Belgii. Působil u řady nejen finančních institucí v zahraničí, po návratu do ČR byl mj. analytikem ve společnostech Patria Finance a Conseq Finance. V letech 1995-1999 působil jako konzultant prezidentské kanceláře. Vyučuje na VŠE nebo Newyorské univerzitě v Praze.

Miroslav Zámečník (48)* - Ekonomický konzultant, v roce 2009 byl členem a později předsedou dozorčí rady Českých aerolinií. V minulosti působil jako poradce Václava Klause na ministerstvu financí (1990-1991) nebo ředitel Centra pro ekonomickou analýzu Kanceláře prezidenta republiky (1991-1993). V letech 1994 až 1998 byl zástupcem ČR ve Světové bance. Vystudoval VŠE, pracoval v České tiskové kanceláři, studoval na Georgetovské univerzitě v USA. V letech 2000 a 2001 byl náměstkem v Revitalizační agentuře, od roku 2001 je nezávislým konzultantem.

Foto priloha: <http://image.tn.nova.cz/media/images///440x248/Aug2010//656439.jpg>

URL| <http://tn.nova.cz/zpravy/domaci/seznam-novy-nerv-ma-15-clenu-mezii-nimi-je-i-janota.html>

—

MÉDIA: M-journal.cz: Lidé sledují televizní talentové soutěže kvůli úniku z reality

4.8.2010 ceska-media.cz str. 00 Média-Stalo se_
Publikováno na serveru www.m-journal.cz dne 4.8.2010, autor: čtk, (ls)_

Potřeba uniknout z každodenní reality a relaxovat u nenáročného programu jsou podle odborníků, které oslovila ČTK, hlavními důvody zájmu lidí o pěvecké a talentové soutěže. Dvě nové podobně zaměřené soutěže nyní pro své diváky na podzim připravují konkurenční televize Nova a Prima; obě je odvysílají společně se svými slovenskými partnerskými televizemi i u východních sousedů.

"Televize cítí, že je třeba nabízet víc zábavných, oddechových rekreačních obsahů, které (divákům) jednoduchým způsobem zaměstnají pozornost, nabídnou jednoduchou identifikaci se současníky a přinášejí úlevu a únik z každodenní reality," řekl ČTK odborník na média Jan Jiráček z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. Podle jeho zkušenosti tvoří cílovou skupinu zejména lidé žijící mimo velká města. "Sledovanost je daná tím, že to zasahuje publikum, které není ekonomicky nejsilnější a žije v menších lokalitách," konstatoval.

Mediálne.sk: Ľudia sledujú televízne talentové súťaže kvôli úniku z reality (4.8.2010, (mai))

URL| <http://www.ceskamedia.cz/article.html?id=344012>

TISKOVÁ ZPRÁVA: Profíci z Českého rozhlasu budou vyučovat mladé žurnalisty

4.8.2010 ceska-media.cz str. 00 Média-Tiskové zprávy_
Tisková zpráva Centrum Vysočina - Monika Fiedlerová (vom)_

Náročný týden čeká na účastníky pátého ročníku Letní žurnalistické školy v Havlíčkově Brodě. Skupinu rádio povedou rozhlasoví matadoři z pražského Českého rozhlasu a zkušení žurnalisté s bohatou praxí v českých i zahraničních rádiích.

„Studenti se mohou těšit na vysílání do zdi Rádía Beta, sami si natočí ankety, reportáže a naučí se je sestříhat. Vedle toho se seznámí s historií rozhlasové žurnalistiky a s jejím vývojem,“ nastiňuje týden práce studentů rádiové skupiny Jana Kodysová z organizačního týmu Letní žurnalistické školy v Havlíčkově Brodě. Na závěr budou ti nejtalentovanější vyhodnoceni a oceněni.

O jazyku rozhlasu a letitých zkušenostech bude s účastníky hovořit rakouský novinář a šéfredaktor Českého rozhlasu 7 Rádía Praha Gerald Schubert v tandemu s ředitelem stanice Miroslavem Krupičkou. S rozhlasem v praxi studenty seznámí redaktor Českého rozhlasu Region Milan Kopecký a Tomáš Rastislav Höger z Rádía Proglas, kteří patří mezi stálé lektory Letní žurnalistické školy. Hlavními partnery skupiny Radio jsou Český rozhlas 7 – Rádio Praha a Český rozhlas 6. Radko Kubičko z Českého rozhlasu 6 vystoupí v úterý 18. srpna od 19.00 s přednáškou Politický komentář a analýza v rozhlasovém vysílání, rozhlasové stanice mluveného slova.

Gerald Schubert

Narodil se ve Vídni v roce 1968, vystudoval komunikační, mediální a divadelní vědy a pracoval jako herec a dramaturg. Od srpna 2001 se přestěhoval do Prahy, naučil se česky a začínal jako učitel němčiny a překladatel na volné noze. V roce 2002 nastoupil do německé redakce Rádía Praha a od roku 2006 je šéfredaktorem tohoto rádía. Zaměřuje se na českou zahraniční politiku, vztahy s Německem a Rakouskem, a na EU. A nejlepší na práci pro Rádio? Promítat obrazy do fantazie posluchačů.

Miroslav Krupička

V mediální branži působí přes dvacet let, začínal jako redaktor v socialistickém Československém rozhlase koncem 80. let. Prožil v něm i sametovou revoluci a následné transformační období, kdy se z totalitních médií stávala svobodná, a otvíral se pro ně svět. V období 1991 – 1997 pracoval v zahraničním vysílání BBC, od roku 1998 je na pozici ředitele Rádía Praha. O rádiu říká, že je to nejdemokratičtější médium, protože rozhlasové vlny se šíří zdarma a neznají hranic.

Radko Kubičko vystudoval gymnázium v Brně a **Fakultu sociálních věd** Univerzity Karlovy v Praze, dokončil 1995. V roce 1990 spolupracoval se čtrnáctidenním Studentské listy a týdeníkem Reflex, pracoval ve studentském vysílání Gaudeamus v Československém rozhlase. Od dubna 1990 do září 1990 pobýval na stáži v Rádiu Svobodná Evropa - Rádiu Svoboda (RFE/RL) v Mnichově ve Spolkové republice Německo. Poté spolupracoval s touto stanicí jako externí spolupracovník v Praze.

V dubnu 1992 nastoupil jako redaktor a komentátor RFE/RL opět v Mnichově. Po zrušení českého vysílání RFE/RL v červnu 1994 přešel zpět do Prahy jako komentátor Rádia Svobodná Evropa (RSE), nově zřízené organizace, pokračující ve vysílání Svobodné Evropy, od listopadu 1994 na okruhu Český rozhlas 6 - Rádio Svobodná Evropa. V současnosti pracuje pro Český rozhlas 6. Věnuje se převážně událostem na domácí politické scéně.

Šestý ročník LZŠ se v Havlíčkově Brodě koná ve dnech 15.–22. srpna. Letošním hlavním tématem jsou česko-rakouské vztahy v minulosti, současnosti i budoucnosti. Účastníci LZŠ budou rozděleni do pěti skupin: Noviny (Print), Internetové zpravodajství (Web), Rozhlasové zpravodajství (Radio), Televizní zpravodajství (TV), Reklama a marketing (PRaM). Skupina Web se seznámí se základními pravidly, jak psát internetové zpravodajství, vyzkouší si jazyková cvičení a samozřejmě tvorbu zpravodajství v praxi.

URL| <http://www.ceskamedia.cz/article.html?id=343990>

Sliby vlády Petra Nečase v programovém prohlášení

4.8.2010 ČRo 1 - Radiožurnál str. 10 12:00 Ozvěny dne_

Jan BUMBA, moderátor

Vláda Petra Nečase netají velkými ambicemi, chce provést zásadní reformy, které mohou mít dalekosáhlé dopady a ovlivnit život v České republice možná na desítky let. Dnes má kabinet provést poslední úpravy programového prohlášení, se kterým bude žádat o důvěru v Poslanecké sněmovně. Vláda chce například zastavit zadlužování země, provést důchodovou reformu, zefektivnit zdravotnický systém, anebo zprůhlednit zadávání veřejných zakázek. Návrh programového prohlášení prostudovala i analytička Lidových novin Lenka Zlámalová, dobrý den.

Lenka ZLÁMALOVÁ, analytička Lidových novin

Dobrý den.

Jan BUMBA, moderátor

Do jaké míry se dá tento návrh označit za skutečně reformní? Jde opravdu do hloubky?

Lenka ZLÁMALOVÁ, analytička Lidových novin

Tak tenhle návrh má velké reformní ambice. Ono koneckonců to bylo vidět v koaliční smlouvě, která v podstatě byla základem pro ten návrh. Ten návrh programu je pouze o něco, řekněme, stručnější, ale jsou tam ty základní rysy i priority a ten program je skutečně ambiciózní.

Jan BUMBA, moderátor

Co vy osobně považujete za vůbec nejdůležitější věc v návrhu programového prohlášení?

Lenka ZLÁMALOVÁ, analytička Lidových novin

Tak já tam vidím 2 velké ambice, a to je ambice udělat reformu důchodů a reformu zdravotnictví. Což jsou ty věci, na které prostě ta země docela dlouho čeká a bez nich ty dluhy není možné vůbec snížit. Takže to jsou podle mě nejambicióznější návrhy v tom programu.

Jan BUMBA, moderátor

Když prováděla reformy včetně těch důchodových a zdravotnických na Slovensku někdejší Dzuridnova vláda, tak její kritici jí vyčítali, že téměř zbožtila to slovo reformy, že byla na oltář reforem ochotná položit skoro všechno. Nenastane v České republice něco takového podobného?

Lenka ZLÁMALOVÁ, analytička Lidových novin

Tak já myslím, že tehdy ta vláda to dělala tak ambiciózně, že měla do toho chuť a Slovensko nebylo v dobré situaci. My jsme skoro v mnohem horší situaci ještě. Takže položit něco na oltář tady už není volba. My to prostě udělat musíme.

Jan BUMBA, moderátor

Je tento návrh programového prohlášení sociálně únosný. Jaké budou mít ty vládní kroky, chystané vládní kroky sociální dopady?

Lenka ZLÁMALOVÁ, analytička Lidových novin

Já myslím, že je velmi sociálně únosný. Tam jsou sice škrty sociálních dávek, jsou tam i škrty platů, ale všechno to, myslím, nebude mít žádný dramatický dopad. A neočekávala bych žádné stávky a demonstrace.

Jan BUMBA, moderátor

Skutečně myslíte, že nedojde vůbec k žádnému pnutí, protože už jsme slyšeli i třeba některé ministry, kteří říkají, že i ty škrty, které se třeba plánují pro nejbližší období, jsou neúnosné, že je třeba nemohou provést, ani by museli snížit platy.

Lenka ZLÁMALOVÁ, analytička Lidových novin

To je prostě součást, to je součást politiky. Ta vláda se k tomu zavázala a já si myslím, že ti lidé i podle různých průzkumů určitých, že už jsme na tom tak špatně, že se to udělat musí. A že ta atmosféra v té společnosti je vstřícná. Ty lidé, ti lidé jsou na tyhle nepřijemné kroky připraveni.

Jan BUMBA, moderátor

Myslíte, že v některých bodech se dá očekávat nějaký střet mezi koaličními stranami?

Lenka ZLÁMALOVÁ, analytička Lidových novin

Tak já myslím, že tam spíš bude takový ten politický střet, kdy uvidíme, kdo se bude předvádět jako největší reformátor. Takže určitě ambiciózně ministr financí Miroslav Kalousek bude některé návrhy předvádět asi nejdřív na tiskové konferenci než TOP 09 půjde na vládu. Ale to je prostě součást toho předhánění se, kdo má větší odvalu a odhodlání a tím pádem je atraktivnější pro ty středopravé voliče, kteří tohle vnímají jako potřebné a v podstatě to oceňují.

Jan BUMBA, moderátor

Já děkuji za rozhovor. Analytička Lidových novin Lenka Zlámalová. Na druhé lince je politolog Josef Mlejnek z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. Dobrý den přeji i vám.

Josef MLEJNEK, politolog, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Dobrý den.

Jan BUMBA, moderátor

Pane Mlejniku, 40 stran textu programového prohlášení, plus mínus, je to hodně nebo málo?

Josef MLEJNEK, politolog, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

No, tak je to více, než bývalo v minulosti. Ale tady nejde ani tak o to, jak tlusté je to programové prohlášení. Tady pak bude nejdůležitější, zda se věci z toho programového prohlášení skutečně přenesou do zákonů. Ta vláda zatím samozřejmě, ta koalice vyjadřuje silnou vůli po tom, aby vládla a ty reformy provedla. A já bych neočekával žádné problémy při tom schvalování. Samozřejmě ta vláda má velkou většinu, ale za půl roku, za rok už může být řada věcí jinak. Takže pak bude velmi záležet na tom, jaká bude situace příští rok a v těch dalších letech, ekonomická, politická a pak samozřejmě může se stát, že řada věcí, které jsou v tom programovém prohlášení, tak se prostě nebudou realizovat nebo tam budou nějaké významné změny. Ale to se teďka nedá, nedá předem přesně odhadnout.

Jan BUMBA, moderátor

Ještě prosím zpátky k tomu samotnému dokumentu. Je tedy toto programové prohlášení nebo ten návrh detailnější, než bývá zvykem?

Josef MLEJNEK, politolog, [Fakulta sociálních věd](#) Univerzity Karlovy

No, tam je, on totiž není detailní rovnoměrně. Některé věci v něm jsou pojednány velmi detailně a některé věci tam jsou jenom tak obecně naznačeny. Čili on vlastně ten dokument není jako komplexně detailní, něco tam detailního je a něco tam je pouze obecně naznačeno. Samozřejmě zejména v těch jenom obecně nadřazených věcech, tam se dají předpokládat v budoucnu i spory.

Jan BUMBA, moderátor

Překvapilo vás něco v tomto návrhu programového prohlášení nebo se to víceméně drží v těch konturách a intencích, které jsme zatím od koaličních politiků slyšeli?

Josef MLEJNEK, politolog, [Fakulta sociálních věd](#) Univerzity Karlovy

Já myslím, že se to drží v těch intencích. Mě tam nic zásadního nepřekvapilo. Není tam nic, co by bylo přímo v rozporu s tím, co v předchozích týdnech koaliční politici anoncovali, říkali, navrhovali.

Jan BUMBA, moderátor

Pane Mlejnkou, a jak závazným dokumentem bývají programová prohlášení? Co třeba zbylo z těch, se kterými žádaly o důvěru předchozí vlády?

Josef MLEJNEK, politolog, [Fakulta sociálních věd](#) Univerzity Karlovy

Tak samozřejmě není to žádný právní dokument, není to soudně vyhamatelné a to prohlášení se bude plnit pouze tehdy, pokud bude trvat ta politická vůle koaličních stran vládnout a tento program naplňovat. Takže samozřejmě může se stát, že dojde k nějakým politickým konfliktům. A může se stát, že v příštím roce nebo už možná teď na podzim, až se nějakou začnou měnit preference, až ty strany budou bojovat o voliče, budou se snažit o to, aby si udržovaly vysoký, vysoké, vysoké hodnocení v těch volebních preferencích. Tak pak samozřejmě řada věcí z toho může vypadnout nebo se změnit a může se ukázat, že to programové prohlášení zas tak závazné není.

Jan BUMBA, moderátor

A jde vlastně prohlášení k voličům, veřejnosti, anebo spíš dovnitř vlády a koalice?

Josef MLEJNEK, politolog, [Fakulta sociálních věd](#) Univerzity Karlovy

Ta programová prohlášení samozřejmě mají, mají ten aspekt, že to je zaměřeno na veřejnost, že ta vláda takhle i chce demonstrovat veřejnosti, co bude jejím programem. Pak samozřejmě to má i ten význam, že to má být taková smlouva mezi těmi koaličními partnery, že oni si takhle před tím, než začnou vládnout, předem vymezí program. To samozřejmě má velký význam pro vztah mezi koaličními stranami. Ale jak jsem říkal, to prostě není nic, není to právně závazný dokument. A pokud se některý z těch tří partnerů proti tomu postaví, tak ty změny nebudou průchodné, poněvadž ta vláda má sice většinu 118 hlasů, ale jakákoliv ze tří stran té koalice, když řekne na něco ne, tak prostě to tak bude neprůchodné.

Jan BUMBA, moderátor

Dodává politolog Josef Mlejnek z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. I vám děkuji za rozhovor, na shledanou.

Josef MLEJNEK, politolog, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Děkuju, na shledanou.

Scenáristka: Právě chystám novou Show Jana Krause

4.8.2010 Mladá fronta DNES str. 01 Léto - příloha_

Tento týden si přečtete rozhovory na téma: „Stála jsem po boku...“

Když pracujete v televizi, není možné řešit, kdo je v popředí a kdo v pozadí. Fungujeme jako tým a v tom je důležitý každý, říká Simona Matásková, která spolupracovala na řadě televizních pořadů, z nichž je právě teď nejznámější Uvolněte se, prosím s Janem Krausem.

Co teď budete dělat, když skončilo Uvolněte se, prosím?

Skončilo v České televizi, ale od září začínáme se stejným formátem, tedy late night show, ve stejném vysílacím čase na Primě. V tuhle chvíli chystáme dekoraci a znělku a máme s přípravami spoustu práce, ale baví nás to. Budeme pokračovat v tom, co jsme dělali, a v tom, co Jan Kraus umí skvěle. Princip bude úplně stejný, každý týden pozveme tři hosty, ale v úvodu se budeme trochu více věnovat aktuálnímu dění. Pořad se bude jmenovat Show Jana Krause. Doufám, že se nám nový začátek povede a divákům se bude líbit. U nás je totiž velké množství zajímavých lidí, které určitě stojí za to veřejnosti představovat.

Celý rozhovor najdete na straně D4

Za 12 let působení pro televizi pracovala Simona Matásková na desítkách úspěšných pořadů, stála po boku mnoha umělců. Dělá i čtyři projekty najednou, k tomu řídí časopis.

» Pokračování ze strany D1

* Kolikátý je to projekt ve vaší kariéře?

Nepočítám to. Do televize jsem vlastně ani moc nechtěla, psala jsem pro noviny a časopisy a byla jsem spokojená. Ale dostala jsem zajímavou nabídku a vyzkoušela ji. Začínala jsem asi před 12 lety se Saunou na Primě. Potom jsem přešla do České televize na pořad Přesčas. To byly diskuse na aktuální témata, kde byl každý den jiný moderátor, třeba Knížák, Kraus, Kukura. V ČT jsme zkoušeli Občana Krause, chvíli jsem dělala U nás v Evropě. Pak přišlo Uvolněte se, Pošta pro Tebe.

* To je dlouhý seznam...

A ještě není celý. V mezičase jsem dělala na Největším Čechovi, byla jsem u zrodu StarDance. Na Primu jsem se vrátila s VyVolenými, Chůvou v akci, na Novu s Bailandem. Pomáhala jsem se začátky televize Z1. Dlouho jsem dělala také s Ivou Hüttnerovou pořad Domáci štěstí. A teď jsem začala spolupracovat na projektu Česko Slovensko má talent.

* To je tedy několik prací na plný úvazek. A to ještě děláte časopis. Jak to můžete zvládnout?

Občas klučím únavou, ale baví mě to. Style je pro mě srdeční záležitost. Kombinace tištěného média s televizí je výhodná. Je pravda, že mívám období, kdy pracuji nepřetržitě sedm dní v týdnu. Nejhorší byla asi doba, kdy jsme točili VyVolené - to jsem neměla volno přes pět měsíců. Pak se to ale většinou zase zmírní. Hodně mi pomáhají kolegové, redakce a v Uvolněte se, prosím Klára Antošová a Hana Chaloupková. Když byla dcera Linda menší, nezvládla bych to bez pomoci mámy. To byla každá minuta naplánovaná.

* Co vás z toho baví nejvíc?

Bavilo a baví mě pracovat s Honzou Krausem. To je člověk, který mě vždy rychle dostane z jakýchkoli chmur a únavy. V reálu to vypadá asi tak, že mu přiškrceným hlasem líčím nějakou událost, situaci, on ji okomentuje a já se během minuty válím po zemi smíchy. Honza je pro mě mimořádný a důležitý člověk. Prošli jsme za ta léta spolupráce různými stadii, zvykali jsme si na sebe, „škrtili se“ a hádali.

* Jaké je hádat se s Janem Krausem?

Přeme se o nápadech, myšlenkách. Každý si obhajujeme svoje stanovisko. Nikdy nezažene nikoho do kouta, když se něco vymýšlí. Je otevřený všem nápadům. On se hlavně prací baví, což je neuvěřitelné. Když se v práci můžete smát a nebojíte se říct, co si myslíte, nebojíte se toho, co vymyslíte, jste svobodní. Kdo nikdy nezažil práci v televizi, nedovede si představit, jaký je tam tlak mezi lidmi. Devadesát pět procent lidí vám na všechno řekne, že to nejde, aniž by to vyzkoušeli. Snaží se vás spíš potopit než vám pomoci. Když se setkáte s otevřeným a přímým jednáním, je to skoro zázrak.

* Jan Kraus tvrdí, že jste ho objevila...

Honza se objevil sám. Byla to souhra okolností. Hrál s mým tehdejší manželém Davidem v divadle. Jednou jsme doma probírali, kdo bude moderovat Saunu, a padlo i Honzovo jméno. Když jsme se pak setkali, věděla jsem na „první dobrou“, že bude skvělý. Tenkrát mi ředitelka Primy Kateřina Fričová řekla, že pokud to nevyjde, bude mě to stát krk i hlavu. A vyšlo to...

* Jak se vám žilo vedle populární osoby, jakou je David Matásek?

Davida jsem poznala díky mé kamarádce, s níž hrál v divadle. Když jsme se někdy v roce 1989 seznámili, ani jsem nevěděla, že je herec. Neviděla jsem totiž žádný díl Básníků a z divadla jsem ho taky neznala. Moje seznamování se s jeho prací bylo postupné. Nebyl žádná superhvězda, hrál v té době v okrajových divadlech. Že bych spadla do hvězdné společnosti, o tom nebyla řeč. A já jsem se vždycky věnovala své vlastní profesi - novinářně.

* Ale po revoluci dostal angažmá v Národním divadle. A to je dost výlučná společnost...

Když David přišel do Národního, do života nám vstoupila spousta známých lidí. On byl tehdy průměrně populárním českým hercem. Ale byl také členem skinheadské skupiny Orlík. Jenže já jsem byla zamilovaná a jeho kontroverzní osobnost neřešila. Ani jsem nevnímala, že žiji s hercem. To bylo možná také dané tím, že jsem od patnácti let bydlela na internátu mezi studenty konzervatoře, herci, zpěváky. Popularita a známé osobnosti mě nijak moc nedojímaly. Komplexy jsem z nich nikdy neměla. Dennodenně potkávám spoustu zajímavých osobností a vlastně mezi známými lidmi žiji.

* Takže žádné stinné stránky?

Vadilo mi třeba, když jsme měli hezkou siestu někde v horách a najednou se na nás vrhla školní třída na výletě a všichni chtěli podpis od Kendyho. Ale když si berete známou osobnost, musíte počítat s tím, že vás budou lidé oslovovat a budou si vás víc všímat. V tramvaji, na ulici. Má to ale také spoustu výhod. Výborné to bylo třeba u doktora, všude se chovali příjemně, nikdy jsem neměla problém. To samé v restauracích, v obchodech, v kině. On otvíral dveře, ale já jsem na něj byla pyšná, takže jsem to vnímala pozitivně.

VIZITKA Simona Matásková Jako dramaturgyně a scenáristka pracuje pro ČT, Novu, Primu a slovenskou televizi JOJ. Na kontě má projekty jako Uvolněte se, prosím, Pošta pro tebe, Vyvolení, Chůva v akci, Bailando, Česko Slovensko má talent a mnoho dalších. Právě připravuje pořad Show Jana Krause, který uvidíte od září na TV Prima. Je šéfredaktorkou časopisu Style. Vystudovala **Fakultu sociálních věd** Univerzity Karlovy. Je rozvedená, dcera Linda, čerstvá maturantka, je na měsíčním jazykovém pobytu v New Yorku a od podzimu bude studovat na Filmové akademii Miroslava Ondříčka v Písku. Nejvíce si odpočine spánkem a masážemi. Chtěla by mít dům u jezera a psát jako Stieg Larsson.

Foto popis| Recept na úspěch Práce mě pořád baví, i když někdy dělám sedm dní v týdnu, 16 hodin denně, říká scenáristka Simona Matásková

Foto popis| S Janem Krausem „Pracujeme spolu už 12 let a neznám lepšího a otevřenějšího kolegu, což je v televizi dost vzácný úkaz...“

Foto popis| Podpora rodiny „Bez pomoci maminky bych organizaci domácnosti, starost o Lindu a práci nezvládla...“

Foto autor| 3x foto: archiv Simony Matáskové

USA stáhnou z Iráku bojové jednotky do konce srpna

3.8.2010 ČRo - izurnal.cz str. 00 / blizkyvychod_

Vít Pohanka,Igor Maňour,Mariana Zapotilová_

Stahování amerických jednotek v Iráku pokračuje podle plánu. Ujišťuje o tom prezident Barack Obama. V projevu před veterány v Atlantě potvrdil, že se bojové jednotky ze země stáhnou do 31. srpna.

„V příštím měsíci se změní naše vojenská mise. Od bojových úkolů přejdeme na podporu a výcvik iráckých jednotek,“ prohlásil prezident Obama. V Iráku je teď asi 65 tisíc amerických vojáků. Po dalším stahování jich má zůstat od září asi 50 tisíc. Před několika lety, v době nejostřejších bojů, bylo v zemi Američanů třikrát víc. Hlavní cíl americké přítomnosti v Iráku se podle prezidenta Obamy mění z vojenského na civilní a hlavní roli přitom v budoucnu povedou diplomaté. Američtí vojáci v zemi zůstanou ve velkém počtu přinejmenším do konce příštího roku, ale jen jako podpůrná síla a pojistka proti případné nové vlně násilí. Bezpečnostní situace v Iráku se ale zhoršuje. Stabilitě neprospívá ani politické vakuum, které v Iráku panuje od parlamentních voleb. „Prezident Obama ale nemá moc na výběr. Že dovede válku k zodpovědnému konci, byl jeden z jeho ústředních předvolebních slibů a bylo to téma, na kterém se mu podařilo – kromě jiného – vyhrát volby,“ myslí si Daniel Anýž z Hospodářských novin, který působil jako zpravodaj ve Washingtonu. „Oznamoval, že to bude do šestnácti měsíců; krátce po nástupu do funkce řekl, že do devatenácti měsíců. Liberální křídlo demokratické strany a liberální voliči tvrdili, že nedodržel slib. Teď tedy musí stát na svém. Jeho včerejší vystoupení bylo první z řady podobných projevů, že dodrží svůj slib,“ dodává. Barack Obama včera ve svém projevu mluvil také o válce v Afghánistánu. Podle Anýže ji sice americký prezident označuje za tu dobrou, válku z nutnosti, ke které byla Amerika vyzvána, u veřejnosti, a to především u demokratických voličů ale ztrácí podporu. „Obama potřebuje ukázat, že jednu z válek dokáže dovést do konce, uzavřít Irák, aby se mohl plně věnovat právě Afghánistánu,“ domnívá se Daniel Anýž z Hospodářských novin. Mediální obraz války se liší. Podle iráckých úřadů zemřelo při červencových útocích v Iráku nejméně 530 lidí, z toho skoro 400 civilistů. Americká armáda tvrdí, že mrtvých bylo 222. „To, co se v médiích objevuje jako zdánlivá informace, může sloužit protivníkovi jako zdroj poznání stavu dotyčné armády, ale slouží i k ovlivňování veřejného mínění doma k tomu, aby domácí obyvatelstvo podporovalo válečný konflikt,“ vysvětluje Jan Jiráček, mediální expert z **Fakulty sociálních věd** UK v Praze. Podle Jiráčka zároveň zpravodajové nemohou o válečné realitě objektivně informovat. „I kdyby novinář stokrát nechtěl, na vojenské akci se podílí. To je praxí ověřený postup. Možnost skupiny žurnalistů být přítomen vojenské akce nebo u vojenských podzásek je fakticky způsob, jak nabídnout jenom to, co se vojensko-politické administrativě hodí,“ uzavírá Jan Jiráček. Iráčané se přou se Spojenými státy o počty zabitých. Životní úroveň Iráčanů po válce pomalu stoupá. Američané možná odloží stahování jednotek z Iráku. V Iráku zabíjeli ozbrojenci převlečení za americké vojáky. Video, kde američtí vojáci v Iráku postříleli civilisty, viděly miliony lidí.

URL| http://www.rozhlas.cz/_zprava/766380

Americké válečné konflikty

3.8.2010 ČRo Rádio Česko str. 01 09:08 Rozhovor na aktuální téma_

Martina MAŠKOVÁ, moderátorka

Toto je Svět o deváté Rádia Česko. Přesný čas ukazují hodiny zde ve studiu 9 hodin 8 a půl minuty. Martina Mašková přeje ještě jednou dobré dopoledne, dobrý poslech a připomíná, že krom rozhlasových vln si můžete Rádia Česko najít také na internetu na adrese radiocesko.cz a na sociálních sítích Facebook a Twitter. Barack Obama chce dodržet hlavní předvolební slib. V Atlantě při projevu k válečným veteránům potvrdil, že část amerických jednotek odejde z Iráku na konci srpna, jak plánoval. Od září zůstane v Iráku 50 000 amerických vojáků coby pojistka. Budou to hlavně instruktoři iráckých bezpečnostních sil, a ti Irák opustí do konce roku 2011, to jest příštího roku. Bezpečnostní situace v Iráku se ale v posledních týdnech zhoršuje. Stabilitě neprospívá ani politické vakuum, které v Iráku panuje od parlamentních voleb. Já mám teď na lince Daniel Anýž z Hospodářských novin, který působil jako zpravodaj ve Washingtonu. Dobré dopoledne.

Daniel ANÝŽ, redaktor

Dobrý den.

Martina MAŠKOVÁ, moderátorka

Prezident Obama klade důraz na to, že se věci v Iráku ubírají přesně podle harmonogramu, který si stanovil krátce po loňském nástupu do funkce. Nedává ale všanc životy amerických vojáků i iráckých civilistů jen proto, aby dodržel slib?

Daniel ANÝŽ, redaktor

No, tak na jednu stranu je pravda, jak už jste zmínili, že ta situace bezpečnostní se v posledních týdnech zhoršila. V červenci zahynulo podle iráckých zdrojů 535 civilistů, což je nejvíc od května 2008. Američané sice toto číslo rozporují, říkají, že to je o více než polovinu méně, nicméně to, že situace není stabilní, nemohou popřít. Na druhou stranu prezident Obama doopravdy nemá moc na výběr. Že dovede válku v Iráku k zodpovědnému konci byl jeho jeden z ústředních předvolebních slibů a bylo to vlastně také téma, na kterém se mu podařilo vyhrát volby kromě jiného, protože se mohl vyhranit ve svém odporu vůči Iráku i pro Hilary Clintonové v primárkách a pak samozřejmě proti Johnu McCainovi. A pokud si vzpomínáte, tak on nejdřív poznamenal, že to bude do 16 měsíců a krátce po nástupu do funkce řekl, že to bude 19 měsíců už. Tehdy liberální křídlo demokratické strany a jeho voliči liberální říkali, že vlastně nedodržel svůj slib, takže on teďkon musí stát na svém, a to jeho včerejší vystoupení bylo první z řady podobných projevů, které bude mít před tím 3. srpnem, kdy tedy dodrží svůj slib. Jak včera mimochodem v tom projevu slovo promise, slíbil jsem nebo slib zazněla asi pětkrát nebo šestkrát.

Martina MAŠKOVÁ, moderátorka

No, ale co by to pro něj znamenalo, kdyby nedodržel ten harmonogram? Kdyby ho k tomu přiměla třeba špatná bezpečnostní situace v Iráku? Mohlo by ho to ohrozit? Respektive výsledky demokratické strany v listopadových volbách?

Daniel ANÝŽ, redaktor

To je zajímavá situace pro Obamu, protože Irák samozřejmě souvisí s jeho druhou válkou, nebo s druhou americkou válkou v Afghánistánu, která je tou, již sám Obama označil za tu dobrou válku, za válku z nutnosti, kterou Amerika musí bojovat, protože si jí nevybrala, ale byla k ní vyzvána, nicméně Afghánistán ztrácí podporu veřejnosti, a to právě u demokratických voličů. Když se minulý týden schvalovaly dodatečné peníze na válečné operace, tak bylo v kongresu proti 102 demokratů, což je o 70 více než před rokem. Barack Obama potřebuje v tomto souběhu těch 2 válek ukázat, že 1 doopravdy dokáže dovést do konce, uzavřít, to je Irák, aby se mohl plně věnovat Afghánistánu, což není náhodou, že on včera v tom projevu i o Afghánistánu mluvil, ale že zároveň takovém souboru, který zároveň mezinárodně /nesrozumitelné/ bylo uvedeno. Přesto, že posuzuje Afghánistán, tak stále bude mít ve zbrani míň mužů, konkrétně 146 000 oproti tomu, kolik bylo na konci vlády George Bushe, to bylo 177 000.

Martina MAŠKOVÁ, moderátorka

Daniel Anýž z Hospodářských novin, kterému děkuji. Posлуhačům se zároveň omlouvám za horší kvalitu poslechu. Na shledanou.

Daniel ANÝŽ, redaktor

Na shledanou.

Martina MAŠKOVÁ, moderátorka

A na druhé line bych měla mít Jana Jiráka, to je mediální expert z **fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy v Praze. Dobrý den i vám.

Jan JIRÁK, mediální expert

Dobrý den přeju.

Martina MAŠKOVÁ, moderátorka

Pane Jiráku, vás jsme oslovili z toho důvodu, že Američané a irácké úřady se velmi rozcházejí v údajích o počtu obětí útoků v Iráku. Americká armáda tvrdí, že zemřelo 222 lidí, zatímco irácké úřady jednou tolik. Jak velkou roli podle vás v současné době hraje něco, jako propaganda v informacích o dění v Iráku?

Jan JIRÁK, mediální expert

To bude pochopitelně možné s určitostí říct až s velkým odstupem. To už asi, toho se asi ani nedožiju, ale zcela nepochybné je, že informace, které se objevují v médiích, nejsou informacemi v pravém slova smyslu, ale jakmile se objeví nějaký válečný konflikt, tak se stávají součástí boje. Takový ne moc příjemný bonmot říká, že první obětí války je pravda. Ono to v těch médiích platí ze všeho nejvíc. To, co se v médiích objevuje jako informace nebo jako zdánlivé informace jednak může sloužit protivníkovi jako zdroj poznání stavu dotyčné armády, ale slouží i k ovlivňování veřejného mínění doma, to jest k tomu, aby domácí obyvatelstvo podporovalo ten válečný konflikt, čili objevují-li se rozporuplné informace v médiích z 2 bojujících stran nebo stran, které jsou v konfliktu, tak je to v podstatě normální.

Martina MAŠKOVÁ, moderátorka

Debatovalo se, pamatuji se, během toho iráckého konfliktu několikrát o etice novinářské práce v případě, že novinář je součástí jednotky nebo jede s jednotkou, nejčastěji s jednotkou americkou. Může z vašeho pohledu ještě zůstat objektivním zpravodajcem nebo se nějak podílí na vlastně průběhu té vojenské akce?

Jan JIRÁK, mediální expert

Samozřejmě, že se podílí na průběhu té vojenské akce, i kdyby stokrát nechtěl. Tohle je praxí ověřený postup. Ve Spojených státech platí něco, čemu se říká vietnamský syndrom, což je přesvědčení vojenských i politických kruhů o tom, že k neúspěchu ve Vietnamu výrazně přispělo televizní zpravodajství, které nebylo pod kontrolou. Americká administrativa se potom dlouhodobě snažila přijít na způsob, jak média vhodně ovlivnit. Myslím, že se hodně poučila z britského přístupu na Falklandech, kde vlastně vláda Margaret Thatcherové nechala dost jednoznačně působit novináře tak, aby vždycky viděli jenom to, co se vládě hodilo. To je dneska běžný postup takzvané půli, to jest ta možnost skupin novinářů být přítomna nějaké vojenské akci nebo být přítomna u vojenských posádek, je fakticky způsob, jak nabídnout jenom to, co se příslušné tedy vojensko politické administrativě hodí.

Martina MAŠKOVÁ, moderátorka

Nyní Jan Jiráka, mediální expert z **fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. Děkuji i vám. Na shledanou.

Jan JIRÁK, mediální expert

Na shledanou.

ŠKRTÁM, TEDY JSEM

3.8.2010 Nový prostor str. 16 Reportáž_

Martina Křížková_

S NOVOU VLÁDOU SE SLOVO KRIZE NEODMYSLITELNĚ PROPOJUJE SE SLOVEM ŠETŘIT. RYCHLE, NAHLAS, ASI I LEHCE POPULISTICKY, ALE HLAVNĚ BEZ VĚTŠÍCH ROZPORŮ O TOM, KDY, KDE, KDO, JAK A PROČ BY MĚL SVŮJ POMYSLNÝ OPASEK TROCHU NEBO I VÍCE UTÁHNOUT.

Je to zvláštní léto. Horka. Dusno. Deště jak z tropů. Rozpálená města, která sálají vedro do pozdních nocí. Jen o pár nepatrných stupňů chladnější venkov. Pak rychle skoro zima, propad o desítku na stupnici směrem dolů a ještě rychleji zpět ke třiceti a výše. Češi podle novinových zpráv zůstávají letos doma a plní kempy. Cestovní kanceláře hlásí jen mírný nárůst poptávky a to ještě pouze ve srovnání s rokem minulým, jenž byl nejslabší z celé dekády. Není to reakcí na počasí. Je stále krize. Šetří se. Motto šetřit si vetkla do štítu i právě jmenovaná vláda.

Oslnění sluncem, se derou každý den na svět nové či přesnější zprávy, co, kde a jak se plánuje krátit. A že to bude bolet s pořádně černě vykreslenými detaily. Každého. „Žili jsme si nad poměry“ či „Nelze žít nad poměry“ napsal či řekl snad unisono každý, kdo o tématu zpravoval či se nad ním jen zamýšlel. Vy, já i vaše sousedka, všichni jsme prý zhřešili rozchazováním a nyní přichází spravedlivý trest. Přijatá mantra se stala zárukou obnoveného řádu, ve světě, který přestal růst a znejistěl. Vláda mužů nabízí okamžitá řešení. Diskuse chybí. Zařikávání „life-stylu nad poměry“ se zdá jako neprodyšně cementující formule na všechny případné otázky.

RYCHLE A RÁZNĚ

Pod rozpáleným nebem poledního Brna nabízí zarostlý zadní dvorek za úzkým domkem krátký, ale úlevný stín. Hluk z automobilů, které se v přelévavém rytmu čas od času vynoří za okny, je tu příjemně ztlumený. „Škrty nejen v dávkách, ale i ve zdravotnictví a školství dopadají na starší lidi, chudé lidi a rodiny s dětmi. Tedy na ty, kteří jsou už stejně zranitelní. Já to nechápu,“ říká tichým hlasem bioložka a ekonomka Naďa Johanisová, která na kousek zeleného trávníku rozložila hnědou deku a nyní na ní servíruje sušenky a čaj. Učí na brněnské Fakultě sociálních studií, přes léto ale pracuje z domova.

„Není to nic nového, ale už Keynes v době Velké hospodářské krize ve třicátých letech říkal, že sociální dávky a progresivní daň jsou proticyklické,“ vysvětluje. Tedy že i když bude hodně lidí bez práce nebo jen s malými příjmy, tak budou-li mít nějakou podporu od státu, stále jim zbude něco, aby mohli utrácet. Tím pádem přeci jen zůstane ekonomika na nohách a zmírní se rozdíl mezi obdobími, kdy je na tom ekonomika dobře či se propadá směrem dolů.

Johanisová naráží na fakt, že mezi jistými škrty jsou bez většího rozmyslu zejména sociální dávky. Příliš se neříká, proč vlastně, co to přinese a kde a na čem by se mohlo šetřit jinde. V ani ne šedesátistránkovém materiálu nazvaném Koaliční smlouva to alespoň deklaruje současná vláda.

Dokument je zajímavý především jistou absencí myšlenek, proč a jak se něco má dělat a co to přinese, pokud se to či ono podaří či nepodaří politikům opravdu splnit. Další zvláštností je, že i když chybí celkový rámec, některé kapitoly jsou opravdu nebývale detailní (například právě úspory v sociální oblasti nebo korupce) a jiné značně nekonkrétní (od kultury přes ekologii až po veřejnou správu). Často je navíc horizont splnění daných cílů poněkud vzdálen (rok 2016 pro vyrovnaný rozpočet) anebo lze jen těžko odhadnout, jak kýženého stavu věcí dosáhnout. V textu je bez dalšího vysvětlení množství konstatování typu: „Při privatizaci podniků s účastí státu bude koalice postupovat velice obezřetně.“ Jako by se předpokládala obecný konsenzus a za příštími vládními kroky bylo něco více než spíše neurčité předvolební programy jednotlivých stran s příslibem předem nejasně definovaných úspor. Nicméně sociální dávky se mají škrtat rychle a jako první.

PŘÍSNOST MUSÍ BÝT

Sociální škrty mají ušetřit třináct miliard korun z celkových skoro padesáti pěti plánovaných na příští rok. Od zrušení příspěvků chudým rodinám s dětmi (5 miliard) přes omezení vyplácení nemocenské (1,5 miliardy) po snížení příspěvku na sociální péči o postižené (1, 3 miliardy), snížení rodičovské, porodného.

Polovinu z oněch více než padesáti miliard chce koalice najít na ministerstvech (kombinace snížení mezd a propouštění), dalších třináct miliard jde na vrub snížení podpory stavebního spoření. A čtyři miliardy se uspoří díky snížení „obsluhy“ státního dluhu. Menší zadlužení by mělo znamenat menší splátky.

Strohost dokumentu a nulové ideové rámování zřejmě způsobují, že kapitola o sociální politice připomíná to nejhorší z populismu českých politiků v posledních letech. Koalice chce například bojovat s neplatíči nájemného, výplatu sociálních dávek vázat na zjišťování řádné docházky dětí do školy a stihne i zmínit kontrolu v domácnostech, odebírání dávek a podobně.

Z budoucích opatření je kromě značného zjednodušení znát zakořeněný mýtus, který vypráví příběh o zlých zneužívačích státní štědrosti a hmotné přebujlosti české sociální politiky. Na květnové konferenci o perspektivách sociálních systémů v Praze Martin Potůček z pražské **Fakulty sociálních věd** přitom upozornil na ne zcela neznámý fakt, že na sociální výdaje jde u nás o více než sedm procent méně (počítán výdaj jako % procento HDP) než je průměr v západoevropských zemích.

Podle něj to znamená, že Český stát v této oblasti patří k nejšetrnějším a nejúspěšnějším v Evropě vůbec. Naši západní sousedé přitom nevydávají peníze navíc z čistě lidumilnosti. Vzájemně solidárnější společnosti jsou prostě dlouhodobě politicky i ekonomicky stabilnější.

Což zdůrazňoval koncem minulého roku při přednášce o minulosti a budoucnosti sociální demokracie (přetištěné v prosincovém čísle The New York Review of Books) i známý historik Tony Judt z New York University. Ve své řeči také připomněl Keynesa a nutnou podporu sociálního státu jako stabilizátoru právě v období velké ekonomické nejistoty, do které podle něj právě nyní svět vstupuje.

OLIVER TWIST V KOUPELNĚ

Rétorika vládní koaliční smlouvy v sociální oblasti ale spíš nechtěně odpovídá anglickému Novému chudinskému zákonu z roku 1834, který dle Judta vycházel z předpokladu neexistence nezaměstnanosti v efektivním tržním prostředí. Mentalita zákona a jeho dopady jsou známy z Dickensova Olivera Twista: „Když se ve slavné scéně Noah Claypole posmívá malému Oliverovi a nazývá ho Chudobincem, vyjadřuje v dobových souvislostech roku 1838 přesně totéž, co máme na mysli dnes, když se pohrdavě vyjadřujeme o vyžírkách na podpoře,“ říká Judt. Nebo-li v českém kontextu o lidech, kteří dostávají sociální dávky.

Netřeba připomínat, že tento chudinský zákon byl již na začátku dvacátého století chápán jako krajně pomýlený a ve svých důsledcích (radikální ostrakizace chudých) i jako protispolečenský.

Vedle úspor na poli sociálním je ale sporné i omezení podpory stavebního spoření (jako další velká oblast škrťů). „Stát tak podporuje nejen bydlení, ale i to, aby lidé spořili v malém doma. Česká republika má dost lidí, kteří spoří, takže když banky potřebují peníze, nemusejí si tolik půjčovat ze zahraničí. I to byl jeden z důvodů, proč se tu krize tolik neprojevila,“ vysvětluje Johanisová s tím, že každá ekonomika je silnější, když má vlastní peníze. Takto podle ní hrozí, že lidé spoření omezí nebo své úspory převedou jinač.

Podle ní nelze ani podceňovat dopady sociální. Spoření v malém znamená pro nemalou část lidí i možnost našetřit si třeba na opravu koupelny. Pokud podobné příležitosti mizí, začnou být vůči společnosti lidé více antagonizováni, což ve finále stojí vždycky daleko více než původní možná úspora. „Navíc si myslím, že je to hloupost: na jednu stranu říkáme, že chceme vybědnout z dluhů, na druhé straně penalizujeme právě ty, kteří spoří,“ dodává Naďa Johanisová.

Další otázky vyvolává i nepříliš probádaná oblast veřejné správy. Zvyšovat nezaměstnanost v době krize nuceným odchodem zaměstnanců státní správy (ať jakkoliv přebujelého aparátu) se může jako bumerang nepříjemně vrátit zpět. „Situace na trhu práce je velmi křehká. Podobné propouštění může mít značné dopady na stabilitu ekonomiky jako takové,“ podotýká Alena Vančurová z Katedry veřejných financí na Vysoké škole ekonomické.

Neznamená to ovšem, že by zde nebyla vůbec možnost šetřit. Jen ji koaliční smlouva cudně příliš nezmiňuje. Jedním z příkladů, která podobné hezky ilustruje, je následující historie.

MOŽNOSTI TU JSOU

Na petřinském kopci, kam tak tak vyjede tramvaj, je za šedivým plotem areál Ústřední vojenské nemocnice v Praze. Sedm léčebných pavilonů je v létě obklopeno nakrátko stříženými zelenými trávníky. Během čtyř let k nim má přibýt ubytovna pro zaměstnance s rehabilitačním bazénem, hotel a parkoviště. Ještě se ani nekoplo a stavba je už skoro až nemístně proslulá. Jde o jeden z pilotních PPP projektů v Česku. Znamená to, že se tu zkouší, jak bude fungovat soukromý kapitál ve státním sektoru. Peníze soukromníka se používají na zajištění nějaké veřejné služby nebo infrastruktury v okamžiku, kdy na ni stát nemá, ale potřebuje ji a stát ji postupně splácí.

Jak ovšem upozornila média: firma, jež má finance na starosti, sídlila ještě loni v srpnu na stánku s občerstvením na čerpací stanici LPG. Peníze měla získat prodejem elektrárny na spalování biomasy podniku ČEZ. (Podle České televize má elektrárna v současné době problém, protože je možné, že kromě biomasy spaluje i mazut a navíc částečně byla postavena bez souhlasu majitele pozemku.) Jak se dále ukázalo, odhadovaná cena nové nemocniční výstavby se kromě toho už zvýšila na dvojnásobek. Z jedné miliardy a tří set

miliónů na dvě miliardy šest set korun. Deník E 15 napsal, že uznávaný ředitel nemocnice Štefan Brunclík v posledních dnech úřednické vlády musel své místo opustit právě kvůli nesouhlasu s předraženým projektem. To vše v okamžiku, kdy podle Jiřího Schlangera z Odborového svazu zdravotnictví a sociální péče celá investice vlastně není vůbec nutná. Bylo by příjemné, kdyby hotel, bazén, ubytovna i parkoviště v nemocnici byly, ale asi se nic nestane, když tam nebudou.

POSELSTVÍ DOBRÉ SPRÁVY

I přes nezvyklou formu financování vykazuje nemocniční příběh bohužel klasické rysy hospodaření s veřejnými prostředky. Stavba není nutná a nárůst ceny bývá (ale není známo, zda tomu tak je i v tomto případě) ukazatelem korupce. A zde státu utíkají obrovské prostředky, na kterých by se naopak šetřit určitě dalo.

Od plýtvání přitom smolnou investicí ve Vojenské nemocnici neochrání ani fakt, že tu jde v první fázi o nestátní peníze. „Jsou případy, u kterých PPP vede ke skrytému zvyšování dluhu, někdy i dost rafinovanému,“ přiznal letos v květnu Jakub Haas z ministerstva financí. Projekty PPP, které koalice podporuje, totiž u nás často provází sklon platit aktivity, na které by jinak z dobrých důvodů finance nebyly. Čistě proto, že nejsou potřeba nebo jsou předimenzované. Děje se tak současně při malé zodpovědnosti všech zúčastněných (skutečné náklady, které nakonec stát musí zaplatit, lze vyčíslit až za delší dobu).

Na neehospodárnost je však podle Schlangera zdravotnictví bohužel nastaveno celkově. Kategorie kvality a ceny zde podle něj nehraje roli. Odkazuje přitom na studii z roku 2007, kterou publikovala Transparency International. Pod komplikovaným názvem Odhad ztrát z titulu netransparentního a neefektivního nastavení systému veřejného zdravotnictví v České republice je vyčísleno jednoduché poselství. Při dobré správě by se ve zdravotnictví dala ušetřit dobrá desítka miliard.

Velké částky, které jsou v Česku při správě veřejných financí neúčelně vynakládány, se ale objevují prakticky všude. Ať už kvůli korupci nebo nesmyslnému zadání.

A to i pokud se zůstane jen u veřejných zakázek a nezkoumá se efektivnost celých systémů jako ve zdravotnické studii.

„Před šesti lety jsme se pokusili odhadnout ztrátu při veřejných zakázkách na místní, krajské i vládní úrovni,“ říká David Ondráčka právě z Transparency a pokračuje: „Došli jsme k číslu patnáct procent ze všech zakázek, což tenkrát znamenalo třicet dva miliardy korun.“ Převedeno do současnosti: v zakázkách se aktuálně rozhoduje o šesti stech čtyřiceti miliardách. Oknem se z nich vyhodí možná až devadesát miliard korun ročně.

Jen část z toho lze připsat na vrub korupci. Ondráčka soukromě odhaduje, že dvě třetiny jsou výsledkem právě plýtvání. U peněz, které takto protékají jako voda mezi prsty, nejde jen o smutně proslavené české umění stavět nejdražší dálnice na kilometr v Evropě nebo si objednat o stovku pandurů více než je třeba (viz rámeček).

„Neefektivita je vidět prakticky všude, kde jde o nějakou investici,“ říká David Ondráčka. Lze ji připsat na vrub špatné správě veřejných financí. Na rozdíl od škrťů v sociální oblasti nebo třeba podpory stavebního spoření či propouštění, možné úspory zde ale nejsou tak jednoduché.

ZASE TEN KEYNES

Současná koalice má jistě alespoň na papíře nějak nakročeno v zápolení s korupcí. I když faktem je, že „kmoťří“ nikam nezmizeli, z pytláků se jen občas stávají hajní a ti, kteří nejvíce volají chytře zloděje, sami občas mívají potíže se zákony.

Plýtvání veřejnými statky ale Koaliční smlouva moc neřeší. „Nedá se říci, že lze okamžitě ušetřit těch devadesát miliard,“ vysvětluje Ondráčka. Kdyby ovšem státní správa dobře fungovala, bylo by podle něho reálné, aby se tato suma zmenšila v krátkém horizontu na polovinu. Nový zákon o státní službě, který by mohl pomoci, má ovšem být v paragrafech až příští rok a datum přijetí si koaliční partneři nedali. Personální zemětřesení, jež jejich příchod na ministerstva doprovází, rozvoj české byrokracie úplně nevěští.

Zda se nová vláda ještě bude zamýšlet nad strukturou veřejných rozpočtů nebo bude prostě mechanicky škrtat zde pět a onde deset procent, není jisté. Ale i kdyby se skutečně okamžitě šetřit mohlo, je dobré se ptát, zda jsou plošné úspory v tuto chvíli vůbec na místě.

Horko prostupuje budovu Vysoké školy ekonomické v Praze. Alena Vančurová se marně snaží vyvětrat malou kancelář dokořán otevřenými dveřmi. „Popravdě řečeno mne filozofie plošných škrťů v tuto chvíli trochu zlobí,“ říká. Nyní je podle ní nejdůležitější vrátit do kondice ekonomiku. Pokud se ekonomika nenastartuje, pak se krize může táhnout mnoho let. Případné výdaje přitom tolik nevadí, neboť se mohou splatit postupně. Tedy až bude lépe. Bude-li lépe.

„Nechci být špatným nebo negativním prorokem, ale období nestability budou zřejmě stále větší,“ podotýká Naďa Johanisová. V současném systému jsou totiž krize přímo zakódovány v myšlence neustálého růstu. Podle ní zde vůbec neprobíhá hlubší reflexe toho, co ekonomický růst mimo jiné vlastně znamená: neustálý tlak na

větší zadlužování, který souvisí se současnou tvorbou peněz (viz rámeček). Má i další dopady na fungování společnosti a plundrování přírody.

Ale zpět k aktuálním škrtkům. Současná vláda se prostě stále chová jako v předvolebních časech. Ve stínu Řecka tenkrát stačilo poslat fiktivní složenku se stotisícovou částkou, vyděsit voliče a jako správný iluzionista hned nabídnout úlevné řešení. Nyní se ukázalo, že alespoň na příští rok v podobě škrtek sociálních dávek, zkrácení podpory stavebního spoření a propuštění z ministerstev. Jinde se příliš nehledá. Co se stane, až se navíc zjistí, že věci opravdu nejsou tak jednoduché, jak se na první pohled zdá?

Peníze dnes generují banky, které si je ale neodečítají z celkového majetku. Říká se tomu multiplikovaná expanze depozit. Banka někomu půjčí peníze, ale tyto peníze zůstávají dál vedené jako její aktiva. I když je půjčí někomu jinému, z účtu si je neodepíše. Pokud praskne nějaká cenová bublina, investoři chtějí své peníze stáhnout, lidé si přestávají půjčovat, cyklus se zastaví a peníze zmizí. V takovémto systému jde pak jen o růst nebo pád. Namísto je tedy se ptát po jeho udržitelnosti. Dobrou ukázkou plýtvání jsou slavné pandury. Veřejné řízení proběhlo na 199 obrněných transportérů (20,8 miliard). Kvůli potížím dodavatele se smlouva podepsala na 107 kusů (14 miliard). Smlouva je prověřována kvůli podezření z korupce, protože cena jednoho panduru se náhle zvedla o 30 miliónů. Vlastně jen shodou náhod se zjistilo, že České republice k obraně stačí skoro o sto pandurů méně. V řeči čísel to znamená minimální rozdíl šest miliard.

Foto popis| Martin Potůček

Foto autor| FOTO: STEYER

Foto popis| Naďa Johanisová

Foto autor| FOTO: CHRISZWOLLE

Průser, řekl Pospíšil. Pozor na hubu, opravil Moravec

3.8.2010 parlamentnilisty.cz str. 00 Monitor_
ann_

V éteru létaly hrubé výrazy. Moderátor Václav Moravec si smlsнул na ministru Jiřím Pospíšilovi poté, když řekl v rozhlasovém rozhovoru veřejně slovo průser. "Hrubnu," vyčítal si Pospíšil a Moravec jej pokáral: "Pozor na hubu."

Na radiových vlnách měli možnost posluchači slyšet vulgarismy živě. Poněkud suchopárný rozhovor o tom, jaké reformy chystá staronový ministr spravedlnosti Jiří Pospíšil ve svém resortu, ozvláštnil moderátor Václav Moravec. Pospíšil řekl sprosté slovo a Moravec na to opakovaně upozornil a pak jej ještě dalším vulgarismem umravnil.

"Já nepatřím mezi lidi, kteří si myslí, že každý, kdo ukončí nějakou funkci, byť je odvolán, tak v případě, kdy neudělal příliš velký průser, problém, tak má být úplně zlikvidován a vyhozen ze státní služby," odpovídal v dosud poklidném rozhovoru na radiu Impuls Pospíšil na dotaz diváka, co bude dělat odvolaný šéf vězeňské služby Luděk Kula.

Hrubnu, pane doktore, hrubnu

Moravec okamžitě zpozorněl a i ostatní posluchače vytrhl z poklidného poslechu. "Vy jste teď použil poprvé v životě sprosté slovo veřejně," vpálil do mikrofonů Moravec na adresu ministra ODS.

"Já jsem se, úplně jsem se lekl, vidíte, jak jsem se úplně lekl, začal jsem se červenat, tak se omlouvám," kál se okamžitě do éteru Pospíšil.

"Vy jste použil slovo průser, to je neuvěřitelné, pane ministře," škádlil nadále Pospíšila Moravec. "Hrubnu, na resortu spravedlnosti, pane doktore, hrubnu," opáčil doktoru filosofie doktor práv.

Musíte si dávat pozor na hubu

"Ano. Musíte si dávat pozor na hubu. Další otázka ... ," pokáral Moravec Pospíšila a rozhovor plynul nudně dál.

Václav Moravec se proslavil svými rozhovory na české sekci rádia BBC v letech 2001 až 2006. Od roku 2004 moderuje pořad Otázky Václava Moravce na České televizi. Pouze mezi květnem a srpnem 2005 spolupráci s veřejnoprávní televizí přerušil.

Vyučuje rovněž na katedře žurnalistiky **FSV UK**. Je čtyřnásobným držitelem ceny TýTý jako nejoblíbenější osobnost televizní publicistiky.

Přečtete si doslovný přepis inkriminované části rozhovoru

Moderátor (Václav Moravec):

Otázky, které přicházejí od posluchačů Impulsů, otázka první, jakou funkci zastává odvolaný šéf Vězeňské služby, generál Luděk Kula?

Host (Jiří Pospíšil):

Pan Luděk Kula se s námi víceméně úplně rozloučil, podepsal dekret, kterým odchází ze služebního poměru, takže přestal být příslušníkem Vězeňské služby, odjíždí na dovolenou a zda bude s námi dále spolupracovat či nikoliv, o tom se případně budeme bavit po jeho návratu z dovolené. Já nepatřím mezi lidi, kteří si myslí, že každý, kdo ukončí nějakou funkci, byť je odvolán, tak v případě, kdy neudělal příliš velký průser, problém, tak má být úplně zlikvidován a vyhozen ze státní služby. Takže uvidíme, já nechci v tuto chvíli předjímat nic, zda v nějaké pozici někde, ale zdůrazňuji ne manažerské, případně nezůstane. Ale v tuto chvíli úplně odešel.

Moderátor (Václav Moravec):

Vy jste teď použil poprvé v životě sprosté slovo veřejně.

Host (Jiří Pospíšil):

Já jsem se, úplně jsem se lekl, vidíte, jak jsem se úplně lekl, začal jsem se červenat, tak se omlouvám.

Moderátor (Václav Moravec):

Vy jste použil slovo průser, to je neuvěřitelné, pane ministře.

Host (Jiří Pospíšil):

Hrubnu, na resortu spravedlnosti, pane doktore, hrubnu.

Moderátor (Václav Moravec):

To znamená, že to je i rozdíl mezi Jiřím Pospíšilem v roce 2008 a 2010, že jste nám zhrubnul?

Host (Jiří Pospíšil):

Možná, musím si začít dávat pozor, aby těch sprostých slov nepřibývalo.

Moderátor (Václav Moravec):

Ano. Musíte si dávat pozor na hubu. Další otázka, příslušníci Vězeňské služby se ptají, jestli pan ministr plánuje příští rok snížit mzdy. Chtěl bych připomenout, že nemáme stejně jako policisté možnost si přivydělat peníze formou podnikání a podobně. (Zdroj: impuls.cz)

Související:

Do politiky nevstoupím, říká Moravec. Už tam jste, kontrují lidé
Pospíšil vypíše nový tendr na domácí vězení
Moravec, Wollner i Drtinová zůstávají, říká Bradáč

Foto: Hans Štembera

URL| <http://www.parlamentnilisty.cz/article.aspx?rubrika=1401&clanek=171658>

–